

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ВЛАДА

**ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ВЛАСИНА”
(„Службени гласник Републике Србије”, бр. 123/21)
И РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ**

Београд, децембар 2021. године

Члан 3.

Гаранцију из члана 1. овог закона Република Србија издаје у корист Raiffeisen banke a.d. Beograd, на име обавеза из Уговора о кредиту број 265-0000001999471-74, у износу до 10.000.000 евра (словима: десетмилиона евра) у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије увећаног за номиналну каматну стопу која је варијабилна и износи тромесечни EURIBOR плус каматна маржа која износи 1,48% на годишњем нивоу, закљученог између Зајмопримца и Raiffeisen banke a.d. Beograd, дана 5. новембра 2021. године.

Члан 4.

Гаранцију из члана 1. овог закона Република Србија издаје у корист Raiffeisen banke a.d. Beograd, на име обавеза из Уговора о кредиту број 265-0000001999470-77, у износу до 10.000.000 евра (словима: десетмилиона евра) у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије увећаног за номиналну каматну стопу која је варијабилна и износи тромесечни EURIBOR плус каматна маржа која износи 1,53% на годишњем нивоу, закљученог између Зајмопримца и Raiffeisen banke a.d. Beograd, дана 5. новембра 2021. године.

Члан 5.

Република Србија (у даљем тексту: Гарант) овим неопозиво, безусловно, без приговора и на први позив гарантује, да ће измирити дуг Зајмопримца према Banca Intesa a.d. Beograd и Raiffeisen banka a.d. Beograd (у даљем тексту: Банке), односно свих плативих износа о њиховом доспећу, у свему на начин и у складу са условима из појединачних уговора о кредиту, са роком важности који ће бити дужи за месец дана од рока доспећа кредита, чиме се ствара обавеза отплате дуга насталих по основу датих гаранција да плати доспелу а неизмирену обавезу уколико Зајмопримца не изврши ту своју обавезу благовремено, у складу са уговорима о кредиту са Банкама.

Уколико Гарант не изврши своје обавезе, у року из става 1. овог члана, свака од Банка ће независно једна од друге имати право да прогласи доспелим све износе који су плативи у складу са одредбама појединачних уговора о кредиту.

У случају активирања гаранције из члана 1. овог закона, свака од Банка ће имати право да од Гаранта наплати износ својих доспелих а неизмирених потраживања. Гарант се обавезује да ће обезбедити у буџету за одговарајућу фискалну годину, средства неопходна за извршавање преузетих обавеза по овој гаранцији.

Члан 6.

Отплату кредита врши Зајмопримца према Банкама у динарима индексирано према вредности евра, све у складу са одредбама појединачних уговора о кредиту.

Средства за отплату кредита обезбедиће Зајмопримца из сопствених прихода.

Зајмопримца је дужан да средства за отплату кредита обезбеди према плану отплате, у износу који укључује главницу, обрачунату камату и пратеће трошкове задуживања.

Члан 7.

Ако по основу гаранције из члана 1. овог закона Гарант изврши обавезу уместо Зајмопримца, Гарант ће од Зајмопримца имати право на повраћај главнице, камате, пратећих трошкова задуживања и пратећих трошкова који настану због неизвршења, односно неблаговременог извршења обавезе, као и свих других трошкова који могу настати у вези са извршавањем обавеза уместо Зајмопримца, до висине износа измирене обавезе, као и право да од Зајмопримца наплати обрачунату законску затезну камату. Гарант своје право повраћаја од Зајмопримца неће остваривати пре потпуног намирења потраживања Банка, нити ће поступати противно њиховим интересима.

Право на повраћај средстава из става 1. овог члана Гарант ће остварити тако што ће иницирати наплату са рачуна Зајмопримца на основу овлашћења добијеног од Зајмопримца или других инструмената обезбеђења, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Члан 8.

Средства зајма која су Зајмопримцу стављена на располагање на основу уговора о кредиту за које се издаје гаранција по овом закону уплатиће се на наменски рачун Зајмопримца који ће се отворити код Народне банке Србије, након ступања на снагу овог закона. Средства са рачуна користиће се за плаћање обавеза Зајмопримца само уз сагласност министра финансија.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ВЛАДА

5402

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Власина”

Члан 1.

Утврђује се Просторни план подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Власина” (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се основе организације, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Власина”, санитарне заштите, туристичких подручја и инфраструктурних објеката за потребе одбране земље.

Члан 3.

Просторни план се састоји из текстуалног дела и графичких приказа.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Графички прикази су:

- 1) Реферална карта број 1: Посебна намена простора, у размери 1:50 000;
- 2) Реферална карта број 2: Мрежа насеља и инфраструктурни системи, у размери 1:50 000;
- 3) Реферална карта број 3: Природни ресурси, заштита животне средине, природних и културних добара и туризам, у размери 1:50 000;
- 4) Реферална карта број 4: Карта спровођења, у размери 1:50 000;
- 5) Детаљна реферална карта број 1: Измештање државног пута IIа реда број 231 (листови 1–7), у размери 1:2.500;
- 6) Детаљна реферална карта број 2: Скијалиште „Немерник”, у размери 1:2.500.

Графичке приказе из става 3. овог члана, израђене у једнаест примерака, својим потписом оверава овлашћено лице органа надлежног за послове просторног планирања.

Члан 4.

Просторни план ће се спроводити директном применом Просторног плана у зони посебне намене, локацијским условима, за делове територије који нису обухваћени урбанистичким

плановима и урбанистичким пројектима; применом планских решења из Просторног плана подручја посебне намене изворишта водоснабдевања „Јелашница“; разрадом у просторним плановима јединица локалне самоуправе; израдом плана генералне регулације; израдом планова детаљне регулације; израдом урбанистичких пројеката; односно сагласно решењима из Просторног плана.

Уређење, грађење, коришћење и заштита подручја посебне намене спроводиће се сагласно решењима из Просторног плана.

Члан 5.

Графички прикази из члана 3. ст. 3. и 4. ове уредбе, чувају се трајно у Влади (један комплет), министарству надлежном за послове просторног планирања (два комплета), министарству надлежном за послове заштите животне средине (један комплет), министарству надлежном за послове водопривреде (један комплет), министарству надлежном за послове енергетике (један комплет), министарству надлежном за послове туризма (један комплет), министарству надлежном за послове одбране земље (један комплет), општини Босилеград (један комплет), општини Сурдулица (један комплет) и општини Црна Трава (један комплет).

Члан 6.

Документациона основа планског документа израђује се у два примерка (у аналогном и дигиталном формату) и трајно се чува у министарству надлежном за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни план је доступан заинтересованим лицима, у електронском облику, преко Централног регистра планских докумената, који води орган надлежан за послове државног премера и катастра.

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 број 110-10795/2021

У Београду, 25. новембра 2021. године

Влада

Председник,

Ана Брибабић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ВЛАСИНА“

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. Обухват и опис граница подручја просторног плана

Подручје Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Власина“ (у даљем тексту: Просторни план) укупне површине 587,89 km² обухвата делове територије општина Босилеград, Сурдулица и Црна Трава, и то:

1) на територији општине Босилеград обухвата катастарске општине: Доња Ржана, Горња Ржана, Плоча, Горња Лисина, Доња Лисина и Милевци;

2) на територији општине Сурдулица обухвата катастарске општине: Битврђа, Божица, Власина Рид, Власина Стојковићева, Власина Округлица, Грозатовци, Драјинци, Клисура, Колуница, Ново Село, Стразимировци, Топли До и Топли Дол;

3) на територији општине Црна Трава обухвата катастарске општине: Бајинци, Црна Трава и Преслап.

1.2. Опис граница целина и подцелина посебне намене

1.2.1. Опис граница Предела изузетних одлика „Власина“

Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Власина“ утврђена је граница предела изузетних одлика (у даљем тексту: ПИО) на следећи начин:

Граница Предела изузетних одлика „Власина“ почиње у тремеји КО Кијевац, КО Власина Рид (општина Сурдулица) и КО Млачиште (општина Црна Трава) и прати у правцу истока и североистока границу општина до тремеје кат. парц. бр. 76 и 13898 у КО Власина Рид и кат. парц. бр. 14171/1 у КО Црна Трава, а затим источном страном кат. парц. бр. 76 продужава до тремеје кат. парц. бр. 13898, 76 и 75 где скреће на север и прати кат. парц. бр. 75 до међе општина Сурдулица и Црна Трава, до четворомеђе кат. парц. бр. 13898 и 76 у КО Власина Рид и кат. парц. бр. 16932 и 16887/1 у КО Црна Трава, одакле у правцу севера наставља у КО Црна Трава западном страном кат. парц. бр. 16887/1 (лева обала реке Власине) до тачке са координатама Y=7608387 и X=4738539 где сече кат. парц. бр. 16887/1 у правцу тремеје кат. парц. бр. 16887/1, 13481 и 14161, одакле граница наставља западном и северном страном кат. парц. бр. 14161 и 13483 до међе кат. парц. бр. 13483, 14161, 13473 и 16886. Из те међе граница сече кат. парц. бр. 16886 у правцу тремеје кат. парц. бр. 16886, 13484/1 и 14125 и продужава у правцу југоистока североисточном границом кат. парц. бр. 14125, а затим и северозападним границама кат. парц. бр. 14145, 14125, 13497 сече кат. парц. бр. 16395, наставља кат. парц. бр. 14125, 14138, опет 14125, 14135, 14134, 14133, 14132, 14131, опет 14125, 14126, 14128, 14127, 14126 и 14125 до тремеје кат. парц. бр. 14125, 14116 и 14115, одакле скреће ка северу источним границама кат. парц. бр. 14116, 14091, 16934, 6188, 16911, 6029, 6021, 5962, 5961, 5949, 5965, 5967, 5966, а затим у правцу североистока и истока прати северозападне и северне границе кат. парц. бр. 5939, 5937, 5936, 5935, 5934, 5933, 5800, 5799, 5798, 5797, 5774, 5773, 5772, 5776, 5777, 5778, 5739, 5734, 5733, 5732, 5731, 5730, 5726 и 5727 до међе општина Црна Трава и Сурдулица односно КО Црна Трава и Грозатовци. Од те тачке граница скреће на југ пратећи границу КО до тремеје кат. парц. бр. 616 и 617 у КО Грозатовци и кат. парц. бр. 5729 у КО Црна Трава, а затим истим правцем наставља источним границама кат. парц. бр. 617, 625, 679, 678, 694, 695, 702, 718, 717, 714, 749, 750, 752, 758, 756, 755, 754, 777, 767, 769, стиже до границе КО Грозатовци и КО Драјинци коју прати до тремеје кат. парц. бр. 819 КО Грозатовци и кат. парц. бр. 82 и 83 у КО Драјинци, одакле продужава истим правцем источним границама кат. парц. бр. 80, 81, 110, 105, 104, а затим западном границом кат. парц. бр. 3497 стиже до тремеје кат. парц. бр. 3497, 3496 и 206 где сече кат. парц. бр. 3496 и излази на границу КО Драјинци и КО Клисура коју прати до тремеје кат. парц. бр. 3496 у КО Драјинци и кат. парц. бр. 144 и 147 у КО Клисура. Од те тремеје граница у правцу југа прати кроз КО Клисура западну границу кат. парц. бр. 147, сече кат. парц. бр. 12623 коју западном границом у правцу југа прати до тремеје кат. парц. бр. 12623, 12629 и 394 и истим правцем наставља западном границом кат. парц. бр. 12629 до тремеје кат. парц. бр. 12629, 4048 и 4088 где скреће на запад северном границом кат. парц. број 4088 до тремеје кат. парц. бр. 4088, 4070 и 4087 где сече кат. парц. бр. 4088 у правцу тремеје кат. парц. бр. 4088, 4089 и 4098, а затим наставља у правцу југозапада југоисточним границама кат. парц. бр. 4089, 4090, 4091, 4092, 3202, 3200, 3207, 3197, 3194, 3210, 3186, 3185 и 3223 до 12620 (поток). Источном границом кат. парц. бр. 12620 граница стиже до кат. парц. бр. 12622 (Вучја река) сече је у правцу тремеје кат. парц. бр. 4522, 4530 и 12622, продужава источном границом кат. парц. бр. 4522 и јужном кат. парц. бр. 4531 до тремеје кат. парц. бр. 4524, 4531 и 12651 где сече кат. парц. бр. 12651 у правцу тремеје кат. парц. бр. 12651, 12650 и 5721, наставља западним границама кат. парц. бр. 12650 (пут), 12649 (пут), 12672 (пут), сече кат. парц. бр. 12672 и наставља кат. парц. бр. 12673 (пут) до границе КО Клисура и КО Божица. У КО Божица граница прати у правцу југа западну границу кат. парц. бр. 15309 (пут) до кат. парц. бр. 15323/1 (канал), скреће ка западу северном границом кат. парц. бр. 15323/1, до тремеје кат. парц. бр. 15323/1, 1866 и 1904, затим је сече у правцу тремеје кат. парц. бр. 15323/1, 1863 и 1381/1, наставља истим правцем до тремеје кат. парц. бр. 1858/1, 1381/1 и 15391, сече кат. парц. бр. 15391 у правцу тремеје кат. парц. бр. 15391, 1858/2 и 1381/2 и истим правцем иде до најјужније тачке кат. парц. бр. 1857. Из те тачке граница у правцу запада до тремеје кат. парц. бр. 15319, 1390 и 1389 сече кат. парц. бр. 1381/2 и 15319, скреће на југ пратећи западну границу кат. парц. бр. 15319 до тремеје кат. парц. бр. 15319, 1387 и 15307, одакле у правцу тремеје кат. парц. бр. 15322, 15307 и 1830, сече кат. парц. бр. 15307 и надаље прати северну границу кат. парц. бр. 15322 до тремеје кат.

парц. бр. 15322, 1400 и 1396, одакле у правцу запада прати северне границе кат. парц. бр. 1400, 1763, 1764, 1759, 15321, 1709, 1713, скреће ка северу и прати источну границу кат. парц. бр. 15320 до границе КО Божица и КО Власина Округлица. Граница даље у КО Власина Округлица у правцу југозапада прати југоисточну границу кат. парц. бр. 9167 до границе КО Власина Округлица и КО Топли До коју надале прати до тромеђе кат. парц. бр. 521 КО Топли До и кат. парц. бр. 7261/1 и 7263 у КО Власина Округлица, одакле у правцу севера прати западне границе кат. парц. бр. 7263, 7264, 7266, 7265, 7266 до 7574 и даље у правцу севера источним границама кат. парц. бр. 7574 и 9154, до најзападније тачке кат. парц. бр. 3639, сече кат. парц. бр. 9154, наставља истим правцем кат. парц. бр. 9153 до тромеђе кат. парц. бр. 9153, 9144 и 3339/4 где сече кат. парц. бр. 9144 (пут Босилеград – Црна Трава) и чијом североисточном границом парцеле продужава до границе КО Власина Округлица и КО Власина Рид, одакле наставља границима наведених катастарских општина до тромеђе са КО Битврђа. Од те тромеђе граница у правцу севера прати границу КО Битврђа и КО Власина Рид до тромеђе кат. парц. бр. 13906 у КО Власина Рид и кат. парц. бр. 5007 и 5004/1 у КО Битврђа, одакле скреће на запад јужним границама кат. парц. бр. 5004/1, 4999, 5001, 94, 100, 96, 83, 68, 80, 79, 78, 76 и 75, сече кат. парц. бр. 5767 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 5767, 439 и 444 из које наставља јужним границама кат. парц. бр. 444, 445 и 449, скреће на север источном граници кат. парц. бр. 454 до тромеђе кат. парц. бр. 454, 447 и 30. Од те тромеђе граница прати јужну и западну границу кат. парц. бр. 30 до границе КО Битврђа и КО Власина Рид којом у правцу запада стиже до тромеђе катастарских општина Битврђа, Власина Рид и Кијевац, а затим у правцу севера прати границу КО Кијевац и КО Власина Рид до тромеђе КО Власина Рид, КО Кијевац (општина Сурдулица) и КО Млачиште (општина Црна Трава) која представља почетну тачку границе.

1.2.1.1. Површине и локалитети у режиму заштите I степена

1) Острво Дуги Дел

Граница иде обалском линијом при минималној коти Власинског језера, заузима кат. парц. бр. 32, 33, 34 и 35 КО Власина Стојковићева.

2) Острво Страторија

Граница иде обалском линијом при минималној коти Власинског језера, налази се на кат. парц. бр. 36 КО Власина Стојковићева.

1.2.1.2. Површине и локалитети у режиму заштите II степена

1) Вртоп – Јелички рид

Граница почиње на спољној граници Предела изузетних одлика „Власина“ на међи општина Црна Трава и Сурдулица, односно КО Црна Трава и КО Грознатовци у тромеђи кат. парц. бр. 5718 и 5727 КО Црна Трава и кат. парц. бр. 595 КО Грознатовци. Од те тачке граница скреће на југ пратећи границу између КО Црна Трава и КО Грознатовци до тромеђе кат. парц. бр. 616 и 617 у КО Грознатовци и кат. парц. бр. 5729 у КО Црна Трава, а затим истим правцем наставља источним границама кат. парц. бр. 617, 625, 679, 678, 694, 695, 702, 718, 717, 714, 749, 750, 752, 758, 756, 755, 754, 777, 767, 769, стиже до границе КО Грознатовци и КО Драјинци коју прати до тромеђе кат. парц. бр. 819 КО Грознатовци и кат. парц. бр. 82 и 83 у КО Драјинци, одакле продужава истим правцем источним границама кат. парц. бр. 80, 81, 110, 105, 104, а затим западном граници кат. парц. бр. 3497 стиже до тромеђе кат. парц. бр. 3497, 3496 и 206 где сече кат. парц. бр. 3496 и излази на границу КО Драјинци и КО Клисура коју прати до тромеђе кат. парц. бр. 3496 у КО Драјинци и кат. парц. бр. 144 и 147 у КО Клисура. Од те тромеђе граница у правцу запада прати источну границу кат. парц. бр. 144 и северну границу кат. парц. бр. 12623 до границе КО Клисура и КО Власина Рид, а затим у правцу југа наставља источним границама кат. парц. бр. 578, 599 и 600 и скреће ка западу северном граници кат. парц. бр. 13973 до тромеђе кат. парц. бр. 13973,

594 и 859, одакле у правцу севера и северозапада прати западне и југозападне границе кат. парц. бр. 594, 595, 863, 861, 865, 873, 872, 871, 870, 868, 490, 491, 489, 488, 487, 486, 470, 453, 454, 448, 441, 365, 358 скреће на југ и прати источне границе кат. парц. бр. 357, 351, 350, 348, 344, 341, 343, 1682, 1681, 1680, 1678, 1675, 1671, 1670, 1667, 1666, 1665, 1664 и 1663 до тромеђе кат. парц. бр. 1187, 1663 и 13909 из које сече кат. парц. бр. 13909 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 13909, 1655 и 1656. Из те тромеђе истим правцем граница надале прати јужне границе кат. парц. бр. 1656, 1659, 1654, сече кат. парц. бр. 1662 и наставља истим правцем кат. парц. бр. 1799, 1804, 1801, 1648, 1805, 1812 и 13899 до тачке из које најкраћим растојањем сече кат. парц. бр. 13899 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 13899, 2111 и 2105. Одатле граница у правцу запада прати јужне границе кат. парц. бр. 2111, 2105, 2110 до тромеђе кат. парц. бр. 2110, 2117 и 13898, одакле сече кат. парц. бр. 13898 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 2118, 13898 и 13912, а затим и кат. парц. бр. 13912 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 13912, 3852 и 2221 и наставља јужном граници кат. парц. бр. 13912 до тромеђе кат. парц. бр. 13912, 2220 и 2219. Од те тромеђе граница прати јужну границу кат. парц. бр. 2219, сече кат. парц. бр. 13904 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 13904, 2230 и 2228, а затим у правцу југа прати западну границу кат. парц. бр. 13904 до тромеђе кат. парц. бр. 13904, 3837 и 3873 где скреће на запад јужним границама кат. парц. бр. 3837, 3835, 3833, 3834, 3816, 3817, 3828, 3790, 3792 3793, 3763, 3762, 3761, 3795, 3478, 3477, 3476, 3481/1, 3481/2 до међе кат. парц. бр. 3481/2, 13923 и 3469, одакле прати надале северну границу кат. парц. бр. 13923 до тромеђе 13923, 3047 и 3046, одакле наставља северном граници кат. парц. бр. 3047 до тачке са координатама $Y=7606647$ и $X=4733857$ из које сече 3046 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 3046, 3044 и 13901 (река Чемерница) чијом источном граници у правцу севера продужава до граница општине Сурдулица и Црна Трава којом наставља до раскрснице са путем кат. парц. бр. 13914. Од те тачке граница у правцу југа прати источне границе кат. парц. бр. 2848, 2801, 2804, 2828 и 13915 до тромеђе кат. парц. бр. 13915, 13916 и 2652, одакле сече кат. парц. бр. 13916 у правцу тромеђе 13916, 2471 и 13917 чијом источном граници наставља до тромеђе кат. парц. бр. 13917, 2532 и 2251, затим у правцу севера прати западну границу кат. парц. бр. 2251 до тромеђе кат. парц. бр. 13904, 2492 и 2251 где сече кат. парц. бр. 13904 и јужним границама кат. парц. бр. 2200 и 2185 стиже до кат. парц. бр. 13912 коју сече и у правцу севера источном граници прати до кат. парц. бр. 13898 чијом западном граници стиже до међе КО Власина Рид и КО Црна Трава, тј. до тромеђе кат. парц. бр. 75, 76 и 13898 у КО Власина Рид. Од те тромеђе граница ка северу прати западну границу кат. парц. бр. 75 до међе општина Сурдулица и Црна Трава, до четворомеђе кат. парц. бр. 13898 и 76 у КО Власина Рид и кат. парц. бр. 16932 и 16887/1 у КО Црна Трава, одакле у правцу севера наставља у КО Црна Трава западном страном кат. парц. бр. 16887/1 (лева обала реке Власине) до тачке са координатама $Y=7608387$ и $X=4738539$ где сече кат. парц. бр. 16887/1 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 16887/1, 13481 и 14161, одакле граница наставља западном и северном граници кат. парц. бр. 14161 и 13483 до међе кат. парц. бр. 13483, 14161, 13473 и 16886. Из те међе граница сече кат. парц. бр. 16886 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 16886, 13484/1 и 14125 и продужава у правцу југоистока североисточном граници кат. парц. бр. 14125, а затим и северозападним границама кат. парц. бр. 14145, 14125, 13497, сече кат. парц. бр. 16395, наставља кат. парц. бр. 14125, 14138, опет 14125, 14126, 14128, 14127, 14126 и 14125 до тромеђе кат. парц. бр. 14125, 14116 и 14115, одакле скреће ка северу источним границама кат. парц. бр. 14116, 14091, 16934, 6188, 16911, 6029, 6021, 5962, 5961, 5949, 5965, 5967, 5966, а затим у правцу североистока и истока прати северозападне и северне границе кат. парц. бр. 5939, 5937, 5936, 5935, 5934, 5933, 5800, 5799, 5798, 5797, 5774, 5773, 5772, 5776, 5777, 5778, 5739, 5734, 5733, 5732, 5731, 5730, 5726 и 5727 што је и почетна тачка описа.

2) Мали Чемерник

Опис граница почиње у тромеђи катастарских општина Кијевац и Власина Рид (општина Сурдулица) и Млачиште (општина Црна Трава). Од те тачке граница у правцу истока прати границе КО Млачиште и КО Власина Рид, КО Бајинци и КО Власина Рид, КО Црна Трава и КО Власина Рид до тромеђе кат. парц. бр. 2891

и 2892 у КО Власина Рид и кат. парц. бр. 16879 у КО Црна Трава, где скреће ка југозападу и прати југоисточне границе кат. парц. бр. 2892 и 2899 до границе КО Власина Рид и КО Кијевац којом се у правцу северозапада враћа у почетну тачку описа. Граница обухвата одељења 28 и 29 у ГЈ „Кијевац” у целини и иде спољним границама тих одељења.

3) Велики Чемерник

Опис граница почиње у тромеђи катастарских општина Битврђа, Кијевац и Власина Рид одакле граница у правцу севера прати границу КО Кијевац и КО Власина Рид до тромеђе кат. парц. бр. 13921, 13939 и 7374, одакле наставља спољном границом кат. парц. бр. 7374 до међе кат. парц. бр. 7374, 13972, 7380 и 13921, сече кат. парц. бр. 13921 и наставља западном границом кат. парц. бр. 13921 у правцу југа до тромеђе кат. парц. бр. 13921, 13941 и 7388, одакле јужном границом кат. парц. бр. 13941 у правцу запада стиже до почетне тачке описа.

4) Стевановски поток

Граница иде од обала Власинског језера коритом Стевановског потока и кат. парц. бр. 8592, КО Власина Рид, до пута Црна Трава – Босилеград и тим путем до Црвеног брега, одакле се међом те катастарске парцеле враћа на обалу језера.

5) Блато – Делнице – Братанов Дел

Граница иде од потока који се улива у Власинско језеро изнад полуострва Братанов Дел до кат. парц. бр. 13928 у КО Власина Рид (пут Црна трава – Босилеград), прати пут до правца далековода и сече кат. парц. бр. 620 до кат. парц. бр. 633 и наставља кат. парц. бр. 633, 632, 631, 630, 629 и 628, сече кат. парц. бр. 620 у правцу јужне стране кат. парц. бр. 3228 и опет сече кат. парц. бр. 620 у правцу пута Црна Трава – Босилеград до кат. парц. бр. 5739 у КО Власина Округлица, затим продужава међама кат. парц. бр. 5739, 5740, 5744, 5733, 5729, 5728, 5727, 5726, 5725, 5724, 5723, 5721, 5718, 5717, 5714, 5713, 5710, 5709, 4859, 4860, 4861, 4862, 4863, 4864, 4857, 4856, 4840, 4839, 4838, 4837, 5716, 5719, 5720, 4801, 4800, 4799, 4798, 4797, 4796, 4795, 4794, 4793, 4792, 4791 и 37 у КО Власина Стојковића и излази на обалу језера у почетној тачки описа.

6) Полуострво Дуги Дел

Граница иде од обале Власинског језера кат. парц. бр. 6082 (пут), 1483 (пут), 1586, 1587, 1588, 1589, 1593, 1602, 1603, 1604, 1629, 1631, 1637 (пут), 6076, 6079, 142, 141, 140, 139 и 20 до почетне тачке на обали језера КО Власина Стојковића.

7) Власинско језеро

Граница иде обалском линијом Власинског језера при максималној коти језера. Опис граница почиње у КО Власина Рид на брани у тромеђи кат. парц. бр. 4088, 4099 и 4119 (Власинско језеро). Од те тромеђе граница описа прати у правцу истока и југоистока источне и североисточне границе кат. парц. бр. 4119, 4100, 4101, 4118, 4117, 4116 и 4115 до међе КО Власина Рид и КО Власина Стојковића. У КО Власина Стојковића граница прати у правцу југа источну границу језера, кат. парц. бр. 28 до тромеђе кат. парц. бр. 28, 20 и 21 и продужава у правцу југа источном границом кат. парц. бр. 21 до тромеђе кат. парц. бр. 21, 140 и 500/2, одакле наставља западном границом кат. парц. бр. 500/2 до тромеђе 500/2, 489 и 6079 из које сече кат. парц. бр. 6079 у правцу тромеђе 6079, 483 и 479. Од те тромеђе граница у правцу југоистока прати источне границе кат. парц. бр. 6079 и 6076 до тромеђе кат. парц. бр. 6076, 277 и 1637 скреће ка југозападу пратећи северозападну границу кат. парц. бр. 1637, а затим истим правцем југоисточне границе кат. парц. бр. 1631, 1627, 1621, 1603, 1602 и 1593 где скреће ка западу јужним границама кат. парц. бр. 1593, 1589, 1588, 1587 и 1586 до кат. парц. бр. 1483 чијом северном границом стиже до тромеђе кат. парц. бр. 1483, 1484 и 6082. Од те тромеђе граница у правцу севера прати источну и северну границу кат. парц. бр. 6082 којом се враћа на обалу језера, кат. парц. бр. 29, и у

правцу југа прати источне границе кат. парц. бр. 29, 27, 30, 27, 31, 27 и 37 до тромеђе кат. парц. бр. 37, 4790 и 4791 и надаље прати у правцу истока северне границе кат. парц. бр. 4791, 4792, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4798, 4799, 4800, 4801, 5120, 5119, 5116, 4837, 4838, 4839, 4840, 4855 скреће ка југу источним границама кат. парц. бр. 4856, 4857, 4864, 4863, а затим ка западу јужним границама кат. парц. бр. 4863, 4862, 4861, 4860, 4859, 5109, 5110, 5113, 5114, 5117, 5118, 5123, 5124, 5125, 5126, 5127, 5128, 5129, 5133, 5144, 5140 и 5139 где стиже до Божичког канала односно до тромеђе кат. парц. бр. 5138, 38/2 и 6097 (пут Промаја–Босилеград). Од те тромеђе граница у правцу запада прати северну границу кат. парц. бр. 6097 до међе КО Власина Стојковића и КО Власина Округлица одакле истим правцем наставља северном границом кат. парц. бр. 9144 у КО Власина Округлица до тромеђе кат. парц. бр. 9144, 3245/2 и 3245/1, одакле јужним границама кат. парц. бр. 3245/2, 3281, 3278, 3277, 3281, 3276, 3274 и 3270 стиже до тромеђе кат. парц. бр. 3270, 3266 и 620/1 из које сече кат. парц. бр. 620/1 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 620/1, 3228 и 3229, а затим из најзападније тачке кат. парц. број 3228 са координатама $Y=7608701$ и $X=4726164$ сече 620/1 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 620/1, 628 и 629 и продужава западним границама кат. парц. бр. 629, 630, 631, 632 и 633 до тачке на међи кат. парц. бр. 633 и 620/1 са координатама $Y=7608503$ и $X=4726643$ из које по правцу далековода сече кат. парц. бр. 620/1 у правцу тачке на међи кат. парц. бр. 620/1 и 9144 са координатама $Y=7608129$ и $X=4726575$ из које у правцу севера прати источну границу кат. парц. бр. 9144 до границе КО Власина Округлица и КО Власина Рид. У КО Власина Рид граница истим правцем прати источну границу кат. парц. бр. 13967 и 13928 до тромеђе кат. парц. бр. 13928, 8774 и 5287 скреће ка истоку северном границом кат. парц. бр. 8774 којом стиже до кат. парц. бр. 4106, а затим скреће ка северу и прати западне границе кат. парц. бр. 4106, 4104, 4103 и 4102 до тромеђе кат. парц. бр. 4102, 4081 и 13900, сече кат. парц. бр. 13900 и у правцу истока наставља северним границама кат. парц. бр. 4085, 13900, 4086 и 4119 стиже до почетне тачке описа границе.

8) Клисура Вучје реке

Опис границе почиње у тромеђи кат. парц. бр. 12620, 12622 и 3175, одакле сече кат. парц. бр. 12622 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 12622, 4522 и 4523 продужава источним границама кат. парц. бр. 4523 и 4527 између којих сече кат. парц. бр. 4524, а затим у правцу југозапада и југа прати северозападну и западну границу кат. парц. бр. 12651 до тромеђе кат. парц. бр. 12651, 6669 и 6670 скреће на запад северном границом кат. парц. бр. 6670 до тромеђе кат. парц. бр. 6670, 6669 и 12622, одакле сече кат. парц. бр. 12622 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 12622, 6419 и 6701 и наставља ка северозападу североисточном границом кат. парц. бр. 6701 и источном границом кат. парц. бр. 6349 до тромеђе кат. парц. бр. 6349, 12658 и 6218. Од те тромеђе граница у правцу севера прати јужне и западне границе кат. парц. бр. 6218, 6219, 6221, 6228, 6229, 6230, 6232, 6234, 6236, 6187, 6180, 5906, 5907, 5908, 6174, 5911, 5912, 5913, 5914, 5915, 5918 и 5919 до тромеђе кат. парц. бр. 12635, 5919 и 5932 скреће ка истоку северним границама кат. парц. бр. 5919, 5917, 5920, 5921, 5923/1, 5923/2, 5922/3, 5922/2, 5872, 5871, 3052 и 3051 до тромеђе кат. парц. бр. 3051, 3053 и 3050, одакле у правцу севера прати источну границу кат. парц. бр. 3050, а затим југозападну границу кат. парц. бр. 12633 у правцу југоистока до тачке из које најкраћим растојањем сече кат. парц. бр. 12633 у правцу тромеђе кат. парц. бр. 12633, 3163 и 2328. Од те тромеђе граница у правцу истока прати северне границе кат. парц. бр. 3163, 3166 и 3177 до кат. парц. број 12620 чијом западном границом у правцу југа стиже до почетне тачке описа. Подручје се налази у КО Клисура.

1.2.1.3. Површине и локалитети у режиму заштите III степена

Остале површине у обухвату ПИО „Власина” налазе се у режиму заштите III степена.

1.3. Посебне намене подручја

Од значаја за концепцију планских решења у обухвату Просторног плана издвајају се следеће посебне намене:

ПАО „Власина“, заштићено подручје од изузетног (националног и међународног) значаја проглашено Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Власина“ („Службени гласник РС”, број 25/18) на основу Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21), укупне површине око 13330 ха од чега је у јавној, претежно државној својини око 51%. Обухвата територију општине Сурдулица (КО Битврђа, КО Божица, КО Власина Округлица, КО Власина Рид, КО Власина Стојковићева, КО Грознатовци, КО Драјинци и КО Клисуре) на површини око од 12849 ха или 96,4% заштићеног подручја и територију општине Црна Трава (КО Црна Трава) на површини око 481 ха или свега 3,6% заштићеног подручја. Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Власина“ установљени су режими заштите: I степена на две просторне јединице укупне површине око 10 ха (свега око 0,1% заштићеног подручја), II степена на осам просторних јединица укупне површине 4385 ха (32,9% заштићеног подручја) и III степена укупне површине око 8935 ха (око 67,0%) на осталом делу заштићеног подручја. Наведеном уредбом замењена је уредба Владе из 2006. године којом је први пут установљена заштита подручја Власинског језера као предела изузетних одлика, донета на основу тадашњих одредаба Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 66/91, 83/92, 53/93 – др. закон, 67/93 – др. закон, 48/94 – др. закон, 53/95 и 135/04). У односу на прву заштиту, новом уредбом повећана је укупна заштићена површина за око 589 ха, при чему је површина заштићеног подручја на територији општине Црна Трава смањена за 32 ха а на територији општине Сурдулица повећана за 621 ха. Површина са режимом заштите I степена није промењена, са режимом заштите II степена је повећана за 31 ха и са режимом заштите III степена за 558 ха. Број и назив просторних јединица је остао исти, изузев што је код режима заштите II степена изостављен локалитет „Златна буква”, површине 0,50 ха (јер се ово стабло, иначе, познато и описано у научној и стручној грађи о природи Власинске тресаве осушило и пало, уз издашну помоћ дивљих трагача за закопаним благом), али је значајније повећана површина просторне јединице „Власинско језеро” (са 1215 на 2080 ха) и смањена површина просторних јединица „Полуострво Дуги дел”, „Блато – Делнице – Братанов дел” и „Вртоп – Јелички рид”. За управљача ПАО „Власина” одређена је Туристичка организација општине Сурдулица, која је пре доношења уредбе Владе 2018. године, општинском одлуком крајем у 2016. године заменила дотадашњег и првог управљача, Дирекцију за грађевинско земљиште и путеве. Обе уредбе о заштити Власине образложене су истим вредностима и циљевима (иако су њихов редослед приказа и детаља изнијансирани) и то: очување лепоте предела власинске висоравни, очување непотопљених делова некадашње власинске тресаве и разноврсности биљног и животињског света, очување и унапређење квалитета вода, ваздуха, земљишта и других природних ресурса и чинилаца животне средине и стварање услова за планско уређење и одрживо коришћење заштићеног подручја у интересу науке, образовања, културе и развоја рекреације, туризма и пољопривреде. Осим биоразноврсности и пејсажа, други кључни разлози и циљеви заштите подручја Власине су: моћна водена маса Власинског језера запремине око 160 милиона m^3 воде доброг квалитета и просечног дотицаја од око 4 m^3/s , као есенцијалног природног ресурса од посебног значаја за регионално водоснабдевање у будућности; чиста и здрава животна средина, односно незагађено земљиште, ваздух и воде што представља не само привлачни разлог боравка већ и ослонац будуће органске пољопривреде; објекти народног градитељства, односно стамбени и економски објекти и окућнице сеоских домаћинстава грађених претежно од аутохтоних материјала и у традиционалном и аутентичном стилу и специфичности власинске климе познате по оштрим и снеговитим зимама и свежим и пријатним летима, што удружено са лепотом амбијента, чистим окружењем, вишеструким могућностима које пружа само језеро и рељефним погодностима представља основу развоја туризма и рекреације. Према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) на подручју просторног плана налази се еколошки значајно подручје под бројем 88 и са именом „Власина”. Оно обухвата: заштићено подручје ПАО „Власина”; Emerald подручје „Власина RS0000006”; међународно значајно ботаничко подручје „Власинска висораван” (Important Plant Areas – IPAs) које у истим границама као Emerald подручје обухвата језеро и непосредну околину, планине Вртоп и Чемерник и једним појасом

пружа се до гребена Врденика и највишег врха Великог Стрешера, међународно значајно подручје за птице (Important Bird Areas – IBAs) – „Власина RS037IBA”; одабрано подручје за дневне лептире (Prime Butterfly Areas – PBAs) под именом „Бесна кобила 38” и Рамсарско подручје, установљено и признато 2007. године на основу Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 9/77), под именом „Власина 3RS008”.

Водопривреда – Регионално извориште водоснабдевања са значајним водним објектима на подручју Просторног плана у оквиру интегралног водопривредног система коришћења, уређења и заштите вода Републике Србије, представљају следеће акумулације са бранама од каменог набачаја са глиненим језгром:

1) „Власина”, као посебно значајан објекат и највише лоцирано вештачко језеро у Србији (на око 1.200 мнв), које обезбеђује вишегодишње регулисање протока (коэффициент регулисања $\beta \sim 1,74$); представља најдрагоценији водни потенцијал у југоисточном делу Србије, чија је намена тренутно превасходна хидроенергетска, али ће се у будућности све више користити као вишенаменски систем (јер представља и извориште највишег ранга на кога се наслања Подсистем Власинског језера, у оквиру Горње-јужноморавског регионалног система за снабдевање водом насеља); поред прелива хидрауличку поузданост бране обезбеђује и темељни испуст максималног капацитета 25 m^3/s ; доток са сопственог слива је 0,93 m^3/s , а у акумулацију су уведене и воде са суседних сливова и то: гравитационо, каналима Стрвна 0,45 m^3/s , Чемерник 0,36 m^3/s и Јерма око 0,1 m^3/s (укупно око 1,84 m^3/s , односно $58 \times 106 m^3$); и препумпавањем (око 2,3 m^3/s , односно $72 \times 106 m^3$), из акумулације Лисина (на Божићкој реци, у суседном сливу реке Драговишћине чија је ката је око 250 m нижа од Власинског језера) до коте 1.256 мнв одакле се каналом Божица уводи у Власинско језеро;

2) „Лисина”, као важан објекат Власинског система којим се обезбеђује препумпавање воде (2,43 m^3/s) у Власинско језеро; шахтни прелив капацитета 420 m^3/s и темељни испуст максималног капацитета 50 m^3/s , који обезбеђују хидрауличку поузданост бране.

Енергетика – Коришћење вода за производњу струје се ослања на хидроенергетски систем (XC) „Власина” са истоименом акумулацијом и четири хидроелектране са компензационим базенима дуж тока реке Врле (XE Врла 1, XE Врла 2, XE Врла 3 и XE Врла 4) укупне инсталисане снаге око 128 MW, које производе искључиво вршну електричну енергију и служе као високовредна регулациона и оперативна резерва електроенергетског система Србије. Ката минималног радног нивоа водоакумулације Власина је 1.206,0 мнв, док је ката најнизоводније постројење (XE Врла 4 у близини Сурдулице) 332 m, захваљујући чему се, дуж реке Врле према Јужној Морави, остварује концентрација пада од око 880 m. Захваљујући повећању корисне запремине језера (превођењу вода из суседних сливова) дуплиран је биланс вода за енергетско коришћење (са првобитних око $58 \times 106 m^3$ на око $130 \times 106 m^3$), што је омогућило да се на свим електранама дограде агрегати друге фазе (са првобитних 57 MW на 128 MW) и повећа производња високо вредне вршне енергије (са ранијих око 155 GWh/год. на око 300 GWh/год.).

Планско опредељење је да се развија подсистем Власинског језера у погледу могућности водоснабдевања као и реализације хидротехничких објеката (сабирно-доводних кракова канала).

Туризам – Власина је пространа планинска висораван знатно виша од других познатих планинских висоравни Србије (Златибора, Пештера, равне Таре, Дивчибара) чије су висине од 900 до 1.100 m, па јој то доноси климатску, рекреативну и туристичку предност. Предеони лик Власинске висоравни и њен еко-климатски комплекс представљају суштину њених особених туристичких вредности и одлика, а сама акумулација језера је најважнији, препознатљиви мотив – туристички украс и имиџ Власинског подручја. Главни еко-туристички потенцијали и вредни рекреативни и атрактивни мотиви овог подручја су: природи предео разноврсних екосистема и високе естетике предеоног лика, свеж и рекреативно стимулативан климат предела, и Власинско језеро – хидролошки и рекреативно туристички високо атрактиван туристички мотив. Туристички амбијент Власинског језера поседује високе рекреативне, атрактивне, спортско-рекреативне, естетске и друге туристичке вредности које проистичу из његових многобројних функција и одлика и обезбеђују му атрибуте најкомплекснијег и

најзначајнијег туристичког мотива подручја Власине, као и најзначајнијег планинског туристичког језерског амбијента Србије. Сама природа на Власини је таква да нуди различите могућности, атрактивне како за зимски, тако и за летњи туризам, погодности за пасивни одмор и рекреацију у тишини и на чистом ваздуху, али и за припреме врхунских спортиста. Планско опредељење је развој одрживог туризма у складу са потенцијалима простора и режимима заштите природе и акумулације (одморишни туризам, wellness, етнотуризам, скијање, културне тематске руте, манифестације, рурални туризам, туризам специјалних интереса и др.).

Пригранично подручје – област према суседној Републици Бугарској обухвата делове општине Сурдулица – КО: Стрезимировци, Колуница и Божица и општине Босилеград – КО Милевци. Планско опредељење је: да се модернизује гранични прелаз „Стрезимировци“, као би се растеретио гранични прелаз „Градина“ у општини Димитровград и остварила боља веза са урбаним центрима у Републици Бугарској (Софија, Перник, Брезник и Трн); као и планирање и уређење простора за потребе развоја инфраструктуре, одбране, спречавања и ублажавања последица елементарних непогода и др.

Одбрана земље – У обухвату Просторног плана налазе се простори од интереса за одбрану земље неопходни за даљи развој и функционисање Војске Србије. Елементи Просторног плана који третирају ову посебну намену обрађени су у Посебном прилогу (Анексу).

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНТА

2.1. Осврт на Уредбу о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Власина („Службени гласник РС”, број 133/04)

Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Власина из 2004. године, на око 391 km² (на деловима општина Црна Трава, Сурдулица и Босилеград) утврђен је простор изворишта површинских вода на ком су успостављене зоне непосредне, уже и шире заштите изворишта акумулација. Утврђен је развој туризма компатибилан основној намени у оквиру зона Власина Рид, Власина Стојаковића и Власина Округлица. Предвиђено је да се остале функције (станованост, зоне за одмор и рекреацију, радне површине, комуникације, инфраструктура и др.) развијају у коегзистенцији са посебном наменом преко дефинисаних услова заштите природних ресурса, пре свега воде. Предвиђен је и развој пољопривреде као комплементарне делатности туризму, као и развој других допунских активности на планинском подручју (сакупљање лековитог биља, шумских плодова, развој коњарства и др.).

У периоду након утврђивања ове уредбе (период 2004–2019. године) проглашен је ПИО „Власина” 2006/2008. године; подручје Власине је 2007. године проглашено за Рамсарско подручје и стекло међународни статус заштите; донета је Уредба о проглашењу Предела изузетних одлика „Власина” 2018. године; урађен је елаборат о зонама санитарне заштите 2018. године; донети су бројни плански документи у ингеренцији локалних самоуправа; смањен је број становника за 35,9% итд. Главни недостатак ове уредбе као и планова нижег реда који су проистекли из ње, огледа се у неслагавању фактичког стања у простору.

2.2. Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10)

Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године, (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. У оквиру стратешких приоритета у области заштите природног наслеђа утврђена је и израда просторних планова подручја посебне намене за већа заштићена подручја, са приоритетом на подручјима која осим еколошке имају и функцију заштите изворишта регионалног водоснабдевања и значајних туристичких подручја, у која спада и подручје Власине. Као стратешки развојни документ, ППРС припремљен је за

временски период до 2020. године и релевантне су следеће његове одредбе: У поглављу 2.1. Социјална кохерентност, наводи се следеће: „Посебно су важни простори са значајним природним ресурсима и вредностима, као што су Власина и Крајиште са слабо или погрешно коришћеним потенцијалима за развој туризма. Интегрисана заштита и развој Власине и Крајишта захтевају кооперацију општина Црна Трава, Власотинце, Сурдулица, Владичин Хан и Босилеград”. У поглављу 1.1.3. Воде и водно земљиште, наводи се следеће: „Постоје простране врло дефицитарне зоне у којима је специфична расположивост домаћих вода мања од 500 m³ по становнику годишње (Шумадија, Доња Колубара, АП Војводина, АП Косово и Метохија). Та се подручја морају снабдевати довођењем воде са стране, или из транзитних вода. Воде нема довољно тамо где је најпотребнија, док су квалитетни водни ресурси распоређени по ободу Републике (Власина) што ће захтевати дуге транзитне системе”. У поглављу 1.1.4. Високопланинска подручја, наводи се следеће: „Стратешки приоритети развоја и заштите високопланинских подручја до 2014. године су: Власина–Крајиште (отварање субдестинације Власина уређењем Власинског језера и истоименог туристичког центра; отварање субдестинације Крајиште изградњом скијалишта и почетних садржаја центра на Бесној кобили на територији општина Врање и Босилеград, уз покретање развоја туризма и комунално опремање у потпланинским селима; унапређење пољопривреде и других комплементарних активности; развој прекограничне сарадње са Бугарском и Македонијом)”. У поглављу 1.3.2. Заштита и одрживо коришћење природног наслеђа, наводи се следеће: „У планском периоду, статус проглашених заштићених подручја задржавају следећа подручја: – јужној Србији (Власина); Проглашена заштићена подручја и подручја за која ће бити дефинисани статус, просторни обухват и режими заштите, наведена су по регионима у којима се налазе у целини или већим делом своје површине. Поред природних добара која су стекла међународни статус заштите и уписана у Рамсарску листу (Власина) и Листу резервата биосфере, предлаже се стицање међународног статуса заштите за друга подручја. Подручја под посебном заштитом (Special Protection Areas – SPAs) предлаже се за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији (у даљем тексту: ЕУ). У циљу јачања прекограничне сарадње Републике Србије у области заштите природе, у планском периоду посебан значај имају: 1) заштићена подручја: Власина, Јерма и Пчиња”. У поглављу 1.3.4. Заштита и уређење предела, наводи се следеће: „Стратешки приоритети – пројекти до 2014. године су: Приоритетна подручја, за која је обавезна израда посебних пилот пројеката „Карактеризације предела”, као основа за заштиту, планирање и управљање њиховим развојем, су: подручја посебних природних и/или културних вредности, и то: подручја заштићених природних вредности: национални паркови, паркови природе, предели изузетних одлика, резервати природе и споменици природе (Власина); простори у којима је квалитет предела и физичке структуре насеља од посебног значаја за развој, и то: туристичке дестинације: планинска подручја (Власина–Крајиште), бање и леčiliшта, реке, језера (Власинско), туристички центри и њихова околина (Београд, Нови Сад, Ниш, Суботица); пограничне области (Власина, Јерма и Пчиња); нови инфраструктурни и енергетски системи (могуће коришћење енергија ветра: Власина.)”. У поглављу 2.4.1. Развојне могућности руралних подручја, наводи се следеће: „Као подручја са слабијим условима за пољопривредну производњу идентификоване су скоро све општине. У односу на структурне карактеристике овог типа, примениће се следеће мере и активности: изградња саобраћајне инфраструктуре; јачање градова и урбаних/регионалних центара; формирање центара заједнице села; редистрибуција социјалних услуга и служби; интегрално управљање ресурсима у заштићеном природном добру и очување биодиверзитета (Власина)”. У поглављу 3.1.5. Просторни развој туризма и однос према заштити, наводи се следеће: „Издвајање примарних туристичких дестинација – примарне туристичке дестинације као регионалне целине интегрисане понуде унутар туристичких кластера могу се поделити по критеријумима учешћа целогодишње туристичке сезоне на: дестинације са комплетном целогодишњом понудом: Власина–Крајиште. Селекцијом укупних приоритета за период до 2020. године, уз давање предности просторима са формираном понудом, утврђени су следећи приоритети просторног развоја туризма до 2014. године: дестинација Власина–Крајиште (развој

туристичких места и скијалишта”. У поглављу 3.2.2. Путна мрежа и објекти, наводи се следеће: „У периоду после 2014. године, а у правцу остваривања циљева просторног развоја Републике Србије, планска решења у области путног саобраћаја су активности на: путном правцу Власина–Босилеград–Рибарци (веза са Бугарском) (Р-122), (рехабилитација и појачано одржавање)”. Подручје Просторног плана припада Горње-јужноморавском систему, подсистему Власинско језеро. У поглављу 3.3.1. Енергетика, наводи се следеће: „У области хидроенергетике предвиђа се: повећавање инсталисаних снага на више постојећих хидроелектрана, као и повећање производње доградњом (ХЕ Власина)”. У поглављу 32. Функционалне везе са ширим окружењем, наводи се следеће: „– везе са Бугарском – унапређивање капацитета за заједничко планирање, решавање проблема и развој (успостављање веза и умрежавање на институционалном, пословном и образовном нивоу, одрживи развој кроз ефикаснију употребу регионалних ресурса, активности „људи људима” – директна сарадња); као и модернизација граничних прелаза; подстицање економске сарадње и узајамних инвестиција; развој одрживог туризма – заштита природе Власина и Крајиште”.

2.3. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана општина Јужног поморавља („Службени гласник РС”, број 83/10)

Уредбом о утврђивању Регионалног просторног плана општина Јужног поморавља се ствара предуслов за реализацију регионалних и локалних развојних интереса 13 општина Јабланичког и Пчињског управног округа. Основни задатак овог документа је да понуди стратегије развоја и просторно-планска решења која ће омогућити очување вредности и валоризацију погодности овог простора за дугорочни и уравнио тежен економски развој, чиме ће се обезбедити плански основ за: рационалну организацију, изградњу, уређење и коришћење простора; заштиту животне средине; побољшање квалитета живљења локалног становништва унапређењем инфраструктурне и комуналне опремљености и развојем привреде. У делу III Концепције, пропозиције и планска решења просторног развоја, значајне су следеће одредбе: У поглављу 3. Просторна организација привреде (Реферална карта број 2), наводи се следеће: „могу се дефинисати најзначајније делатности/приоритети развоја и то: Туризам, са централним пројектом туристичке дестинације/регије Крајиште и Власина и другим потенцијалима, базиран на очуваној природној средини и повољним условима за развој планирања, бањског, сеоског, еко туризма и осталих видова целогодишњег туризма. Туризам ће допринети развоју комплементарних делатности (са пратећим услугама за подмиривање потреба туриста и излетника), побољшавању стандарда и запослености локалног становништва, истовремено доприносећи решавању појединих развојних проблема, подизању атрактивности региона за инвестирање и побољшање демографске структуре становништва доприносе мотивисању младих за останак и повратак на рурална подручја; Водопривреда и енергетика, заснована на развоју интегралних регионалних система коришћења, уређења и заштите речних вода у оквиру Јужноморавског система и ХС Власина”. У поглављу 4.1 Концепција развоја туризма, наводи се следеће: „Туристичка понуда Јабланичког и Пчињског управног округа засниваће се на: географско-саобраћајном положају, са атрактивним природним и створеним ресурсима (првенствено планинском туристичком дестинацијом Крајиште и Власина, рурално-урбаном долини Јужне Мораве и посебним локалитетима са доминантним природним и антропогеним потенцијалима)”. У поглављу 4.2. Организација и уређење туристичких и рекреативних простора, наводи се следеће: „Туристички простор планског подручја обухвата део туристичког кластера југоисточна Србија са туристичком дестинацијом/регијом Крајиште и Власина, са водећим активностима турног и алпског скијања и других зимских спортова као и летње рекреације (језерске, еколошке, сеоске и др.; Планско опредељење је да се туристичка дестинација/регија Крајиште и Власина организује преко три субдестинације/регије и то: северне (планински сектор Чемерник – Остроzub – Грамада са Власотинцем и Црном Травом и др.), средње (планински сектор Бесна Кобила – Врденик – Милевска планина са Сурдулицом, Власинским језером, Врањем, Врањском Бањом, Бујановцем и др.) и јужне (планински сектор Дукач – Патарица – Црноок са Босилеградом, Трговиштем и др.)”. У поглављу 5.1.

Саобраћај, наводи се следеће: „реконструкција и изградња пута бр. 122 Власина–Босилеград – гранични прелаз Рибарци/Бугарска (са разматрањем могућности проглашења за државни I пут реда уз проверу и потврду ЈП „Путеви Србије”); стављање у функцију грбенског-панорамског пута на правцу Власотинце – Чемерник – Власина – Бесна Кобила – Дукач. Предвиђа се повећање опремљености и функционалности постојећих граничних прелаза Прешево, Прохор Пчињски, Стрезимировци и Рибарци”. У поглављу 5.2. Водопривреда, наводи се следеће: „План развоја водопривредне инфраструктуре засниваће се на успостављању интегралних регионалних вишенамених система за уређење, коришћење и заштиту вода и слива Јужне Мораве, Пчиње и Драговиштице. 1. Горње-јужноморавски систем, са два подсистема: (а) Врањско-пчињски подсистем, којим се обезбеђује вода за насеља у општинама Врање, Бујановац, Прешево, Трговиште из постојећих изворишта водоакмулације „Првонек” на Бањској реци и подземних вода, као и планиране водоакмулације „Прохор” на Пчињи; (б) Подсистем Власинско језеро, којим се обезбеђује вода за насеља: у општинама Сурдулица и Владичин Хан из постојећег изворишта Власинско језера, односно компензационих базена ХС „Власина; у општини Босилеград из постојећег изворишта водоакмулације „Лисина””. У поглављу 5.2.1. Водоакмулације, наводи се следеће: „1. друга фаза развоја постојећих водоакмулација која обухвата следеће радове: – „Власина” – надвишење бране за 0,8 m (са КМУ 1.213 на 1.213,8), уз одговарајуће адаптације преливних органа (уградња устава висине око 0,8 m на круни прелива), у циљу добијања додатне корисне запремине и оперативности и поузданости система, побољшања радних перформанси ХС „Власина” и намене водоакмулације (као изворишта највишег ранга) за снабдевање водом насеља у оквиру подсистем Власинско језеро; – „Лисина” – повећање количине захватања воде из слива Божицке реке за око 0,8 m³/s, чиме би укупни доток у водоакмулацију износио око 3,2 m³/s, и реализација сабирно доводног система Љубата, у циљу снабдевања водом насеља у општини Босилеград, уз проширење мера заштите водоакмулације на читав слив реке Божице, како би се та акваторија стално одржавала у стању највишег квалитета, у олиготрофном стању”. У поглављу 5.2.3. Канализација и пречишћавање отпадних вода, наводи се следеће: „Предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева примену технолошких, водопривредних и организационо-економских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћавање отпадних вода у ППОВ свих насеља већих од 5.000 ЕС, као и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта (Црна Трава, Власина Рид, итд.); Власинско језеро са два канализациона полупрестена: (а) реконструкција и доградња северног полупрестена са ППОВ „Власина”, чија ће потенцијална локација бити дефинисана након израде одговарајуће Студије о снабдевању и одвођењу отпадних вода на туристичком простору/ризорту Власинског језера, и након сагласности надлежних институција и изводних општина (Црна Трава и Власотинце); и (б) изградња јужног полупрестена са ППОВ Врла”. У поглављу 5.2.4. Хидроенергетика, наводи се следеће: „ХС „Власина”, са четири хидроелектране дуж тока реке Врле, укупне инсталисане снаге око 128 MW, представља јединствен хидраулички и енергетски стабилан систем, предвиђен за производњу вршне електричне енергије и високовредну регулациону и оперативну резерву ЕЕС Србије. Планиран је развој ХС „Власина” који обухвата: (а) мере инвестиционог и текућег одржавања постојећих објеката (обнову захватних грађевина на доводима, ПАП Лисина, улазне грађевине у Божицки тунел, итд.) ревитализацију и модернизацију главне и помоћне опреме на Власинским електранама; (б) проширење система продавањем мреже канала (у циљу повећавања захватања воде ван непосредног слива Власинског језера, односно додатне нето производње од око 25 GWh/год) и то: (1) сабирно-доводног крака канала, на доводима Јерма (продужење за још око 9 km) и Стрвна (додатних око 3 km), чиме ће се остварити додатна производња за око 10 GWh/год; канали се воде гравитационо и највећим делом су укופани и покривени; и (2) јужног сабирно доводног система Љубата за око 24 km, на делу слива Големе (Дукатске) реке, Јасике, Гаштавице, Црноштите, Заношког, Турчинског и Кољедолског потока, којим се остварује додатних око 35 kWh/год, уз утрошак око 19 kWh/год. на препумпавање; (в) МХЕ „Мала Врла 1” на локацији постојеће ХЕ „Врла 1”, оквирне снаге око 200 kW”. У поглављу 6.1. Заштита животне средине, наводи се следеће: „5) незагађена подручја (подручја квалитетне животне средине) су локалитети са

скоро неизмењеном или неизмењеном природном средином који се углавном налазе на планинском подручју (ливадско-пашњачка подручја) и заштићеним зонама природних вредности и који су погодни за живот људи, уз извесни ризик од елементарних непогода (у првом реду земљотреса); у ову категорију убрајају се подручја предела изузетних одлика „Власина” и „Долина Пчиње”, споменика природе, резервата природе „Острозуб–Зелениче”, „Кукавица” и „Јарешник” и непосредне околине и природног простора „Јашушки манастири”, као и виши предели Бесне Кобиле, Варденика, Чермерника и др”. У поглављу 6.2. Заштита природних вредности, подручје просторног плана је дефинисано као Предео изузетних одлика „Власина” – Прва категорија (од изузетног значаја).

2.4. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене изворишта водоснабдевања „Јелашица” („Службени гласник РС”, број 39/17)

Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене изворишта водоснабдевања „Јелашица” дефинисан је плански основ за обезбеђење просторних услова за остварење посебне намене подручја, односно за заштиту слива планиране акумулације „Јелашица” са браном, прибранским објектима, водозахватом и цевоводом сирове воде. Овом уредбом обезбеђује се: планско коришћење акумулације „Јелашица”, заштита и уређење сливног подручја; унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености; унапређење квалитета живљења локалног становништва стимулацијом постојећих и развојем нових делатности, у првом реду туризма и алтернативне сеоске економије, уз одговарајуће компензације, како за њихову реализацију, тако и за спровођење мера заштите простора и изворишта вода; задовољење спортско-рекреативних потреба урбаног становништва из околине, и смернице за институционално-организациону и управно-контролну подршку коришћењу и заштити акумулације. Овим документом омогућено је директно спровођење издавањем локацијских услова, јер садржи регулациону разраду за прву зону заштите изворишта водоснабдевања и коридор цевовода. Овај просторни план у зони посебне намене представља основ за формирање грађевинских парцела за јавну намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола. Овим документом утврђена је обавеза дефинисања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања и успостављање режима коришћења простора у оквиру зона санитарне заштите у складу са чланом 77. Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон) и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08). Подручје Просторног плана (189 km²) обухвата: подручје слива акумулације „Јелашица” до профила бране површине од око 67 km² и вансливне површине обухваћених катастарских општина од око 122 km², на деловима следећих територија јединица локалних самоуправа и то: – општине Владичин Хан – целе катастарске општине Грамађе, Декутинце и Полом; – општине Сурдулица – целе катастарске општине Сувојница, Стајковце, Јелашица, Ново Село и Рђавица; – града Врање – целе катастарске општине Крива Феја и Несврта.

2.5. Остали релевантни документи

Према *Уредби о проглашењу Предела изузетних одлика „Власина”* подручје Власине представља уздигнути средњепланински предео, значајних висинских распона и уједно једну од најраспрострањенијих зона кристалистих шкриљаца у нашој земљи, па се као такво ставља под заштиту и проглашава заштићеним подручјем под именом „Власина”, као природно добро од изузетног значаја и сврстава се у I категорију заштите, као предео изузетних одлика.

Према *Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године* („Службени гласник РС”, број 3/17) утврђују се дугорочни правци управљања водама на територији Републике Србије (као континуитет у дугорочном планирању функционисања сектора вода након Уредбе о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС”, број 11/02), која је и даље важећи документ, из разлога што доношењем Стратегије управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године, Уредба о утврђивању Водопривредне основе

Републике Србије, није стављена ван снаге). Подручје Просторног плана делом (подсистем Власинско језеро) припада: (1) Горње-јужноморавском регионалном систему за који је предвиђено да се ослања на изграђене акумулације „Власинско језеро” на реци Власини, „Лисина” на Божичкој реци, „Првонек” на Бањској реци и евентуалну будућу акумулацију на реци Пчињи. Из акумулације „Власинско језеро” данас се користи вода за снабдевање насеља у општини Владичин Хан. Због потребе повећања сигурности система, може се очекивати даљи развој локалних изворишта за снабдевање водом овог насеља. Такође, предвиђа се да насеља у општинама Сурдулица и Босилеград у планском периоду користе локална изворишта. У планском периоду не предвиђа се коришћење акумулације „Лисина” на Божичкој реци за снабдевање водом становништва; као и (2) Доње-јужноморавском регионалном систему, где ће се у оквиру Власинског подсистема, у општинама: Власотинце, Бабушница и Црна Трава, користити локална изворишта. Принцип експлоатације локалних изворишта подразумевају њихово коришћење до рационалних, еколошки прихватљивих граница, а потом и допремање недостајућих количина вода из регионалних система.

Просторни план усаглашен је са националним документима: Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период 2016–2025. („Службени гласник РС”, број 98/16); Националном стратегијом одрживог развоја („Службени гласник РС”, број 57/08); Националним програмом заштите животне средине („Службени гласник РС”, број 12/10); Стратегијом биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС”, број 13/11); Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14); Стратегијом развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС”, број 59/06); Стратегијом управљања отпадом за период 2010–2019. године („Службени гласник РС”, број 29/10) и др.

Консултовани су и други развојни и плански документи у обухвату овог просторног плана: Просторни план општине Сурдулица („Службени гласник града Врања”, број 34/12); Просторни план општине Црна Трава („Службени гласник града Лесковца”, број 9/11); Просторни план општине Босилеград 2010–2025. („Службени гласник града Врања”, број 8/13); План генералне регулације Власина Стојковића („Службени гласник града Врања”, број 36/12); План генералне регулације Власина Округлица („Службени гласник града Врања”, број 36/12); План генералне регулације Власина Рид („Службени гласник града Врања”, број 46/13); План генералне регулације Власинско језеро са приобаљем („Службени гласник града Врања”, број 46/13); План детаљне регулације канализационог система за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода на подручју Власине („Службени гласник града Врања”, број 6/17); План детаљне регулације граничног прелаза Стрезимировци („Службени гласник града Врања”, број 34/13); План детаљне регулације Стари Рид („Службени гласник града Врања”, број 15/17); Студија Процена утицаја на животну средину постојећих објеката на подручју Власинског језера насеља Власина Рид, Власина Стојковићева, Власина Округлица и Власина језеро – Институт за водопривреду „Јарослав Черни”; Елаборат о зонама санитарне заштите регионалних изворишта водоснабдевања подсистема „Власинско језеро” – Институт за водопривреду „Јарослав Черни”, 2018. године; Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања Босилеграда и приградских насеља – Водотехника д.о.о. Београд; Мастер план с пословним планом развоја туризма Власинског језера – Horwath i Horwath Consulting Zagreb д.о.о., 2007; Измене и допуне Програма управљања рибарским подручјем Предео изузетних одлика „Власина” за период 2012–2021. године (У складу са резултатима мониторинга спроведеног током 2016. године) – Универзитет у Крагујевцу, Природно-математички факултет, Институт за биологију и екологију Крагујевац; План управљања Пределом изузетних одлика „Власина” 2019–2028. године – Туристичка организација општине Сурдулица, Сурдулица; Идејни пројекат ски лифта укупне дужине 900 m, капацитета 1.000 ски/х – Грађевинско-архитектонски факултет Ниш, Институт за грађевинарство и архитектуру, Одељење за испитивање конструкција; Главни пројекат изградње локалног пута бр. 21 Водојажа–Тараја–Власина Стојковићева, 2008. – ДММ-Инжењеринг, Ниш итд. Поред побројаних докумената консултовани су и међународни документи од значаја

за израду предметног планског документа (Конвенција о заштити мочварних подручја од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица, познатија као Рамсарска конвенција, из 1971. године, која представља основ за акцију, у националним и међународним оквирима, по питању заштите и мудрог управљања влажним подручјима и њиховим ресурсима, као и Директива Европске уније о водама из 2000. године).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Постојеће стање

3.1.1. Природни системи, природне вредности, предели и животна средина

3.1.1.1. Природни системи

Подручје Просторног плана налази се у источном делу слива Јужне Мораве, између планина Чемерник (1.688 m н.в.) на западу и Варденик (1.875 m н.в.) на југу, Крајишта на југоистоку, границе са Бугарском на истоку и планинског масива Грамада (1.592 m н.в.) на североистоку. Власинско језеро налази се на 1.213 m н.в, између долине Јужне Мораве и бугарске границе, на 17 km удаљености до граничног прелаза Стрезимировци. Висораван је природно врло отворена. На њеном најнижем делу, смештено је Власинско језеро, а ободним деловима издижу се средње високе и доста шумовите планине. На западном ободу је пејзажно мозаични и заобљени Чемерник, а на северу површ постепено прелази у питоми планински масив Грамаде са врхом Вртоп (1.721 m н.в.). На истом делу висоравни диже се видиковац Букова глава (1.472 m н.в.), а према југу висораван је издужена и ограђена планинским огранцима Варденика чији су најистакнутији гребени Плешијевац (1.664 m н.в.) и Стрешер (1.876 m н.в.), са највећим могућностима за зимске скијашке спортове док је према југоистоку преко Божице и даље отворена. Највећу површину, око 68% подручја просторног плана захватају терени у висинском распону 1250–1500 m н.в, терени са висинама 1000–1250 m су на око 16% подручја, са висинама 1500–1750 m су на око 10%, са висинама 750–1000 m н.в. на око 5% и преко 1750 m на око 1%.

Основу *геолошке грађе* чини **Српско-македонска маса**. Ову масу чине два комплекса кристалистичких шкриљаца – доњи и горњи Власински, који се данас често издваја као Рановачко-власински терен. Односи ова два комплекса су у нашој земљи тектонски. Доњи комплекс се састоји од стена амфиболитске групе фација, са мигматизацијом и палеозојским плутонитима, местимиче га покривају плитководна креда и еоценски кластити. Власински комплекс садржи рифејско-камбријске зелене стене, па затим слабо метаморфисане депонате ордовицијума до карбона. У њега су утиснути гранитоиди старости од палеозојске до терцијарне. Под ову масу су са обе стране подвлачене творевине суседних терена. Од значајних инжењерско-геолошких појава, могу се издвојити неколико активних клизишта и нестабилних падина.

Континенталност *климата* на подручју Власине одликује се умерено хладном и влажном климом субпланинског типа, где су зиме изразито хладне, а лета умерено топла. Јесен је топлија и суваља од пролећа, а средње месечне амплитуде температуре ваздуха јасно изражене. У периоду од 1925. до 1940. године и од 1947. до 1986. године вршена су константна метеоролошка мерења на метеоролошкој станици „Власина водојажа”. Према подацима који су преузети из Студије за просторни план – Заштита природе подручја Власине, Завода за заштиту природе Србије из 1992. године, после потапања Власинске тресаве, забележене су одређене климатско-метеоролошке промене. Првенствено, оне се манифестују благим падом средње годишње температуре ваздуха у периоду после потапања тресаве. Укупна количина падавина је незнатно већа, с тим што се уместо два изражена годишња максимума пре потапања тресаве, јавља један изражени пролећни максимум. Формирање акумулације условило је и смањивање температурних екстрема. Према подацима за период од 1947. до 1986. године, може се закључити да је најхладнији месец јануар (средња дневна температура износи -4°C), а најтоплији су јули и август са средњим дневним температурама $14,7^{\circ}\text{C}$. Средња годишња температура за осматрани период износи $5,8^{\circ}\text{C}$, а максималне дневне амплитуде се крећу до $26,9^{\circ}\text{C}$. Средња дневна максимална

температура је забележена у августу ($21,1^{\circ}\text{C}$), а средња дневна минимална температура износи $-8,3^{\circ}\text{C}$ и измерена је у јануару. Укупан број дана са jakim мразем, када су температуре испод -10°C износи 32. Највише их је у јануару и фебруару, а нема их само у јуну, јулу и августу месецу. Тропске ноћи (са температурама већим од 20°C) и летње жеге (са температурама већим од 35°C) у осматраном периоду нису забележене. Средња годишња расподела падавина за осматрани период је прилично уједначена и износи 853 mm, са максимумима у јуну (262 mm) и августу (243 mm) и минимумима у октобру (0,3 mm) и августу (1,3 mm). Максимална годишња сума падавина износи 1616 mm, а минимална 575 mm. Максимална дневна сума падавина је највећа у августу месецу и износи 90 mm. Снежни покривач на Власинској висоравни може да се јави већ средином октобра. За осматрани период, средњи датуми почетка јављања снежног покривача су почетак новембра, а завршетка средина априла месеца. Средњи број дана са снегом износи 120, при чему је његова максимална дебљина 140 cm. Годишњи ток релативне влажности ваздуха је подељен у два периода: период од априла до септембра, када су вредности ниже и период јесени и зиме када су вредности више. Везано за повећање температуре, релативна влажност ваздуха је најнижа у 14 сати, изузев у зимским месецима, када је дневно колебање релативне влажности ваздуха знатно мање. За посматрани период, највећу учесталост имају северозападни ветрови (180%). Северни ветрови се јављају углавном у зимским месецима (135%). Учесталост источних ветрова износи 166%, док најмању учесталост имају ветрови из јужног квадранта (80%). Просечна годишња учесталост тишина износи 218%. Средња годишња облачност на подручју Власине процењена је на 5,4 десетине неба, са максимумом у фебруару (6,7 десетина неба) и минимумом у августу (3,4 десетина неба). Дневна сума глобалног сунчевог зрачења повећава се у периоду од марта до маја месеца, а оно свој максимум достиже у јуну (4222 J x cm^2). Минимална вредност глобалног сунчевог зрачења забележена је у децембру (1241 J x cm^2).

У погледу *хидролошких карактеристика* издвајају се два слива Црноморски и Егејски. Најзначајнији водотоци су Власина, Врла, Јерма, Грубина река, Лисина, Божица река, Љубата, Топлодолска река, Чемерника, Стрвна, Калнска река и др.

Власинско блато је било некадашње језеро које је зарашћивањем претворено у тресетну мочвару. Његова површина износила је око $10,5 \text{ km}^2$. Та равна и млада тресава снабдевала се водом околних речица и потока, као и извора на самом дну, а отицала реком Власином. Климатски фактори условљени првенствено надморском висином, геолошким, хидролошким и другим условима изазивали су стварање специфичне тресаве која је по много чему јединствена. Године 1949. завршена је брана, без рибљих стаза, око 2,2 km низводно од насипа где је истицала река Власина из тресаве. Од тада је почело постепено попуњавање језера, а воде су подземним каналима одводњаване до сукцесивно изграђиваног система електричних централа на реци Врли. Да би се слив језера повећао, вештачки су доведена још три потока. Године 1950. површина језера је износила свега $7,7 \text{ km}^2$, 1951. $9,6 \text{ km}^2$, 1952. $11,3 \text{ km}^2$, 1953. $12,7 \text{ km}^2$, а тек 1954. језеро је добило своју планирану величину од $15,2 \text{ km}^2$ површине, $150 \times 106 \text{ m}^3$ запремине, 25 m највеће дубине и 13 m просечне дубине. Стварањем језера промениле су се физичке, хемијске и биолошке особине воде. Образовање новог тресета заустављено је или бар успорено и локализовано само на дубље заливе. Данашње језеро је нешто веће али и нешто плиће од оног из 1954. године. Данас оно има површину приближно 16 km^2 , запремину 165 милиона m^3 , дубине максимално 22 m или просечно $10,3 \text{ m}$. Основну особину овог простора чини релативно сачувана природа и одређени веома квалитетни и драгоцени ресурси као што су воде и водно земљиште, шуме и шумско земљиште и специфични квалитет земљишта за одређене облике пољопривреде и сточарства. Природа представља највећу вредност, ресурс и развојну шансу подручја Власина. Биодиверзитет, аутохтони биосистеми, еколошке и предеоне целине и релативно очуван пејсаж чине да укупан простор овог подручја буде посебно вредан. Воде, површинске и подземне, су основни ресурс природе на овом подручју, па су основни разлог за утврђивање посебне намене подручја Власина и у будућности ће бити једна од посебних вредности за општине Сурдулица, Црна Трава и Босилеград, и Републику Србију уопште.

Хидролошка структура и особине подручја Власина указују да постоје значајни ресурси воде. У зависности од структуре

порозности и водопропустљивости стенских маса, у овом подручју се генерално могу издвојити: збијени тип издани, пукотински, пукотинско-карстни тип издани и условно „безводни“ делови терена. Велики значај за експлоатацију и флаширање вода на подручју имају издани пукотинског и пукотинско-карстног типа. Пукотински тип издани образује се унутар приповршинских распаднутих и тектонских поломљених кристалистих шкриљаца, гранитоида, дацитних и кварцлатитских вулканита, као и хибридних стена габроидног и амфиболитског састава. Ове стене су током времена претрпеле оштећења услед ендегених фактора, као и процеса, пре свега механичког, површинског распадања, с тим што коефицијент испуцалости нагло опада са дужином. Тако су створени услови за формирање плитких пукотинских издани. Како њихово распрострањење директно зависи од заступљености отворених шупљина, а оно углавном не прелази 20 m, овако формиране издани су локалног простирања. Изузетак су здобљене стене у раседним зонама, када се могу јавити значајне издани. На основу досадашњих геолошких и хидрогеолошких истраживања на подручју Власине, установљено је да постоји 147 извора и врела који због комплексних процеса на планети, постепено губе издашност.

Геотермалне воде нису до сада детаљно проучаване. Постоје званични подаци из периода изградње цевовода између ХЕ „Врла 2“ и ХЕ „Врла 3“ (код села Машинце, ван подручја Просторног плана) о појави геотермалне воде ($Q=120l/s$, $T=49-69\text{ }^{\circ}\text{C}$).

На подручју Просторног плана може се издвојити неколико појава минералних сировина. Од металних сировина вероватно највећи значај имају магнетитске минерализације у стенама власинског комплекса, нарочито у хлоритским шкриљцима. На овим просторима постоје трагови старих рударских радова, од којих су неки средњовековни, као они северно од Божице, а неки потичу из времена Турака. За евентуалну експлоатацију могу да буду значајна стара шљачишта код Црне Траве и Власина Округлице. Садржај Fe у овим шљацима достиже и до 50%. Од неметала има појава азбеста и талка у серпентинитима. Ради се о хидротермалним минерализацијама и мада влакна азбеста местимично достижу дужину и до 5 cm, резерве су минималне. Осим у серпентинитима, талк се јавља и у талкшистима, мада се претпоставља да је и део талка из ових шкриљаца настао хидротермално. У графитичним шкриљцима лисинске серије концентрација графита је углавном безначајна, али се локално могу појавити прослојци и сочива са повишеном концентрацијом. Од значаја је и лежиште „Лисина“. Лежиште је везано за метапешчаре и настало је седиментогено таложењем фосфорита. Каснијим регионалним метаморфизмом, уз додатно загревање утискивањем магме, фосфорит је прекристалисао у апатит. Рудно тело са простире долином Божице реке од села Доња Лисина до Босилеграда у дужини од око 5 km, док му је просечна ширина око 1 до 1,5 km. Садржај P_2O_5 достиже и 19%. Фосфатна сировина има велики значај у производњи вештачких ђубрива. Гранитоидни масиви и сличне стене, имају значај за могућу експлоатацију графитског и евентуално архитектонског камена. На подручју Просторног плана постоје мајдана локалног значаја за које је неопходно урадити анализе утицаја на животну средину и прибавити ажурне сагласности пре доношења одлуке о њиховој експлоатацији или преради.

Сектор за геологију и рударство Министарства рударства и енергетике на подручју Просторног плана одобрило је извођење геолошких истраживања минералних ресурса следећим предузећима: НИС а.д. Нови Сад, територија Републике Србије јужно од Саве и Дунава, минерална сировина нафта и гас, лист у катастру 1915, простор је омеђен координатама: $42^{\circ}15'22''$ и $45^{\circ}03'06''$ северне географске ширине и $19^{\circ}00'54''$ и $23^{\circ}00'43''$ источне географске дужине; Medgold istraživanja d.o.o., активно истражно поље, локалитет Бистрица–Брод, сировине: Au, Pb, Zn, Ag, Cu, Mo; Medgold istraživanja d.o.o., активно истражно поље, локалитет Љубата, сировине: Cu, Au, Pb, Zn, Ag; Medgold istraživanja doo, активно истражно поље, локалитет Црноок, сировине: Cu, Au, Pb, Zn, Ag; Грот а.д., Крива Феја, апликанти за истраживање, локалитет Кула, сировине: Pb, Zn; Tethyan Resource d.o.o., апликанти за истраживање, локалитет Крива Феја, сировине: Au, Cu, Pb, Zn; Medgold istraživanja d.o.o., апликанти за истраживање, локалитет Несврт, сировине: Au, Ag, Pb, Zn, Cu.

На основу службене евиденције катастра експлоатационих поља које се води у Министарству рударства и енергетике утврђено је да на територији Просторног плана, постоје следећа

експлоатациона поља: Рударско, предузеће Грот, сировина железна троска; 5 D d.o.o., Врање, лежиште Барице, сировина дацит као ТКГ; Рударско, предузеће Грот, лежиште старо експлоатационо поље, сировина кварцна стена.

На подручју Просторног плана истражене су оверене резерве следећих минералних сировина: GTP 5 D, Врање, Паневље, активно истражно поље, локалитет Барице, сировина дацит као ТКГ; Victoria group a.d., Нови Сад, резерве, локалитет Лисина, сировина фосфорит.

На подручју Просторног плана, Министарство рударства и енергетике је одобрило извођење геолошких истраживања и експлоатације подземних вода следећим предузећима: Преслап доо, апликанти за примењена геолошка изражавања, локалитет извориште Студен вода, тип подручја надраживања, питка вода; АД Источна канцеларија, експлоатациона поља, изворишта Сопур и Брзаци, тип подземне воде, питка вода; Власинка д.о.о. – Београд, локалитет извориште Топли До – Власина, тип подземне воде, минерална вода.

За извођење геолошких истраживања и експлоатације минералних сировина у ширем рејону врха Стрешер неопходна је сагласност Министарства одбране.

3.1.1.2. Природне вредности

Изузетна разноврсност и богатство дивљег живог света представљени су, на првом месту, бројношћу и структуром флоре и орнитофауне везаним за сложени комплекс мочварних, тресетних, водених, влажних и шумских станишта при чему тресетна острва и тресаве подручја Власине чине један од веома значајних и познатих рефугијума бореалне флоре и вегетације у јужној Европи. Флористички фонд представљен је са око 840 таксона (врста, подврста, хибрида) виших биљака, сврстаних у 77 фамилија и 341 род, од чега 30 биљака представљају бореалне реликте, око 40 врста су балкански ендемити и субендемити, 30 врста је строго заштићено а 40 заштићено на националном нивоу према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16), 11 врста нашло је место у изузетно значајној едицији „Црвена књига флоре Србије”, од којих су четири биљке у категорији ишчезлих (калдезијева водена боквица – *Caldesia parnassifolia*, змајеглавка – *Dracosephalum ruyschiana*, главичасто сито – *Juncus capitatus* и плава јасеновка – *Polemonium caeruleum*) а седам врста у категорији крајње угрожених таксона (*Betula pubescens*, *Carex limosa*, *Cirsium helenioides*, *Elatine triandra*, *Ranunculus lingua*, *Utricularia minor*, *Sparganium natans*). Посебно значајне врсте биљака су росуља (*Drosera rotundifolia*), муљна оштрица (*Carex firosa*), оманолика паламида (*Cirsium helenioides*), мочварна петопрсница (*Potentilla palustris*), маљавна бреза (*Betula pubescens*), горка детелина (*Menyanthes trifoliata*), побарица (*Elatine triandra*), барски раставић (*Equisetum fluviatile*), бугарска линдура (*Gentianella bulgarica*), јанкин љиљан (*Lilium jankae*), адамовићев лопен (*Verbascum adamovici*), панчићев лук (*Allium melanantherum*), панчићев једић (*Aconitum divergens*) и др. Већи број врста (преко 50) је у категорији лековитих или јестивих биљака и као такве јесу или могу бити предмет планског и контролизованог коришћења и заједно са десетак врста гљива налазе се на листи Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11 и 95/18 – др. закон). Такође, на подручју је идентификовано 58 биљних заједница, првенствено травне (зељасте), мање шумске и жбунасте вегетације, међу којима се по флористичком богатству и присуству ретких, реликтних и ендемичних биљака издвајају биљне асоцијације тресавских станишта која представљају непотопљене остатке некадашње стране Власинске тресаве (око обала Власинског језера и на пливајућим тресетним острвима) или се налазе на влажним теренима у извориштима и долинама притока језера, али су значајне и биљне асоцијације врбака, брезе, субалпских жбунастих формација боровнице и брукенталије, као и различитих планинских пашњака и мочварних ливада. У најновијој студији Завода за заштиту природе Србије флора је процењена на 956 таксона (али овај број није документован списком у прилогу, који садржи претходно споменути број од око 840 таксона), уз напомену да је тај број већи за 200–300 врста, што се очекује да ће бити доказано наредним

истраживањима. Богату орнитофауну чини око 140 врста птица од којих су 110 гнездарнице, 125 врста су заштићене на националном нивоу од чега је 85 врста (укључујући и десет врста бивших гнездарница) под строгим заштитом; на ширем простору Власине, на ИВА подручју површине око 22000 хектара, које обухвата осим Власинског језера и непосредне околине и планине Вртоп, Чемерник, Варденик, Валогe и Бесну кобилу, регистровани број врста птица је 150 а претпостављени 180; орнитофауна подручја одликује се присуством разноврсних птичијих група, најчешће удружених или везаних за специфична станишта Власине (грабљивице, певачице, мочварице, птице тресава, листопадних и четинарских шума, планинских пашњака, воћњака и насеља и др.); четири врсте (њорка – *Aythya nyroca*, продавац – *Crex crex*, вивак – *Vanellus vanellus* и орао крсташ – *Aquila heliaca* – ретко, на сеоби) налазе се и у категорији SPEC 1 (глобално угрожених врста), а око 25 врста има неповољан статус заштите у Европи, односно припадају категоријама SPEC 2 и SPEC 3. Сисари су представљени са 28 врста (без фауне слепих мишева), са највећом заступљеношћу групе глодара (11 врста), затим бубоједа (шест врста), месоједа (седам врста), папкара (три врсте) и зечева (једна врста); на националном нивоу четири врсте су строго заштићене 11 врста сисара имају статус природне реткости (водена ровчица, текуница, слепо куче и видра), док се на Европској црвеној листи налазе слепо куче и вук. Прелиминарна истраживања слепих мишева (Природњачки музеј и ИБИ „Синиша Станковић” из Београда) дала су неочекивано богате резултате представљене са 15 врста, све строго заштићене на националном нивоу, од којих је једна врста (средоземни репаш – *Tadarida teniotis*) нова, односно 31 врста фауна Chiroptera територије Србије, пронађена у октобру 2017. године. Херпетофауну чини 12 врста водоземаца (шарени даждевњак, три врсте мрмолка и осам врста жаба) од којих је десет врста строго заштићено и једна врста заштићена и 12 врста гмизаваца (шумска корњача, пет врста гуштера, слепић, белоушка, рибарица, смук и др.), од којих је шест врста строго заштићено и две врсте су заштићене на националном нивоу. Фонд ихтиофауне броји 19 врста риба (према резултатима мониторинга 2016. године, али је тај број већи јер су при ранијим истраживањима регистроване и друге врсте којих нема на списку из 2016. године) од којих су само поточна мрена и пастрмка истински аутохтоне, док су остале врсте алохтоне за ово подручје или су алохтоне са ихтиофонд Србије (амур, бели толстолобик и др.), претежно ципринидне врсте унете намерно или нехотице приликом порибљавања (бабушка, амур, лињак, плашница, гргеч и др.); међу тим врстама, неколико њих је строго заштићено (караш и гавчица и др.) а нешто више је пет заштићено на националном нивоу (поточна пастрмка, поточна мрена, двопругаста уклија и клен, шаран и др.). Фауни инсеката је релативно мало истражена, а на основу података Завода за заштиту природе Србије и, пре свега, Научно истраживачког друштва студената биологије и екологије „Јосиф Панчић” из Новог Сада и организације проширена су сазнања о инсектима Власина на 11 врста вилинских коњица (*Odonata*), 45 врста стрижибуба (*Cerambycidae*), 52 врсте правокрилаца (*Orthoptera*), 77 врста осолених мува, 117 врста дневних и 354 врсте ноћних лептира.

Посебан морфолошки и вегетацијски феномен Власине су плутајућа тресетна острва, делови тресетног слоја (у почетку дебљине до 4 m, данас 1,5–2,0 m) који су се одлепили од подлоге након стварања језера и у већим или мањим комадима, понекад и површине неколико хектара померали се по језеру по дејством ветрова. Почетком деведесетих година прошлог века, највеће од тих острва, названо симболично „Моби Дик” имало је дужину 350–400 m и ширину 250 m (и било је означено посебном катастарском парцелом), али се оно касније распарчало на више делова. Један од његових већих делова, троугластог облика у плану, дужине 185 и ширине 120 m, са малим воденим окном димензија 35x10 m, који је дуго времена био усидрен у заливу код ушћа Мурина реке, у јуну месецу 2017. године је у невремену, у току једне ветровите ноћи доспео до малог залива испод хотела „Власина”, недалеко од бране, где се насукало на чврсту обалу и ту се и даље налази, изложено гажењу риболовца и других посетилаца и таласима језера. У заливу Мурине/Дугог дела налазе се још три већа острвска комада приближних димензија 130x85, 125x100, 110x80 и 95x60 m а у заливу потока Дедин дол, испод Гачине махале је заглављено још једно острво веће површине, димензија 130x85 m. Потребно је испитати какве је све негативне последице последице за тресетна

острва имало дуготрајно екстремно снижавање нивоа воде у 2018. години услед радова на хидротехничким објектима енергетског система и како ће се она понашати при очекиваном пуњењу језера у 2019. години.

Сходно Закону о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, бр. 128/14 и 95/18 – др. закон) риболовне воде заштићеног подручја припадају Рибарском подручју ПИО „Власина”, а његов корисник је Туристичка организација општине Сурдулица као управљач заштићеног подручја, која газдује риболовним водама и риболовном фауном на основу десетогодишњег програма управљања за период 2012–2021. године и годишњих програма управљања рибарским подручјем. Фонд ихтиофауне броји 19 врста риба (према резултатима мониторинга 2016. године, али је тај број већи јер су при ранијим истраживањима регистроване и друге врсте којих нема на списку из 2016. године) од којих су само поточна мрена, поточна пастрмка и пијор (који је скоро нестао) истински аутохтоне, док су остале врсте алохтоне за ово подручје или су алохтоне са ихтиофонд Србије (амур, бели толстолобик и др.), претежно ципринидне врсте унете намерно или нехотице приликом порибљавања (бабушка, амур, лињак, плашница, гргеч и др.); међу тим врстама, неколико њих је строго заштићено (караш и гавчица и др.), а нешто више је заштићено на националном нивоу (поточна пастрмка, поточна мрена, двопругаста уклија и клен, шаран и др.).

Власинско подручје има вишевековну традицију бављења разним облицима пољопривредне производње захваљујући земљишту погодном за развој планинског сточарства и планинске пољопривреде. Пространа Власинска тресава је била идеална ливада и пашњак све до формирања Власинског језера чиме је њен највећи део потопљен и пресечене везе између три највећа насеља Власина Рид, Власина Стојковићева и Власина Округлица. Шири појас око Власинске тресаве, данас Власинског језера, такође је под ливадама и пашњацима а делимично и под шумом. Субпланинска клима подручја Власине омогућава гајење јарих житарица и кромпира као и гајење стоке (коња, оваца, коза). Губитак великог дела власинских ливада и пашњака али и потреба да се преостале сачувају за пољопривредну производњу посебног типа захтевају систематску заштиту пољопривредног земљишта. Пољопривредно земљиште на пространим планинским пределима Чемерника, Варденика и др. погодно је за органску производњу. Посебну вредност представља диверзитет лековитог биља (валеријана, мајчина душица, бухач, јагорчевина, корен линцуре, босиљак, кантаргон и др.) које у организованом систему гајења, убирања, сушења и прераде може знатно да допринесе побољшању привредне структуре овог подручја. Исто важи и за велика пространства под шумским плодовима (клека, боровница, јагоде, купине, шипурак, глог, печурке, пужеви и др.) који у будућности подручја Власина треба да постану његов заштитни знак. Међутим, с обзиром да не постоји систем организованог наводњавања, да постоји велика уситњеност пољопривредних поседа, смањена могућност употребе савремених агротехничких мера и пољопривредне механизације, тако су и приноси прилично скромни. У нижим пределима планског подручја, где је клима нешто блажа, постоје услови за развој воћарства, традиционално везаног за производњу шљиве и јабуке, а у последње време све атрактивнију производњу јагодичастог и бобицастог воћа.

За подручје Просторног плана карактеристичне су аутохтоне планинске шуме букве, *Fagetum moesiaca montanum*. Шумска вегетација највећу површину заузима у западном делу висоравни, на Чемернику, а веће површине под шумама постоје и на Варденику. На Буковој Глави и Плани букова шума је готово потпуно уништена и сведена је на мање и проређене састојине. На вертикалном профилу висоравни букова шума заузима појас до 1500 m, на Стрешеру и до 1600 m, што уједно представља данашњу горњу границу, изнад које се развија пашњачка и вегетација папуљастих жбунова, које представљају трајни стадијум у сингези. У том појасу потенцијалну вегетацију чини шума *Fagetum subalpinum serbicum*, која се на овом подручју фрагментарно развија због деловања зооантропогеног фактора и изражене ерозије која наступа након уништавања шумске вегетације. Осим планинске субалпске, на висоравни се развила и букова шума асоцијације *Luzulo-Fagetum moesiaca*, (станиште букве „Злате”), на веома ацидофилном земљишту. По површини коју покривају на Власинској висоравни, поред планинске букове шуме, значајем се

истичу брезове шуме, које припадају асоцијацији *Populo tremuli-Betuletum pendulae*. Шумски покривач крај речних токова је само фрагментарно развијен и флористички није добро изражен. Крај мањих планинских потока и притока Власинског језера развија се вегетација јова класе *Alnetea glutinosae*, која је представљена асоцијацијом *Salicetum pentandro-auritae*. Крај већих планинских токова и поред реке Власине постоје мањи фрагменти врбака асоцијације *Salicetum albo-fragilis*, а поред неких притока Власинског језера развијају се мање састојине беле врбе асоцијације *Salicetum albo-triandrae*.

Шуме и шумско земљиште у државном власништву обухватају делове газдинских јединица: „Варденик”, „Кијевац”, „Босилеград”, „Клисура”, „Боровник”, „Соборшница”, „Божица” и „Врла” којима газдује Шумско газдинство „Врање” Врање и газдинских јединица „Качер-Зелениче”, „Барнос-Видњиште” и „Горња-Власина” којима газдује Шумско газдинство „Шума” Лесковац. Основна намена шума је производња техничког дрвета, заштита земљишта од ерозије, стална заштита шума (изван газдинског третмана), предео изузетних одлика II степен заштите, предео изузетних одлика III степен заштите и ловно – узгојни центар. На обухваћеним површинама се налазе састојине: букве, китњака, граба, смрче, шибљак и шикара, вештачки подигнуте састојине: осталих лишћара, белог бора, смрче, црног бора, и осталих четинара. Степен угрожености шума од пожара креће се од I–VI степена угрожености, у зависности од састојине. Просторни план обухвата шуме високе заштитне вредности (HCVF – 2). Ове шуме представљају велике шумске површине нивоа пејсажа значајне на глобалном, регионалном и државном нивоу. Такође, Просторни план обухвата шуме (HCVF – 4), које представљају подручја која пружају основне природне користи у критичним ситуацијама.

Подручје просторног плана и предела изузетних одлика на територији општине Сурдулица обухвата део ловишта „Врла” којим газдује ЛУ „Врла” из Сурдулице а на територији општине Црна Трава обухвата део ловишта „Власина” којим газдује ЛУ „Црна Трава”. Стално гајене врсте дивљаци су срна, дивља свиња, зец, фазан и пољска јаребица (а у ловишту „Власина” и јаребица камењарка). Ловишта су добро опремљена, са већим бројем различитих чека, хранилишта, солишта и прихватилишта за фазане.

3.1.1.3. Предел

Лепота *предела* заштићеног подручја заснована је на приличној и живописној, сезонски изузетно променљивој и колорисаној пејсажној слици простране водене површине Власинског језера окруженог широким ливадама и планинским пашњацима у које су уметнути мањи комплекси или чуперци букових шума, белих брезика, култура четинара и жбунова боровнице, као и малобројне куће власинских махала са понеком њивом и воћњаком и планинским врховима благих контура и претежно под пашњацима у позадини. Наведена значајна и карактеристична обележја хидрографских, морфолошких, вегетацијских и насеобинских елемената издвајају Власинско језеро и његову ближу околину, односно власинску висораван као посебан, чувен, познат истински препознатљив тип предела.

3.1.1.3. Животна средина

Квалитет *животне средине* у природном добру је задовољавајући што је резултат његовог периферног положаја у односу на градске и привредне центре. Подручје Власине припада подручјима очуване животне средине. У непосредној околини природног добра не постоје значајни загађивачи воде, земљишта и ваздуха, због чега су проблеми загађености и нарушавања елемената животне средине присутни у ограниченом обиму. Ипак, на простору Просторног плана присутни су бројни угрожавајући фактори који доводе до нарушавања и уништавања природних водених, мочварних, шумских и других аутохтоних станишта уз нестајање најосетљивијих чланова заједница, који су (по правилу) и најређи представници живог света на овом простору. Сходно томе, опстанак природних заједница је отежан, првенствено због снажног антропогеног деловања. Ширење утицаја човека често врши снажан деструктиван ефекат на аутохтону природу, доводећи или до нестанка појединих врста или до смањења њихових популација у тој мери да започиње неповратан процес ишчезавања услед

неспособности преживљавања. Негативни антропогени фактори анализирају се прво кроз утицаје на природне системе изменама аутохтоних (предачких) предела на ширим просторима, затим као последице фрагментација и изолација станишта, као и кроз нерационално, непланско, а у великој мери, и противзаконито искоришћавање природних ресурса. У то спадају, пре свега, нагла и непланска урбанизација, обимни хидромелиоративни радови, ширење агрикултурних комплекса, изградња саобраћајница, депонија и сл. Већ више од пола века врши се нагло ширење урбаних зона у свим правцима, са често непланском градњом. У протеклих 20–30 година, у најужој зони око језера, а нарочито у северозападном делу, дошло је до интензивне изградње како спортско рекреативних објеката и хотела, тако и, крајње неплански и стихијски, викенд објеката, без икаквих урбанистичких правила, без регулисане канализационе и водоводне мреже. Изузетан притисак на подручју, изражен је изградњом викенд објеката на подручју КО Власина Рид. За подручја КО Власина Стојковићева, КО Власина Округлица и КО Власина Рид постоје урбанистички планови, односно планови генералне регулације простора али и поред постојања планске документације, постоји притисак за изградњу викенд објеката ван зона који су предвиђени за градњу. Наведени објекти у више погледа угрожавају животну средину и предео тако што се нагомилава комунални чврсти отпад, отпадне комуналне воде, нарушене су амбијенталне функције подручја, као и туристичко рекреативне функције. Неконтролисан и неуравнотежен развој туризма, туристичких капацитета, урбанизације и осталих активности у сврху туризма, без одговарајуће документације и неопходне инфраструктуре, представља још један у низу угрожавајућих фактора животне средине на простору Просторног плана. Нажалост, као извесна, присутна је и опасност од пожара, с тим да је најчешће главни узрочник шумских пожара човек. У досадашњој пракси веома су ретки случајеви откривања криваца и њихово кажњавање, што би уз неопходну едукацију становништва могло значајно предупредити многе проблеме везане за овакве појаве.

Квалитет ваздуха може се оценити као добар. Загађење ваздуха није присутно у значајном обиму због непостојања значајних загађивача на подручју Просторног плана, а најчешће настаје као последица рада неколико мањих привредних објеката, као последица грејања, односно рада котларница централног грејања јавних објеката и индивидуалних ложишта као и из саобраћаја. Саобраћајну мрежу чине путеви II категорије и саобраћајнице локалног карактера. На подручју предела, заступљена је густо развијена мрежа шумских некатегорисаних путева чија је главна намена примена мера заштите на подручју. Густина саобраћаја на наведеним путевима је ниска и не угрожава у озбиљнијој мери живи свет подручја предела, али у туристичким зонама, густина саобраћаја у сезонама је већа, што доводи до узнемиравања фауне.

Загађење вода на подручју Просторног плана последица је испуштања непречишћених отпадних вода из насеља и привредних објеката, а највећи загађивачи су управо насеља у непосредној околини Власинског језера. Садашње стање канализационог система је незадовољавајуће, како у погледу обухвата постојећих израђених објеката, тако и погледу квалитета постојеће мреже. На Власинском језеру започета је градња канализационог система (Власина Рид, Власина Стојковићева, Власина Округлица), који није у функцији, а главни колектор је делимично оштећен. Велики број објеката је на неодговарајућим септичким јамама или на директним испустима у језеро, што је недопустиво, а што потврђују и подаци о ВРК5 и NBK, воде језера при дну. Укупно загађење језера, изражено преко ВРК20 износи 257 T/god, од чега са око 50% учествују постојећа насеља око Власинског језера. У будућој пројекцији развоја овог подручја неопходно је планирати изградњу канализационог система који би обезбедио заштиту воде језера и који би био прикључен на уређај за пречишћавање што би представљало основу за заштиту воде језера на овом и ширем подручју. Загађивање подземних вода је пре свега последица примене ђубрива, пестицида и хербицида у пољопривреди, затим процеђивање са неуређених дивљих депонија отпада као и неадекватан третман септичких јама у свим сеоским насељима.

Потенцијалне изворе *загађења земљишта* на простору Просторног плана представља неадекватна употреба (по количини и врсти) агрохемијских средстава у пољопривреди. Интензивно и дуготрајно сточарење је фактор чије се негативно деловање не огледа само кроз уништавање и мењање вегетације, већ и интензивирање

ерозивних процеса који нарушавају квалитет земљишта. Ерозије тла су честе појаве у периодима великих падавина, нарочито на већим нагибима. На пашњачким, ливадским и шумским површинама спирање је осетно мањег интензитета, што указује на то да се појаве нових процеса јаружања може у великој мери ограничити побољшањем стања биљног покривача. Интензивирање ерозивних процеса поспешује се проређивањем шума и огољавањем терена што додатно утиче на деградацију површинског слоја земљишта. У складу са трендом смањивања шумских површина, шуме Власине су данас сведене на мање од трећине првобитне површине. Уништавање шумске вегетације, неконтролисана и прекомерна сеча и експлоатација шума представља значајан угрожавајући фактор, који све више долази до изражаја. Данас је на подручју Плана површина под буковим шумама сведена на око трећину од почетне.

Постојеће стање *управљања отпадом* је на незадовољавајућем нивоу. У највећем делу предела организовано је одношење комуналног отпада из контејнера постављених на јавним површинама. Међутим, не постоји системско одношење отпада из индивидуалних посуда и домаћинства, што за последицу има неадекватно одлагање чврстог отпада и формирање сметлишта на подручју предела. Поред свих негативних својстава које дивље депоније имају на елементе животне средине (загађење површинских и подземних вода, земљишта и ваздуха) специфичан проблем који изазивају на простору Просторног плана јесте и фрагментација и разарање станишта. Сакупљање и превоз отпада врши комунална организација ЈП „Водовод“, а услугама организованог сакупљања нису обухваћена сва домаћинства, нарочито не из сеоских насеља. Отпад се одлаже на неуређену градску депонију (сметлиште) Бубавица у општини Сурдулица. За наведену депонију урађен је главни пројекат санације, рекултивације и даље експлоатације до коначног затварања, када ће, сходно Републичкој стратегији и Регионалном плану управљања отпадом за Пчињски округ, бити планирано дугорочно одлагање на Регионалној депонији „Метерис“ у Врању. Систем одвојеног сакупљања, рециклаже као и било код другог третмана отпада није заступљен.

3.1.2. Културна добара

На планском подручју постоји богато и разноврсно градителско наслеђе од праисторијских, античких и средњовековних локалитета, споменика народне градителске традиције, до историјских обележја новијег периода које није у довољној мери истражено и заштићено, тако да према условима Завода за заштиту споменика културе Ниш, допис бр. 1204/2 од 3. октобра 2018. године, закључно са моментом израде Просторног плана не постоје непокретна културна добра.

Слику градителског наслеђа међутим употпуњује већи број непокретности и амбијенталних целина евидентираних по основу споменичких својстава.

У обухвату општине Босилеград:

У катастарској општини Горња Лисина: 1. Црква Св. пророка Илије; 2. Воденица и ваљарица Крума Андонова и Арсе Миланкова; 3. Археолошки локалитет „Градште“; 4. Археолошки локалитет „Преклоп“ на месту званом Преслап;

У катастарској општини Доња Лисина: 5. Црква Вазнесења Господњег; 6. Црква Св. Петке–Параскеве;

У катастарској општини Милевци: 7. Црква Св. апостола Петра и Павла.

У обухвату општине Сурдулица:

У просторној целини Стари Рид: 8. Црква Св. Илије; 9. Парохиски дом са помоћним објектима; 10. Основна школа са спомен чесмом; 11. Прва грађевинска школа; 12. Месна канцеларија са амбулантом; 13. Пошта; 14. Кафана „Српски краљ“ (бивша „Код Ристића“); 15. Кафана „Солун“ Драгића Андрејевића; 16. Кафана Душана Поповића; 17. Кућа са помоћним објектима Драже Андрејевића; 18. Кућа Бошка Андрејевића; 19. Кућа Сотира Поповића; 20. Стара воденица на западном прилазу; 21. Остаци воденице у потоку јужно од махале; 22. Старо сеоско гробље; 23. Споменик Ратку Павловићу „Ћићку“; 24. Стара спомен-чесма у центру махале; 25. Спомен чесма на скретању са регионалног пута за махалу; 26. Остаци темеља цркве Св. Николе на потезу Густа гора; 27. Археолошко налазиште – црквиште на потезу Лујинци;

У просторној целини Стеваничева махала: 28. Хотел „Власина“; 29. Амбари и стаје Радовановића у засеку Данкови;

У просторној целини Дојчинова махала: 30. Запис у букви са урезаним крстом; 31. Куће са одликама и руралне и варошке архитектуре; 32. Групација кућа Илића; 33. Кућа Стојана Докића; 34. Кућа Боре Петковића; 35. Кућа Драгице Илић;

У просторној целини Гачина махала: 36. Запис са каменим крстом; 37. Кућа Миљковића у Куманчићевој махали; 38. Групација стамбених и економских објеката у засеку Димићи; 39. Групација стамбених и економских објеката у засеку Тројановићи; 40. Амбар Војислава Андрејевића; 41. Амбар породице докић у засеку Гачина; 42. Основна школа у засеку Милинковићи.

У обухвату општине Црна Трава: 43. Црква Св. Николе у Црној Трави; 44. Споменик Ослободиоцима у II светском рату у Црној Трави; 45. Старо сеоско гробље у махали Радовинци; 46. Археолошки локалитет манастира Св. Никола источно од махале Дрндари; и 47. Археолошки локалитет Кула код махале Тесково.

Осим ових објеката, условима Завода за заштиту споменика културе Ниш, допис бр. 1204/2 од 3. октобра 2018. године, наводи се и већи број објеката чија је вредност првенствено документарног значаја: стара кућа Круне Стојиљковића у махали Стевановци, кућа Раденковића у Јаничиној махали, кућа са затвореним доксом Јанике Љубисављевић у махали Магдини, просторна целина стамбених и економских објеката у махали Соколови, групација стамбених и економских објеката у махали Сурлини, амбар Мијајла Вучковића у махали Крајини, камени крст – запис и златна буква у махали Крајини, старији надгробни споменици на гробљу у махали Вучкови, куће Момчиловића у Марковићевој махали, стара кућа Борке Радуловић у махали Кољандини, кућа са огњиштем у Богдановој махали, просторна целина са воденицама на реци Врли код махале Воденичари, црква Св. Прокопија у Топлом Долу на Врли, основна школа у насељу Топли Дол на Врли, кућа под сламом Милисав Димитријевића у насељу Топли Дол на Врли, црква Св. Ђорђа, у насељу Топли Долу код Божице, стара црква Св. Николе у насељу Божица, манастир Св. Архангела код Савине махале на Колуници, старо гробље у Стојковићевој махали, просторна целина са црквом, старим кућама и турском кулом у насељу Клисурса, локалитети „Писани камен“ и „Овчарски камен“ на источној обали језера и црквиште код Полома.

3.1.3. Туризам

Просторним планом обухваћен је највећим делом простор Власине од Црне Траве и Грамаде на северу до Варденика на југу, уз мањи простор Крајишта јужно од Варденика, а у оквиру општине Црна Трава, Сурдулица и Босилеград. ПИО, највећим делом на територији општине Сурдулица и малим делом у општини Црна Трава, представља маркантан планински плато средње висине око 1200 m н.в, са Власинским језером које окружују са севера Грамада, са запада Чемерник, са југа огранци Варденика и са истока огранци пограничних планина према Бугарској. Слив језера је мали, те се језеро већим делом пуни посебним вештачким каналима из околних сливова. Подручје Просторног плана припада сливовима Власине, Врле, Божицке реке и Јерме са атрактивним пределима клисура, а захвата већи део Чемерника (В. Чемерник 1638 m н.в.) и Грамаде (Вртоп 1721 m н.в.), цео Варденик (В. Стрешер 1874 m н.в.), Милевску планину (1736 m н.в.) и пограничне планине према Бугарској (Крвави кмн 1738 m н.в.), са изузетним пределима средњих балканских планина.

Богате и разноврсне природне вредности овог простора мотивисале су његову заштиту од стране државе (Уредба Владе о заштити ПИО из 2006. године и Уредба Владе о проглашењу ПИО из 2018. године), као добра од изузетног значаја у I категорији заштите, укљученог у Рамсарско подручје, IPA, IBA и EMERALD подручје. Стечени статус природног добра допринео је имиджу подручја од значаја за развој туризма, али му је донео и ограничења због установљених режима заштите.

Најзначајнија ограничења развоја подручја представљају осиромашеност и депопулација, са запустањем производње, материјалних добара и традиције. Подизање бране у периоду 1946–1949. године и формирање језера за потребе хидроцентрала Врла I–IV (завршених 1958. године) није допринело демографском и социо-економском напретку локалног становништва, које се све брже иселава ка ближим и даљим градовима (посебно мотивисано искуствима бројних традиционалних дунђера – печалбара из власинских махала). Због неразвијене саобраћајне мреже, иначе

солидан географски положај подручја (посебно Власинског језера) недалеко од коридора Х и са два гранична прелаза према Републици Бугарској, још увек није валоризован.

Почетак развоја туризма на Власини везан је за 60-те године прошлог века. Са формирањем језера и изградњом хидроелектрана никли су први објекти државних одмаралишта, а за њима и прве куће за одмор. Већа изградња остварује се 70-тих и 80-тих година прошлог века, првенствено кућа за одмор, али и одмаралишта, мањих хотела, угоститељских објеката и др. Због познатих догађаја, изградња се у мањем обиму обнавља тек у првој деценији овог века. Највећи број објеката подигнут је бесправно, а концентрисан је претежно уз обалу језера, без његове санитарне заштите (односно до данас без канализације, са непрописним септичким јамима). Велики број објеката уз обалу обухваћен је II, ужом зоном санитарне заштите језера намењеног регионалном водоснабдевању, а само неколико постојећих руралних објеката је у зони II степена заштите предела (у обе наведене зоне није дозвољена изградња садржаја супраструктуре).

Туристичка понуда

На подручју Просторног плана досад су афирмисани следећи видови туризма: стационарни одморишни и спортско-рекреативни туризам, излетнички рекреативни и екскурзиони туризам, ловни и риболовни туризам и сеоски туризам, уз почетне елементе туризма посебних интереса и транзитног туризма, претежно у летњој сезони. Оваква понуда углавном задовољава домаћу тражњу, иако би њено обогаћивање привукло више гостију (посебно млађих генерација на активнијим програмима забаве, авантуризма, едукације и др.). Понуда не задовољава све захтевнију инострану тражњу, јер не садржи довољно манифестација (посебно етнолошких и спортских) и специјализованих видова туризма (културног – етно, споменичког и еколошког, посебних интереса и др.). За све видове туризма недостају садржаји спорта и рекреације (посебно у зимском периоду), као и садржаји јавних служби и сервиса.

Природна добра ПИО, посебно Власинског језера (са два стална и више пловећих острва, уз станишта на тресавама у приобаљу), окружујућих планина Чемерник и Грамада (са очуваним целинама ретких врста флоре и вегетације), иако веома цењени на светском туристичком тржишту, недовољно су валоризована као мотиви туристичке тражње. Исто важи и за пределе и морфометријске облике Варденика, Милевске планине и других планина погодних за зимски и летњи планински туризам, за реке Власину, Врлу, Јерму, Лисинску реку са акумулацијом Лисина, Божичку и друге реке. Непокретна културна добра, посебно старе махале (просторне културно-историјске целине Стари Рид, Манџина, Стеванчева, Дојчинова и Гачина махала, све под претходном заштитом), као и појединачне објекти сакралне архитектуре и народног градитељства, нису адекватно укључени у туристичку понуду.

Значајни мотиви туристичке тражње су постојећа, доста добро опремљена ловишта „Врла“ (газдује Ловачко удружење „Врла“ из Сурдулице) и „Власина“ (газдује Ловачко удружење „Црна Трава“ из Црне Траве), као и оближње ловиште „Велмиште“ на западним падинама Чемерника, ван подручја Просторног плана (газдује ЈП „Србијашуме“, ШГ „Шума“ из Лесковца). Значајан сегмент туристичке понуде представља и спортски риболов на Власинском језеру и неким водотоцима, у организацији Спортског риболовног друштва „Варденик“ из Сурдулице.

Физички садржаји туристичке понуде на подручју Просторног плана су скромни. У смештају доминирају куће за одмор, подигнуте највећим делом бесправно за сопствене потребе, уз одмаралишта, неколико хотела и коришћење приватног смештаја у једном броју постојећих сеоских кућа. Знатан број смештајних објеката лоциран је у ужој зони санитарне заштите Власинског језера, без канализације, односно са непрописним септичким јамима, чиме се регионално извориште водоснабдевања угрожава отпадним водама. Преовладава низак квалитет смештаја, са мало категоријских и регистрованих објеката, чије капацитете и промет на Власини не прати званична статистика, те се ови показатељи још увек могу само приближно да процене. Садржаји јавних служби и сервиса су недовољни и за локално становништво, а садржаји у функцији туризма су још дефицитарнији. Спортско-рекреативни садржаји су такође неразвијени, посебно у зимској понуди.

На подручју Просторног плана формиране су следеће три туристичко-руралне насељске целине: Власина Округлица – улаз у зону Власинског језера из правца Сурдулице (пошта, полиција, здравствена станица, трговине, мотел, два одмаралишта, куће за одмор и сеоске куће); Власина Рид – највећа целина и улаз у зону Власинског језера из правца Црне Траве (поштанско одељење, трговине, два хотела, неколико одмаралишта, око 450 кућа за одмор и око 200 сеоских кућа, спортски садржаји на обали (локалитет Цукелице) и испод Чемерника, камп); и Власина Стојковићева – улаз у зону Власинског језера из правца граничног прелаза Стрезимировци (трговине, око 100 кућа за одмор, фарма „Симпо“).

Због релативно скромних саобраћајних веза, недовољно су развијени туристички итинерери према ближој и даљој околини подручја Просторног плана. Подручје је преко Сурдулице повезано са коридором Х у Владицином Хану, а преко овог коридора према југу са Врањем, Врањском Бањом, Прохором Пчињским, Бесном кобилем и граничним прелазом Прешево, односно према северу са Лесковцем, Царичиним градом, Нишом. Са друге стране, подручје Просторног плана се преко граничног прелаза Стрезимировци повезује са Бугарском (Перник, Софија), као и ван подручја Просторног плана са истом земљом преко граничног прелаза Рибарци.

На Власини су установљене следеће традиционалне манифестације: „Власинска регата“, „Власинска сомовијада“, „Власински тријатлон“, „Трка четири елемента“, „Еко-камп“, Сабор Св. Илије, Сусрети заштићених подручја.

Туристичку понуду координира и промовише Туристичка организација „Сурдулица“ са седиштем у Сурдулици. Иста организација управља и Пределом изузетних одлика Власина.

Туристички промет

Према процени за 2006. године (Мастер план Власинског језера из 2007. године), на подручју Просторног плана остварено је око 13.000 долазака и око 80.000 ноћења, са просечним боравком око шест дана. Посматрано по туристичким производима, остварена је следећа структура ноћења: одмор у летњој и зимској сезони 72.000 или 90%, специјални интереси 3.200 или 4%, спорт и рекреација 2.400 или 3% и догађаји 2.400 или 3%. Процена је заснована на категорији ниске куповне моћи туриста (екскурзије, одмаралишта, ниже рангирани спортски клубови на припремама и др., у хотелима и мотелима нижег квалитета и приватном смештају нижег до средњег квалитета).

Данашњи стварни туристички промет на Власини може се проценити на око 20.000 долазака и око 100.000 ноћења, узимајући у обзир викенд кориснике у сопственим објектима и повећани обим издавања приватних соба у кућама за одмор и обновљеним сеоским кућама по махалама ближе језеру, уз просечну дужину боравка од пет дана.

Према подацима публикације „Региони и општине 2018.“ Републичког завода за статистику Србије, у општини Сурдулица је 2017. године остварен следећи туристички промет: 3.902 доласка, од тога 2.853 домаћих и 1.049 страних (15,1% од Пчињске области, 0,83% од Региона Јужна и Источна Србија, 0,25% од јужног дела Србије и 0,13% од Србије); 8.608 ноћења, од тога 6.879 домаћих и 1.729 страних (11,0% од Пчињске области, 0,66% од Региона Јужна и Источна Србија, 0,17% од јужног дела Србије и 0,10% од Србије). Просечан боравак домаћих гостију био је 2,4, а страних 1,6 дана. Према истом извору, у 2005. години је у општини Сурдулица било мало више долазака (4.238), али знатно више ноћења (19.816), због дужег просечног боравка туриста (4,9 дана за домаће и 2,0 дана за стране госте).

Наведени промет се највећим делом реализује на Власинском језеру. Промет је заснован на регистрованим лежајима и није реалан, будући да се највећи део промета обавља на нерегистрованим лежајима, што је случај у целој Србији, али и у већини развијених земаља. Од приказаног промета реалнији су наведени релациони проценти, будући да се и на посматраним вишим нивоима оперише само са регистрованим, а не са стварним бројем лежаја. У наведеној публикацији, за туристички промет у општини Црна Трава нема података (према подацима из ранијих година, ради се о минорним показатељима долазака и ноћења, који се фактички односе само на општински центар обухваћен подручјем Просторног плана). На обухваћеном делу општине Босилеград такође нема значајнијег туристичког промета.

Туристички смештај

Постојећи туристички смештај на подручју Просторног плана концентрисан је на Власинском језеру, претежно у целини Власина Рид. Смештај се процењује на укупно око 3.300 лежаја, и то: у целини Власина Рид око 2.500 или 75,8% (575 у хотелима и одмаралиштима, 1.525 у кућама за одмор и сеоским кућама и 400 у камповима); у целини Власина Округлица око 520 или 15,8% (50 у мотелу, 70 у одмаралиштима и 400 у кућама за одмор и сеоским кућама); и у целини Власина Стојковићева око 280 или 8,4% (све у кућама за одмор и сеоским кућама).

У структури постојећих лежаја доминирају куће за одмор са око 1.780 лежаја или 53,9% (рачунајући просечно са три лежаја по кући), затим приватни смештај у постојећим сеоским кућама са око 425 лежаја или 12,9% (рачунајући са по два лежаја у 50% постојећих кућа), кампови са 400 места или 12,1%, два хотела, један мотел и једно коначиште са 365 лежаја или 11,1% и седам одмаралишта са 330 лежаја или 10,0%.

У целини Власина Рид постоје хотели „Нарцис“ (100 лежаја) и „Власина“ (185 лежаја), коначиште ЗМ (30 лежаја), као и одмаралишта: Хидроелектрана (60 лежаја), Феријални савез (50 лежаја), Бригадирско насеље „Бреза“ (60 лежаја), Зеле (50 лежаја) и Завод за запошљавање (40 лежаја), уз око 1.300 лежаја у кућама за одмор и око 225 лежаја у сеоским кућама. У целини Власина Округлица постоје мотел „Језеро“ (50 лежаја), два одмаралишта (70 лежаја), око 240 лежаја у кућама за одмор и око 100 лежаја у сеоским кућама. У целини Власина Стојковићева, смештај постоји у кућама за одмор са око 180 лежаја и у сеоским кућама са око 100 лежаја.

Од осталих насеља на подручју Просторног плана, скроман туристички смештај постоји у општинском центру Црна Трава, као и у Горњој Лисини уз језеро Лисина на територији општине Босилеград.

Квалитет туристичког смештаја на подручју Просторног плана није задовољавајући. Код већине објеката потребна је модернизација и подизање стандарда смештаја, уз обогаћивање садржаја рекреације и забаве са разноврснијим програмима.

Спортско-рекреативни садржаји

На подручју Плана нема значајнијих спортско-рекреативних садржаја. У оквиру општине Сурдулица, уз Власинско језеро постоје следећи садржаји: у оквиру целине Власина Рид – објект за спорт и рекреацију хотела „Нарцис“, игралиште старе основне школе у махали Стари Рид и спортски стадион (фудбалско игралиште) на рту Цукелице; и у целини Власина Округлица – терен малих спортова уз осмогодишњу школу, као и санкалиште.

3.1.4. Инфраструктурни системи

Водна и водопривредна инфраструктура

На подручју Просторног плана изграђене су две акумулације: Власинско језеро и Лисина. Основни подаци о њима дати су у наредној табели.

Табела 1. Постојеће акумулације

Акумулација	Површина акумулације (km ²)	Запремина акумулације (m ³)	Дубина воде (m)	Кота воде (m нм)
Власинско језеро	16,5	165,00	15–34	1213,00
ПАП Лисина	0,54	10,00	20–33	923,00

Грађене су у периоду 1946–1949. године и представљају најстарије вештачке акумулације у Србији. Засуте су вученим и суспендованим наносом (0,5–2,0 m) и изложене благом загађењу отпадним водама.

Укупни хидроенергетски потенцијал система Власина износи 959х106 m³/год. Од тога 723х106 m³/год. спада у технички искористив потенцијал. До сада је максимално искоришћено 357х106 m³/год. Водопривредном основом и Просторним планом Републике Србије Власинско језеро је део планског решења за формирање горњејужноморавског система за водоснабдевање становништва у овом делу Србије.

Хидрографску мрежу на подручју слива Власинског језера чине: Цветкова река, Манајлавица, Јанчин и Стевановски поток, Манџина река, Шаовица, Јарчев поток, Симонова река,

Милованска река, Мурина река, Бабина и Курјачка река као и многи други стални и повремени водотоци.

Слив канала који са северне стране Власинског језера сакупљају воду и препумпавају у Власинско језеро обухватају следеће веће токове: Чемерница, Мађеница, Прека река, Стрвна, Поломска река као и многи други стални и повремени токови.

Слив Лисинског језера обухвата слив Лисинске и Божићке реке, односно Лопушља, Ржанска, Марићева река, Топлодолска река, Пуста река, Дејанова река као и многобројни стални и повремени токови.

Каналска мрежа је у функцији прикупљања дела воде из појединих водотокова и препумпавање у Власинско језеро.

Црна Трава, као општински центар, је једино насеље које се у погледу инфраструктурне опремљености издваја у позитивном смислу. На простору Власинског језера не постоји организовано водоснабдевање становништва. Наиме, само на подручју насеља Власина Рид врши се водоснабдевање али само једног дела становништва. На простору насеља Власина Рид постоје два водовода: „Метлике“ и „Омладинско насеље“.

Водовод „Метлике“ Власина рид чини постројење за третман воде (које ради са 3 спора пешчана филтера пројектованог капацитета 5 L/s, у пракси приближно 2,8 L/s по филтеру) и дистрибутивне мреже. Постојење ради четири месеца (јун, јул, август и септембар – туристичка сезона) са капацитетом приближно 600 m³ на дан а у осталим месецима у просеку са 170 m³ на дан. Водоводом управља ЈП „Водовод“, Сурдулица.

Водозахват је удаљен око 7 km од постројења без путне инфраструктуре до самог водозавода Платило подно Великог Чемерника. Одрађена је само једна предталожница без могућности евакуације бујичних вода пре уласка у систем ценовода којим се напада постројење.

Водоводом „Омладинско насеље“ не управља ЈП „Водовод“ Сурдулица и исти је без званичног управљача.

Акумулацији Власина гравитирају насеља: Власина Рид, Власина округлица и Власина Стојковића. Према подацима Пописа домаћинства и станова из 2011. године, осим у насељу Власина Рид, где „постоји“ канализациони систем али без одговарајућег третмана отпадних вода, у свим насељима на сливу се користе септичке јаме. Стамбени објекти на тим локацијама имају индивидуалне септичке јаме које су често лоше грађене, са лошим степеном вододрживости, што повремено доводи до појава бактериолошких загађења подземне воде у ужим зонама махала. Постоји реални проблем нередовног пражњења ових јама, тако да долази и до повремених изливања отпадних вода на површину терена.

Канализациони систем за насеље Власина Рид није у функцији, а главни колектор је оштећен услед чега се прикупља само део отпадних вода и без пречишћавања испушта у Власину низводно од бране (Власинског језера).

Не постоји плански третман отпадних вода које производе економски објекти сеоских домаћинстава, што такође представља еколошки проблем (употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на пољопривредном земљишту).

Атмосферска канализација не постоји. Пад терена углавном гравитира ка језеру, тако да атмосферска вода, било површински или филтрацијом завршава у језеру. Највећи део атмосферских вода одводи се постојећим природним токовима, потоцима и јаругама у језеро. У пролеће и током олуја, већина од тих природних потоцима и јаруга, добије карактер бујичних токова са свим последицама које они имају на околину.

Акумулацији Лисина гравитирају насеља Босилеград: Горња и Доња Ржана, Горња Лисина, Плоча, Барје, Мусул и Горња Љубата и насеља општине Сурдулица: Божица и Топли Дол. Насеља немају организовано сакупљање отпадних вода, већ се испуштају локално, на месту настанка (септичке јаме).

Енергетика и енергетска инфраструктура

На подручју Просторног плана надлежност над електродистрибутивном мрежом има Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак ЕД Лесковац односно погони Сурдулица, Босилеград и Црна Трава.

Мрежу далеководна 110 kV, на подручју Просторног плана, у власништву „Електромрежа Србије“ А.Д., чине водови: бр. 1123/1 ХЕ Врла 1 – Чвор Лисина; бр. 1123/2 Чвор Лисина – ПАП Лисина;

бр. 140 ХЕ Врла 1 – граница/ТС Брезник и бр. 1182 ТС Босилеград – Чвор Лисина.

Сви наведени далеководи једним својим делом пролазе кроз захват Просторног плана или га тангирају.

У нормалном уклопном стању се мрежа 35 kV напаја из праваца трафостаница 110/35/10 kV „Босилеград“, 35/10 kV „Промаја“ и 35/10 kV „Црна Трава“ и ови напојни 35 kV-ни далеководи у случају испада из погона једног од њих преузимају међусобно напајање конзума.

Снабдевање потрошача електричном енергијом, на подручју Просторног плана, врши се из надземних електроенергетских водова свих напонских нивоа (110kV, 35 kV, 10kV и 0,4kV) и подземних водова 10 kV и 0,4 kV као и трансформаторских станица:

1) ТС 35/10 kV „Лисина“;

2) ТС 35/10 kV „Промаја“;

3) ТС 35/10 kV „Црна Трава“;

4) ТС 110/35/10 kV „Босилеград“ – која је ван захвата Просторног плана али снабдева потрошаче на 35 kV-ном нивоу;

5) ТС 110/35/10 kV „Бело Поље“ – која је ван захвата Просторног плана али снабдева потрошаче на 35 kV-ном нивоу.

Постојећи и планирани објекти од значаја за производњу електричне енергије су следећи:

1) ХЕ „Врла 1“ инсталисане снаге 48,6 MW, која ће се тренутном реконструкцијом довести на снагу од 50 MW а на истој локацији ће се изградити и МХЕ „Мала Врла 1“ оквирне снаге 200 kW;

2) ХЕ „Врла 2“ инсталисане снаге 24 MW, која ће се тренутном реконструкцијом довести на снагу од 25 MW;

3) ПАП „Лисина“ је постројење за препумпавање воде из акумулације Лисина у Власинско језеро у циљу производње енергије на горе поменутим електранама али и енергетско чвориште високонапонске електромереже.

Дистрибутивна мрежа напонског нивоа 10 kV и нисконапонска мрежа (0,4 kV), на подручју Просторног плана је претежно надземна на армирано-бетонским и дрвеним стубовима. Претежни део развода ове мреже је рађен радијално, са великим дужинама извода, где су велики губици и падови напона у мрежи као и немогућност двостраног напајања. Све ове постојеће карактеристике не пружају потребну сигурност у снабдевању.

Трафостанице 10/0,4 kV на подручју Просторног плана су најчешће изведене као типске у објектима, зидане, типске МБТС, КБТС, „кула“ и стубне и то различитих снага од 50 до 630 kVA. Све трафостанице тренутно задовољавају потребе потрошача и у свим трафостаницама постоји могућност проширења уградњом трафоа веће снаге.

Планирани развој електроенергетске мреже мора отклонити проблем једностраног напајања ТС 35/10 kV „Црна Трава“ и обезбедити њено двострано напајање на 35 kV напонском нивоу. Поред овога на 10 kV напонском нивоу потребно је поред иновирања и реконструкције постојећих водова обезбедити и двострано напајање, реконфигурацију трафостаница у циљу смањења дужина извода као и увођење система даљинског управљања.

Постојећи капацитети електродистрибутивног система на подручју Просторног плана тренутно у великој мери задовољавају потребе потрошача, с тим да је проблем у коришћењу електро-енергетских потенцијала, велика и нерационална потрошња енергије, као и мала енергетска ефикасност у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу свих типова енергије. Коришћење електричне енергије за грејање и друге потребе за које је могуће пронаћи алтернативу, као и застарела технологија у аспектима потрошње енергије оптерећује електроенергетски систем и представља велики проблем нерационалног коришћења енергије.

На подручју Просторног плана нема изграђене гасоводне инфраструктуре. Такође, не постоје централни системи топлификације и даљинског грејања. Обезбеђење топлотне енергије у врши се углавном индивидуално преко индивидуалних котларница. Као енергенти за грејање се најчешће користе чврсто гориво и електрична енергија.

Главни потенцијал за развој гасоводне инфраструктуре је разводни гасовод РГ 11-02 Лесковац–Врање који је планиран на око 15 km западно од границе обухвата Просторног плана. Овај гасовод представља интегрални део магистралне гасоводне мреже Републике Србије и има стратешки значај за развој система гасификације јужног дела Србије. Завршетак изградње овог дела разводног гасовода високог притиска (притиска до 55 бар) има за циљ

да обезбеди наставак развоја гасификације на територији општина Јужног Поморавља. Поред изградње разводног гасовода, планирана је и изградња главних мерно регулационих станица (ГМРС) и других објеката у функцији гасовода које ће уз разводни гасовод представљати основу система развоја и дистрибуције природног гаса на територији југа Србије.

У наредном периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме би се позитивно утицало на квалитет живота, заштиту и очување природе и животне средине. То су чисти, еколошки прихватљиви извори енергије који значајно доприносе смањењу загађења животне средине. У обновљиве изворе енергије спадају: енергија ветра, енергија сунца, хидроенергија, геотермална енергија и енергија биомасе.

У захвату Просторног плана нема објеката ни инфраструктурних мрежа у функцији обновљивих извора енергије. Поред овога, не постоје ни озбиљнија истраживања која би показала праве капацитете овог подручја и исплативост инвестиција у ове видове енергије.

Саобраћај

Основни вид транспорта у границама Просторног плана је друмски саобраћај који има велику улогу у повезивању планског подручја са суседним општинама и шире до најближег ваздушног терминала у Нишу.

У оквиру граница Просторног плана, налази се државни пут IB реда број 40 (Владичин Хан – граница Републике Србије и Републике Бугарске), који се пружа од западне границе Просторног плана до чвора 0409 на km 53+152 на граници Републике Србије и Републике Бугарске – гранични прелаз Стрезимировци, државни пут IIА реда број 231 (Састав Река – граница Републике Србије и Републике Бугарске, гранични прелаз Рибарци), који се пружа од северне границе Просторног плана до чвора 4006 – Власина Округлица (укрштај са државним путем IB реда број 40) и од чвора 4007 – Власинско језеро (укрштај са државним путем IB реда број 40) до југоисточне границе Просторног плана, државни пут IIА реда број 232 (Предејане – Црна Трава) који се пружа од северозападне границе Просторног плана до чвора 23102 (укрштај са државним путем IIА реда број 231) и државни пут IIБ реда број 439 који се пружа од северне границе плана до чвора 4008 – укрштај са државним путем IB реда број 40. Наведене трасе државних путева, у складу су са усвојеном Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15). Деонице државних путева у границама Просторног плана су у релативно задовољавајућем стању осим деонице државног пута IIБ реда број 439 од Преслапа до чвора 4008 у дужини око 5 km која је напипана туцаником.

Деоница државног пута IB реда број 40 (Владичин Хан – граница Републике Србије и Републике Бугарске) је са асфалтним коловозним застором у добром стању, задовољавајуће ширине попречног профила и елементима подужног профила који задовољавају законом прописане параметре.

Деонице државног пута IIА реда број 231 и државног пута IIА реда број 232 су са асфалтним коловозним застором и елементима попречних и подужних профила који задовољавају прописане параметре.

На подручју Просторног плана недовољно је развијена мрежа општинских путева.

Мали проценат општинских путева на подручју Просторног плана је са савременим коловозним застором, малом ширином попречног профила, док елементи подужног профила на појединим деоницама делимично задовољавају законом прописане параметре.

Хоризонтална и вертикална сигнализација на општинским путевима углавном не постоји. Према подацима надлежних општинских служби за већину општинских путева истакнута је потреба за изградњу или реконструкцију.

Поред техничко-експлоатационих и геометријских карактеристика, на услове одвијања саобраћаја одлучујући утицај има и одржавање постојећих путних праваца тј. дотрајалост и оштећења на путевима која могу битно да утичу на смањење пропусне моћи, безбедност саобраћаја и нивоа услуга.

На подручју Просторног плана евидентиран је велики број некатегорисаних путева.

Електронске комуникације и поштански саобраћај

Подручје Просторног плана у погледу јавне телекомуникације (у даљем тексту: ТК) мреже Србије припада мрежној групи 017 Врање. Услуге фиксне мреже пружа оператор „Телеком Србија”. ТК инфраструктура је слабо развијена, а поред телефонских услуга у мањем броју насеља се пружају и услуге преноса података, интернета, IPTV и друго. Инфраструктура фиксне мреже, у облику кабловске (бакарне и делимично оптичке) претплатничке мреже, постоји уз све главне путне правце у захвату. Од битног утицаја на развој и квалитет ТК мреже и услуга на овом подручју је постојећа и планирана мрежа ТК оптичких каблова као основа за развој и комплетно опремање целог простора добром телекомуникационом мрежом. Оптички каблови нису доведени до свих насеља а ови оптички каблови омогућили би да се ТК инфраструктура осавремени и омогући пружање свих врста услуга. Комутациони чворови су инсталирани само спорадично, а требали би бити у скоро свим насељима, док би се услуге пружале преко савремених мултисервисних чворова типа MSAN као и типа IPAN и мини IPAN.

На подручју не постоје кабловске мреже за дистрибуцију ТВ и радио сигнала.

Подручје Просторног плана покривају три оператора мобилне телефоније „Телеком Србија”, „Telenor” и „VIP”. Покривеност сигналом је добра у свим насељима.

У захвату Просторног плана и подручјима наслоњеним на Просторни план лоциране су главне емисионе станице за ТВ и ФМ радио пренос: Бесна Кобила, Танки Рид, Босилеград, Горња Лисина, Доња Лисина, Божица, Букова Глава Црна Трава, Клисура и Турковица што обезбеђује добре услове за пријем ТВ и радиодифузије у дигиталном облику. Преко захвата разраде прелази и радиорелејни коридор ЈП ЕТВ Бесна Кобила Шљивовички Вис.

Према подацима ЈП „Пошта Србије”, у раду су јединице поштанског саобраћаја у насељима Горња Лисина, Власина Рид, Клисура, Црна Трава, Преслап, Власина – Округлица и Божица. Број и просторни распоред поштанских јединица је задовољавајући а развој будућих капацитета ће зависити од динамике будуће градње и развоја привреде.

Комунална инфраструктура

Основно полазиште у разматрању проблема управљања отпадом је Стратегија управљања отпадом за период 2010–2019. године.

Недовољно регулисано питање прикупљања, транспорта, одлагања и третмана чврстог отпада представља један од значајних еколошких проблема на предметном планском подручју, што узрокује стварање дивљих депонија и притисак на животну средину.

Регионалним планом управљања отпадом за Пчињски округ 2013–2023, комунално уређење и управљање отпадом на планском подручју уређено је Одлуком о комуналној хигијени и заштити животне средине подручја посебне намене Власина („Службени гласник Пчињског округа”, број 10/04).

За сакупљање отпада задужена су комунална предузећа општина чији се делови територија налазе у обухвату Плана: са територије општине Босилеград ЈП „Услуга” из Босилеграда, на територији општине Сурдулица ЈП „Водовод” из Сурдулице и на територији општине Црна Трава ЈКП „Вилин Луг” из Црне Траве. Међутим, рурална подручја су изостављена из система организованог сакупљања отпада, што за последицу има формирање већег броја локалних сметлишта (дивљих депонија).

Сакупљени отпад се без сепарације и без предtretмана одлаже на веће дивље депоније – општина Босилеград користи депонију која се налази у њеном југоисточном делу на месту званом „Кремиково” (чија санација је предвиђена због опасности по животну средину), а општина Сурдулица депонију у насељеном месту Бубавица (КО Загуљање) у државном власништву (око 587880 m³ отпада), као и једну у месту Дубрава (КО Алакинце) (око 2000 m³ отпада), као и бројна мања сметлишта поред путева и водотокова. На територији општине Црна Трава отпад сакупља компанија „Porg Wernet & Weber” и депонује на регионалну депонију „Жељковац” код Лесковца.

Процену састава отпада у обухвату Просторног плана немогуће је извршити због непостојања судова за сакупљање

секундарних сировина и јер се врши колективно сакупљање (не постоји сепарација отпада, изузев делимичне сепарације у оквиру сеоских домаћинстава).

Систем сакупљања рециклабилног отпада почео је да се примењује у пар фабрика где се део отпада рециклира и поново враћа у производњу („Knauf insulation” д.о.о. и „Власинка” Сурдулица). Након изградње Рециклажног центра на регионалној депонији „Жељковац”, врши се примарна и секундарна селекција рециклабилног отпада пре депоновања.

Општинска комунална предузећа задужена су између осталог и за уређење гробаља на територији општина, међутим већина сеоских гробаља на територији Просторног плана имају изражен проблем комуналног уређења и развијају се стихијски.

Управљање животињским отпадом и другим специфичним врстама отпада (опасан отпад) није регулисано на одговарајући начин – на територији Просторног плана не постоје депоније за одлагање опасног отпада, као ни централна складишта опасног отпада. Извесну количину медицинског опасног отпада општина Босилеград транспортује у Медицински центар Врање, а општина Црна Трава у Завод за јавно здравље Лесковац. У селима не постоје уређена сточна гробаља већ се лешеве угинулих животиња закопавају на местима која нису за то предвиђена, одлажу се на дивља сметлишта или завршавају у водотоковима. На месту „Травни преслап” у општини Црна Трава у оквиру овчарске фарме постоји сточно гробље које служи за саму фарму, али нема података о величини и испуњености услова прописаних за сточно гробље.

Успостављање централизованог регионалног система прикупљања и депоновања отпада као економичнијег и савременијег решења (које предвиђа Стратегија управљања отпадом за период 2010–2019. године), решава ове проблеме на територији Просторног плана.

Према Плану управљања отпадом у општини Црна Трава за период 2010–2020. године, предвиђено је да општина Црна Трава настави са коришћењем регионалне депоније „Жељковац” у Лесковцу за одлагање отпада.

Регионалним планом управљања отпадом за Пчињски округ 2013–2023. године предвиђено је дугорочно одлагање комуналног отпада општина Сурдулица и Босилеград на Регионалној депонији „Метерис” у Врању.

3.1.5. Привредни развој

На основу Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину („Службени гласник РС”, број 104/14), општина Црна Трава спада у групу изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе чији је степен развијености испод 60% републичког просека, док општине Сурдулица и Босилеград припадају девастираним подручјима чији је степен развијености испод 50% републичког просека.

Будући да су насеља у обухвату претежно руралног типа са претежно аграрном функцијом, подручје Просторног плана спада у девастирана и привредно неразвијена подручја. Главни проблеми привредног развоја су: изузетно слаба диверзификација привредних активности; изузетно слаба инфраструктурна опремљеност; изражена депопулација; као и неповољна старосна, миграциона и образовна структура становништва.

Основне привредне делатности су пољопривреда, туризам, угоститељство, шумарство, лов и риболов. Главна привредна делатност је традиционална пољопривреда (воћарству и сточарству), чије су основне одлике екстензивност, ниски приноси и ниска продуктивност, велика зависност од климатских услова и производња која је најчешће намењена задовољењу личних потреба локалног становништва. Туризам и угоститељство су недовољно развијени и карактерише их недовољан квалитет услуга и лоша кадровска опремљеност, а евидентна је и слабо развијена путна и комунална инфраструктура, што свакако представља ограничавајући фактор развоја ових привредних делатности.

Сектор малих и средњих предузећа (у сектору пољопривреде, пољопривредно-прехрамбених делатности, занатства и домаће радности, туризма и сектора услуга), као генератор запослености, је у фази развоја. Развој предузетништва који је, такође, у фази развоја допринеће смањењу стопе незапослености и то пре свега у пољопривреди и туризму као комплементарним делатностима.

Недовољан привредни развој остварио је негативне утицаје на укупан економско-социјални и просторни развој.

3.1.6. Становништво, насеља и социјални развој

Становништво

На ширем подручју Просторног плана демографске прилике се крећу од незадовољавајућих, преко неповољних до врло неповољних. Према подацима Пописа из 2011. године, на подручју Просторног плана живи 2.475 становника што представља смањење од 35,9% у односу на 2002. годину (3.860 становника). У истом периоду је укупан број домаћинстава смањен за 31,6%, односно са 1616 домаћинстава у 2002., на 1105 домаћинстава у 2011. години, при чему је смањена и просечна величина домаћинства и то са 2,39 члана по домаћинству у 2002. години, на 2,24 члана у 2011. години.

Просечна релативна густина насељености износи око 4,22 ст/км². Највећу густину насељености има Доња Лисина 21,76 ст/км², док сва остала насеља имају густину насељености испод 10 ст/км², од чега најмању густину насељености имају: Колуница 0,08 ст/км², Ново Село 0,43 ст/км² и Битврђа 0,79 ст/км².

Полна структура становништва указује на нешто веће учешће мушког становништва (50,99%) у односу на женску популацију (49,01%). Међутим, битно је напоменути да је у структури женског становништва у малом проценту заступљена популација фертилног становништва, односно, свега 26,30% женског становништва је у фертилном раздобљу тако да је ниска могућност природне обнове и пораста становништва (12,89% укупног становништва).

Старосна структура становништва је неповољна. Запажен је процес старења становништва чије је основно обележје смањење учешћа становништва млађег од 19 година, (које износи свега 11,07% популације). Популација становништва 65 и више година учествује у укупном становништву са 36,24%, док је најбројнија популација становништва радно-способног становништва (50,83%). Просечна старост становништва је изузетно висока и износи преко 50 година, и према стадијуму демографске старости подручје Просторног плана карактерише „најдубља демографска старост”. При томе, најмању просечну старост становништва има насеље Топли Дол (45,4 године) и општински центар Црна Трава (45,9), а најстарије становништво насељава насеља Колуница (82,5) и налази се пред процесом потпуног демографског пражњења будући да по попису 2011. године има свега једног становника старости 82,5 година, насеље Стрезимировци (68,3) и Доња Ржана (65,3 година).

Табела 2. Упоредни преглед броја становника и броја домаћинстава

Насеље/ Подручје општине	Укупан број становника		Укупан број домаћинстава	
	2002.	2011.	2002.	2011.
Доња Ржана	79	49	34	26
Горња Ржана	95	66	29	25
Плоча	100	49	45	21
Горња Лисина	474	328	170	125
Доња Лисина	316	195	113	77
Милевци	140	77	60	37
Подручје Просторног плана (општина Босилеград)	1204	764	451	311
Битврђа	23	12	10	7
Власина Рид	276	175	130	86
Стрезимировци	53	25	28	13
Стојковићева	252	164	94	67
Округлица	163	128	62	47
Грозатовци	40	21	16	11
Драјинци	78	53	43	26
Клисура	332	206	169	110
Ново Село	87	30	37	15
Колуница	7	1	4	1
Божица	333	198	135	90
Топли До	53	29	27	14
Топли Дол	122	58	61	30

Подручје Просторног плана (општина Сурдулица)	1819	1100	816	517
Бајинци	23	11	16	9
Преслап	251	166	113	88
Црна Трава	563	434	220	180
Подручје Просторног плана (општина Црна Трава)	837	611	349	277
ПРОСТОРНИ ПЛАН	3860	2475	1616	1105

Мрежа насеља

Насеља на подручју Просторног плана су руралног типа и спадају у категорију веома малих насеља (до 200 становника), о-сим насеља Горња Лисина у општини Босилеград (328 становника), насеља Клисура (206 становника) у општини Сурдулица и општинског центра Црна Трава (434 становника) у општини Црна Трава.

У мрежно-хијерархијској структури преовлађују примарна сеоска насеља, претежно аграрног типа са веома неповољном демографском структуром, недовољно опремљена основном инфраструктуром (водоводом, канализацијом и струјом) и међусобно саобраћајно лоше повезана услед слабо развијене путне инфраструктуре. Издваја се Црна Трава, општински центар, као насеље са свим функцијама централитета, насеља Власина Рид, Власина Стојковића, Власина Округлица, Клисура, Божица и Горња Лисина са туристичким и специфичним функцијама, као и насеље Стрезимировци као насеље са специфичним (пограничним) функцијама. Природне вредности, везане за подручје Власине и погранични положај са Републиком Бугарском, као и веза преко међународног граничног прелаза Стрезимировци услед друштвених чинилаца нису довољно искоришћене.

Социјални развој

Мрежа јавних служби на подручју Просторног плана, део је организације мреже јавних служби на административном подручју општина Босилеград, Црна Трава и Сурдулица. Дистрибуцију јавних служби условљена је углавном периферним, брдско-планинским положајем насеља и негативним демографским кретањима. Села планског подручја припадају типу „3”, периферна подручја у рубним регионима и областима републике, према номенклатури Просторног плана Републике Србије 2010–2020. и карактерише их изразито ниска густина насељености, слаба инфраструктурна опремљеност и неповољна старосна и образовна структура становништва.

Може се констатовати да је слабо развијена мрежа здравствених установа, односно просторна дистрибуција и доступност услуга нису равномерне, а велики број насеља нема ни повремене ни мобилне здравствене службе као опцију. Из области установа дечје и социјалне заштите, једино у Црној Трави постоји дом за смештај ученика средњег образовања, као и дечји вртић. Остала насеља су без садржаја оваквог типа. Основне четвороразредне школе постоје у већини насеља, док осморазредне основне школе постоје у насељима: Горња Лисина (општина Босилеград), Црна Трава (општина Црна Трава), Божица и Власина Округлица (општина Сурдулица). Од управних институција постоји Скупштина општине Црна Трава и месне канцеларије у насељима: Клисура, Горња Лисина, Власина Рид, Власина Округлица, Врла и Божица.

3.1.7. Коришћење и уређење простора за одбрану земље и у ванредним ситуацијама

На подручју Просторног плана налазе се „перспективни” комплекси специјалне намене са зонама заштите који су неопходни за функционисање система одбране земље, објекти уређења и припреме територије, као и локација за планирани комплекс. Сви детаљи везани за ове комплексе и објекте дати су у Посебном прилогу (Анексу) овог просторног плана.

Подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду изазваних интензивним снежним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а потом и опасностима од шумских пожара, бујичних поплава, одрона, клизања земљишта и др. Значајна је потенцијална опасност од земљотреса с обзиром да интензитет сеизмичког

хазарда на подручју Просторног плана, за повратни период од 475 година, према EMS-98 скали износи VIII °MCS.

3.2. Синтезни приказ потенцијала и ограничења

Потенцијали за заштиту и одрживо коришћење *природе, природних вредности, ресурса и животне средине* су: разноврстан и богат дивљи биљни и животињски свет, атрактивни и живописни предели изузетне амбијенталне разноликости, феномени геонаслеђа, мултифункционалност предела изузетних одлика, што све заједно представља добар основ одрживог развоја, пре свега туризма, пољопривреде и органске производње хране, а онда и ограничене експлоатације шума и шумских плодова, лова и риболова.

Основна ограничења и проблеми природе, природних вредности, ресурса и животне средине су: делимична опремљеност пратећим садржајима (центрима за посетиоце, улазним станицама, уређеним стазама и видиковцима, елементима уређења и приказивања геолошких и геоморфолошких и других природних вредности, информацијама о вредностима које се штите и упутствима за посетиоце и локално становништво о начину њиховог очувања и правилима унутрашњег реда); непотпуна туристичка валоризација и презентација природних и културних вредности и др.; неравномерност водних режима (посебно неповољни режими малих вода), који отежавају уређење, заштиту и коришћење вода, а затим и недовољна заштита од поплава и ерозије; продукција и пронос наноса дуж бујичних токова; утицаји на геотехничку стабилност падина. На квалитет водних ресурса, као извори загађивања посебно утичу: неизграђена канализација, односно непрописно изграђене септичке јаме у насељима; сметлишта отпада (комуналног, пољопривредног и животињског) у близини речних токова и на неусловним теренима; употреба агрохемијских средстава у пољопривредној производњи; и „дивље“ капирање извора.

Потенцијали за развој *туризма* и комплементарних активности на подручју Просторног плана су: релативно повољан географски положај у близини аутопутског коридора Х и гранични прелази према Републици Бугарској; положај у оквиру туристичке дестинације Власина–Крајиште (по ППРС из 2010. године), са оптималним условима за целогодишњу понуду планинског туризма и местом међу туристичким приоритетима Републике Србије; очувани природни ресурси и вредности и здрава животна средина, као мотиви за разне видове стационарног, излетничког и транзитног планинског туризма; посебне геолошке, хидролошке и биолошке природне вредности, од значаја за научна истраживања, едукацију и туристичку презентацију; значајни високопланински потенцијали за развој зимских спортова, у погледу морфометријских и климатских услова, са релативно континуалним планинским гребенима; језеро на високом платоу окруженом вишим планинама, као врхунски туристички мотиви летњих спортско-рекреативних активности на води и копну; повољне климатске карактеристике за здравствено-рекреативни туризам; богатство надземних и подземних планинских вода; етно и споменичка културна баштина – непокретна, покретна и духовна, посебно етно-вредности амбијента и објеката народног градитељства у махалама; имиџ Предела изузетних вредности од значаја за промоцију туризма и комплементарних активности; иницирана прекогранична сарадња са Републиком Бугарском; традиционалне манифестације на језеру; квантитет туристичког смештаја са могућношћу унапређења квалитета; планови, пројекти и започети радови на садржајима инфраструктуре; гостољубивост домаћег становништва.

Ограничења за развој туризма су: недовољна доступност свих делова подручја Просторног плана постојећом мрежом државних и општинских путева, без железнице; морфометријска ограничења за изградњу саобраћајница; старење и пражњење села са неповољном демографском и образовном структуром становништва, уз запуштање сеоских активности и сиромаштво; неопремљеност села комуналном инфраструктуром, јавним службама и сервисима; недовољна заштита и одржавање природних добара и животне средине на просторима интензивнијег туристичког коришћења, посебно у случају Власинског језера угроженог отпадним водама и чврстим отпадом; недовољна заштита и одржавање непокретне етно баштине и запуштање традиционалне духовне баштине; девастација шума и ерозија; режими заштите Предела изузетних одлика (I и II степен) који ограничавају коришћење обале и језера; режими санитарне заштите језера (I и II зона) као регионалног

изворишта водоснабдевања, који ограничавају коришћење обале и језера; коришћење језера за производњу електричне енергије уз осцилацију нивоа воде, посебно у летњем периоду; глобално загревање као ограничење за зимске спортове; хладна вода језера за летње купање; неразвијеност и неорганизованост спортске, рекреативне, едукативне, забавне и друге понуде у простору на језеру и планинама – туристичке инфраструктуре, презентације природних и културних добара и др.; недовољно етно-манифестација; недовољна понуда савремених здравствених програма за превенцију и очување здравља, посебно у односу на инострану тражњу; сиромашна и неусмерена домаћа тражња и недовољно учешће иностране тражње, без одговарајуће повезаности са изворима тражње; недовољан квалитет туристичког смештаја и неусклађеност са класификацијом и категоризацијом у ЕУ, уз низак степен годишње искоришћености капацитета; неспецифицираност и неуређеност садржаја за транзитни туризам; непоштовање просторне, урбанистичке и архитектонско-грађевинске регулативе, уз бесправну изградњу, девастацију и губитак повољних локација за туристичку изградњу, угрожавање природе и животне средине; заостајање за актуелним светским трендовима туристичке тражње; неорганизован информационалним систем за установљење стварног броја коришћених лежаја и туристичког промета у броју долазака и ноћења, оствареним директним и индиректним приходима од туризма и др.; недовољно коришћење савремених информационих технологија; недовољно улагање у маркетинг и промоцију; недостатак и необученост кадра у туризму, хотелијерству, угоститељству, туристичкој инфраструктури и др. недовољна државна улагања у саобраћајну, техничку и туристичку инфраструктуру; неразвијен систем фискалних, кредитних и других субвенција у туризму, комплементарним активностима и заштити природних и културних добара; неусклађеност закона у односу на интересе, права и обавезе локалне заједнице у заштићеном природном подручју ПИО за постизање компромиса између заштите и развоја; недовољно дефинисане компетенције управљања заштитом, туризмом и комплементарним активностима у заштићеном подручју; спор процес приватизације и прилива иностраних и домаћих инвестиција у туризам; недовољна сарадња локалних и републичких власти.

Основни потенцијали за развој *привреде* на подручју Просторног плана су: локални природни ресурси (пољопривредно и шумско земљиште, богатство флором и фауном) који су основа за развој пољопривреде (ратарства, сточарства, воћарства, узгој лековитог и ароматичног биља и сакупљање шумских плодова), шумарства, водопривреде и туризма (планински туризам и рекреација, рурални, еко туризам и развој осталих видова целогодишњег туризма); расположиви људски ресурси и богата традиција нарочито за традиционалну пољопривреду и сточарство; слободан стамбени простор који се у доброј мери може искористити за покретање мини породичних фирми, у оквиру сектора малих и средњих предузећа и предузетништва (у даљем тексту: МСПП), а као нуклеуса привредног развоја, у области пољопривредне производње и прераде и у области сектора туризма и услуга што може бити важан чинилац демографске ревитализације подручја.

Основна ограничења привредног развоја планског подручја су: економска неразвијеност подручја која је последица дугогодишње стагнације и недовољних улагања у економски развој; слаба диверзификација привредних активности чију основу чини традиционална пољопривреда која не омогућава побољшање животног стандарда и повратак исељеног становништва; низак ниво животног стандарда локалног становништва; неповољна демографска структура становништва; успорена дифузија научно-техничког прогреса, савремених еколошких стандарда, економских знања и тржишних информација у пољопривредну праксу; недовољно изграђена и развијена саобраћајна инфраструктура, чиме се у великој мери смањује конкурентност за привлачење нових инвестиција и проширење постојећих капацитета; неразвијена комунална инфраструктура и базичне услуге (здравствене, социјалне, ПТТ услуге и сл.) за рурално становништво.

Потенцијале развоја *становништва*, упркос смањењу укупног броја становника током периода 2002–2011. године, треба тражити: (1) у расположивом контингенту радно-способног становништва (50,83% укупне популације) за који се, предузимањем адекватних мера економске политике, могу створити предуслови већег укључивања у развој породичних фирми и МСПП сектора нарочито у секторима пољопривреде, туризма, услуга и др. чиме

се стварају предуслови за задржавање овог контингента на подручју и за смањење привлачне снаге општинских центара и градова; (2) у неискоришћеном стамбеном фонду који је настао услед смањења броја становника, а који се може искористити као оквир побољшања квалитета живота локалног становништва и демографске ревитализације подручја коришћењем истог као нуклеуса привредног развоја подручја Просторног плана у области пољопривредне производње и прераде и у области сектора туризма и услуга.

Основни проблеми становништва се према њиховој природи, могу поделити на: демографске, економско-социјалне и просторне. Проблеми демографске природе су: смањење броја становника услед негативног природног прираштаја; демографско старење укупног становништва и радне снаге (најдубља демографска старост, сенилизација и феминизација радне снаге у пољопривреди); висока општа стопа смртности као последица демографског старења, а делом и због неадекватне здравствене заштите, односно ниског нивоа животног стандарда; Велика уситњеност домаћинства, односно присутан је тренд пораста двочланих и једночланих, претежно старачких домаћинства. Проблеми економско-социјалне природе су пре свега: висока стопа незапослености; пораст старог (65 и више година) и остарелог становништва (80 и више година); старачка, често једночлана и двочлана домаћинства без редовних прихода. Просторни проблеми су последица спонтаних процеса у размештају становништва, а чине их насеља обухваћена депопулацијом; недовољно развијена саобраћајна и комунална инфраструктура и базичне услуге (здравствене, социјалне, ПТТ услуге и сл.); и велики обим бесправне градње на подручјима највећег степена атракције, а за потребе викендовања.

Основни потенцијали *саобраћајне инфраструктуре* јесу: је близина аутопута А1 (државна граница са Мађарском – Нови Сад – Београд – Ниш – Врање – граница са Републиком Северном Македонијом) и аеродрома Константин Велики у Нишу.

Основна ограничења су: траса државног пута IIА реда број 231 је у зони заштите Власинског језера; недовољна развијеност мреже општинских путева; неповољна конфигурација терена и неодговарајуће техничко-експлоатационе карактеристике путне мреже.

Подручје Просторног плана обилује веома квалитетним изворима површинских и подземних вода, што олакшава *водоснабдевање* насеља.

Ограничавајући фактор представља недостатак система за одвођење и пречишћавање отпадних вода.

Повећањем производње *енергије из обновљивих извора* позитивно се утиче на унапређење природне средине, смањује се девастација шума и загађење ваздуха, емисија гасова који изазивају ефекат стаклене баште и смањује се зависност од фосилних горива.

Главни ограничавајући фактори су: висока инвестициона вредност, као и висока цена производње енергије из обновљивих извора, недостатак мерења и података о стварним потенцијалима обновљивих извора енергије на подручју Просторног плана, као и регулисање власничких односа на земљишту; приметна је и слаба неразвијеност инфраструктуре као подршке за коришћење обновљивих извора енергије.

Најзначајнији потенцијал *електронских комуникација и поштанског саобраћаја* представљају актуелни развојни планови „Телеком Србија“ за даље осавремењавање телекомуникационих чворишта, у циљу пружања нових сервиса корисницима. Ограничење представља постојећа мрежа радио базних станица, која не задовољава константни пораст тражње мобилних и свих њихових пратећих услуга. Потенцијали за развој *комуналне опремљености* на подручју Просторног плана се огледају пре свега у успостављању регионалног система управљања отпадом и изградњи регионалне депоније „Метерис“ у Сувом Долу код Врања (на коју ће отпад одвозити општине Сурдулица и Босилеград) и проширењу регионалне депоније Желковац код Лесковца (где ће општина Црна Трава одлагати отпад).

Ограничења се на подручју Просторног плана огледају у слабој покривености организованим сакупљањем отпада руралних подручја (што неповољно утиче на животну средину – формирају се локална сметлишта), непостојању примарне селекције отпада и рециклаже, нерешеном управљању опасним отпадом и незадовољавајућем начину одржавања сеоских гробаља.

II. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи просторног развоја су:

- одржива животна средина;
- заштита и одрживо коришћење природног и културног наслеђа;
- заштита и одрживо коришћење вода;
- унапређење територијалне кохезије;
- повећање уређености, конкурентности и ефикасности територије;
- просторно-функционална интегрисаност и трансгранично повезивање са окружењем;
- полицентрични територијални развој (посебно јачање везе села и градских насеља);
- унапређење саобраћајне приступачности и доступности информацијама и знању;
- развој културног и регионалног идентитета;
- принцип субсидијарности и јавно-приватног партнерства;
- принцип веће транспарентности у доношењу одлука;
- перманентна едукација грађана и администрације и учешће јавности у одлучивању;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Општи и оперативни циљеви просторног развоја по тематским областима подручја Просторног плана јесу:

1. Заштита природних вредности и предела:

- *општи циљ* је заштита и одрживо коришћење заштићених и природних добара предвиђених за заштиту;
- *оперативни циљеви*: очување и одрживо коришћење места, природних објеката и појава који према својим геолошким, геоморфолошким, хидрографским или другим обележјима представљају ретке и привлачне вредности геонаслеђа; очување станишта и просторно ширење популација ретких, угрожених и критично угрожених биљних и животињских врста; заштита популација угрожених, ретких и у другом погледу значајних врста дивље флоре и фауне; идентификација станишта од значаја за заштиту европске дивље флоре и фауне по програму НАТУРА 2000; одржање екосистемске разноврсности; очување и обнављање старих сорти биљних култура и раса домаћих животиња; заштита природних и агроекосистема од инвазивних (страних) врста биљака и животиња које имају изразиту способност брзог самосталног размножавања и које доводе до непожељних промена у природном и агробиодиверзитету; постепено повећање површине под шумом, побољшање структуре шумских састојина и превођење изданаčkih шума у више узгојне облике; очување старих, по димензијама и врсти јединствених и у другом погледу значајних стабала дрвећа и њихових групација; очување разноврсности, живописности и лепоте предела, унапређење његове чистоће и уређености у зонама становања, саобраћаја, привредних активности и рекреације; омогућавање доступности људима пејзажних, биолошких и других вредности и природних ресурса за одрживо коришћење туризма, науке, спорта, рекреације и других комплементарних активности; санација и рекултивација површина деградираних антропогеним активностима, природним процесима или елементарним непогодама.

2. Пољопривредно земљиште:

- *општи дугорочни циљ* заштите и коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде јесте очување и унапређење квалитета земљишта за производњу пољопривредно-прехранбених производа, подстицање развоја пољопривреде с континуалним побољшавањем материјалних и социјалних услова живљења локалног сеоског становништва и пружање подршке развоју мултифункционалне пољопривредне производње у складу са одрживим коришћењем локалних ресурса и поштовањем заштите природних и културних добара на територији Просторног плана;
- *оперативни циљеви*: очување и побољшање природне плодности земљишта ради задовољавања прехранбених и других потреба становништва; унапређење квалитета ливада и пашњака као предуслова за унапређење водећег сектора пољопривреде

– сточарства; усклађивање намене и начина коришћења пољопривредног земљишта са природним погодностима и ограничењима као и са режимом заштите природних и културних добара на територији Просторног плана; предузимање превентивних мера заштите од ерозије, бујичних токова, као и других видова деградације земљишта, изазваних природним и антропогеним факторима; заштита пољопривредног земљишта од неконтролисаних викенд изградње и заузимања пољопривредних површина за потребе развоја туризма; заштита пољопривредног земљишта, вода и ваздуха од загађења опасним и штетним материјама из пољопривреде, нерегулисано одложеног отпада, непречишћених комуналних отпадних вода као и вода из осока штала и боксева; повећање конкурентности аграрне понуде и побољшање производно-економског потенцијала пољопривредног земљишта, укрупњавањем земљишних поседа, спровођењем агромелиорација и уређењем ливада и пашњака; усмеравање пољопривредне производње на производњу здраве хране (по стандардима Европске уније) са робном марком и географским пореклом и њихово коришћење у туристичкој понуди планског подручја; успостављање и развој локалних партнерстава за спровођење интегралних развојних стратегија/програма у пољопривреди.

3. Шуме и шумско земљиште:

– *општи циљ* јесте одрживо газдовање шумама, које подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на начин да се очува биодиверзитет, с тим да продуктивност и обнављање, виталност и потенцијал шума буду на нивоу који задовољава одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе како на локалном, тако и на националном нивоу;

– *оперативни циљеви* газдовања шумама и развоја ловства су: очување и заштита основних природних вредности, биодиверзитета и биоеколошки лабилних система; производња техничког дрвета одговарајућег квалитета; производња семена основних врста дрвећа; заштита земљишта од водне ерозије; адекватно рекреативно коришћење укупног потенцијала шума; газдовања шумама у заштићеним подручјима са циљем заштите и очувања основних природних вредности, диверзитета предела, станишта, присутних врста и шумских екосистема и контролисаног коришћења укупног потенцијала шума за рекреацију и туризам; достизање оптималног фонда гајених врста дивљачи; значајно повећање бројности ситне дивљачи (зец, јаребица) и вишеструко повећање бројности крупне дивљачи (срна, дивља свиња); побољшање структуре (полне и старосне) популације крупне дивљачи; очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне.

4. Минералне сировине:

– *општи циљ*: подстицање социо-економског развоја на локалном нивоу кроз активирање становништва у процес експлоатације минералних сировина и остваривање прихода од накнаде за коришћење.

5. Заштита животне средине:

– *општи циљеви*: очување доброг квалитета ваздуха, воде и земљишта, смањење емисије загађујућих материја из постојећих и спречавање настанка нових загађивача; одрживи развој подручја плана уз очување постојећег квалитета животне средине; увођење мониторинг система, ради праћења и контроле утицаја постојећих и планираних активности, на животну средину; јачање еколошке свести становништва;

– *оперативни циљеви*: перманентна контрола квалитета животне средине уз помоћ мониторинга и израда катастра загађивача; очување постојећег стања квалитета водотока и заштита изворишта; контрола употребе агрохемијских средстава у пољопривредној производњи; уклањање неуређених сметлишта; спречавање индентних неконтролисаних испуштања штетних материја у ваздух, воду и земљиште; унапређење информисања становништва о значају очувања животне средине; веће учешће јавности у доношењу одлука које могу имати утицај на квалитет животне средине.

6. Заштита непокретних културних добара:

– *општи циљ*: потпуна и трајна заштита и коришћење непокретних културних добара као извор идентитета, територијалне препознатљивости, уз примерено активирање њиховог културно-историјског, научно-образовног и туристичког потенцијала.

– *оперативни циљеви*: сталну, свеобухватну и ефикасну заштиту и обнову непокретних културних добара; презентацију и одрживо коришћење непокретних културних добара у културно-образовне, научне и туристичко-рекреативне сврхе; очување,

унапређење и заштиту предела око непокретних културних добара; развијање свести о значају споменичког наслеђа за очување регионалног и националног идентитета.

7. Туризам:

– *општи циљ*: развој туристичког производа и обједињавање туристичке понуде засноване на принципима одрживог развоја, у складу са зонама и режимима заштите;

– *оперативни циљеви*: демографски, социо-економски и културни развој локалног становништва, као кључни фактор развоја туризма; освешћивање и едукација становништва за савремену туристичку понуду; одрживи развој подручја Просторног плана заснован на складу развоја туризма, комплементарних активности, заштите вредности ПИО и квалитета вода у језерима и притокама; потпуна заштита и унапређење природних и културних добара, у ситуацији конфликта са непланском туристичком градњом и другим незаконитим поступцима; стриктно поштовање предеоних вредности у изградњи туристичке супраструктуре и спортско-рекреативне понуде у простору; обogaћивање туристичке понуде актуелним видовима и активностима туризма; подизање квалитета понуде и усклађивање са актуелним животним стилем туриста; развој различитих туристичких производа и активности, ради оптималног коришћења структуре природних и створених атрактивности; рехабилитација традиционалних вредности и насељских структура кроз развој туризма и комплементарних активности; стимулисање традиционалних села кроз развој интeгpисанe руралне економије са ознакама Туристичког центра и ПИО Власина, засноване на органској пољопривреди и домаћој радиности у сеоском туризму, уз обнову старих заната, ревитализацију традиционалних објеката и друго; увођење иновативних садржаја туристичке понуде, као узора нове културе одмора и нових атракција; модернизација постојеће и изградња нове саобраћајне мреже; саобраћајна интеграција туристичких комплекса и насеља на подручју Плана међусобно, са скијалиштима, другим садржајима понуде у простору и окружењем – постојећим и новим друмским саобраћајницама; формирање интегралне мреже путева, пешачких и едукативних стаза за презентацију и заштиту вредности ПИО; изградња северног и јужног полупрстена канализације око језера, са уређајима за пречишћавањем отпадних вода; организовано елиминисање чврстог отпада; заустављање и санација непланске туристичке изградње; смањење викенд изградње и давање предности изградњи комерцијалних објеката хотела, апартмана и обновљених сеоских кућа, као и објеката јавних служби и сервиса; планска изградња нових туристичких насеља, уз унапређење стандарда и комерцијализацију туристичког смештаја, опремање јавним службама и сервисима, комунално опремање и др.; реконструкција скијалишта на Чемернику (изнад Власине Рид) и на обронцима Варденика; формирање диференциране мреже зимских нордијских ски-стаза и летњих излетничких и планинарских стаза, са пратећим садржајима видиковца и одморишта; уређење и активирање очуваних бачија у функцији излетничких и планинарских итинера, активност посебних интересовања и др.; отварање истраживачких кампова и еко-школа за децу и омладину; уређење пунктова за посетиоце и чуваре, видиковца, осматрачница за птице и др.; унапређење и туристичка комерцијализација лова и риболова; изградња информативног и едукативног центра на језеру; формирање базе података ГИС о легалним и нелегалним објектима, капацитетима смештаја и промету у обухваћеним општинама; успостављање институционално-организационог аранжмана управљања развојем туризма, путем удруживања субјеката туризма, уз сарадњу са субјектима заштите, органима државне управе и локалне самоуправе; утврђивање модалитета будуће интеграције туристичке понуде подручја са постојећом и планираном туристичко-рекреативном понудом укупне туристичке дестинације Власина–Крајиште и њеног окружења у оквиру зоне туристичког кластера Јужна и Источна Србија; утврђивање и постављање правила пословања и организовања у туризму, посебно за мале предузетнике; повезивање са изворима домаће и иностране туристичке тражње; израда стратегија, програма и планова за управљање функцијским и просторним развојем туризма.

8. Водна и водопривредна инфраструктура:

– *општи циљ*: утврђивање и очување водних ресурса у погледу њиховог квалитета, квантитета, као и одрживог коришћења;

– *оперативни циљеви*: утврђивање расположивих водних потенцијала и могућности њиховог коришћења; постизање степена

обезбеђености водом за пиће од 97%; заштита квалитета вода кроз потпуну заштиту подземних и површинских вода, и заштиту земљишта од загађења; трајно обезбеђење класа квалитета свих водотока, што подразумева да се сви водотоци на разматраном подручју задрже у I класи квалитета; побољшање режима малих вода, а посебно интервентно побољшање малих вода у кризним еколошким и маловодним ситуацијама; заштита од поплава пољопривредног земљишта и малих насеља од стогодишњих великих вода; стварање услова за антиерозивну заштиту сликова, применом биолошких мера заштите (пошумљавање, мелиорација пашњака); стварање услова за уређење сливног подручја, што подразумева изградњу бујичних преграда за заустављање наноса; санитација насеља изградњом канализационих система за одвођење употребљених и атмосферских вода и њихово контролисано испуштање у водопримејнике након пречишћавања, као и изградњом водонепропусних септичких јама; изградња постројења за пречишћавање отпадних вода за сва већа насеља или групе насеља; обавеза пречишћавања комуналних отпадних вода за сва насеља већа од 2.000 становника (Директива о пречишћавању комуналних отпадних вода (Directive 91/271/EEC concerning urban waste water treatment)); едукативна кампања и повећање свести грађана да се отпадне воде и материје не смеју упуштати у водотоке и околину; дефинисање и реализација дугорочног плана за одржавање и развој водног режима на подручју Просторног плана, уз рационално коришћење вода у оквиру интегралног система коришћења вода, заштите вода и заштите од вода.

9. Енергетика и енергетска инфраструктура:

– *општи циљеви:* обезбеђење сигурности снабдевања потрошача квалитетном електричном енергијом; обезбеђивање сигурности и редовности снабдевања привреде и грађана одговарајућим енергентима и подстицање усклађивања рада и развоја енергетских производних система са потребама сектора потрошње енергије; заштита природне средине и рационално коришћење природних енергетских потенцијала који су обновљиви и не загађују животну средину; повећање учешћа енергије произведене из обновљивих извора у односу на енергију произведену из конвенционалних извора; стварање услова за поуздан и безбедан рад и одрживи развој енергетских система; коришћење природног гаса као енергента у широкој потрошњи, како би се значајно допринело смањењу аерозагађења, као и смањењу потрошње електричне енергије и на тај начин ослободили одређени инсталисани капацитети у електропостројењима за потребе нових потрошача;

– *оперативни циљеви:* обезбеђење квалитетне и сигурне снабдевености становника (потрошача) електричном енергијом; унапређење постојеће електроенергетске мреже повећањем безбедности рада и поузданости система; увођење сталног мониторинга преносних система и планирање техничко-технолошких иновација из области дистрибуције електричне енергије; оптимално и целовито коришћење свих обновљивих извора енергије – хидропотенцијала, енергије сунца и енергије биомасе.

10. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура:

– *општи циљ:* обезбеђење услова за изградњу, реконструкцију, опремање и функционисање државних и општинских путева, као и других саобраћајних система, који ће обезбедити квалитетнију доступност планског подручја, као и повезаност са другим деловима Србије;

– *оперативни циљеви:* повећање доступности изградњом деоница државних путева II реда, непроходних за бољу повезаност; реконструкција и рехабилитација деоница државних путева на планском подручју у складу са могућностима и плановима надлежних институција које управљају државним путевима; реализација нових општинских путева као и реконструкција постојећих у циљу функционалног повезивања насеља као и туристичких и културно-историјских локалитета; изградња, рехабилитација, ревитализација и реконструкција пешачког и бициклистичког саобраћаја у циљу побољшања туристичке понуде комплетног простора; на локалном нивоу, заустављање даљег пропадања постојеће саобраћајне инфраструктуре и погоршавања услова превоза путника и роба и формирање ваљане основе за развој саобраћајног система у будућности.

11. Електронске комуникације:

– *општи циљ:* убрзан развој и дигитализација мреже, као и развој приступних мрежа одређеног квалитета;

– *оперативни циљ:* мобилних телекомуникација у наредном периоду је повећање процента територије и процента становништва који су покривени услугама мобилних телекомуникација.

12. Комунална инфраструктура:

– *општи циљеви:* унапређење управљања отпадом и опремање насеља потребном комуналном инфраструктуром;

– *оперативни циљеви:* заустављање тренда просторне дисперзије депонија дуж путева, речних токова и у близини сеоских насеља, ширењем сакупљачке мреже на цело обухват Просторног плана; санација сметлишта и рекултивација земљишта; успостављање примарне селекције отпада (изградња рециклажних центара); успостављање система сакупљања опасног отпада и усмеравање на регионално складиште; уређење и комунално опремање гробаља и проширивање њихових постојећих капацитета.

13. Привредне делатности:

– *општи циљ:* активирање свих расположивих локалних природних ресурса у складу са режимима заштите уз очување културног предела и уважавања принципа одрживог развоја и заштите животне средине, а све у функцији свеопштег привредног развоја подручја Просторног плана;

– *оперативни циљеви:* унапређење институционалне подршке за развој пољопривреде; развој партнерства између јавног и приватног сектора – преко јачања струковних удружења и кластера; јачање административних капацитета локалних самоуправа и шире за подршку малој привреди и предузетништва путем едукације и разних обука (нпр. обука за: израду бизнис планова, стандардизацију и сертификацију, привлачење инвестиција, отпочињање и успешно вођење сопственог бизниса и сл.).

14. Демографски развој:

– *општи циљ:* побољшање неповољне старосне структуре становника и ублажавање даљег смањења броја становника на подручју Просторног плана;

– *оперативни циљеви:* смањивање миграција село – град и задржавање младог становништва; перманентно смањивање незапослености уз развој могућности за запошљавање локалног становништва у области пољопривреде, туризма и угоститељства и осталих терцијарних активности; инфраструктурно опремање насеља као један од услова за развој привредних делатности, а у циљу демографског опоравка планског подручја; подизање нивоа образовне структуре становништва и смањење броја неписмених; побољшање социјалне и здравствене заштите становништва.

15. Мрежа насеља:

– *општи циљ:* заустављање тренда пражњења, изумирања и гашења насеља уз очување виталности руралног становништва и одрживог коришћења сеоских атара, у правцу обнове и уређења, уз доследно поштовање дефинисаних режима заштите;

– *оперативни циљеви:* подстицање и усмеравање социо-економске трансформације сеоских насеља дифузијом информација, знања и вештина у рурална подручја; развој туристичких и других специфичних функција у насељима која имају потенцијал да се развијају као микроразвојни центри у мрежи насеља подручја.

16. Јавне службе:

– *општи циљеви:* усмеравање изградње јавних служби у складу са посебном наменом простора; прилагођавање мреже објеката јавних служби демографској структури становништва; подизање квалитета услуга јавних служби;

– *оперативни циљеви:* размештај јавних служби у функцији равноправног остваривања потреба становништва и обезбеђивања просторне доступности; остваривање социјалних и културних права свих грађана загарантованих Уставом РС; избор модалитета јавних служби према специфичним потенцијалима и могућностима појединих делова планског подручја, као и потребама локалних заједница; обезбеђивање потребних просторних, техничких и кадровских услова планираних капацитета уз коришћење и ревитализацију постојећих; и обезбеђивање услова за актуелизацију јавних услуга и увођење нових.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЋУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Подручје Просторног плана налази се у југоисточном делу Србије на делу територије Пчињске и Јабланичке области, део општине Црна Трава у Јабланичкој области, делови општина

Сурдулица и Босилеград у Пчињској области и представља граничну област према суседној Републици Бугарској.

Налази се између главних развојних и саобраћајних праваца у Републици Србији (паневропских коридора Х и Хс), којим ће се остваривати главне регионалне и прекограничне везе.

Функционална повезаност подручја са окружењем оствариће се развојем саобраћајне инфраструктуре, пре свега изградњом паневропског коридора Х (аутопута Е-75) и развојем железничке инфраструктуре.

Путни правац Е-75 Ниш – граница Република Северна Македонија има веома значајну саобраћајну функцију у Републици Србији (ДП бр. 1А – А1), као и у мрежи Е путева средње и југоисточне Европе.

Преко мреже ТЕМ путева који се пружају територијом Републике Србије, путни правац Е-75 Суботица–Београд–Ниш, подручје Просторног плана повезује: са западном Европом и Грчком; са Нишем и Републиком Бугарском преко Паневропског коридора Хс, Е-80 (ДП бр. 1А–А4) и долином Нишаве; са средњом и западном Србијом преко путног правца Е-761, долином Западне Мораве; са Црном Гором преко аутопута Е-80 Ниш – Приштина – Косовска Митровица – Рожаје; са источном Европом преко путног правца Е-70 Београд – Панчево – граница Румуније; са Јадраном, путним правцем Е-763 Београд – Јужни Јадран.

Преко Државног пута 1Б реда број 40 (Владичин Хан – граница Републике Србије и Републике Бугарске) и граничног прелаза Стрезимирковиц и Државног пута 1А реда број 231 (Састав Река – граница Републике Србије и Републике Бугарске) и граничног прелаза Рибарци, подручје Просторног плана остварује везу са суседном републиком Бугарском и градовима Софија, Перник и Њустендил.

У односу на регионалну организацију Републике Србије, подручје Просторног плана развијаће се у просторном и функционалном погледу у оквиру: Региона НСТЈ 2 – Региона јужне и источне Србије; и Региона НСТЈ 3 – Јабланичка и Пчињска област (у делу: општине Сурдулица, Босилеград и Црна Трава).

У моделу функционалних урбаних подручја 2020. године, подручје Просторног плана усмерава се ка градовима Лесковцу и Врању, као центрима функционалног урбаног подручја државног значаја.

Интегрисање подручја Просторног плана оствариће се: повећањем саобраћајне приступачности, посебно изградњом аутопута Е-75; функционалним и просторним обједињавањем садржаја туристичке понуде и „умрежавањем” са широм туристичком понудом Републике Србије и Републике Бугарске; ублажавањем разлика у односу на урбане центре у окружењу одрживим развојем планског подручја, кроз развој активности које су комплементарне примарној посебној намени подручја; повећањем социјалне кохезије; формирањем и јачањем идентитета планског подручја.

На развој планског подручја у првом реду, посебно ће утицати општински центри Сурдулица, Босилеград и Црна Трава, а у другом реду и општински центар Власотинце, као и градови Лесковац и Врање.

Већи регионални значај подручје Просторног плана добиће његовом валоризацијом и адекватном туристичком презентацијом. Туристичка валидизација и презентација ПИО „Власина” могућа је функционалним и просторним обједињавањем садржаја туристичке понуде и „умрежавањем” са широм туристичком понудом.

Поред функционалног и просторног обједињавања туристичке понуде подручја Просторног плана, путем модела уговорног повезивања/организовања, односно различитих видова кластерског и просторног удруживања (пре свега регионалних и локалних) туристичких субјеката, могуће је повезивање туристичке понуде са туристичком понудом у оквиру туристичког кластера југоисточне Србије.

Поред развоја туризма, уз развој водопривреде, енергетике, шумарства, органске пољопривреде и других комплементарних активности, остварују се могућности за стварање регионалне аутентичности и одрживог развоја планског подручја и обухваћених руралних насеља. У прилог овоме је и близина потенцијалних конзумента у Лесковцу, Врању, Нишу, Пироту, као и урбани центри у суседној Републици Бугарској – Софија, Перник, Трн, затим одлична саобраћајна повезаност и близина међународних аеродрома „Константин Велики” у Нишу и аеродрома у Софији.

Како подручје Просторног плана има изразито неповољну демографску, економску и социјалну структуру, за развој

функционалних веза са окружењем значајно је унапређивање социјалне кохезије, кроз развој капацитета друштвене инфраструктуре, институционалну и програмску подршку у овој области. Ово ће се остварити повећањем доступности основних услуга (социјална и здравствена заштита), путем мобилних служби, повезивањем различитих секторских програма, сарадњом јавног, приватног и цивилног сектора у појединим областима друштвеног развоја.

У развоју интеграционих процеса велики значај за планско подручје имају: еврорегион источне и јужне Србије „Еуробалкан – Ниш – Софија – Скопље” који обухвата делове Републике Бугарске и Републике Северне Македоније, чији су главни циљеви везани за изградњу саобраћајница.

Теме од значаја за планско подручје које су од заједничког интереса за сарадњу Републике Србије и Републике Бугарске, односе се пре свега на развој одрживог туризма – заштите природе, односно природних добара у окружењу подручја Просторног плана, подстицање економске сарадње и узајамних инвестиција и друго. За прекограничну сарадњу у оквиру билатералних (СВС) програма сарадње које подржава фонд IPA СВС, посебан значај имаће формирана канцеларија у Нишу за сарадњу са Бугарском.

4. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

4.1. Општа концепција развоја подручја посебне намене

Општу концепцију заштите и одрживог развоја опредељују посебне намене подручја Просторног плана:

- 1) ПИО „Власина”;
- 2) водопривреда;
- 3) енергетика;
- 4) туризам;
- 5) пригранично подручје;
- 6) простори од интереса за одбрану земље.

Општа концепција развоја подручја посебне намене обухвата основне поставке и опредељења које се односе на заштиту природе и природних вредности, заштиту и презентацију културних вредности, развој комплементарних делатности (пољопривреде и туризма), развој инфра и супра-структуре и стварање услова за директну примену Просторног плана, дефинисањем грађевинског земљишта на ниво парцела у зони посебне намене.

Заштита природе и природних вредности, оствариће се: укључивањем ПИО „Власина” у ширу европску еколошку мрежу NATURA 2000; очувањем станишта, ретких и угрожених врста флоре и фауне, разноврсности, живописности и лепоте предела; омогућавањем доступности пејзажних, биолошких и других вредности и природних ресурса за одрживо коришћење туризма, науке, спорта, рекреације и других комплементарних активности; адекватним управљањем ПИО „Власина” сагласно закону.

Одрживи развој пољопривреде засниваће се на развоју традиционалне пољопривреде и органске пољопривреде и формирању агрокомплекса (производња и прерада здраве хране – у ратарству, воћарству и виноградарству, сточарству, пчеларству, као и активностима везаним за сакупљање и прераду бобичастог воћа, печурака, лековитог биља итд.). Одрживи пољопривредни и рурални развој оствариће се очувањем аутохтоних sorti биљака и раса стоке које су типичне за подручје Просторног плана и строго контролисаном применом савремених агротехничких и агрохемијских мера.

Културна баштина представља значајан потенцијал који пружа могућност интегрисање презентације културног и природног наслеђа, као и за унапређење трансграничне сарадње. Концепт одрживог начина туристичке употребе културних добара засниваће се на усаглашавању степена комерцијализације са принципима заштите и одрживости културне баштине као необновљивог ресурса.

Развој туризма засниваће се на стратешким приоритетима доминантних видова туризма дефинисаних на основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални и други) и поштовању принципа одрживог развоја, као и на динамичнијем развоју зимске понуде у простору.

Развој водопривреде засниваће се на усклађивању развоја, коришћења и уређења акумулација на обухваћеном подручју, са техничко-технолошким решењем и условима који се успостављају ради санитарно-техничке заштите подручја и изворишта

снабдевања водом. Једна од основних приоритетних мера заштита воде у данашњим условима је изградња канализационог система и постројења за пречишћавање отпадне воде. Канализациони систем мора обезбедити висок степен заштите животне средине посебно у пределима предвиђеним за развој туризма: насеља Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева.

Даљи развој енергетике подразумева: обезбеђивање довољног, сигурног, квалитетног и економичног снабдевања електричном енергијом свих потрошача; развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије; повећање енергетске ефикасности код производње, дистрибуције и потрошње енергије, доношењем и обавезном применом стандарда енергетске ефикасности, економских инструмената и организационих мера; интезивирање истраживања свих енергетских потенцијала у циљу проналажења нових резерви и њиховог ефикасног коришћења; заштиту планираних коридора енергетске инфраструктуре; изградњу нових ТС 10/0,4kV ради побољшања напонских прилика и смањења губитака; реконструкцију постојећих водова 10 kV; уградњу аутоматских геслов-а на местима прелаза градске у сеоску 10 kV мрежу ради спречавања преношења кварова унутар 10 kV мреже у граду; аутоматизацију 10 kV мреже; и изградњу обновљивих извора електричне енергије.

Од кључног значаја за повећање приступачности планског подручја је завршетак изградње аутопута Е-75, којим ће се планско подручје саобраћајно, функционално и привредно интегрисати у шире окружење. Туристичка понуда целокупног подручја повећаће се успостављањем саобраћајних веза, реконструкцијом и модернизацијом мреже државних и општинских путева, као и изградњом „туристичких деоница“ за бициклисте, планинаре и друге посетиоце. Стање изграђености и уређености простора посебне намене показује изражен несклад између изграђености објеката (туристичких капацитета) и инфраструктурне и комуналне опремљености простора. Из тих разлога изградња инфраструктурних система, развој јавних служби и комунално опремање насеља уз истовремено спровођење одговарајућих санационих програма представља једну од основних поставки будућег развоја овог подручја.

Планско опредељење је да се у зони посебне намене, због заштите природе, природних и културних вредности ограничи ширење грађевинског земљишта и стриктно дефинише на ниво катастарске парцеле. Постојећи грађевински рејони, по капацитету омогућују изградњу нових објеката, тако да ће се изградња нових објеката вршити погушћавањем постојећих блокова који ће се минимално проширити за изградњу нових недостајућих садржаја.

Планско опредељење је да се у зони посебне намене омогући директна примена овог просторног плана.

4.2. Зоне и режими заштите

4.2.1. Зоне и режими заштите природних добара

Поред наведеног, заштита природних вредности планског подручја наведених се и спровођењем режима заштите:

1) I степена (строга заштита), спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног значаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине;

2) II степена (активна заштита), спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја и посебно вредним пределима и објектима геонаслеђа;

3) III степена (активна заштита и могућност одрживог коришћења), спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја.

Површина (13.329,84 ha) под ПИО „Власина“ је заступљена највећим делом на територији општине Сурдулица (КО Битврђа, КО Божица, КО Власина Округлица, КО Власина Рид, КО Власина Стојковићева, КО Грознатовци, КО Драјинци и КО Клисура) где заузима површину од 12.848,71 ha или 96,39% заштићеног подручја, а незначителним делом на територији општине Црна Трава (КО Црна Трава), односно 481,13 ha или 3,61% заштићеног подручја.

4.2.2. Зоне и режими заштите изворишта регионалног система водоснабдевања

У складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08), за постојећа и планирана изворишта водоснабдевања, а у циљу заштите воде у изворишту успостављају се:

- 1) зона непосредне санитарне заштите (у даљем тексту: зона I);
- 2) ужа зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона II) и
- 3) шира зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона III).

4.3. Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

Основни конфликти на подручју Просторног плана су: Конфликт 1 – између заштите природе и природних вредности и коришћења и експлоатације хидросистема „Власина”; Конфликт 2 – између заштите природе и природних вредности и коришћења пољопривредног земљишта; Конфликт 3 – између заштите природе и природних вредности и руралног развоја локалних заједница; Конфликт 4 – између заштите природе и природних вредности и развоја туризма и Конфликт 5 – између заштите природе и природних вредности и шумарства.

Конфликт 1 – између заштите природе и природних вредности и коришћења и експлоатације хидросистема „Власина”.

Релативизација овог конфликта кретаће се у правцу усаглашавања законских и подзаконских аката, планских и развојних докумената.

Конфликт 2 – између заштите природе и природних вредности и коришћења пољопривредног земљишта.

Основно полазиште за ублажавање овог конфликта је усклађивање намене и начина коришћења пољопривредног земљишта са природним погодностима и ограничењима, као и са режимима заштите природног добра на територији Просторног плана.

Пољопривредне системе је потребно развијати на начин који неће стварати нежељене утицаје на животну средину и који ће очувати биолошку разноврсност. Вршиће се контролисана комерцијализација и интензивирање пољопривредне производње, у складу са критеријумима и захтевима еколошко-просторне заштите.

На подручју ПИО „Власина”, пољопривреда се усмерава ка одрживој производњи здравих и квалитетних намирница. Сточарство треба да буде строго контролисано и оптимизовано у односу на оптерећење животне средине. Дугорочна заштита и одржавање плодности земљишта, постићи ће се коришћењем превентивних агротехничких мера и употребом одговарајуће технологије у циљу добијања здравих и квалитетних производа.

Ограничења у коришћењу пољопривредног земљишта настала успостављањем режима заштите на подручју Просторног плана, ублажиће се увођењем мера компензације ка локалном становништву. Власницима којима је ускраћено право коришћења сопственог пољопривредног земљишта потребно је понудити одговарајућу замену или откуп истог, а услед прекида пољопривредне производње, која је већина домаћинства била једини извор прихода, обезбедити различите могућности надокнаде.

Конфликт 3 – између заштите природе и природних вредности и руралног развоја локалних заједница.

Ублажавање конфликта постићи ће се развојем делатности које су комплементарне посебној намени простора и које су кључне за одржање и развој локалних заједница.

Одрживи пољопривредни и рурални развој постићи ће се очувањем аутохтоних sorti биљака и раса стоке које су типичне за подручје Просторног плана и строго контролисаном применом савремених агротехничких и агрохемијских мера.

Пољопривреда се усмерава ка развоју традиционалне пољопривреде и органске пољопривреде и формирању агрокомплекса (органска производња – у ратарству, воћарству и виноградарству, сточарству, пчеларству, сакупљање и прерада бобичастог воћа, печурака, лековитог биља итд.).

Туризам ће се развијати као комплементарна делатност пољопривреде и агропроизводњи, уз активирање видова туризма који су комплементарни посебној намени простора (спортско-манифестациони, излетничко-рекреативни, сеоски, кружна путовања, транзитни и др.).

Рурални развој и ширење привредних делатности (пољопривреда, туризам, агроиндустрија) спроводиће се у складу са

успостављеним режимима заштите. Јачањем привредног развоја локалних заједница истовремено ће се повећати животни стандард становништва, што ће омогућити и већа финансијска улагања у мере заштите природе и животне средине.

Конфликт 4 – између заштите природе и природних вредности и туризма. Туристичка понуда на територији Просторног плана није довољно развијена у функцији туризма регионалног значаја, а изградња одговарајуће инфра и супраструктуре на подручју природног добра могла би имати негативних последица на животну средину.

Основно полазиште ублажавања овог конфликта представља постизање равнотеже између развоја туризма и заштите природних вредности и животне средине. Због тога се туризам усмерава на видове који су комплементарни посебној намени простора (спортско-манифестациони, излетничко-рекреативни, сеоски, кружна путовања, транзитни, културни) и који су у функцији промоције природних вредности подручја, односно усмерава у подручја у којима ће утицај на природне вредности и животну средину бити блажи.

Развој туристичких локалитета усмерава се на подручја ван режима заштите I и II степена ПИО „Власина”.

Од значаја за ублажавање конфликта је укључење локалног становништва у развој туризма. То ће се постићи активирањем приватног смештаја (у сеоским домаћинствима) у функцији руралног туризма и промовисањем традиционалне гастрономске понуде.

Поред тога, профит од туризма створиће предуслов за реализацију и финансирање програма и пројеката заштите и представљања природних и културних вредности заштићеног подручја. Адекватна едукација и информисање локалног становништва и посетилаца о коришћењу заштићених природних и културних потенцијала и добро и правилно организован маркетинг омогућиће успешан пласман туристичке понуде на домаћем и европском тржишту.

III. ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА, ВОДА, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, КУЛТУРНОГ И ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА

1.1. Заштита природних и предеоних вредности

Као зона заштите природних вредности на подручју просторног плана, која представља и главну планску намену, одређује се заштићено подручје Предела изузетних одлика „Власина” у границама и са површинама заштићеног предела (или: предела изузетних одлика) и просторних јединица са режимима заштите I, II и III степена утврђеним актом о проглашењу („Службени гласник РС”, број 25/18) и потенцијално заштићено подручје Предела изузетних одлика „Варденик–Стрешер”, за које је урађена Студија и предлог одлуке о проглашењу од стране Завода за заштиту природе Србије.

1.1.1. Заштита подручја ПИО „Власина”

ПИО „Власина”, укупне површине 13.329,84 ha, је на територији општине Сурдулица (катастарске општине Власина Рид и Власина Округлица у целости и делови катастарских општина Битврђа, Власина Стојковићева, Божица, Клисуре Грознатовци и Драјинци) на површини 12.848,71 ha и на територије општине Црна Трава део катастарске општине Црна Трава) на површини 481,13 ha.

Режим заштите I степена, укупне површине 9,63 ha, односно (0,07%) подручја заштићеног подручја, обухвата следеће просторне јединице и локалитете:

1) Острво Дуги Дел, површине 7,82 ha, представља станиште ретких и значајних биљних и животињских врста и место са мочварним фитоценозама и вегетацијом тресава (*Caricetum limosae*, *Drosera Caricetum stellulatae* и др.);

2) Острво Страторија, површине 1,81 ha, обухвата – као и претходни локалитет, станиште ретких и значајних биљних и животињских врста, мочварних фитоценоза и вегетације тресава (*Caricetum limosae*, *Drosera Caricetum stellulatae* и др., а последњих година сиве чапље (*Ardea cinerea*) са гнездилишта у Стојковића махали преселиле су се на ово острво.

Режим заштите II степена, укупне површине 4.385,01 ha, односно 32,90% заштићеног подручја ПИО „Власина”, обухвата следеће просторне јединице:

1) Вртоп – Јелички рид, површине 1.749,73 ha; налази се у северном делу заштићеног подручја и обухвата гребен Вртопа и његове падине, део долине Поломске реке, Јевину утрину и Јелички рид; карактерише се вегетацијом изворишта и присуством тресавске флоре и вегетације која се развија око извора и потока, великим бројем реликтних биљних врста из леденог доба, брезовим шумама, значајним присуством лековитих биљних врста као балканским и мезијским биљним ендемитима;

2) Мали Чемерник, површине 90,62 ha; налази се у северозападном делу заштићеног предела и одликује се вегетацијом изворишта из свезе *Cardamino – Montion* и *Rumicon balcanici* и присуством тресавске флоре и вегетације, бореалних врста и већег броја ендемичних представника флоре;

3) Велики Чемерник, површине 361,33 ha; представља амбијенталну целину изузетних пејсажних и хидролошких обележја и одликује се присуством балканских и мезијских ендемита и заједницом брукенталије и боровнице;

4) Стевановски поток, површине 37,16 ha; обухвата влажне ливаде са мочварном вегетацијом на заравњеном терену око ушћа Стевановског потока са ретким биљкама из групе орхидеја и барским ушљивцем;

5) Блато – Делнице – Братанов Дел, површине 409,66 ha; представља ниску и равну јужну и југоисточну обалу језера са два уметнута рта вишег терена (Братанов дел и коса код улазне грађевине), карактерише се бројним бореалним, реликtnим и другим биљним врстама; представља простор ендемичних врста везаних за тресетна и полусува станишта као и више врста водоземаца и гмизавца; на Братановом делу налази се и већи комплекс шуме (вештачки подигнуте састојине) белог бора и смрче са пратећим флорним елементима;

6) Полуострво Дуги Дел, површине 40,55 ha; разуђено вишекраско полуострво изузетних пејсажних одлика са значајним и ретким мочварним фитоценозама и вегетацијом тресава (*Menyanthes trifoliata*, *Drosera rotundifolia*, *Pedicularis palustris*, *Sisyrinchium angustifolium*, *Salix rosmarinifolia*, *Betula pubescens*, *Elatine triandra*, *Ranunfulus lingua*, *Potentilla palustris*, *Utricularia minor*, *Carex limosa* и др.);

7) Власинско језеро, површине 2.080,44 ha; представља станиште многобројних водених птица и популација риба; нераскидиво је везано за опстанак ретке и угрожене флоре и фауне и представља значајан природни ресурс и симбол власинског пејсажа;

8) Клисуре Вучје реке, површине 102,89 ha; на овом простору забележене су ретке и реликтних врсте флоре, као и значајне геоморфолошке, вегетацијске, фаунистичке и пејзажне вредности.

Просторне јединице Власинско језеро, Полуострво Дуги дел, Блато – Делнице – Братанов дел и Стевановски поток су физички повезане односно представљају једну просторну целину са режимом заштите II степена, укупне површине 2567,81 ha и она се у овом просторном плану означава/именује и картографски приказује као „Власинско језеро – Прибрежје” (према уредби из 2006. године ове четири просторне јединице имале су укупну површину 2346,54 ha односно око 220 ha мање).

Режим заштите III степена, укупне површине 8.935,20 ha, односно 67,03% ПИО „Власина”, обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите I и II степена.

1.1.2. Режији заштите природних вредности

1.1.2.1. Режим заштите III степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, спроводи се проактивна заштита, где се могу вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора.

Осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, забрањују се и:

1) изградња индустријских објеката, складишта индустријске и друге робе, великих објеката за узгој стоке и живине и других

објекта који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме или изгледом, прекомерном буком или на други начин могу нарушити природне и остале вредности заштићеног подручја, а посебно лепоту предела, тресетишта, ретке и значајне врсте биљака и животиња и њихова станишта;

2) експлоатација и коришћење тресета;

3) уништавање, брање, сакупљање и друге радње којима се уништавају или угрожавају строго заштићене и заштићене биљне врсте;

4) оштећивање гнезда и уништавање јаја и младунаца, узнемиравање и уништавање птица, као и присвајање и уништавање других дивљих врста заштићених и строго заштићених животиња;

5) крчење и чиста сеча шуме, осим ради промене врсте дрвећа и узгојних облика шуме на малим површинама, изградње шумских комуникација и објеката и за планом утврђене намене изградње и уређења простора у складу са законом;

6) сеча репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња;

7) садња, засејавање и насељавање дивљих врста биљака и животиња страних за природни, изворни биљни и животињски свет југоисточне Србије, осим планског и ограниченог уношења ловне дивљачи, пошумљавања и садње биљака на малим површинама и у строго контролисаним условима ради хортикултурног уређења, заштите од водне ерозије и рекултивације деградираних површина;

8) преоравање пашњака и природних ливада, као и орање обрадивог земљишта и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процес водне ерозије и неповољне промене изгледа предела;

9) запуштање и закоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта, путева, водотока и површина за рекреацију, народне светковине и друге скупове, као и земљишта у путном и водном појасу и у окружењу културних добара, историјских споменика и јавних чесми;

10) одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, других машина и апарата, осим комуналног и пољопривредног отпада пореклом са заштићеног подручја, који може да се одлаже на прописан начин на местима која су за то одређена и обележена;

11) руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазвати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет;

12) нерегулисано испуштање отпадних вода домаћинства, привредних и других објеката;

13) нерегулисано складиштење стајског ђубрета;

14) разградња и други видови оштећивања и уништавања објеката који по својим архитектонско-грађевинским одликама, времену настанка и намени представљају репрезентативне примере народног грађевинарства или заштићена културна добра.

Радови и активности ограничавају се на:

1) сакупљање боровнице и бруснице у комерцијалне сврхе само у периоду који управљач одреди, а уз сагласност министарства надлежног за послове заштите природе. Управљач је у обавези да сваке године, најкасније до 15. јула одреди период сакупљања наведених биљних врста за текућу годину;

2) сакупљање гљива, дивљих биљних и животињских врста у складу са уредбом којом се уређује стављање под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне;

3) изградњу и реконструкцију стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинства, виленица и привремених објеката само у грађевинском реону дефинисаном важећим планским документима;

4) изградњу соларних електрана и електрана на био-гас ограничава се на изградњу уз постојећа насеља односно домаћинства;

5) изградњу ветрогенератора, и то само на изградњу у значајно измењеним, антропогеним подручјима у рубним зонама спољашњих граница III (трећег) степена;

6) изградњу објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката у традиционалном стилу, а на основу важеће планске документације;

7) изградњу инфраструктурних објеката и инфраструктурне мреже у складу са одрживим коришћењем природних вредности и капацитетом простора;

8) изградњу складишта индустријске робе и грађевинског материјала и виленица у традиционалном стилу и то на рубне делове заштићеног подручја и уз постојећа насеља;

9) експлоатацију минералних сировина само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом;

10) експлоатацију природног грађевинског материјала (камена, глине и другог материјала за локалне потребе) традиционалним методама, која је одобрена у складу са законом;

11) изградња насеља и ширење њихових грађевинских подручја, на изградњу унутар и око постојећих насеља. Није дозвољено ширење постојећих насеља у правцу подручја у режиму II степена заштите;

12) лов на потребе одржавања оптималне бројности и здравственог стања популације ловних врста;

13) риболов на рекреативни, санациони и научноистраживачки;

14) формирање шумских и пољопривредних монокултура.

1.1.2.2. Режим заштите II степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

Осим забране радова и активности прописаних у претходном поглављу 1.1.2.1. „Режим заштите III степена”, у режиму заштите II степена забрањује се и:

1) извођење свих активности који могу довести до нарушавања потенцијалних објеката и елемената геонаслеђа;

2) слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоке;

3) промена намене водног земљишта;

4) пренамена површина на којима се налазе влажна станишта (тресетишта, забарене површи и др.), као и било какви захвати на њима, посебно измена хидролошког режима;

5) радови и активности којима се мењају величина и изглед пловећих тресетних острва и угрожава или оштећује њихов биљни и животињски свет;

6) боравак и риболов на тресетним острвима осим у научноистраживачке сврхе и ограничену едукацију;

7) паљење ватре, осим на местима одређеним за ту намену;

8) паљење вегетације (стрништа, живица и др.);

9) уништавање и сакупљање биљних и животињских врста које су обухваћене правилником којим се прописује проглашење и заштита строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, односно врста које се наводе у „дрвеним књиγαма” и „дрвеним листама” флоре и фауне;

10) преоравање природних ливада и пашњака;

11) постављање табли и других обавештења на стаблима;

12) риболов, осим рекреативног и спортског риболова и излова ради научног истраживања, праћења стања водених екосистема и рибљег насеља и регулисања бројности пренамњених алохтоних врста риба, а у складу с програмом унапређења рибарства;

13) непланско порибљавање и уношење врста риба које су стране изворном рибљем фонду;

14) уношење интродукованих (алохтоних) врста риба;

15) употреба свих недозвољених средстава за лов рибе (нпр. креч, хлор, конопља, експлозив, струја, мреже и др.);

16) активности које доводе до узнемиравања птица у периоду размножавања (март–јул);

17) уништавање гнезда птица;

18) лов, осим оног дозвољеног по ловној основи и за научноистраживачке сврхе, као и одстрел рањене и болесне дивљачи;

19) изградња објеката, осим изградње јединственог система за евакуацију отпадних комуналних вода, радова на одржавању, реконструкцији, адаптацији и санацији постојећих зграда, путева, објеката телефонске, водоводске, канализационе и електро-мреже, непокретних културних добара, спомен-обележја, јавних чесми и других објеката на постојећим грађевинским парцелама и планске изградње објеката и уређења простора за намене туризма и рекреације на малим површинама;

20) експлоатација минералних сировина и изградња рударских објеката;

21) каптирање извора ради одвођења воде за водоснабдевање осим оних предвиђених важећим планским документима;

22) употреба глисера, скутера на води, као и постављање понтона и сплавова на језеру;

23) чиста сеча ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, као и пошумљавање пашњака, природних ливада и тресетишта, осим на малим површинама ради заштите од експесивне и јаке водне ерозије;

24) кретање и паркирање моторних возила изван путева, осим у време шумарских радова, обављања пољопривредне делатности и у друге посебно утврђене службене сврхе;

25) просецање нових јавних путева, осим у функцији ревитализације и економског развоја подручја;

26) изградња викендица и других породичних објеката за одмор;

27) изградња јавних скијалишта;

28) изградња ветрогенератора;

29) изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и осочних вода у водоток и земљиште;

30) употреба хемијских средстава;

31) паљење ватре, осим на местима одређеним за ту намену.

Радови и активности ограничавају се на:

1) извођење хитних и неопходних санационих шумских радова после акцидентних ситуација приликом ветролома, ветроизвала, пожара, каламитета инсеката;

2) спровођење одговарајућих мера противпожарне и противерозионе заштите;

3) газдовање шумама и шумским земљиштем утврђеним у плановима и основама газдовања шумама којима се обезбеђује одржавање постојећих и повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, структуре и здравственог стања, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама;

4) коришћење чамаца, искључиво са веслима и моторима на електрични погон, само уз одговарајућу сагласност управљача;

5) формирање шумских и пољопривредних монокултура;

6) праћење стања флоре и фауне;

7) риболов на рекреативни, спортски и научноистраживачки;

8) ловство на санитарни лов дивљачи и планско регулисање бројности популација ловних врста;

9) изградњу објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката за презентацију природних вредности и у традиционалном стилу који су у складу са потребама културног, сеоског и екотуризма;

10) изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских газдинстава, само на објекте који не утичу негативно на повољнији положај животињских или биљних врста, њихових станишта, природних вредности, лепоту и очуваност предела, тресетишта;

11) изградњу објеката за конвенционално гајење домаћих животиња и дивљачи у оквиру постојећих сеоских домаћинстава и у оквиру установљених ловишта и ловних резервата;

12) коришћење камена, глине и другог материјала на традиционалан начин на површину терена до 150 m²;

13) предузимање мера и активности заштите акватичних екосистема од свих видова загађења, промена хидролошког режима и квалитета воде и деградације станишта;

14) предузимање мера и активности заштите фауне риба (поштовање ловостаја у периоду мреста, предузимање мера спасавања риба и транслокације, строго придржавање режима риболова, поштовање прописаног начина риболова, алата и средстава, формирање ревира по принципу „ухвати и пусти“, планска порибљавања у погледу количина, врста и узрасних категорија, забрана сваког уношења страних/алохтоних врста риба, јачање рибочуварске службе итд.).

1.1.2.3. Режим заштите I степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена спроводи се строга заштита, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Осим забране радова и активности прописаних у поглављима: 1.1.2.1. „Режим заштите III степена” и 1.1.2.2. „Режим заштите II степена”, у режиму заштите I степена забрањује се и:

1) коришћење природних ресурса и изградња објеката;

2) слободна, неконтролисана посета и обилазак, кретање ван постојећих путева и специјално утврђених стаза;

3) промена намене земљишта.

Радови и активности ограничавају се на:

1) радове и активности на научна истраживања и праћење природних процеса;

2) контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, а које нису у супротности са циљевима очувања природних вредности;

3) обележавање граница, обезбеђивање безбедног приступа посетиоцима, постављање табли и ознака у циљу информисања, упозорења или едукације;

4) спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина.

1.1.2.4. Мере и режими заштите

Мере и режими заштите које се односе на изградњу објеката нису у супротности са циљевима социо-економског развоја сеоских насеља.

Границе и правила изградње и уређења простора у зонама изградње утврђеним овим Просторним планом ближе ће се утврдити одговарајућим актима органа локалне самоуправе и урбанистичким плановима.

Реконструкција, доградња и инвестиционо одржавање постојећих објеката не може се допустити уколико нису изграђени на законит начин.

Просторни и временски обим ограничења радова и активности утврђених мерама заштите ближе ће се одредити актом о унутрашњем реду и чуварској служби парка природе који доноси управљач заштићеног подручја уз сагласност надлежног министарства.

Планска решења су, сходно закону, усклађена са уредбом о проглашењу и планом управљања парка природе и не индикују нежељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, неповољне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја, подстицање традиционалне врсте коришћења простора на планском подручју и обезбеђује контролу над процесима и активностима који могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума и обезбеђује очување значајних и карактеристичних обележја предела.

У максималној мери испоштовани су и примењени захтеви из акта о условима заштите природе који се односе на очување постојећих зелених површина од даље деградације, загађивања и пренамене, а просторним планом се препоручује да урбанистички планови, одговарајући програми и пројекти предvide нове зелене површине и заштитне појасеве због њихове доказане улоге у умањењу директних и индиректних неповољних ефеката изазваних природним непогодама и различитим радovima, односно инвестиционим и другим активностима. Мада је подручје просторног плана са релативно малим учешћем ратарских и других обрадивих површина и грађевинског земљишта, планским решењима је уважен интерес за очувањем или реконструкцијом функција еколошких коридора у облику одговарајуће вегетације дуж речних токова, обала језера, саобраћајница, на међама пољопривредних парцела и др.

Изградња објеката у режиму заштите III степена, која је законом допуштена али уредбом о проглашењу није ближе регулисана вршиће се према члану 5. тач. 5, 6. и 9. Уредбе о режимима заштите којима се изградња одређених објеката и развој насеља ограничава на:

1) објекте туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурне мреже и инфраструктурних објеката у складу са одрживим коришћењем природних вредности и капацитетом простора;

2) складишта индустријске робе и грађевинског материјала и викендица, и то на рубне делове заштићеног подручја и уз постојећа насеља;

3) изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја на изградњу унутар и око постојећих насеља и на изградњу индивидуалних стамбених и малих индустријских и привредних објеката; није дозвољено ширење постојећих насеља у правцу подручја са режимом заштите I и II степена.

У односу на изградњу, режим заштите II степена омогућава планску и контролисану реконструкцију и изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и рекреативне инфраструктуре а могућа је и изградња стамбених, економских, помоћних и других објеката пољопривредних домаћинстава у оквиру постојећих грађевинских парцела, изградња објеката туристичког смештаја која је Уредбом о режимима заштите препоручена и ограничена на мање објекте у традиционалном стилу који су у складу са потребама културног, сеоског и еко туризма, као и обнављање објеката народног градитељства.

Осим стриктног поштовања прописаних режима заштите на заштићеном подручју предела изузетних одлика, у спровођењу просторног плана обавезна је на целом планском подручју примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа, као и заштите животне средине и простора као урбанистичке категорије, а у складу са прописима којима се уређује заштита природе, заштита животне средине, изградња и уређење простора и коришћење природних ресурса.

Посебно ће се под пажњом и контролом држати законске забране или ограничења отварања мајдана камена и позајмишта материјала и планирање сировођење мера антиерозионе и противпожарне заштите, заштите од хемијског удеса и елементарних непогода.

Картографски приказ станишта значајних врста биљака и птица и за заштиту приоритетних станишта који је за потребе овог просторног плана дао Завод за заштиту природе је усмеравајући путоказ са обзиром да су њихове локације утврђене апроксимативно (провизорно) и то као тачка, без просторне/територијалне димензије. Он не представља основ за а priori забрану изградње и других радова и активности на тим местима, већ служи као индикација и упозорење за инвеститоре, кориснике простора и ресурса и субјекте задужене за еколошко лиценцирање развојних активности, посебно у поступку прибављања акта о условима заштите природе.

С обзиром да значајна и карактеристична обележја власинског предела представљају једну од кључних вредности заштићеног подручја, управљач ПИО „Власина“ ће ради адекватне и ефикасне заштите предела организовати потребне стручне активности на утврђивању типа, границе и описа предела, сходно члану 26. Закона о заштити природе и Правилника о критеријумима за идентификацију предела и начин процене њихових значајних и карактеристичних обележја („Службени гласник РС”, број 119/17). Такође, прихватљивост радова и активности ће се оцењивати паралелно са станишима врсте и обима утицаја на обележја предела.

У поступку израде урбанистичких планова и пројектне документације за изградњу објеката и друге радове неопходно је прибавити акт о условима заштите природе.

Сходно Закону о заштити природе, уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природно вредност налазач је дужан да о налазу обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од осам дана од проналазак и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

1.1.2.5. Мере заштите еколошке мреже

Утврђују се следеће мере заштите еколошке мреже:

- 1) забрањено је уништавање и нарушавање станишта као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- 2) забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаји итд.);
- 3) забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;
- 4) планирањем намене површина, као и активним мерама заштите очувати и унапредити природне и полуприродне елементе коридора у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;

5) стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;

6) предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

7) унапредити еколошке коридоре унутар грађевинских подручја успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;

8) на местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста;

9) изван зоне становања насеља забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока.

1.1.2.5.1. Мере заштите за заштитну зону

Утврђују се следеће мере заштите за заштитну зону:

- 1) зоналним распоредом урбано-руралних садржаја, применом одговарајућих техничко-технолошких и других решења елиминисати или ублажити негативне утицаје на живи свет;
- 2) забрањено је обављање активности које могу довести до продирања и ширења инвазивних врста из окружења;
- 3) приликом коришћења природних ресурса потребно је обезбедити очување хидролошког режима неопходног за функционалност еколошки значајног подручја и/или еколошког коридора;
- 4) стимулисати подизање заштитног зеленила дуж граница еколошког коридора у складу са потребама врста и станишних типова подручја.

1.2. Појаси и зоне заштите вода и водопривредне инфраструктуре

1.2.1. Зоне санитарне заштите изворишта подземне воде

Око свих изворишта подземне воде на територији Просторног плана која се могу користити за водоснабдевање више од 50 становника или која имају просечну количину воде од 10 m³/дан, успостављају се зоне санитарне заштите: I, II и III, на основу Елабората о зонама санитарне заштите. У обухвату овог Просторног плана до сада су урађени: Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта подземних вода „Власинка” у Топлом Долу на Власини израђеног од стране Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, 2017. године и Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања Босилеграда и приградских насеља, Водотехника д.о.о. – Београд, 2014. године, на основу којих су успостављене зоне приказане на Рефералној карти број 3. За остала изворишта потребно је у наредном периоду приступити изради Елабората.

1.2.1.1. Зона I изворишта подземне воде

Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозахватног објекта. Засађује се декоративним зеленилом, растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, због надзирања и одржавања у којој борава стално запослена особа, оградњу се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом која не може бити ближа од 10 m од водозахватног објекта који окружује. Где не борава стално запослена особа, ова зона се оградњу се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом која не може бити ближа од 3 m од водозахватног објекта који окружује.

У овој зони је дозвољен приступ само овлашћеним лицима. Изузетно, приступ се може дозволити лицима која се у оквиру стручног усавршавања упознају са радом система и о истом се мора водити строга евиденција.

У зони непосредне заштите изворишта не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности које се односе на зону II;

2) постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности који нису у функцији водоснабдевања;

3) кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;

4) напајање стоке;

5) узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

1.2.1.2. Зона II изворишта подземне воде

У порозној средини међузрнског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, зона II обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 50 дана, док у случају када је подземна вода под притиском, простирање зоне II не може да буде краће од 50 m од водозахватног објекта.

У порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, зона II обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање један дан, док у случају када је подземна вода под притиском, простирање зоне II не може да буде краће од 500 m од водозахватног објекта. Код издани у порозној средини карстно-пукотинског типа ограђује се и понор, вртача, расед и други карстни облик у оквиру зоне II у који вода непосредно понире и на који се примењују заштитне мере као за зону I.

Зона II може се изједначити са зоном I када је водоносна средина издани у порозној средини међузрнског типа и издани у порозној средини карстно-пукотинског типа покривена повлатним заштитним слојем који неутралише утицај загађивача са површине терена.

У ужој зони дозвољено је коришћење земљишта у пољопривредне сврхе, уз строго контролисано коришћење хербицида, пестицида и ђубрива. Ужа зона заштите чини површину земљишта под санитарним надзором на којој није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршења радњи које могу на било који начин загадити воду.

У ужој зони заштите не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворшту, и то:

1) трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;

2) производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;

3) комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;

4) испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;

5) изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;

6) експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;

7) неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;

8) неконтролисано крчење шума;

9) изградња и коришћење ваздушне луке;

10) површински и потповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;

11) одржавање ауто и мото трка;

12) стамбена изградња;

13) употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;

14) употреба пестицида, хербицида и инсектицида;

15) узгајање, кретање и испаша стоке;

16) камповање, вашари и друга окупљања људи;

17) изградња и коришћење спортских објеката;

18) изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;

19) продубљивање корита и вађење шљунка и песка;

20) формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих.

1.2.1.3. Зона III изворишта подземне воде

У порозној средини међузрнског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, зона III обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 200 дана, док у случају када је подземна вода под притиском, простирање зоне III не може да буде краће од 500 m од водозахватног објекта.

У порозној средини карстно-пукотинског типа, када је подземна вода са слободним нивоом и када је водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем који умањује утицај загађивача са површине терена, зона III обухвата цело сливно подручје, док у случају када је подземна вода под притиском, простирање зоне III не може да буде краће од 1000 m од водозахватног објекта у правцу тока воде. Код издани у порозној средини карстно-пукотинског типа ограђује се и понор, вртача, расед и други карстни облик у оквиру зоне III у који вода непосредно понире и на који се примењују заштитне мере као за зону I.

Зона III може се изједначити са зоном II када је водоносна средина издани у порозној средини међузрнског типа и издани у порозној средини карстно-пукотинског типа покривена повлатним заштитним слојем који неутралише утицај загађивача са површине терена.

У овој зони забрањена је изградња индустријских или других објеката чије отпадне воде и друге отпадне материје из технолошког процеса производње могу угрозити извориште. Такође је забрањено коришћење земљишта и вршење других делатности које би могле да угрозе здравствену исправност воде на изворшту.

1.2.2. Зоне санитарне заштите акумулације површинске воде

1.2.2.1. Зона I акумулације површинске воде

Зона I акумулације површинске воде обухвата језеро из кога се захвата вода за јавно водоснабдевање, укључујући врх преградног објекта ако је акумулација вештачка и приобално подручје акумулације чија ширина износи 10 m у хоризонталној пројекцији од нивоа воде при највишем нивоу воде у језеру. Зона I акумулације површинске воде обухвата и надземну притоку дуж целог тока и подручје са обе стране притоке чија ширина износи најмање 10 m у хоризонталној пројекцији мерено од нивоа воде при водостају притоке који се јавља једном у десет година.

Основне карактеристике акумулација меродавне за формирање зона санитарне заштите:

1) *коте Акумулације Власина*: кота максималног успора 1213,8 mnm;

2) *коте Акумулације Лисина*: Кота максималног успора 978,0 mnm;

Зона I је одређена само дуж главних водотока: Цветкове реке, Манојловице и десне притоке, Јанчин поток, Стевановски поток, Дубоки поток, Манцина река, Шаовица, Јарчев поток, Симонова река, Милованска река, два водотока која је аутор именовао као А и Н поток, Мурина река, канал Јерма (који је искористио корито реке Појиште), Бабина река и Дедина дол (слив Власине), Лисинска и Божићка река (слив Лисине) и Чемернице, Мађенице, Преке реке, Маловршнице, Јовшин дол и Поломска река као и око канала Јерма обзиром да је отворен ток (слив северних канала, односно довода Чемерник, Стрвна и Јерма).

1.2.2.2. Зона II акумулације површинске воде

Зона II акумулације површинске воде обухвата подручје око језера чија ширина износи 500 m мерено у хоризонталној пројекцији од спољне границе зоне I.

1.2.2.3. Зона III акумулације површинске воде

Зона III акумулације површинске воде обухвата подручје изван границе зоне II до границе која заокружује површину слива.

Зона III изворишта – обухвата подручје површинског слива Власинског, Лисинског језера и доводних канала – односно река које су захваћене и доводе се у Власинско језеро. Самим тим, слив Лисинског језера и слив доводних канала чине III зону санитарне заштите Власинског језера. Укупна површина коју оивичава полигон који представља границу зоне III је 422,247 km² и представља границу укупног слива акумулације „Власинског језера”. Површина слива самог Власинског језера је 62,045 km², Лисинског језера је 274,732 km² и доводних канала је 55,289 km².

1.2.3. Зона санитарне заштите отвореног водотока

Зона I водозахвата у отвореном водотоку обухвата акваторију и територију око водозахватног објекта, при чему се овај простор у водотоку обележава плутамама, а на обали оградом којом се спречава неконтролисан приступ људи и животиња, тако да се зона I узводно простире најмање 100 m, обострано бочно у односу на ток воде по 30 m и низводно 20 m.

Табела 3: Листе активности и мере ограничења у зонама санитарне заштите изворишта Власина

Р.Б.	Активности у зонама заштите изворишта	Зона санитарне заштите		
		I	II	III
УРБАНИЗАЦИЈА И ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ				
1	Урбанизација			
1.1	Изградња нових насеља	3	3	ДД
1.2	Уређење и проширење постојећих стамбених комплекса	3	3-ДД	ДД
1.3	Индивидуална стамбена изградња	3	ДД	Д
2	Грађевински ископи и експлоатација сировина			
2.1	Ископи речног и језерског материјала (продубљивање речних и језерских корита, вађење шљунка и песка) а који нису у функцији одржавања објеката водовода	3	3	ДД
2.2	Минирање тла, површински и подповршински радови, продор у слој који застире подземну воду и уклањање слоја који застире водоносни слој, ископи у водоносном слоју а који нису у функцији водоснабдевања	3	3	3
2.3	Изградња и рад позајмишта минералних сировина (песак, камен...)	3	3	3
2.4	Извођење истражних и експлоатационих бушотина за нафту и земни гас, експлоатација радиоактивних материја и угља	3	3	3
2.5	Извођење истражних радова и експлоатација геотермалне енергије	3	3	ДД
3	Изградња и рад специјалних објеката			
3.1	Трансформаторске станице	3	3-ДД	ДД
3.2	Војни објекти (полигони за вежбање са пратећим објектима)	3	3	3-ДД
КОМУНАЛНЕ АКТИВНОСТИ				
1	Прикупљање и третман отпадних вода			
1.1	Изградња канализације	3	ДД	ДД
1.2	Испуштање непречишћених комуналних отпадних вода	3	3	3
1.3	Изградња и рад постројења за третман градских отпадних вода	3	3	ДД
1.4	Изградња колектора и испуштање атмосферских отпадних вода	3	ДД	Д
1.5	Изградња и рад постројења за третман воде за пиће	3	ДД	ДД
1.6	Формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих	3	3	ДД
2	Одлагање отпада			
2.1	Неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем	3	3	3
2.2	Изградња и рад санитарних депонија	3	3	3
2.3	Изградња и рад постројења за третман муља у саставу постројења за третман отпадних вода	3	3	ДД
2.4	Изградња и рад постројења за третман животињског отпада	3	3	3
ИНДУСТРИЈСКЕ АКТИВНОСТИ				
1	Обрада минералних сировина			

Р.Б.	Активности у зонама заштите изворишта	Зона санитарне заштите		
		I	II	III
1.1	Рад објеката за депоновање, млевање и прераду сировина и јаловине (шљункаре, депоније и сепарације песка)	3	3	ДД
2	Индустријски погони			
2.1	Производња и прерада метала	3	3	3-ДД
2.2	Рафинерије	3	3	3
2.3	Хемијска индустрија (гумарска, текстилна, производња папира и целулозе...)	3	3	3
2.4	Мала привреда – производња	3	3	ДД
2.5	Мала привреда – радње (стоматолошке радње, лабораторије, хемијска чишћења, фотографске радње, сервиси, фризерски салони, аутопериионице...)	3	3	Д
2.6	Бетоњерке и асфалтне базе	3	3	ДД
2.7	Производња опасних материја и материја које се не смеју уносити директно или индиректно у воде	3	3	3
3	Енергетски сектор			
3.1	Термоелектране	3	3	3
3.2	Хидроелектране	ДД	ДД	ДД
3.3	Ветропаркови	3	3	ДД
3.4	Топлане	3	3	ДД
3.5	Објекти техничке инфраструктуре (гасовод, нафтовод, топоводи) предвиђени планском документацијом, уз спровођење мера заштите	3	3	ДД
3.6	Објекти техничке инфраструктуре (ТТ и електроенергетски водови) предвиђени планском документацијом, уз спровођење мера заштите	3	ДД	ДД
4	Индустријска складишта и депоније			
4.1	Трајно подземно и надземно складиштење радиоактивног отпада, опасних материја и материја које се не смеју уносити директно или индиректно у воде	3	3	3
4.2	Депоније индустријског отпада опасног за извориште	3	3	3
4.3	Одлагање отпада безбедног за извориште (инертан отпад)	3	3	ДД
5	Прикупљање и третман индустријских отпадних вода			
5.1	Изградња и рад индустријских канализационих система	3	3	ДД
5.2	Изградња и рад постројења за третман индустријских отпадних вода	3	3	ДД
5.3	Испуштање или акумулирање непречишћених индустријских отпадних вода	3	3	3
5.4	Испуштање расхладних вода	3	3	ДД
ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМАРСТВО				
1	Сточарство, живинарство, рибарство			
1.1	Сточарска и живинарска производња (узгајање) – фарме	3	3	ДД
1.2	Узгајање стоке и живине за властите потребе појединачних домаћинстава	3	ДД	ДД
1.3	Хиподроми, школе јахања са пратећим стајама	3	3	ДД
1.4	Депоновање чврстог или течног стајњака за појединачна мала домаћинства	3	ДД	ДД
1.5	Испаша стоке	3	ДД	Д
1.6	Напајање стоке	3	3	Д
1.7	Узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања	3	3	ДД
2	Земљорадња			
2.1	Складиштење ђубрива и пестицида	3	3	ДД
2.2	Пољопривредна производња прашена коришћењем ђубрива	3	ДД	Д
2.3	Интензивна пољопривредна производња прашена коришћењем ђубрива и пестицида	3	3	ДД
2.4	Наводњавање пречишћеним отпадним водама	3	3	3
2.5	Пољопривредна производња здраве хране без коришћења ђубрива и пестицида	3	Д	Д
3	Шумарство			
3.1	Неконтролисано крчење шума	3	3	3
САОБРАЋАЈ И ТРАНСПОРТ				
1	Саобраћај	I	II	III
1.1	Изградња саобраћајних коридора, путева, жел. пруга	3	3	ДД
1.2	Паркинзи, аутобуске станице	3	ДД	ДД
1.3	Изградња и коришћење ваздушне луке	3	3	3
1.4	Телекомуникациона инфраструктура ван функције водоснабдевања	3	ДД	Д

Р.Б.	Активности у зонама заштите изворишта	Зона санитарне заштите		
		I	II	III
1.5	Транспорт и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју уносити директно или индиректно у воде	З	З-ДД	З-ДД
2	Транспорт и складиштење нафте и нафтних деривата			
2.1	Подземно и надземно складиштење	З	З	ДД
2.2	Комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата (бензинске станице – укључујући и оне за мотонаутичка пловила)	З	З	ДД
2.3	Складиштење ограничених количина погонског горива за пољопривредне машине и за потребе индивидуалних домаћинства	З	З	ДД
СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ				
1.1	Изградња и коришћење спортских објеката	З	З-ДД	Д
1.2	Камповање, вашари и други вид организованог окупљања људи	З	З-ДД	Д
1.3	Отворени спортски терени	З	ДД	Д
1.4	Голф терени и рекреациони паркови који се наводњавају	З	З	ДД
1.5	Изградња базена и „аqua“ центара	З	З	ДД
1.6	Рекреационе активности на језерима и рекама (купање људи и животиња, спортови на води (веслачки спортови, једриличарство)), рекреациони и спортски риболов	З-ДД	Д	Д
1.7	Коришћење пловила на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, електропривреде, заштите природе, војске и полиције	З	–	–
1.8	Одржавање ауто и мото трка	З	З	З
1.9	Изградња и коришћење објеката за смештај гостију	З	З-ДД	Д
1.10	Сплав-ресторани, сплав кућице и други пловни објекти	З	–	–
1.11	Изградња и коришћење угоститељских објекта	З	З-ДД	Д
1.12	ЗОО паркови	З	З	ДД

З – **Забрањено**, – забрањено без обзира на примену мера заштите

З-ДД – **Забрањено формирање нових а спровођење додатних мера заштите за постојећа**

ДД – **Допуштено**, уз примену стандардне техничке мере и додатне мере заштите

Д – **Допуштено**, уз стандардне техничке мере заштите

Извор: Елаборат о зонама санитарне заштите регионалног изворишта водоснабдевања подсистема „Власинско језеро“ – Институт за водопривреду „Ларослав Черни“, 2018.

Непосредна и ужа зона санитарне заштите подземног и површинског изворишта водоснабдевања (I и II зона) се обележавају видљивим ознакама, сачињеним од постојаног материјала. Ознаке се постављају на месту улаза саобраћајнице и пешачке стазе у зону санитарне заштите, као и на погодној одабраној локацији на граници зоне санитарне заштите ван коридора саобраћајнице и пешачке стазе, на начин да омогућава обавештеност пролазника о приступању зони санитарне заштите.

1.2.4. Заштита вода

Стратешке мере заштите вода, у циљу заштите њихових природних, екосистемских, ресурсних и енергетских капацитета од директног и индиректног утицаја који се може очекивати планираним активностима су:

- дефинисање свих извора загађења (регистровати мање загађиваче), утврдити (попис) катастар загађивача, као један од основних инструмената интегралног управљања животном средином и водним ресурсима као приоритетног, општег и националног добра;
- санација, ремедијација и рекултивација свих загађених и деградираних зона и локација (сметлишта, девастирани простори, позајмишта камена и сл.), као и успостављање система управљања отпадом;
- санација зона и локација клизишта и ерозионих подручја (техничко-биолошким, санационим и рекултивационим мерама); израда Плана за проглашење ерозионих подручја (у општинама које га немају);

- повећавање малих вода у кризним маловодним периодима (наменским управљањем извориштима), уз обезбеђивање „одрживог гарантованог протицаја“ на водотоцима у периоду малих вода;

- обезбеђивање заштите од поплава и предупредивање стварања бујичних наноса (уређењем водотока, изградњом система за заштиту од поплава и другим интервенцијама); израда Плана за

одбрану од поплава (у општинама које га немају). Приоритет треба да имају већ започети радови, радови за које постоји урађена техничка документација, радови на доградњи, реконструкцији и одржавању постојећих система за заштиту од поплава и уређење водотока, заштита површина у приобаљу од поплава и заштита русевних обала. За нерегулисане водотоке се, до завршетка картирања свих зона које се плаве великим водама вероватноће до 1%, успоставља водно земљиште на појасу ширине 10 m дуж обала;

- унапређење квалитета водотокова, чишћењем обала и успостављањем контроле загађења кроз редукцију испуштања отпадних вода, што подразумева елиминисање свих активности које могу угрозити статус водног тела;

- прикључивање свих планираних и постојећих објеката на канализациону мрежу (у међувремену користити прописне не-пропусне септичке јаме са редовним пражњењем и одношењем у ППОВ, или компактна постројења), осим оних у тешко доступним подручјима (које треба опремити прописним септичким јамама, или компактним постројењима). Приоритет има реализација санитарно безбедног прикупљања и пречишћавања свих отпадних вода оних објеката за која се елаборатом о зонама санитарне заштите изворишта утврди да се могу задржати у ужој зони заштите;

- реализација групних постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) – отпадне воде које се (по показатељима МДК – максимално дозвољене концентрације) могу упуштати у канализацију без предtretмана, увести у ППОВ општег типа; за отпадне воде које се не могу упуштати у канализацију, обезбедити предtretман до стања да смеју да буду упуштене у канализацију. Санитација насеља и туристичких локалитета која не могу да буду обухваћена групним системима (посебно у тешко доступним подручјима), обављаће се по принципима руралне санитације, са одвођењем отпадних вода у прописне септичке јаме (са редовним пражњењем и одношењем у ППОВ), или компактна постројења;

- дефинисање зона и појасева санитарне заштите око постојећих и планираних изворишта, планинских извора и објеката за водоснабдевање (каптаже, бунари), и спровођење мера санитарне заштите (према важећим прописима, по утврђивању граница непосредне и уже зоне заштите), као приоритетна мера са становишта заштите здравља људи (заштита квалитета воде за пиће); спровођење континуиране контроле режима рада изворишта, квалитета воде у изворишту и дистрибутивној мрежи (узорковање и анализе према важећим прописима); озакоњење и реконструкција локалних водотова, уз доградњу недостајућег резервоарског простора и мреже.

За зоне изворишта водотока прве класе квалитета, неопходно је искључити или ограничити активности које би нарушиле бонитетску класу, тј. третирали ове екосистеме као врло осетљива стањашта, веома значајна за заштиту биодиверзитета.

Изградња водопривредних објеката и регулисање корита река могу имати негативне утицаје на захтевани режим заштите природних добара чиме би се угрозила значајна природна подручја, еколошке мреже и еколошки коридори са ретким биљним и животињским врстама, квалитет воде, земљишта, укупног биодиверзитета и заштита предела, што захтева примену мера заштите животне средине и мере компензације и то:

- порибљавање, али само на основу одговарајућих ихтиолошких студија и пројеката порибљавања;

- забрана изградње рибњака, осим хладноводних, салмонидних рибњака на водоточима на којима се тиме не угрожавају постојећа изворишта.

Заштита рибарског подручја ПИО „Власина“, може бити угрожена предузимањем радњи и активности (регулација водотокова, изградња објеката и др.), којима се нарушавају еколошке одлике вода и угрожава рибљи фонд, посебно у дефинисаном природним плодистишма, па се оне ограничавају на грађевинско подручје насеља, а у складу са Програмом управљања рибарским подручјем и Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда.

1.3. Заштита предеоних вредности

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима, а у односу на циљеве просторног развоја и то:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;

- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);

- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;

- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;

- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Док ће природни предели по правилу да се штите, заштита културних предела је заснована на интегралном вредновању природних и културних вредности предела и обухвата препознатљиве и репрезентативне пределе и насеља, делове предела са ретким или јединственим обрасцима предеоне структуре/физичке структуре насеља, појединачне и груписане објекте културног наслеђа у пределима, као и сва проглашена природна добра. У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, врши се диференцирање простора.

У односу на основни развојни карактер, односно степен модификације природног предела, разликују се природни и културни предели, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Природне пределе (специјалне и строге резервате природе, зоне првог режима заштите у заштићеним подручјима) је у планским решењима и плановима управљања потребно заштитити, тј. обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса, заштиту биодиверзитета, као и очување и успостављање еколошких мрежа. Тамо где су нарушене њихове природне и естетске вредности треба омогућити санацију (ревитализацију и рестаурацију) у складу са режимом заштите. Такође је потребно обезбедити ревалоризацију вредности и еколошки сензитивну презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности у циљу едукације и јачања свести о њиховом значају, као и очување аутохтоног становништва и њиховог укључења у процес одрживог развоја заштићеног предела.

Развој руралних предела заснива се на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити:

- очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела кроз очување карактеристичног предеоног обрасца заснованог на коришћењу земљишта, односу изграђеног и отвореног простора и карактеру изграђивања: подстицањем традиционалних облика коришћења земљишта, регулацијом грађења и уређивања простора у складу са карактером предела и традицијом грађења; спречавањем ширења насеља и заустављањем непланске изградње (викенд насеља), стимулисањем коришћења постојећег грађевинског фонда, усклађивањем изградње инфраструктурних коридора и објеката са карактером и капацитетом предела и очување и афирмацију карактеристичних културних и природних елемената у структури и слици предела (морфологија терена, водотокови, шуме, живице, засади, насеља, објекти), и креирање нових „икона“ – репера и симбола;

- креирање позитивног архитектонског идентитета насеља у руралним пределима, треба заснивати на очувању и ревитализацији традиционалне архитектуре и постојећег квалитетног грађевинског фонда, као и на новој изградњи која уважава специфични рурални карактер физичке структуре насеља.

1.4. Заштита природних ресурса

Пољопривредно земљиште

Основна планска решења у погледу коришћења и заштите пољопривредног земљишта као природног ресурса су ослоњена на следеће пропозиције:

- заштита најквалитетнијег пољопривредног земљишта као природног ресурса и потенцијала за развој пољопривреде;

- одрживо коришћење пољопривредног земљишта на целом планском подручју уз производњу здраве хране и еколошки вредних и брендираних пољопривредних производа;

- мере строге заштите од пренамене у непољопривредне сврхе примењивати за плоднија земљишта, лоцирана углавном у котлинским атарима у долинама река и местимично у брдско-планинским крајевима;

- подизање нивоа техничке опремљености и увођење агротехничких мера у циљу повећања продуктивности;

- успостављањем контроле коришћења минералних ђубрива и средстава за заштиту биља у пољопривреди и промовисањем метода њихове примене спречити негативне утицаје пољопривредне производње на животну средину;

- земљишта на којима је установљен извесан степен загађености, треба преусмерити на производњу култура које ослобађају земљиште од опасних и штетних материја, најчешће непољопривредних производа (укусно биље, цвеће и сл.).

У односу на природне факторе, економске и инфраструктурне услове за развој пољопривредне производње, издвајају се следеће четири зоне: зона побрђа, зона пашњачког сточарства, планинска зона и зона заштићених природних добара.

Зона побрђа се прожима на вишим, благо нагнутим и осунчаним деловима рељефа. Због изванредне сложености орографских и других физичко-географских карактеристика, јако је хетерогена и у погледу агроколошких услова. На нижим терасама ове зоне се простиру ораничне површине, где се претежно гаје жита, док њене више и пристојне стране представљају област винограда и воћњака. За винограде на територији ове зоне подобност простора је далеко већа од постојећег коришћења, као и то да су те површине углавном на топлим и полутоплим странама.

У зони побрђа као значајна планска решења издвајају се:

- спречавање даљег уситњавања пољопривредних парцела стимулисањем укрупњавања земљишних поседа;

- очување традиционалних аграрних садржаја руралних предела од посебне природне, културно-историјске и научне вредности и

- привођење култури запуштеног и деградираног пољопривредног земљишта.

Зона пашњачког сточарства обухвата атаре који се простиру на теренима изнад 700 m надморске висине. Одликује се високом заступљеношћу травних екосистема у структури коришћења, како укупног простора, тако и пољопривредног земљишта, а већим делом и знатним природним ограничењима за вођење интензивне пољопривредне производње. Његово највеће агроколошко добро чине природни пашњаци, који се већином простиру на повољном рељефу, богати су водом и погодни за испашу, како ситне, тако и крупне стоке. Основно ограничење за одрживо коришћење ових потенцијала, представљају процеси депопулације планинских села, неразвијена саобраћајна инфраструктура, слаба доступност здравственој заштити и другим садржајима друштвеног стандарда.

У развојном погледу приоритети су:

- ревитализација пашњачког сточарења;
- очување крмне базе за развој планинског сточарства;
- подршка младим пољопривредницима у преузимању старачких газдинстава;

- побољшање техничке опремљености, посебно у погледу сакупљања, транспорта и чувања сена и других врста сточне хране и
- промовисање органских производа с ослоном на испуњење услова за добијање марке производа дефинисаног географског порекла.

Планинска зона обухвата највише делове Власине. Природни биљни покривач у овом рејону представљен је са два различита биљна региона: регион шума и високотравни регион или регион сувата. У овом региону могу се издвојити три различита шумска појаса: појас храстових, букових и појас четинарских шума. Високопланински травни регион или регион сувата јавља се појасу одмах изнад шумског региона. Овде се издваја појас ниског жбуња са високопланинским травама изнад горње границе шумског региона и појас сувата који се простира непосредно изнад појаса шума или поменутих групација жбуња. Већи број насеља овог рејона карактеришу потпуна одсутност свих производних и друштвено – економских функција са изразитим негативним демографским обележјима.

У планинској зони планска решења подразумевају:

- на теренима захваћеним ерозијом, дефинисати и применити мере заштите пољопривредног земљишта, а самим тим и контролу њиховог спровођења;

- на теренима изнад 700 m надморске висине, ради опстанка планинских села одржавати одређене површине за ратарско-повртарску производњу. Не би требало ићи на њихово тотално пошумљавање и затрављивање иако је економско-производни потенцијал јако слаб и

- активирање локалних потенцијала за развој сеоског и еко туризма, као и других комплементарних делатности прикладних планинским пределима.

Зона заштићеног природног добра обухвата делове ПИО „Власина”. На територији микрорејона заштићених природних добра издвојене су зоне у којима се спроводе различити режими заштите: *I степен* – строга заштита, спроводи се на делу заштићеног подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја; *II степен* – активна заштита која се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја и *III степен* – активна заштита и могућност одрживог коришћења која захвата целокупан простор у границама заштите, а који нису под другим режимима заштите. Многим врстама биљака и животиња, ова станишта представљају последња упоришта.

На подручју ове зоне у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра издвајају се следећа планска решења:

- развијати одређене пољопривредне системе који неће стварати нежељене утицаје на животну средину у зони III режима заштите. Овде се првенствено мисли на сточарство, које би уз коришћење природних, пашњачких и ливадских површина за испашу и косидбу, било строго контролисано и оптимизовано у односу на оптерећење животне средине и

- будући развој пољопривредне делатности потребно је заснивати на употреби одговарајуће технологије у циљу заштите и одржавања плодности земљишта и добијања здравих и квалитетних производа, са превентивним мерама за очување биолошке разноврсности у постојећим агроекосистемима.

Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства

Развој шумског и ловног подручја подразумева:

- трајно коришћење шума на принципима одрживог развоја;
- пошумљавање, односно повећање површина под шумом аутохтоним врстама дрвећа ради остваривања противерозивне, водозаштитне и других општекорисних функција;

- на теренима код којих је присутна јака ерозија и спирање материјала, позајмиштва глине и камена, као и на клизиштима и огољеним сливовима бујичних токова неопходно је увођење таквих вегетационих форми које су у стању да ублаже ове процесе;

- на местима која нису превише деградирана стимулисати и усмеравати процес самообнове вегетације, чиме ће се омогућити оптималан развој вегетационих форми, у смислу уклапања у природне специфичности датог подручја;

- интензивна конверзија постојећих састојина у изданацким шумама и њихово превозијење у високи узгојни облик;

- унапређење стања високих шума кроз правилну примену природне обнове и благовремено и планско извођење мера неге и обнове шума, уз одговарајуће повећање дрвне залихе по ха, као и текућег запреминског прираста;

- увећање склопљености, обраслости и биолошке стабилности;
- мелиорација изданацких деградираних шума, заменом састојине вештачким уношењем исте врсте;

- мелиорација шикара и шиљака њиховим уклапањем и пошумљавањем станишта одговарајућим врстама;

- пошумљавање пољопривредног земљишта које је бонитетно предиспонирано за шумске културе, уз претходну сагласност и компензацију власницима у складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 – др. закон) сво планско земљиште изнад 800 m н.в. које није издвојено као погодно за насељавање и пољопривреду у нагибу већем од 25% треба уређивати и користити као шумско земљиште. У прелазној зони од 600–800 m н.в. ово

земљиште у нагибу већем од 25% може се користити и у воћарству уколико већ није пошумљено;

- компензацијама приватним власницима, од стране државе или корисника, за ограничења у коришћењу шума и шумских подручја, или за умањене приходе који на основу тога настају;

- утврђивање и примена националних критеријума и индикатора за установљење делова шумских екосистема као заштићених природних добра, у складу са општеприхваћеним међународним критеријумима и индикаторима;

- израда и усаглашавање програма и основа газдовања шумама и ловних основа са заштитом у Просторном плану;

- повећање бројности популације ситне, крупне и пернате дивљачи у складу са бонитетом станишта;

- побољшање структуре (полне и старосне) популације крупне дивљачи;

- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне; и

- предузимање мера у циљу обезбеђивања услова за опстанак и развој популације одређене врсте дивљачи, као и њену заштиту од противзаконитог коришћења.

Минералне сировине

Коришћење минералних сировина базира се на принципима рационалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја. На територији ПИО „Власина” строго је забрањена површинска експлоатација и минералних као и неминералних сировина. Овакве мере забране експлоатације минералних сировина укључујући и привремена позајмишта, односе се на подручја I и II степена заштите, као и у оквиру зона санитарне заштите (I и II). На подручју режима заштите III степена ПИО „Власина” и зоне III санитарне заштите, у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја природног добра, за послове везане за експлоатацију минералних сировина, дозвољава се:

- извођење истражних геолошких радова којима се не утиче на промену морфологије природног добра или његових делова или оних делова за које се утврди да немају штетних последица по поједине врсте или станишта распрострањених биљних и животињских врста;

- истражни радови ради утврђивања карактеристика и распрострањености рудних лежишта уз претходно прибављене услове заштите природе;

- на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом, дозвољава се подземна експлоатација минералних сировина у ободним деловима заштићеног подручја режима заштите III степена, искључиво за сировине за које се утврди да се по квалитету издвајају и да појаве и лежишта сировина сличних особина нису детерминисана у другим деловима Републике Србије, под посебним условима Завода за заштиту природе Србије; и

- извођење радова на обележавању, уређењу и презентацији објеката геонаслеђа.

1.5. Заштита животне средине

Планско опредељење, у области заштите животне средине, заснива се на постизању оптималног и рационалног коришћења природних ресурса и унапређењу природних и створених вредности, као и интегрисању аспекта животне средине у планска решења у вези са наменом, уређењем и изградњом простора, привредним и туристичким развојем, управљањем отпадом и обезбеђивањем одрживог развоја подручја.

1.5.1. Категоризација квалитета животне средине

На основу категоризације животне средине утврђене Просторним планом Републике Србије, а на основу постојећег стања квалитета животне средине, утврђују се следеће категорије животне средине:

1) подручје угрожене животне средине – овој категорији припадају грађевинска подручја насеља, посебно локалитети бесправне изградње највише заступљени на подручју КО Власина Рид, КО Власина Стојковићева и КО Власина Округлица, затим пољопривредно земљиште са интензивном пољопривредном производњом,

подручја угрожена ерозијом, постојеће депоније, гробља и коридори државних путева. Потребно је одредити најадекватнији начин коришћења природних ресурса и простора са циљем очувања природних вредности и спречавањем даље деградације и побољшањем постојећег стања;

2) подручје квалитетне животне средине – у овој категорији припадају шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, зоне ливада и пашњака са сточарском делатношћу. Оваква подручја су са преовладавајућим позитивним утицајем на животну средину и човека, и потребно их је резервисати и чувати од потенцијалних негативних утицаја који временом могу настати;

3) подручје веома квалитетне животне у којима доминирају позитивни утицаји на животну средину и човека, и где је потребно задржати постојеће стање и штитити екосистеме. Укључују подручја обухваћена EMERALD и еколошком мрежом, ИВА, ИРА, РВА подручја, зоне I, II и III степена заштите, водотоци I класе.

Утврђивање зона са режимима заштите и спровођење успостављених ограничења за развој специфичних активности на овом подручју, као и објеката и радова који могу имати утицаја на загађивање, обезбедиће виши квалитет животне средине и директно смањити ризик од загађивања.

За загађена подручја и подручја са малим степеном загађености предвиђају се мере за одржавање и увећање позитивног утицаја постојећег стања квалитета животне средине, а за остала подручја требало би спровести планске мере унапређења квалитета животне средине усмерене ка оптималнијем начину коришћења природних ресурса.

1.5.2. Систем управљања отпадом

У области управљања комуналним отпадом предвиђа се санирање и ремедијација или делимична ремедијација свих дивљих депонија (са контролом подземних вода које могу да буду под њиховим посредним и непосредним утицајем), успостављање сакупљачке мреже за цео обухват Просторног плана и увођење примарне сепарације (одвајање отпада на извору настанка, која има за циљ смањење укупне количине отпада који се транспортује на регионалну депонију). Издавањем биоразградивог отпада се стварају услови за успостављање процеса компостирања у оквиру домаћинства.

Планира се и изградња рециклажних дворишта у складу са Стратегијом и постојећим европским захтевима и стандардима (са сепарационим контејнерима) чиме ће се обезбедити унапређење примарне селекције комуналног отпада. Прикупљени отпад ће се депоновати на регионалним депонијама. Рециклажна дворишта би требала да буду пројектована тако да обезбеде привремено складиштење отпада генерисаног у планом одређеним насељеним местима. У општини Сурдулица до сада није одређена локација за рециклажно двориште али се планира да се уради рециклажно двориште на територији општине која би била капацитета до 10.000 становника. Након формирања и разраде Регионалне депоније у Врању, локација „Бубавица“ би се претворила у рециклажно двориште обзиром да поседује све услове и разрађену локацију.

За евакуацију кућног смећа предвидети контејнере запремине око 1100 l (за комерцијалне објекте један контејнер на 1000 m² корисне површине), као и типске канте запремине 120 l за улице у којима могуће поставити контејнере. Локације одредити у оквиру регулације основних саобраћајница, као извојене нише са упуштеним ивичњаком, тако да максимално ручно гурање контејнера не буде веће од 15 m, по подлози максималног нагиба до 3%. Тачне локације и потребан број контејнера одредити кроз изразу одговарајуће техничке документације у сарадњи са надлежним комуналним предузећем. Судови се могу сместити и у унутрашњости комплекса, дуж интерних саобраћајница (чија ширина не може бити мања од 3,5 m за једносмерни и 6 m за двосмерни саобраћај), са могућношћу окретања возила за одвоз смећа. Могуће је предвидети и другачије системе и методе прикупљања и евакуисања кућног смећа, у складу са условима заштите животне средине.

За сахрањивање животињских остатака (лешева угинулих животиња) планира се детерминисање локација за сточна гробља на територијама општина Сурдулица и Црна Трава, као и уређење одговарајућег простора који испуњава услове за обављање безбедног уклањања угинуле стоке у складу са Правилником о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпада

животињског порекла и условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и одпада животињског порекла („Службени гласник СФРЈ”, број 53/89 и „Службени гласник РС”, број 31/11).

Отпад који се разликује од кућног (отпад посебних токова), нарочито уколико има карактеристике опасног отпада, захтева посебан третман. Сакупљени опасни отпад треба да буде предат овлашћеним сакупљачима. Без обзира на чињеницу да општине обухваћене Планом неће имати регионално складиште опасног отпада, у самим општинама је неопходно одредити локације центара за сакупљање опасног отпада из домаћинства (батерија, акумулатора, отпадних уља, отпадних ЕЕ апарата), које могу бити уз центре за одвојено сакупљање рециклажног отпада. Према Стратегији управљања отпадом сви генератори отпада дужни су да врше карактеризацију и категоризацију отпада. Општина Сурдулица је у складу са Законом о управљању отпадом донела Одлуку о приступању одређивања локације за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање грађевинског отпада од рушења објеката на територији општине Сурдулица (постојећа депонија комуналног отпада у Бубавици). Општина Босилеград одредила је 2010. године локацију за одлагање грађевинског отпада Одлуком о приступању одређивања локације за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање грађевинског отпада и отпада од рушења објеката на територији општине Босилеград.

У погледу гробља неопходно је извршити њихово проширење у складу са захтевима, као и њихово комунално опремање.

1.5.3. Мере заштите животне средине

Концепт одрживог развоја представља основу заштите животне средине на планском подручју и остварује се спровођењем мера заштите природних ресурса и елемената животне средине. Постизање равнотеже између еколошких, економских и друштвених чинилаца одрживог развоја подручја, релативизацијом конфликта у заштити простора и одрживом развоју локалних заједница треба да представља основу развоја подручја.

Заштита и коришћење вода остварује се у оквиру интегралног система управљања водама спровођењем мера за очување површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количина; Опремање и пуштање у рад постројења за пречишћавање отпадних вода за туристичку зону „Власина”. Успостављањем и спровођењем режима зона санитарне заштите на постојећој водоаккумуляцији Власинског језера, најпре ће обезбедити заштиту вода које је посебно угрожено повећањем ефлуентним оптерећењем изазваног повећањем броја туриста, саобраћаја, грађевинским и другим активностима изнад плитких пукотинских издани. Потребно је применити све неопходне мере заштите како би се зона непосредне заштите, уже и шире зоне заштите изворишта водоснабдевања, заштитило од утицаја активности и објеката на том простору. Стога је у:

- зони непосредне заштите водоизворишта потребно забранити: грађење свих врста инвестиционих објеката осим објеката водоснабдевања, приступ лица која нису запослена, транспорта отрова, обраду земљишта уз коришћење ђубрива, пестицида и хербицида, непланско сађење дрвећа и бацање и депоновање отпада и испуштање било каквих отпадних вода;

- ужој зони заштите, поред ограничења наведених за зону непосредне заштите, треба забранити изградњу путева, копање канала и извођење земљаних радова, коришћење земљишта на начин који може угрозити исправност и количину воде и загађивање на било који начин подземних и површинских вода;

- широј зони заштите потребно забранити: изградњу инвестиционих објеката у гранама индустријске производње чије отпадне воде садрже опасне и штетне материје; изградњу објеката становништва (септичке јаме, стаје и други пратећи објекти) у околним насељима без претходно прибављене сагласности и санитарне дозволе; складиштење и употребу отпадних штетних материја; забранити изградњу септичких јама и сахрањивање угинулих животиња у близини водотока и канала (на удаљености до 50 m); бацање и депоновање отпада и забрањено је вршење пољопривредне производње без успостављене контроле и надзора хемијског и биолошког састава подземних вода на контролним тачкама (пијезометрима) лоцираним у широј зони заштите.

У домену заштите ваздуха предвиђа се ограничење или смањење емисија загађујућих материја првенствено из домаћинства, подстицање енергетске ефикасности у смислу што рационалнијег коришћења енергије; одређеним мерама стимулирати грађане са индивидуалним ложиштима на прелазак на алтернативне изворе загревања; коришћење алтернативних енергетских извора (сунчеве енергије и енергије биомасе); планско озелењавање јавних површина и подизање зелених коридора дуж саобраћајница; основати катастар загађивача ваздуха са подацима о свим стационарним изворима загађења ваздуха; обезбедити аутоматско праћење показатеља квалитета ваздуха; развој информационог система квалитета ваздуха са доступном базом података о актуелном и десето-годишњем стању квалитета ваздуха.

Заштита земљишта укључује уређење пољопривредног земљишта према савременим принципима одрживе пољопривреде и усклађеног обима и начина коришћења пољопривредног земљишта са природним условима и ограничењима локалне средине; уклањањем свих дивљих депонија и забраном неконтролисаног депоновања свих врста отпада; спровођењем програма строге контроле и заштите приобаља и водотокова. Ради спречавања губитка земљишта, као и спречавања механичког засипања водних акумулација и механичког и хемијског загађивања водотока спроводиће се заштита од водне и еолске ерозије. Противерозиони радови приоритетно ће се изводити на сливонима на којима је изграђена водна акумулација Власинско језеро и у зонама резервисаним за потенцијална изворишта водоснабдевања, на сливонима подложним великим штетама од поплава и у зонама посебних природних вредности. Еолска ерозија на подручју предела приоритетно ће се решавати подизањем шумско-заштитних вегетацијских појаса.

Антропогеним или природним утицајем долази до промена услова опстанка и развоја у природи и до измене целокупног биодиверзитета. Ради очувања биљног и животињског богатства потребно је спровести одређену еколошку санацију и потпуну заштиту. Веома је важно регулисати забрану активности које могу угрозити даљи раст и развој флоре и фауне. У зони II степена заштите забрањује се узгајање, кретање, испаша и напајање стоке и узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања. Заштита живог света обезбеђује се при: извођењу грађевинских радова (посебно обезбеђењу еколошких коридора и зона око објеката инфраструктуре магистралног значаја); транспорту потенцијално штетних материја (горива и других запаљивих и опасних супстанци); адекватној (нешкољивој) примени хемијских средстава у пољопривредној производњи; лову и риболову – лоцирати пунктове за риболов и рекреативне активности; а заштиту, гајење и лов (коришћење) дивљачи спроводити тако да њихов број буде примерен природним условима ловишта.

На основу Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21) неопходно је утврђивање надлежности за спровођење мерења буке и заштите од буке на целој територији Просторног плана. Посебно је неопходно вршити периодичну контролу буке. Надлежни за ове послове су надлежно министарство за област животне средине, које прописује мере и услове заштите од буке, као и јединица локалне самоуправе који утврђују мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројеката на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности.

Јединице локалних самоуправа на територији Просторног плана су у обавези да изврше акустичко зонирање, одреде мере забране и ограничења у складу са Законом о заштити од буке у животној средини, обезбеде израду стратешких карата буке и донесу локалне акционе планове заштите од буке у животној средини и врше мониторинг буке. Поред тога, неопходно је утврђивање надлежности за спровођење мерења буке и заштите од буке.

Граничне вредности индикатора буке дате су у Табели 4.

Успостављање система мониторинга животне средине и институционално јачање служби за заштиту животне средине имају за циљ стварање основе за предузимање конкретних активности у решавању еколошких проблема овог подручја и успешно имплементирање предложених мера. Из тог разлога, потребно је обезбедити, ојачати и технички осавременити службу за управљање животном средином, као и континуирано праћење стања елемената и

активности у простору са циљем рационалног управљања планским подручјем.

Табела 4. Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

Зона	Намена простора	Ниво буке у dB (A)	
		За дан и вече	За ноћ
1.	Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дећа игралишта	60	50
5.	Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме да прелази GV у зони са којом се граничи	

1.6. Заштита непокретних културних добара

Планско одређење у области заштите непокретних културних добара се заснива на њиховој потпуној и трајној заштити ревитализацијом и презентацијом, конзерваторско-рестаураторским радовима и другим одговарајућим методама, а пре свега укључивањем у даље развојне токове.

С обзиром на недовољну истраженост планског подручја као основна мера у овој области предвиђа се обавеза Завода за заштиту споменика културе Ниш да у склопу редовних активности изради Студију градитељског наслеђа у циљу истраживање података, прикупљање документације и валоризација споменичких вредности непокретних културних добара са дефинисањем граница њихове заштите и заштићене околине и утврђивањем посебних услова заштите.

До утврђивања посебних услова заштите Просторним планом се предвиђају се следеће мере заштите непокретних културних добара:

- мере заштите се примењују и на добра која уживају претходну заштиту;
- уколико у року од три године од дана евидентирања добро не буде утврђено за непокретно културно добро, на исто се у складу са чланом 29. став 4. Закона о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др. закон, 99/11 – др. закон, 6/20 – др. закон и 35/21 – др. закон) неће примењивати мере заштите;
- заштићена околина непокретних културних у погледу предузимања мера заштите и свих других интервенција, има исти третман као и непокретно културно добро;
- непокретна културна добра се могу користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства;
- непокретна културна добра не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења;
- на непокретним културним добрима и у њиховој заштићеној околини није дозвољено извођење било каквих радова који могу променити њихов садржај, природу или изглед без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе;
- све интервенције предвиђене Планом, које се ма на који начин односе на непокретна културна добра, могу се предузимати само под посебним условима које утврђује надлежни завод за заштиту споменика културе;
- Акт о мерама техничке заштите којим се утврђују услови чувања, коришћења и одржавања, као и мере техничке заштите за свако појединачно непокретно културно добро, прибавља се пре израде локацијске дозволе, док се пројектна документација доставља надлежном заводу за заштиту споменика културе на сагласност;
- власник, корисник, или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром, дужан је да га

чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава и да у случају предузимања интервенција којима се може променити садржај, природа или изглед непокретног културног добра исте изводи у складу са прибављеним условима надлежног завода за заштиту споменика културе;

- приликом израде пројеката у амбијентима са израженим споменичким вредностима потребно је ослањањем на споменичке вредности наслеђа у окружењу и другим методама које доприносе остваривању виших домета и унапређењу градитељског стваралаштва тежити успостављању хармоничног просторног склада;

- на археолошким локалитетима није дозвољено планирање никакве градње, осим ако се то изричито одобри посебним условима надлежног завода за заштиту споменика културе;

- уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

2. ТУРИЗАМ И РЕКРЕАЦИЈА

2.1. Стратешка опредељења концепта просторног развоја туризма и рекреације на подручју плана

Просторни развој туризма на подручју Просторног плана заснован је на следећим стратешким опредељењима:

- туризам и рекреација, као активности најизразитије комплементарне заштите, ревитализацији и културолошком коришћењу природних и културних добара ПИО Власина, представљаће водећу привредну грану одрживог развоја подручја Просторног плана и агенс развоја других комплементарних активности, посебно пољопривреде, ловства, чисте енергетике, занатства и домаће радиности, као и активности друштвеног стандарда (саобраћај, комуналне службе, јавне службе и сервиси) локалног становништва у ПИО и окружујућој зони;

- туризам и рекреација на подручју ПИО биће функцијски подређени и прилагођени захтевима заштите, очувања, ревитализације и културолошког коришћења природе, природних вредности, непокретних културних добара и животне средине; са захтевима и потребама туризма и рекреације биће усклађене све остале економске активности подручја;

- туризам и рекреација ће представљати главне факторе функција заштите, ревитализације и презентације природних и културних добара подручја, ако овим културолошким функцијама обезбеде значајну економску подршку (уз редовна, основна средства, која, за национална природна и културна добра, обезбеђује држава);

- организована презентација природних и културних добара на подручју Просторног плана и окружења, оствариваће се итинерерима кроз подручје Просторног плана и до природних и културних добара у окружењу (Врање и Врањска Бања, Прохор Пчињски, Бесна кобила, Царичин град, Ниш, Бугарска);

- природна и културна добра ПИО биће комерцијализована на оптималан начин, како у корист заштите, ревитализације и промоције добара, тако и у корист промоције, културног и социо-економског развоја целог подручја Просторног плана, односно општине Сурдулица и делова општина Црна Трава и Босилеград;

- ревитализација руралних насеља, уз очување народног градитељства и оригиналне туристичке понуде, засноване на реafirмацији традиционалних делатности и обичаја планинске руралне културе, представљаће услов трајне заштите аутентичности и идентитета подручја Власине;

- развој туризма и рекреације, изградња, уређење, заштита и коришћење туристичких и рекреативних простора подручја, одвијаће се по средњорочним етапама, у функцијским међузависностима са заштитом, ревитализацијом и презентацијом природних и културних добара, као и са развојем пољопривреде, мале привреде и осталих комплементарних активности;

- плански концепт развоја туризма и рекреације подручја Просторног плана биће постављен на основу вредновања природних и створених услова и ресурса, сагласно утврђеним параметрима еколошког, културолошког, туристичко-рекреативног и

здравствено-рекреативног капацитета подручја, у оквиру утврђених услова и режима заштите, ревитализације и културолошког коришћења вредности ПИО и осталих добара;

- понуда туризма и рекреације на подручју Просторног плана биће заснована на природним условима, ресурсима и вредностима за зимске и летње активности, на капацитетима туристичког смештаја, рекреације, спорта, општинских јавних служби и сервиса, као и на потенцијалној понуди планинских села са здравствено безбедном храном, етно-вредностима и др.;

- туристичко-рекреативна понуда на подручју Просторног плана ће анимирати и задовољити тражњу у стационарном, излетничком и транзитном туризму, кроз следеће видове планинског туризма: здравствено-рекреативни, одморишни, зимски и летњи спортско-рекреативни, пословно-конгресни, манифестациони, туринг, еко и етно, образовни, посебних интересовања, рурални и др.;

- децентрализација туристичке понуде оствариће се промоцијом постојећих и будућих локалитета ван насеља око Власинског језера, посебно у окружујућој зони ПИО, уз креирање туристичких производа у које ће бити укључени сви туристички ресурси и вредности подручја;

- развој, изградња и реконструкција постојећих и нових туристичких комплекса око Власинског језера, у сеоским центрима, селима и на другим локацијама реализоваће се претежно у зони III степена заштите ПИО и његовој окружујућој зони, као и ван II зоне санитарне заштите Власинског језера (до изградње канализације) и језера Лисина;

- заустављање и санација непланске туристичке изградње вршиће се приоритетно на подручју ПИО (Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева), а затим у окружењу ПИО;

- изградња нових викенд насеља биће планска, а санација и уређење постојећих викенд насеља биће засновани на унапређењу стандарда и комерцијализацији туристичког смештаја, опремању јавним службама и сервисима, комуналном опремању и др.;

- изградња свих садржаја у II зони санитарне заштите Власинског језера биће условљена изградњом комплетне канализације;

- реконструкција постојећег скијалишта Чемерник реализоваће се искључиво у III степену заштите ПИО, уз коришћење најпогоднијих терена и без већих просека кроз шуму; планирање и изградња нордијских скијалишта Варденик и Марића раскрсе у окружењу ПИО реализоваће се такође уз коришћење најпогоднијих терена и без већих просека кроз шуму;

- диференцирана мрежа зимских нордијских ски-стаза и летњих излетничких и планинарских стаза биће формирана на теренима изнад 1.000 m н.в. у зонама II и III степена заштите ПИО и у II и III зони санитарне заштите Власинског језера, са пратећим садржајима натурално уређених видиковца и одморишта у II и III степену заштите ПИО;

- уређење и активирање очуваних бачија у функцији излетничких и планинарских итинерера, активности посебних интересовања и др., организоваће се у III степену заштите ПИО и окружујућем подручју.

2.2. Планирани видови туризма

На подручју Просторног плана, наставиће се са остваривањем видова туризма који су планирани у претходно наведеним релевантним плановима, уз сугестије за обогаћивање понуде новим туристичким производима и корекције условљене режимима заштите природних добара у ПИО и зонама санитарне заштите Власинског и Лисинског језера.

У окружујућој зони ПИО и у његовој зони III степена заштите, као и у III зони санитарне заштите језера и II зони санитарне заштите језера (са канализацијом), реализоваће се сви видови туризма предвиђени у релевантним плановима. То су: одморишни туризам, спортско-рекреативни туризам (на садржајима зимских и летњих спортова и рекреације), здравствено-рекреативни туризам, туризам посебних интересовања (лов, спортски риболов, планинарење, планински бициклизам, јахање и др.), рурални туризам и др., у стационарним, излетничким и транзитним облицима.

Туристичку понуду треба обогатити активностима туризма посебних интересовања (турно скијање, кањонинг, пењање, параглајдинг, истраживање природе и др.), туринг туризма, манифестационог туризма, едукативног туризма, еко-туризма, етно-туризма и др.

Туристичке намене у зонама II степена заштите ПИО ограничене су искључиво на рекреацију, која ће се одвијати на стазама за нордијско скијање, трекинг, планинарење, планински бициклизам, јахање, кањонинг и др. са видиковцима и одмориштима, као и на мањим отвореним спортским теренима и пунктовима за пењање, параглајдинг, спортски риболов и др. У овим зонама није дозвољена изградња садржаја супраструктуре било које намене, као ни алпских скијалишта.

Туристичке намене у зонама I степена заштите ПИО (два острва на Власинском језеру) стриктно су ограничене на истраживања и едукацију (по природњачким програмима), као и на строго контролисану туристичку презентацију (у групама до десет посетилаца, обавезно са стручним водичем).

Туристичке намене у II зони санитарне заштите језера подразумевају санацију постојећих туристичких садржаја, без изградње нових садржаја супраструктуре док се не изгради прописна канализација, са могућом изградњом отворених спортских терена, спортских полигона посебних интереса и рекреативних стаза.

Већина постојећих видова туризма – одморишни, спортско-рекреативни и др., у погледу смештаја, спортско-рекреативних садржаја, јавних служби и сервиса у функцији туризма, концентрисана је у центрима око језера – Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева, у централној туристичкој зони подручја Просторног плана на територији ПИО, уз планирано обогаћивање туристичких активности и садржаја. Ван ове зоне, постоје зачеци екстензивног руралног туризма у сеоским насељима, углавном уз главне путеве и екстензивна понуда у простору (лов, спортски риболов, планинарење), уз планирано обогаћивање и интензивирање понуде у другим селима и просторима.

У оквиру туринаг излетничког и транзитног туризма планирано је обогаћивање итинерера у оквиру подручја Просторног плана (око Власинског језера са просторним културно-историјским целинама евидентираних махала, до Лисинског језера, до планинских села, гробена Варденика и др.) и према туристичким мотивима у окружењу – до Бугарске (Перник, Софија) преко граничног прелаза Стрезимировци, преко коридора X до Враћа, Врањске Бање, Бесне кобиле Прохора Пчињског, Лесковца, Царичиног града, Ниша и др.

2.3. Подела на туристичке зоне

Туристички простор подручја Просторног плана подељен је на следеће туристичке зоне:

– централна туристичка зона (ЦТЗ) – зона Власинског језера, са приступно-транзитним коридорима из Сурдулице, Црне Траве, Босилеграда и Бугарске (преко прелаза Стрезимировци), као зона интензивног развоја туризма свих постојећих и планираних видова; зону чине три целине око Власинског језера – планирани туристички центри – Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева са туристичким смештајем (хотели, апартмани, куће за одмор, приватни смештај), спортско-рекреативним садржајима, јавним службама и сервисима, скијалиште Чемерник, голф терен у северном залеђу језера и деоница планираног гробенског пута Власотинце – Остроzub – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат (све на територији општине Сурдулица); приступно-транзитни правци формирану су: дуж државног пута из правца Сурдулице (у општини Сурдулица), дуж државног пута из правца Стрезимировца (у општини Сурдулица, са селима Стрезимировци, Драјинци и Клисуре), дуж општинског пута из правца Босилеграда (у општинама Босилеград и Сурдулица са језером Лисина и селима Горња и Доња Лисина) и дуж општинског пута из правца Црне Траве (у општинама Црна Трава и Сурдулица са општинским центром Црна Трава и селом Златанце);

– јужна туристичка зона (ЈТЗ) – зона Варденика, обухвата ширу зону планине Варденик (у општинама Сурдулица и Босилеград), са нордијским скијалиштима Варденик и Марића раскрсје (оба ван подручја ПИО, за постплански период), потенцијална скијалишта на Валози и Глошкој планини, као и села Топли До и Топли Дол (испод скијалишта Варденик) и Доња Ржана (испод потенцијалног скијалишта Валози) и деоницу планираног гробенског пута Власотинце – Остроzub – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат;

– северна туристичка зона (СТЗ) – зона Грамаде, обухвата ширу зону планине Грамада (у општинама Сурдулица и Црна

Трава), са природним добрима у II степену заштите ПИО, потенцијалним скијалиштима на северним и североисточним странама Грамаде, као и село Преслап (испод потенцијалног скијалишта Чука);

– западна туристичка зона (ЗТЗ) – зона Чемерника, обухвата део планине Чемерник (у општинама Сурдулица и Црна Трава), са природним добрима у II степену заштите ПИО и деоницом планираног гробенског пута Власотинце – Остроzub – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат;

– источна туристичка зона (ИТЗ) – зона источних приградних планина, обухвата Милевску планину и друге планине (у општинама Сурдулица и Босилеград), са мањим делом ПИО у III степену заштите и три потенцијална скијалишта.

2.4. Процена смештајних капацитета до 2032. године

На подручју Просторног плана, до 2032. године може се очекивати повећање стварног броја туристичких лежаја на укупно око 8000 (око 3.400 постојећих и 3.600 у постојећим и новим објектима), од тога око 7.000 око Власинског језера на подручју ПИО и око 1000 у насељима окружења ПИО. Ова процена представља гранични капацитет туристичког смештаја заснован на еколошком капацитету ПИО и Власинског језера.

Наведена процена извршена је за максималан број једновременних корисника (стационарних и дневних излетника) у оквиру слива Власинског језера, чији простор је еколошки најрањивији, а највише оптерећен активностима и садржајима туризма. У том смислу, процена је извршена на следећи начин;

– I и II степен заштите ПИО на Власинском језеру и тресавском приобаљу – $2.137 \text{ ha} \times 0,5 \text{ корисника (један на } 2 \text{ ha)} = 1.068$ једновременних мобилних корисника;

– остали простор слива Власинског језера у III степену заштите ПИО – $4.068 \text{ ha} \times 2,5 \text{ корисника (пет на } 2 \text{ ha)} = 10.170$ једновременних стационарних и мобилних корисника;

– укупно – $11.231 = 11.000$ једновременних стационарних и мобилних корисника.

Процењен број од 11.000 једновременних стационарних и мобилних корисника Власинског језера имао би следећу структуру: 7.000 стационарних корисника/лежаја, 3.000 дневних излетника и 1.000 сталних становника и запослених. У окружујућој зони ПИО на подручју Просторног плана предвиђено је још око 1.000 процењених лежаја у Црној Трави и потенцијалним туристичким селима.

Процењени плански капацитет од 7.000 туристичких лежаја у зони Власинског језера биће дистрибуиран на следећи начин: у центру Власина Рид 4.500 лежаја, у центру Власина Округлица 1.500 лежаја и у центру Власина Стојковићева 1.000 лежаја. Процењени капацитет од 1.000 лежаја у окружујућој зони ПИО биће дистрибуиран на следећи начин: 550 лежаја у десет туристичких села, 150 лежаја у туристичком селу Горња Лисина уз језеро Лисина и 300 лежаја у туристичком месту Црна Трава.

2.5. Просторно-функцијска организација туризма и рекреације

Планирани садржаји туризма и рекреације у централној туристичкој зони (ЦТЗ) око Власинског језера (урбано-рекреативни прстен) биће организовани у два примарна и једном секундарном туристичком центру. Примарни центри су Власина Рид и Власина Округлица, а секундарни центар је Власина Стојковићева.

Примарни туристички центар Власина Рид у оквиру истоимене катастарске општине обухвата централне садржаје јавних служби и сервиса, туристички смештај у хотелима, апартманима, кућама за одмор и приватном смештају у сеоским кућама махала, спортско-рекреативне садржаје на води језера и на копну, скијалиште Чемерник и голф терен. Центру се приступа општинским путем из Црне Траве и са државног пута у Власина Округлицу. Дуж овог пута, преко центра прелази деоница бициклическа траса Euro Velo Bike Route 11, као и планирана траса гробенског туристичког пута Власотинце – Остроzub – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат.

Примарни туристички центар Власина Округлица у оквиру истоимене катастарске општине, као главна улазна капија у подручје ПИО на државном путу из правца Сурдулице, обухвата централне садржаје јавних служби и сервиса, туристички смештај у

хотелима, апартманима, кућама за одмор и приватном смештају у сеоским кућама махала и спортско-рекреативне садржаје на копну.

Секундарни туристички центар Власина Стојковићева у оквиру истоимене катастарске општине, на државном путу, обухвата мање централне садржаје јавних служби и сервиса, туристички смештај у хотелима, апартманима, кућама за одмор и приватном смештају у сеоским кућама махала, као и спортско-рекреативне садржаје на копну.

Организован интензивни контакт корисника са Власинским језером превиђен је на западној обали уз туристички центар Власина Рид (мала marina и полигон спортова на води – пливање, веслање, једрење, купалиште на понтонским платформама), а екстензивни контакт на северној обали уз ТЦ Власина Рид и источној обали уз ТЦ Власина Стојковићева (стазе и платформе за спортски риболов и посматрање птица). На језеру је дозвољено туристичко коришћење пловила искључиво на електрични погон и без мотора, уз организован најам пловила и крстарења на језеру.

Скијалиште Чемерник намењено је првенствено рекреативном скијању и сноуборду (уз могућа мања такмичења). У оквиру овог скијалишта уредиће се стазе за нордијско и турно скијање, које се могу продужити и на другим погодним теренима одговарајућих висина и мањих нагиба. Скијалиште Чемерник је као значајан фактор зимске понуде центра Власина Рид.

Бициклически пут Euro Velo Bike Route 11 води из правца Власотинца и Црне Траве општинским путем до Власине Округлице, где се спаја са истим бициклическим путем из правца Сурдулице. Гребенски туристички пут Власотинце – Острозуб – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат тангира централну туристичку зону са западне стране, а са језером контактира у зони Власина Округлица. Око Власинског језера, приближно гребенима развоја његовог слива, предвиђен је планински панорамски пут, чију западну деоницу представља поменути гребенски туристички пут.

У северном залеђу Власинског језера предвиђена је изградња голф терена са пратећим садржајима (предвиђена у последњој фази планског периода, или у постпланском периоду).

Планирани садржаји у приступно-транзитним коридорима централне туристичке зоне обухватиће:

- у коридору Република Бугарска/гранични прелаз Стрезимировци – Власинско језеро – Босилеград – гранични прелаз Рибарци/Република Бугарска (од Стрезимироваца до Власине Стојковићеве на државном, а даље према Босилеграду на општинском путу, по ППРП Јужно Поморавље – туристички коридор II реда), главни садржаји су језеро Лисина са спортско-рекреативним садржајима и селом Горња Лисина уз језеро у општини Босилеград; у оквиру општине Сурдулица, значајнији садржаји коридора су у селу Божица јужно од Власинског језера и села Клисуре, Драјинци и Стрезимировци северно од Власинског језера;

- у коридору Сурдулица – Власина Округлица на државном путу, због ограничавајућих теренских услова нису предвиђени туристички садржаји;

- у коридору Власотинце – Црна Трава – Власина Рид, најзначајнији садржаји су градско туристичко место Црна Трава и село Златанце.

Планирани садржаји у окружујућим туристичким зонама обухватиће:

- у јужној туристичкој зони (ЈТЗ) најзначајнији садржај представља планирано велико нордијско скијалиште Варденик у општини Сурдулица, са претежно северним падинама од највишег гребена до подножја у селима Топло До и Топли Дол; друго мање скијалиште Марића раскрсеје предвиђено је са југоисточне стране подручја ПИО (уз североисточне и источне експозиције); од осталих садржаја, назначено је потенцијално скијалиште на северним падинама Валога са селом Горња Ржана у његовом подножју, као и потенцијално скијалиште на северним падинама Глошке планине са подножјем уз језеро Лисина, све у општини Босилеград; преко јужне туристичке зоне предвиђена је деоница гребенског туристичког пута Власотинце – Острозуб – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат од центра Власина Округлица преко Панциног гроба до врха Обршина на Варденику и даље границом општине према Бесној кобили; овај гребенски пут повезан је планинском панорамском стазом од села Вучеделце (на државном путу од Сурдулице) до врха Обршина и даље гребеном Варденика до језера Лисина;

- у северној туристичкој зони (СТЗ) значајније садржаје представљају потенцијално скијалиште испод Малог врха на Грамади и потенцијално скијалиште испод врха Чуке на Грамади са подножјем у селу Преслап, све у општини Црна Трава;

- у источној туристичкој зони (ИТЗ) значајније садржаје представљају потенцијална скијалишта – два у општини Сурдулица и једно у општини Босилеград (на Милевској планини);

- у најмањој, западној туристичкој зони (ЗТЗ) значајан садржај представља деоница гребенског пута Власотинце – Острозуб – Чемерник – Власинско језеро и даље, кроз општину Црна Трава и општину Сурдулица до центра Власина Рид.

Планирано туристичко место и планирана туристичка села Општински центар Црна Трава у приступно-транзитном коридору Црна Трава – Власинско језеро предвиђен је као градско туристичко место са централним садржајима јавних служби и сервиса (посебно у функцији транзита), туристичким смештајем у хотелу и приватним собама и спортско-рекреативним садржајима.

У приступно-транзитним коридорима централне туристичке зоне предвиђено је седам туристичких села и то: Стрезимировци, Драјинци и Клисуре (општина Сурдулица) у коридору Стрезимировци – Власинско језеро; Божица (општина Сурдулица), Горња Лисина и Доња Лисина (општина Босилеград) у коридору Босилеград – Власинско језеро; и Златанце (општина Црна Трава) у коридору Црна Трава – Власинско језеро. Ван коридора, у две окружујуће туристичке зоне предвиђено је четири туристичка села и то: у јужној туристичкој зони Топли До и Топли Дол (општина Сурдулица) и Доња Ржана (општина Босилеград); и у северној туристичкој зони Преслап (општина Црна Трава). У селима је планиран туристички смештај претежно у обновљеним сеоским кућама, уз неопходне централне садржаје, обнову постојећих и изградњу нових путева.

Сем планираних траса гребенског туристичког пута и планинских панорамских стаза, на подручју Просторног плана могући су мреже и објекти дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови), и то нордијске и турно ски стазе у оквиру скијалишта и ван њих, излетничке и планинарске стазе са видиковцима, одмористима и склоништима, риболовне стазе на већим водотоцима, ревитализована традиционална бачишта, пунктови екстремних/авантуристичких спортова и др.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

Демографски развој

Планска концепција демографског развоја на подручју Просторног плана је обезбедити ублажавање даљег смањења броја становништва применом концепта полицентричног развоја. Овакав концепт би довео до ублажавања негативних миграционих кретања и пружања могућности за останак и повратак популације радно-способног становништва. Овакав концепт развоја демографског потенцијала развоја треба да се базира и на следећим мерама: (1) мере за преквалификацију радне снаге и (2) мере за самозапошљавање становништва оснивањем микро и мини породичних фирми у пољопривреди, туризму, прехрамбеном сектору, сектору водопривреде и домаћој радиности.

Имајући у виду овакав концепт развоја демографског потенцијала, мере заштите демографског потенцијала на подручју Просторног плана су:

- предузимање низа економских мера (финансијских и нефинансијских) за покретање привредних активности (кредитно-финансијске линије подршке развоју и унапређењу пољопривредне производње, подршка формирању мини-породичних фирми у области пољопривреде, занатства, туризма и др.);

- предузимање мера социјалне политике (усмерене нарочито према посебним категоријама становништва као што су: деца, жене, старији грађани, нарочито старачка самачка и двочлана домаћинства);

- инфраструктурно опремање насеља, односно мере за обнову и изградњу локалне саобраћајне и комуналне инфраструктуре;

- предузимање мера за побољшање живота у насељима функционалним садржајима и базичним услугама (побољшање система образовања, ПТТ услуга, интернет и сл.) у оном нивоу који је довољан да смањи привлачну снагу околних општинских центара

и градова. На овај начин је могуће створити услове за задржавање млађег и женског становништва (нарочито фертилно способног); – помоћ државе мерама популационе политике.

Људски ресурс као развојни потенцијал је ограничен (неповољна старосна структура, неповољна миграторна кретања), па је врло важно да се предузму адекватне популационе мере са циљем обнове становништва. Уколико дође до активирања расположивих ресурса и отварања могућности за запошљавање и приходавање могуће је очекивати оживљавање демографских токова и виталних демографских карактеристика. Као основне планске претпоставке, при креирању демографске политике, могу се навести: покретање привредних активности, побољшање нивоа комуналне и саобраћајне инфраструктуре, пораст нивоа базичних услуга (социјалних, здравствених, ПТТ услуга и сл. – као основа за побољшање услова живота и рада становништва) и сл. Испуњење и реализација ових планских претпоставки омогућиће задржавање становништва на подручју Просторног плана, уз истовремено покретање позитивних миграција млађег, радно-способног становништва које је остало без посла у околним градовима и општинским центрима.

Овако постављену демографску политику није могуће остварити у кратком року, већ дугорочно и постепено, и то заједничким деловањем економске и социјалне политике уз развој инфраструктуре и базичних услуга, чијим је синергичким деловањем могуће утицати на пораст natalитета, привредног раста и запошљавања, што за крајњи резултат треба да има ублажавање даљег смањења становништва.

Мрежа насеља

Развој мреже насеља на подручју Просторног плана, у оквиру система насеља у локалним самоуправама (Сурдулица, Босилеград и Црна Трава), засниваће се на следећој функционалној хијерархији и функционалним везама обухваћених насеља:

1. Општински центар – Црна Трава (општина Црна Трава).

2. Локални центри предвиђени су у традиционалним насељима са туристичким и специфичним функцијама Власина Рид, Власина Округлица, Власина Стојковићева, Клисура и Божица (општина Сурдулица) и Горња Лисина (општина Босилеград). Локалним центрима гравитираће сва насеља на подручју Просторног плана.

3. Примарна сеоска насеља – сва остала насеља.

Главни предуслови за очување појединих насеља и даљи развој мреже насеља на подручју Просторног плана су развој саобраћајне и телекомуникационе инфраструктуре, спорско-рекреативне манифестације и понуде у простору и развој туристичке инфраструктуре. Овим би се, поред укључивања у туристичку понуду, омогућило и организовање мобилних јавних служби (здравства, образовања, социјалне заштите и слично) и јавних сервиса (месне канцеларије, комуналних и техничких служби и сервиса и друго) у свим насељима, односно њихово саобраћајно и функционално повезивање са терцијарним, секундарним и примарним општинским центрима.

Развој јавних служби

Јавне службе се класификују у две групе – основне услуге: основно/обавезно образовање и основна здравствена заштита и услуге вишег ранга: средње образовање, више и високо образовање, болничка и специјализована здравствена заштита, одређени видови социјалне заштите осетљивих друштвених група, активности и услуге у области културе, као и активности спорта и рекреације.

Једно од основних планских опредељења у области јавних служби дефинисано ППРС 2010–2020. године је да се јавне службе учине приступачним становницима сеоских подручја, а посебно предшколске и школске установе чији рад не би требало да зависи од процењеног броја ђака (корисника). Овим би се дао снажан подстицај ревитализацији села, као и спречавању депопулационих процеса, а све у циљу постизања социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса, уз унапређење услуга од општег интереса и промовисање друштвене солидарности као основне друштвене вредности.

Развој јавних служби вршиће се у циљу унапређења социјалног и животног стандарда локалног становништва и балансираног

развоја локалне заједнице, а у складу са принципима одрживог развоја. У том смислу Планом се предвиђају решења која би требало да омогуће: повећање броја деце у предшколским установама у сеоским насељима; потпуна доступност и уједначавање квалитета обавезног образовања, побољшање услова за наставак средњег и високог образовања, унапређење локалне путне мреже и услуга јавног саобраћаја као услова за повезивање и интегрисање насеља и интензивније коришћење садржаја.

С обзиром на то да демографска слика, разумењем и међусобна удаљеност насеља у великој мери ограничавају могућности увођења нових садржаја јавних служби, Планом се преузимају садржаји предвиђени просторним плановима захваћених јединица локалних самоуправа, а унапређење квалитета и доступности услуга из ове области ће се вршити првенствено алтернативним методама. Рационализацијом у организацији друштвених делатности смањиће се трошкови дисперзивне мреже, а уједно повећати концентрација средстава и корисника чиме се остварује виши квалитет услуга и боља кадровска опремљеност.

У организовању предшколских установа, у сеоским насељима ће се организовати долазак мобилних, путујућих вртића, за рад са децом предшколског узраста. Могућа је и изградња допунских капацитета објеката деље заштите у оквиру постојећих и планираних основних школа.

Ради унапређења услова и квалитета основног образовања у четвороразредним школама као средства за побољшање квалитета наставе биће уведене покретне учioniце и мобилни наставнички тимови. Повећање доступности и квалитета образовања у старијим разредима основне школе могуће је остварити и отварањем интерната у оквиру основних школа у општинским центрима. Доступност средњег образовања предвидети кроз субвенционисање становање ученика у приватном сектору с обзиром на то да број становника и ученика, као и ширина профила средње школе у насељу Црна Трава не оправдава формирање интерната или ђачког дома.

Планско подручје је повољно за смештај школе у природи, како због језера, тако и због изузетно очуване природе, па је треба формирати на простору Власина Округлице, ван зоне санитарне заштите. Овај садржај ће унапредити квалитет образовања ученика са знатно ширег подручја од оног захваћеног Просторним планом и имати позитиван утицај на опште унапређење квалитета живота планског подручја с обзиром на то да представља туристички и економски потенцијал.

Спортска инфраструктура је релативно добро и равномерно заступљена, али у значајној мери девастирана, па ће се у планском периоду улагати како у изградњу нових садржаја планираних просторним плановима обухваћених јединица локалних самоуправа, тако и у реконструкцију и осавремењивање постојећих спортских капацитета.

Имајући у виду демографске трендове у области социјалног старања потребно је формирати службе за помоћ у кући и клубова за старе, док је у области здравствене заштите потребно формирати мобилне здравствене службе, као један од начина за приближавање здравствених услуга грађанима у ретко насељеним подручјима.

Развој културе у планском периоду оствариће се укључењем приватног и цивилног сектора у организовање ове делатности и њиховим повезивањем са јавним сектором, организовањем културних манифестација у складу са особеностима подручја, посебно у циљу промовисања природних вредности. С обзиром на то да је једина установа из области културе у насељу Црна Трава, побољшање доступности ове, али и других врста социјалних услуга и омогућавање сарадње локалних установа и друштава са установама државног карактера, биће омогућено у оквиру планираног услужног мултифункционалног центра.

4. ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ

Концепција привредног развоја подручја Просторног плана оствариваће се подржавањем одрживог привредног развоја, заснованог на постојећој просторној структури привредних активности и природних вредности. Имајући у виду компаративне предности подручја Просторног плана (природни ресурси, природна и културна добра и искуство и традиција у пољопривреди и занатству), а уз претпоставку да ће бити испуњени основни предуслови

привредног развоја (изградња неопходне саобраћајне и комуналне инфраструктуре, уређење и боље искоришћење граничног прелаза Стрезимировци, побољшање базичних услуга) развој привреде засниваће се на следећим стратешким приоритетима развоја:

- *пољопривреда (традиционална и органска)* – Основна привредна грана ће и даље бити пољопривреда, прилагођена тржишним условима пословања, при чему се посебна пажња мора поклонити стварању боље пословне климе и обезбеђивању повољнијих услова кредитирања. Пољопривреду развијати као делатност комплементарну туризму, континуирано радити на бољој повезаности ове две привредне гране, што ће допринети повећању конкурентности пољопривреде, удруживању произвођача, укрупњавању поседа, подизању техничке опремљености пољопривредних газдинстава и перманентној едукацији пољопривредних произвођача. Подстицањем одрживог привредног развоја пружа се могућност побољшања квалитета живота сеоског становништва, уз очување природних вредности и здраве животне средине;

- *развој прехрамбеног сектора* који користи пре свега локалне природне ресурсе и пољопривредне производе локалних пољопривредних произвођача, а подразумева изградњу прерађивачких капацитета за откуп и прераду воћа уз поштовање режима заштите и мера заштите животне средине (хладњаче, сушаре, мини-фабрике сокова, цемова и сл.), меса, млека, поврћа, ароматичног и зачинског биља, откуп и прераду гљива и шумских плодова и складиштење производа. При томе је потребно успоставити строге системе контроле у погледу поштовања савремених стандарда квалитета хране (увођење система ХАССП стандарда);

- *развој сектора малих и средњих предузећа и предузетништва (МСПП)* – Развој овог сектора је потребно усмеравати пружањем подстицаја за оснивање предузећа у сектору пољопривреде, пољопривредно-прехрамбених делатности, занатства и домаће радиности, туризма и сектора услуга. Успостављањем и развојем одрживе руралне привреде, породичним пољопривредним газдинствима се донекле пружају услови за конкурентско понашање на тржишту. Посебну подршку треба обезбедити за активирање микро-бизниса и тзв. породичних фирми;

- *развој туризма* (планински туризам и рекреација, рурални, еко туризам и развој осталих видова целогодишњег туризма) – развијати као комплементарну делатност пољопривреде и агропроизводњи. Развој туризма би допринео развоју динамичног пословног окружења на подручју Просторног плана али и шире, порасту запослености становништва, као и побољшању демографског потенцијала (утичући на повратак младог и радно-способног становништва). За потребе развоја туризма потребно је предузети низ финансијских и нефинансијских мера са циљем покретања, побољшања и проширења туристичке понуде и квалитета пружених туристичких услуга;

- *развој диверзификација сектора услуга* (трговине, саобраћаја, угоститељства, занатства и домаће радиности, и др.) и *комуналне привреде*;

- *развој шумарства и ловне привреде*;

- *развој и изградња водoprивреде*.

Поред постојећих локација привредних активности, будућу просторну организацију усмеравати на новим локацијама у насељима у којима постоје погодни просторни услови (инфраструктура, слободно земљиште, погодни услови за изградњу), али уз строго поштовање режима и мера заштите животне средине. Основне елементе будуће просторне организације привреде чиниће:

- 1) Општински центар Црна Трава – са свим елементима функције централитета;

- 2) Локални центри – Власина Рид, Власина Стојковића, Власина Округлица, Клисуре, Божица (општина Сурдулица) и Горња Лисина (општина Босилеград) – са туристичким и специфичним функцијама;

- 3) Сеоска насеља у којима постоји економски потенцијал за развој пољопривреде (традиционалне и органске) у породичним газдинствима или изградња и развој капацитета планинског туризма и рекреације, руралног, еко или етно туризма, и др.

Основни принципи на којима ће се заснивати развој и просторна структура привредних делатности на подручју Просторног плана су:

- оријентација на локалне ресурсе и њихово максимално искоришћење за развој пољопривреде, туризма, прехрамбене и прерађивачке индустрије, занатства и домаће радиности и др.;

- строго поштовање режима заштите приликом просторног размештаја привредних активности;

- заштита животне средине (забрана лоцирања еколошки ризичних технологија и спровођење континуираних едукација локалног становништва у области заштите);

- подизању атрактивности региона за инвестирање и побољшање демографске структуре становништва допринеће мотивисању младих за останак и повратак на рурална подручја.

При размештају и диверзификацији привредних активности мора се поћи од постојећег стања просторних могућности, реалне сировинске основе, кадровског потенцијала и постојећих капацитета, а уз поштовање веома строгих мера заштите животне средине. Размештај прерађивачке и прехрамбене индустрије и сектора малих и средњих предузећа треба усмерити на гране директно ослободене на пољопривреду, шумарство, индустрију, туризам и сектор услуга, а потребе за локацијама за нове производне капацитете и МСП биће реализоване:

- у оквиру постојећег стамбеног ткива насеља уз поштовање правила изградње и уређења простора (у смислу величине парцеле, степена изграђености, инфраструктурне опремљености, приступа на јавни пут и сл.) и услова заштите животне средине и режима заштите изворишта водоснабдевања (да изграђени садржаји немају негативан утицај на животну средину – у смислу загађења воде, ваздуха, земљишта, буке и вибрација); и

- на засебним локацијама (инфраструктурно и комунално опремљеним) у центрима заједнице насеља и око оних насеља која својим природно-технолошким потенцијалима гарантују привредни развој, површине минимум 1–2 ha.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

5.1. Саобраћајна инфраструктура

Друмски саобраћај

Плански развој саобраћаја у обухвату Просторног плана подразумева даљи развој друмског саобраћаја, секундарне путне мреже, у циљу заштите Власинског и Лисинског језера, од негативних утицаја саобраћаја, побољшавање приступачности до постојећих и потенцијалних туристичких дестинација, свих насеља на планском подручју, и то на следећи начин:

- изградњом планиране деонице државног пута IIА реда број 231, који се измешта са североисточне стране Власинског језера, на траси: одвајање од државног пута IIА реда број 231 са северне стране бране, на стационажи око km 38+343, пружа се постојећом трасом некатегорисаног пута до укрштаја са државним путем IБ реда број 40 на стационажи око km 38+865. Дужина ове деонице је око 8,5 km. Изградња деонице планира се са техничким карактеристикама које задовољавају безбедно одвијање саобраћаја. Постојећа траса државног пута са западне стране Власинског језера (од стационаже km 38+343 до укрштаја са државним путем IБ реда број 40 на стационажи km 29+198) усвајањем овог просторног плана добија ранг општински пут, у функцији сервисирања и одржавања акумулације, као и приступ туристичким садржајима. Због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађене нафтним дериватима, тешким металима), на деоници општинског пута са западне стране Власинског језера, као и на планираној деоници државног пута са североисточне стране језера, успоставља се строги режим заштите, уређења и коришћења, који дозвољава моторни саобраћај уз ограничење брзине, са одбојницима и повишеним ивицама пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирање коловоза изван банкна у правцу језера и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора). Дуж свих постојећих и планираних путева обавезно је обезбеђивање инфраструктуре за прикупљање атмосферских вода са сепараторима нафтних деривата;

- изградњом деонице државног пута IБ реда број 439 у дужини око 5 km која је насипана туцаником;

- изградњом моста преко акумулације Лисине дужине око 220 m на државном путу IIА реда број 231 чиме се скраћује деоница државног пута око 3 km;

- изградњом, реконструкцијом и модернизацијом мреже општинских путева којима би се побољшала повезаност између

насеља. Када је у питању развој општинске путне мреже треба узети у обзир значај и техничко стање постојећих општинских путева, планирани развој насеља и развој туристичких капацитета. При планирању траса нових општинских путева, тежило се да се у што већој мери искористе трасе постојећих некатегорисаних путева. Просторним планом је предвиђено и осавремењавање постојећих путева на територији општина, тако да до краја планског периода већина општинских путева буде са савременим коловозним застором;

– формирањем бициклистичких и пешачких коридора дуж државних и општинских путева, према планираном развоју туризма, у зони Власинског језера. На територији Просторног плана препознат је бициклистички коридор Euro Velo Bike Route No 11 у коридору државног пута ПА реда број 231. Овај бициклистички коридор кроз Србију укључен је у све европске мапе бициклистичких рута. Коридори који се могу уврстити у националне бициклистичке руте на правцима: деоница државног пута око језера са везом на државни пут ИБ реда број 40, постојећим коридором државног пута до укрштаја са општинским путем у месту Округлица (постојећим државним путем ПА реда број 231);

– приобални појас, подручје у ужој и широј зони заштите се може уређивати у смислу пешачких и бициклистичких стаза, одморишта и видиковаца, уз претходно прибављање услова и мишљења надлежних републичких и општинских органа – републичких и локалних водопривредних и комуналних предузећа, у погледу санитарне заштите и очувања квалитета воде и организованог управљања отпадом.

Ваздушни саобраћај

Развој ваздушног саобраћаја условљен је изградњом локалног аеродрома и хелидрома. Мањи аеродром на локацији „Скела“, планиран је у функцији туризма за потребе слетања средњих и малих летелица, авио-такси служби и спортских авиона, као и за потребе ватрогасних служби у случају шумских пожара и амбулантних и ургентних служби. Хелидром је планиран у зони „Братанов дел“ и његова изградња је планирана у првој фази развоја туристичког центра.

Водни саобраћај

Када су у питању пловила, неопходно је забранити коришћење глйсера, скутера на води и свих других пловила са моторима са унутрашњим сагоревањем а приоритет дати чамцима на весла, једрилицама, и другим пловилима која се могу користити на еко погон. Планом су дефинисане могуће локације марина за чамце и друга пловила без мотора са унутрашњим сагоревањем.

Стационарни саобраћај

На подручју Просторног плана неопходно је обезбедити капацитете за паркирање возила – како путничких тако и теретних возила и аутобуса. Капацитете за паркирање возила неопходно је обезбедити у постојећим и планираним туристичким односно насељским центрима. Паркирање возила у туристичким објектима типа сеоског туризма, је на индивидуалним припадајућим парцелама. Капацитете за паркирање туристичких аутобуса планирати на приступима заштићеним локалитетима и поред заштићених природних и културних добара. Капацитете за паркирање тешких теретних возила обезбедити у зони граничног прелаза Стрезимировци са пратећим садржајима које паркиралиште треба да поседује а који треба да буду на услузи возачима.

Станице за снабдевање возила горивом

Што се тиче пратећих путних објеката–станице за снабдевање возила горивом планирати уз државне путеве ван зона заштите.

5.2. Водопривредна инфраструктура

Даљи развој водопривредне инфраструктуре подразумева обезбеђење свим становницима и корисницима простора здраву пијаћу воду, а резерве пијаће воде служиће за шире регионалне потребе.

У снабдевању насеља водом приоритетно и максимално биће коришћени локални извори, са ослањањем на изворе који су законом заштићени и који се овим планом штите. За снабдевање водом насеља користиће се искључиво извори и сливни системи који омогућавају мин. 97% обезбеђеност становништва водом. Дугорочне потребе за снабдевање водом Јужне Србије, са подручја Просторног плана, засниваће се на изградњи интегралних водопривредних система, са посебним ослоном на вишенаменске канале за прикупљање воде у сливу Власинског језера.

Вода за технолошке потребе биће по правилу захватана из:

– вештачких ретензија за насеља Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева;

– водотокова (за сва насеља на подручја ПП изузев Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева).

– Технолошка вода се обавезно рециркулише. Технолошке ретензије се димензионишу на обезбеђеност од 97% (уз испуњење и других услова).

– Базни принципи на којима се заснива решење развоја водопривредне инфраструктуре подручја Власина јесу:

– окосница будућих система ППППН Власина и регионалних система за воду највишег квалитета чине заштићена изворишта подземних и површинских вода; принцип је да се најпре до рационалних, еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, па да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа количина воде; приоритет у локалним извориштима даје се изворима, уколико су квалитетни и ако се могу заштитити од загађивања;

– кључни објекти за коришћење површинских вода су сливови и акумулације: Власинско језеро и ПАП Лисина које се користе вишенаменски, али се приоритет у случају несклада између расположивих вода и потражње даје снабдевању водом становништва;

– у брдским пределима на северу, југу и западу, који су ослонjeni на коришћење транзитних и изворских вода, развијаће се све сложенији регионални каналски системи, чији је задатак да изврше просторну прераспodelу вода и створе услове за њихово вишенаменско коришћење, заштиту, као и заштиту од вода;

– транспорт воде обављаће се зависно од квалитета и врсте корисника: (а) воде највишег квалитета транспортују се од изворишта до места потрошње магистралним цевоводима; (б) технолошка вода и вода намењена потребама наводњавања транспортује се водоточима, изузетно цевоводима;

– обезбеђеност испоруке воде прилагођена је захтевима корисника; обезбеђеност снабдевања водом насеља је врло висока, реда >97%; обезбеђеност наводњавања је реда 80%;

– поравнање режима малих вода, наменским испуштањем чисте воде из акумулација у периодима маловођа: гарантовани протоци низводно од акумулација не смеју да буду мањи од количина које су потребне за задовољење потреба низводних биосцена (>10%), зато се све акумулације, посебно оне у горњим деловима сливова, рачунају и за те потребе, а опремају се селективним водозахватима, како би се и за потребе водених екосистема испуштала вода најпожељнијег квалитета;

– враћање вода и водотока у I класу квалитета; изузетака нема (ни за неке деонице малих водотока, низводно од Плана); ниједан водоток не може бити у стању квалитета „ван класа“;

– санација свих ерозионих и бујичних жаришта и конзервација и рекултивација сливова; код заштите сливова предност имају сливови акумулација, посебно оних које служе за снабдевање становништва водом.

Снабдевање водом за пиће

Овим Просторним планом (сагласно Водопривредној основи Републике Србије) утврђено је планско решење за формирање Горње – јужноморавског система за снабдевање становништва водом из акумулација, и то из постојећих Власинско језеро, Лисина и Првонек и планираној Прохор на Пчињи којима ће се снабдевати Босилеград, Врање (део), Владичин Хан, Сурдулица, Бујановац, Прешево и Трговиште.

Према пројекцији биланских потреба за снабдевање водом из Горње-Јужноморавског подсистема обезбедиће се око 300–470 л/с. Приоритет у повезивању на подсистем имаће потрошачи на подручју општина: Босилеград, Сурдулица, Владичин Хан, а са реализацијом акумулације: Прохор на Пчињи и потрошачи општина Врање, Бујановац, Прешево и Трговиште.

Општина Црна Трава има више могућности:

- да се гравитационо снабдева водом из система Власина Рид;
- да користи постојеће изворе из тзв. Северног сабирног система Власинског језера.
- Снабдевање водом за пиће туристичког центра Власина биће засновано на следећим принципима и решењима:
- користе се само извори и „скупљачи” здраве воде за пиће (повремено замућивање воде одстрањивање се савременим методама). Не планира се употреба воде за пиће из акумулација;
- снабдевање водом планирано је из два независна извора и ППВ (двострано напајање): постројење Чемерник и постројење Јерма;
- планирана су два компензациона резервоара воде за пиће (испод постројења Чемерник и Јерма);
- планирана су два главна дистрибуциона резервоара, у два највећа центра потрошње воде: Р „Дуге Њиве” – центар РИД и Р „Чубрин Рид” – центар Округлица, који преко главног дистрибуционог прстена око Власинског Језера обезбеђује стабилност будуће доминантне друге висинске зоне снабдевања водом. Опционо резервоар „Чубрин Рид” планиран је и као тзв. „Горњи Резервоар” за будуће снабдевање водом низводних насеља и градова (Вучеделце, Сурдулица и В. Хан);
- планирани су релејни резервоари у висинским зонама и центрима потрошње;
- планирано је гравитационо снабдевање водом за пиће највећих потрошача воде (2 зона: ~ 50%, 1 и 3 зона: ~ 40%). Само ~ 10% воде за пиће се препумпава у највише зоне потрошње, чиме се потрошња ел. енергије за транспорт воде за пиће планира у минорним границама;
- планира се (опционо) снабдевање водом за пиће подручја ван Просторног плана и то: Сурдулица и Владичин Хан. Тиме се планским мерама обезбеђују услови за централизацију система, рационалнију градњу, управљање и одржавање водовода;
- планира се да се Босилеград дугорочно може обезбедити водом за пиће из акумулације ПАП Лисина (планиран је капацитет постројења Q3=60–70л/с);
- технологија пречишћавања и капацитети су унифицирани, јер се планира јединствено управљање и одржавање свих водовода на подручју Просторног плана. На тај начин планира се и решавање најтежег проблема (у Србији) – контрола квалитета воде за пиће сеоских и локалних водовода, планира се јединствено управљање водом применом (опционо) ГСМ и сличних једноставних система.

Појас заштите одређује се око главних цевовода и износи са сваке стране најмање 2,5 m.

Општина Босилеград прошириће своје капацитете захватањем воде са изворишта „Плавило” издашности 13–15 l/s и изградњом фабрике воде капацитета 10 l/s. Део воде из фабрике паковаће се за комерцијалну употребу док ће се остатак цевоводом дистрибуирати потрошачима.

Одвођење отпадних вода и мрежа и објекти канализације

Еколошке претензије подручја Власина захтевају висок степен прикупљања и одвођења отпадних вода што подразумева изградњу система који ће обезбедити висок квалитет животне средине посебно у деловима интензивнијег коришћења, односно пречишћавање отпадних вода до I категорије.

Прикупљање и одвођење отпадних вода из насеља (становништва и сточарских фарми), хотела, аутокампова, мотела, млекарна, спортско-рекреативних и паркинг површина са саобраћајницама и у ужој зони санитарне заштите изводиће се јединственим канализационим системом и то:

А. Око Власинског језера

Планирана је изградња два еколошка-канализациона полупрстена:

- северни полу-прстен Власина Рид – Големи Чукар;
- јужни полу-прстен, од катастарске границе Власина Рид према Власина Округлице и од Власина Стојковићеве до Власина Округлице.

Отпадне воде ће се дистрибуирати на два будућа постројења: за северни еко-полупрстен планирано је ППОВ „Чемерник”, а за јужни полу-полупрстен ППОВ „Кољандини” (Власина Округлица).

Диспозиција канализационог система (северног и јужног) приказани су на Рефералној карти број 2. У наредним фазама израде техничке документације треба размотрити и варијанту са вакуумском канализацијом. При изради техничке документације може доћи до одступања од приказаних траса.

Отпадне воде се на планираним постројењима (ППОВ) пречишћавају у три фазе: механичка, биолошка и терцијарна фаза.

Квалитет ефлуената је једнак или нешто виши од квалитета I класе водотока (уобичајено на савременим ППОВ и због система за производњу вештачког снега, који захтева посебан квалитет воде).

Употреба постојећег колектора којим се одводи отпадна вода из дела насеља Власина Рид и упушта у реку Власину, не одговара критеријумима заштите вода као ни заштите животне средине уопште. Његову даљу примену уз неопходне мере санације, вршити до реализације новог система према решењима из овог плана.

Б. Црна Трава

Планирана је изградња централног колектора и ППОВ са механичком, биолошком и терцијарном фазом пречишћавања отпадних вода до највишег нивоа односно I категорије (овај део планираног решења прелази оквире овог Просторног плана, али је неопходна веза због очувања I класе квалитета воде у границама Просторног плана и у сливу реке Власине).

В. Остала насеља на подручју Просторног плана

Употребљене воде из домаћинства се прикупљају у санитарно обезбеђеним септичким јамама (без прелива). Садржај септичких јама се одвози специјалним возилима на планиране депоније ван територије шире зоне санитарне заштите.

Употребљене воде са фарми прикупиће се у осокама (бетонским јамама) и као преврело органско ђубре разносиће се на пољопривредне површине. Преливне воде из осока морају се уводити у канализацију (где је на фарми формирана). У противном подвргавају се пречишћавању.

Основни принципи канализације су:

1) код утврђивања принципа канализације насеља планиран је сепаратни систем канализације;

2) код утврђивања хидрауличног и биолошког оптерећења фарми, продукција отпадних вода, на основу сточног фонда, умањена је са 50% због начина коришћења компоста као природног ђубрива, док је остали део преведен на еквивалентног становника (ЕС);

3) капацитет постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) утврђен је према максималној дневној потрошњи воде, а канализациона мрежа према максималној часовној потрошњи воде;

4) приоритет у изградњи градске канализације имају насеља: Власина Рид, Власина Округлица, Власина Стојковићева, насеља у сливу реке Градска (падински колектор од насеља Бегови до Шојине Махале – ради заштите реке Врле од загађења отпадним водама), затим Црна Трава ради заштите реке Власине од загађења отпадним водама;

5) акциденти и превентива: На основу тежине и последица које акциденти могу изазвати на подручју Просторног плана, предузете су превентивне мере (у одељку око уређења и регулације водотока). Поред превентивних мера уводе се посебне ознаке на подручју које дефинишу улазак у зону непосредне заштите, зону уже санитарне заштите и зону шире санитарне заштите.

Атмосферске отпадне воде које неће бити обухваћене јединственим канализационим системом, уводиће се отвореним каналима и риголама у локалне реципијенте. Загађене атмосферске воде са магистралног, регионалног и локалних путева, у ужој зони санитарне заштите, пре упуштања у водоток, пречишћаваће се са сепаратним системом до нивоа потребног за очување прописане I класе бонитета реципијента. Планиране ретензије и ЦС прихватају загађене воде (тзв. мале кише) и наталожен загађен материјал препумпавају на постројења за пречишћавање отпадних вода. Око Власинског језера планирана је градња два заштитна канала: ободни (ригола дуж новог саобраћајног прстена) и падински (ригола дуж постојећег пута Власина Округлица – Власина Рид – Власина Стојковићева). Ретензиони басени су непропусне мини акумулације чија је локација предвиђена поред постојећих водотокова. Биће формиран према природној конфигурацији терена и затворени непропусним насипима потребне висине.

Диспозиција заштитних канала, ретензија и ЦС приказана је на Рефералној карти број 2.

5.3. Енергетика и енергетска инфраструктура

Електроенергетика

Основни захтеви даљег развоја електроенергетског система је да створи оптимално решење сигурног, квалитетног и економичног снабдевања електричном енергијом свих потрошача у захвату Просторног плана. У том смислу се постављају следећи развојни циљеви:

- обезбеђење квалитетне и сигурне снабдевености постојећих и будућих потрошача електричном енергијом,
- унапређење постојеће електроенергетске мреже повећањем безбедности рада и поузданости система,
- увођење сталног мониторинга преносних система и планирање техничко-технолошких иновација из области дистрибуције електричне енергије.

За потребе обезбеђења електричне енергије за све кориснике у захвату Просторног плана извршиће се даља доградња и реконструкција постојеће електроенергетске мреже 10 kV, изградњом трансформатора 10/0,4 kV одговарајућих снага и далеководова 10 kV, а где год техничко-финансијски услови то дозвољавају и полагањем подземних каблова 10 kV. Изградњу нових извода 10 kV из трансформатора 35/10 kV до објеката или простора са посебним карактеристикама, извршити у складу са локалним планским документима и развојним плановима надлежних оператера дистрибутивне електро мреже.

Потребно је сагледати потрошњу енергије у свим аспектима на подручју Просторног плана и предузети мере за већу енергетску ефикасност и мању потрошњу енергената. Као стимуланс, потребно је увести подстицајне мере за индустрију и становништво за примену мера енергетске ефикасности.

Гасификација и топлификација

На подручјима где је преовладајући систем породичног система градње – становања ниже и средње густине није рационално увођење централног топловодног система, те из тих разлога се за подручје Просторног плана не планира изградња централизованог система топлификације.

Потрошачи у захвату Просторног плана снабдеваће се природним гасом из правца Сурдулице примарним гасоводом максималног радног притиска (МОП) 16 bar.

За снабдевање насеља у близини Власинског језера природним гасом планира се изградња мерно регулационе станице (МРС) одговарајућег капацитета код насеља Власина Рид. Од МРС ће се водити гасоводне мреже ниског притиска – максималног радног притиска (МОР) 4 bar до потрошача у насељима, у складу са густином становања и претежном наменом простора у обухвату Просторног плана.

С обзиром на то да је због комплексности терена и недостатка техничке документације у Рефералној карти број 2 само начелно назначен правац трасе гасовода ка Власинском језеру и локација МРС, неопходно је техничком документацијом и даљом урбанистичком разрадом утврдити тачну трасу овог гасовода и припадајуће МРС. При избору трасе гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину. При избору трасе гасовода мора се осигурати да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте и планирану намену коришћења земљишта у складу са планским документима.

До реализације и изградње гасоводних мрежа и објеката у функцији гасовода препоручује се да сви постојећи и планирани капацитети туристичког садржаја користе као основно гориво течни нафтни гас (ТНГ), као квалитетно и еколошки чисто гориво. Тако би се обезбедили капацитети за потребе грејања, припрему топле воде и припрему хране у домаћинствима и туристичким комплексима. Соларну енергију је могуће користити за обезбеђивање топле санитарне воде и додатне топлоте за грејање. Као алтернативно гориво препоручује се огревно дрво. Коришћење електричне енергије за ове потребе препоручљиво је искључиво у спрези са енергетски ефикасним термотехничким системима – топлотним пумпама. Потребно је топлотном енергијом се процењују на око 12 MW.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења на територији обухвата Просторног плана износи више од

4,2 kWh/m²/дан (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу у распону већем од 4.8 kWh/m² мерено на мерној површини под углом 30° према југу, тако да територија Просторног плана спада у подручја изузетно повољна за експлоатацију енергије сунца. Укупна годишња енергија зрачења на хоризонталну површину у обухвату већа је од 1540 kWh/m². Неопходно је урадити студије, техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и на основу тога одредити најповољније локације за изградњу.

Најједноставнији и најперспективнији начин коришћења соларне енергије је локално (индивидуално) коришћење за производњу електричне и топлотне енергије за сопствене потребе. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима један је од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца.

У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора.

Коришћење ветра као алтернативног извора енергије условљено је пре свега снагом ветра на подручју обухваћеном границама Просторног плана, али и локацији и економској исплативости транспорта те енергије до потрошача. Територија Просторног плана спада у подручја са средњом годишњом снагом ветра мањом од 100 W/m² (на висини од 100 m), што га сврстава у подручја са малим капацитетима за производњу енергије коришћењем снаге ветра. Потребно је извршити детаљна мерења интензитета ветра и урадити студије које ће показати евентуалну исплативост изградње ветрогенератора, као и најповољније локације за изградњу у захвату Просторног плана.

Као неопходан предуслов изградње ветроелектрана треба предвидети њихово прикључење на преносну мрежу одговарајућег капацитета.

Изградња ветрогенератора дозвољена је у значајно измењеним, антропогеним подручјима у рубним зонама спољашњих граница режима заштите III степена.

Биомаса представља биоразградив део производа и остатака у пољопривреди (биљне и животињске супстанце), отпада и остатака у шумарству, као и биоразградив део градског и индустријског отпада. Подразумева се да ови отпаци не садрже штетне и опасне материје у себи. Због трошкова транспорта биомасу на овом простору треба користити углавном у непосредној близини настанка ових сировина ради задовољавања енергетских потреба објеката пољопривредне производње. Поред овога, прерађена биомаса у виду брикета и пелета може се ефикасно користити у котларницама као замена за друге врсте енергената.

Неадекватна изолованост стамбених и других објеката, као и лош квалитет грађевинске столарије утичу на велику и неефикасну потрошњу топлотне енергије. Коришћење електричне енергије за загревање објеката представља додатни проблем електроенергетског система, и неопходно је радити на обезбеђивању алтернативних извора енергије потрошачима у захвату Просторног плана. Потребно је радити на повећању енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга. Неопходно је обезбедити податке о тренутном стању како би се могло кренути у дефинисање стратегија, решавање проблема и штедњу енергије, а база података би омогућила праћење напретка у свим областима.

Неопходно је сагледати потрошњу енергије у свим аспектима на подручју Просторног плана и предузети мере за повећање енергетске ефикасности и мању потрошњу енергената. Као стимуланс, потребно је увести подстицајне мере за индустрију и становништво за примену мера енергетске ефикасности. Све мере енергетске ефикасности морају бити у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС”, број 61/11) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС”, бр. 69/12 и 44/18 – др. закон). Поред увођења ових мера, потребно је донети и строже прописе везане за област производње и преноса свих видова енергије.

5.3.1. Мере енергетске ефикасности изградње

Сви планирани објекти у обухвату Просторног плана морају да задовољавају све прописе везане за енергетску ефикасност

објекта (Правилник о енергетској ефикасности зграда). Овим правилником ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објекта високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Утврђивање испуњености услова енергетске ефикасности зграде врши се израдом елабората ЕЕ, који је саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање грађевинске дозволе или уз захтев за издавање решења којим се одобрава извођење радова на адаптацији или санацији објекта, као и енергетској санацији.

Енергетска ефикасност зграде је остварена ако су обезбеђени минимални услови комфора садржани у поменутом правилнику, а при томе потрошња енергије за грејање, хлађење, припрему топле санитарне воде, вентилацију и осветљење зграде не прелази дозвољене максималне вредности по m^2 .

Мере енергетске ефикасности градње за планиране објекте

Приликом пројектовања објекта неопходно је обратити пажњу на оријентацију и функционални концепт зграде у циљу коришћења природе и природних ресурса предметне локације, пре свега енергије сунца, ветра и околног зеленила. Приликом пројектовања предвидети облик зграде којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача зграде у односу на климатске факторе и намену зграде. Потребно је обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем.

У зависности од намене објекта, предвидети одговарајућу термичку масу за постизање топлотног комфора у зимском и летњем периоду – повећање термичку инерцију објекта. Потребно је применити висок квалитет (у складу са постојећим стандардима и прописима) топлотне изолације целокупног термичког омотача.

Структуру и омотач објекта предвидети тако да се омогући максимално коришћење пасивних и активних соларних система.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих зграда

Приликом реконструкције чији је циљ постизање енергетске ефикасности постојећих зграда дозвољено је накнадно извођење спољне топлотне изолације зидова уколико се врши у складу са законом, при чему треба водити рачуна о очувању функционалне и обликовне целовитости зграде.

Сертификат о енергетским својствима зграда (енергетски пасош) морају имати све нове зграде, као и постојеће зграде које се реконструишу, адаптирају, санирају или енергетски санирају, осим зграда које су правилником изузете од обавезе енергетске сертификације. Правилник којим се ближе прописују услови, садржина и начин издавања је Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда.

Категорије зграда за које се издаје енергетски пасош, одређене су према претежној намени дефинисаној прописом којим се уређују енергетска својства зграда.

Енергетски пасош чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе. Енергетски пасош зграде издаје се по извршеном енергетском прегледу зграде.

5.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

Потребе и захтеви становништва и привреде за пружањем основних и напредних телекомуникационих услуга условили су убрзан развој телекомуникационог тржишта како у свету тако и код нас. Развој технологије и увођење нових концепата у телекомуникациону мрежу (децентрализација мреже, MSAN и IPAN платформе, IP технологије) омогућио је настанак нових сервиса (на бази преноса података, тона и слике) који се захтевају и на простору захваћеним Просторним планом.

Планирани развој фиксне телефонске мреже и мобилне телефоније заснива се на: побољшању постојећег стања телекомуникационе мреже осавремењивањем приступних мрежа, као и заменом постојећих застарелих дигиталних комуникација (центра) новим мултисервисним приступним чворовима у свим насељима где такве центре постоје. Тиме ће се омогућити побољшавање

приступа интернету и мрежи за пренос података у свим местима у којима постоји телефонска мрежа. Нови потребан број прикључака за нове претплатнике обезбедиће се реконструкцијом постојећих кабловских подручја и полагањем нових претплатничких каблова. Нове претплатничке каблове полагати по трасама постојећих ТК каблова и по новопланираним трасама. Телекомуникационе каблове и кабловску ТК канализацију по правилу полагати – градити у простор регулације улица односно у простор тротоара у оквиру регулација. При преласку каблова преко саобраћајница, исте полагати у кабловнице или пластичне цеви.

Просторним планом предвиђено је постављање мултисервисног приступног чвора у деловима подручја ако се укаже потреба за пренос података, приступ интернету и другим савременим сервисима.

Даљи развој мрежа мобилне телефоније треба да се заснива на побољшању покривености 3G сигналом и увођењу нових 4G сервиса великих битских протока и угушћивањем мрежа базних станица са мањим снагама предајника. Конфигурација терена у захвату Просторног плана условљава да на брдском подручју имамо слабију покривеност сигнаlima, те је потребна „гушћа” мрежа базних радиостаница, и са примопредајницима мањих снага, што би допринело да се покрије целокупна територија Просторног плана квалитетним сигнаlima сва три оператера.

6. КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТУ ОД АКЦИДЕНАТА И ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Просторним планом су, у складу са Условима и захтевима Министарства одбране утврђене одговарајуће зоне заштите перспективних комплекса. Ове зоне представљају простор са посебним режимом коришћења, уређења и изградње, а правилима уређења дефинишу се као: а) зона забрањене изградње која подразумева било какву градњу и б) зона контролисане градње у којој је за градњу објекта обавезна претходна сагласност Министарства одбране. Комплекси специјалне намене са зонама заштите су обрађени у Посебном прилогу (Анексу) овог просторног плана и, у складу са Законом о планирању и изградњи, нису доступни јавности.

Такође, овим просторним планом се на нивоу детаљне разраде обезбеђују услови и елементи за формирање новог комплекса специјалне намене, који су такође саставни део Посебном прилогу (Анексу) овог просторног плана.

Непосредни појас уз државну границу у режиму контролисаног и ограниченог коришћења у надлежности је Министарства унутрашњих послова. У појасу ширине 300 m од државне границе на територији Републике Србије, не предвиђа се изградња објекта који би могли да ометају и доведу у питање видљивост граничне линије, што важи и за засаде високог растиња и пољопривредних култура.

Као посебне планске мере којима се повећава „отпорност” простора за потребе одбране земље и заштите од елементарних непогода издавају се:

Основне мере заштите од ратних разарања:

- функционално зонирање простора;
- обезбеђивање слободног простора у насељима, који су заштићени од рушевина и пожара и међусобно су повезани са саобраћајницама и водотоковима;
- обезбеђивање алтернативних саобраћајних праваца за евакуацију и спасавање;
- сходно зарушавању и могућношћу прилаза објектима у фази спасавања затрпаних адекватно дефинисати ширине саобраћајница;
- електроснабдевање насеља вршити прстенастим разводима и изградњом мањих система који независно функционишу у посебним и ратним условима;
- очување алтернативних извора снабдевања водом за пиће (бунари, извори и сл.);
- изградња заштитних објекта (склоништа). Склањање становништва ће се вршити у заштитним објектима, подрумским просторијама и рововским заклонима, који се у складу са законом граде у случају непосредне ратне опасности.

Основне мере заштите од поплава и утицаја поплавног таласа:

- процес заштите од агресивног дејства бујичастих потока и река вршиће се изградњом каскада, кинета, скраћивањем меандра, пошумљавањем и стабилизацијом земљишта;

– заштиту од поплава спроводити оптималном комбинацијом инвестиционих мера у виду хидрограђевинских радова и објеката којима се штите угрожена подручја;

– појава рушевних обала услед флувијалне ерозије, санираће се помоћу обалоутврда од каменог набачаја или применом биотехничких мера заштите (примењују се у новије време и спречавају рушење обала и врше њихову стабилизацију);

– смањење ризика од поплавног таласа и протицаја обезбеђе се редовним и ванредним оскултационим осматрањем и систематском контролом водопривредних објеката, израдом студије ризика са анализама могућих сеизмичких деформација терена и унапређењем инфраструктуре за обавештавање, узбуђивање и евакуацију становништва.

Основне мере заштите од пожара:

– приликом израде основа газдовања шумама, неопходно је да се шумске зоне и комплекси испресецају противпожарним путевима, појасевима и просецима које ће онемогућити просторно ширење пожара и на тај начин смањити штетне последице;

– у шумама треба подизати мешовите састојине и биолошке противпожарне пруге, а поготову у чистим четинарским шумама;

– излетишта обезбедити од пожара и снабдети их водом, опремом и средствима за гашење пожара и др.;

– актере који учествују у експлоатацији шума, обавезати да обезбеде проходност и одговарајући квалитет шумских путева у циљу бржег и ефикаснијег доласка до места избијања пожара;

– забрањено је ложење отворене ватре у шуми и на удаљености мањој од 200 m од руба шума, изузев на одређеним и за то видно обележеним местима, у складу са прописаним мерама заштите од пожара;

– у већим насељима је обавезно организовање добровољне ватрогасне службе и система контроле и праћења у случају пожара, док у мањим насељима ову улогу може да обавља и аутохтоно становништво;

– водоводна мрежа треба да буде димензионисана за евентуална гашења пожара и опремљена уличним хидрантима и прикључцима за воду у близини осетљивих зона и објеката;

– са аспекта изградње треба се одређивати за материјале који имају већи степен ватроотпорности;

– саобраћајном мрежом обезбедити максималну приступачност деловима насеља и објектима који су угрожени од пожара;

– оформити безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара;

– у насељима, у случају да пожар захвати већи број објеката, пожељно је да се на приступачним и погодним местима поставе или укопају приручни танкови за воду.

Основне мере заштите од клизишта:

– израда катастра клизишта и карте стабилности терена;

– строга забрана непланске сече шума на покренутим клизним теренима;

– строго ограничавање дотицања воде из домаћинстава у ратресите и нагнуте падине и обезбедити каналисано одвођење отпадних вода до природног реципијента;

– у зонама клизишта ограничити намене површина за ширење насеља и изградњу стамбених, јавних, привредних и инфраструктурних објеката и ускладити их са степеном развијености клизишта, док је код пољопривредног земљишта у угроженим зонама од клизишта потребно забранити ратарску производњу.

Основне мере заштите од земљотреса:

– техничке норме о изградњи објеката (асеизмичка изградња);

– избор локације за изградњу;

– заштита од земљотреса, треба да представља континуиран процес који обухвата: просторно и урбанистичко планирање (генерално и детаљно), архитектонско и грађевинско пројектовање и изградњу објеката;

– грађење објеката треба усмерити у правцу усклађивања са сеизмогеолошким особинама терена како би се смањило ниво повредљивости објеката и сеизмичког ризика, а тиме и штета од евентуалног земљотреса;

– заштита људи од последица удара кинетичке енергије у тлу, као и материјалних добара спроводиће се кроз статичке прорачуне на 8° и 9° MCS, као и путем еластичних веза и преносника.

Штаб цивилне заштите и други субјекти одговорни за заштиту од ратних разарања и елементарних непогода, треба детаљно да размотре и разраде предложене мере у посебном плану заштите од ратних разарања и елементарних непогода.

7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Основна намена простора 2019. године на подручју Просторног плана (587,89 km²), (Табела 5) има следећу структуру: пољопривредно земљиште 158,50 km² (26,96%); шуме и шумско земљиште 379,83 km² (64,61%); грађевинско земљиште 33,58 km² (5,71%); и водно земљиште 15,97 km² (2,72%).

Табела 5. Приказ биланса основне намене на подручју Просторног плана 2019.

Р. бр.	Катастарска општина/ Просторни план	Пољопривредно		Шумско		Водно		Грађевинско		Укупно	
		km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%
1.	Горња Лисина	12.87	35.19	19.12	3.25	0.78	0.13	3.82	0.65	36.58	6.22
2.	Горња Ржана	7.97	59.92	4.93	0.84	0.01	0.00	0.39	0.07	13.30	2.26
3.	Доња Лисина	3.39	22.65	10.74	1.83	0.01	0.00	0.84	0.14	14.98	2.55
4.	Доња Ржана	2.55	21.53	8.86	1.51	0.05	0.01	0.40	0.07	11.86	2.02
5.	Милевци	7.37	51.11	6.33	1.08	0.01	0.00	0.71	0.12	14.42	2.45
6.	Плоча	4.61	47.47	4.65	0.79	0.01	0.00	0.45	0.08	9.72	1.65
7.	Битврђа	1.12	7.44	13.58	2.31	0.01	0.00	0.40	0.07	15.11	2.57
8.	Божница	29.16	37.33	44.53	7.58	0.01	0.00	4.41	0.75	78.12	13.29
9.	Власина Округлица	8.51	30.37	12.86	2.19	2.19	0.37	4.46	0.76	28.02	4.77
10.	Власина Рид	13.69	25.73	27.38	4.66	5.51	0.94	6.63	1.13	53.21	9.05
11.	Власина Стојковићева	10.41	49.87	1.32	0.22	7.09	1.21	2.06	0.35	20.88	3.55
12.	Грозатовци	2.45	29.16	5.67	0.97	0.01	0.00	0.26	0.04	8.39	1.43
13.	Драјинци	2.14	25.35	5.93	1.01	0.01	0.00	0.37	0.06	8.45	1.44
14.	Клисура	8.41	17.99	36.08	6.14	0.20	0.03	2.06	0.35	46.74	7.95
15.	Колуница	1.74	13.89	10.64	1.81	0.02	0.00	0.12	0.02	12.52	2.13
16.	Ново Село	12.94	18.50	56.34	9.58	0.01	0.00	0.65	0.11	69.94	11.90
17.	Стрезимировци	1.22	13.11	7.67	1.31	0.01	0.00	0.41	0.07	9.31	1.58
18.	Топли До	3.65	18.26	15.79	2.69	0.01	0.00	0.53	0.09	19.98	3.40
19.	Топли Дол	11.68	47.36	12.46	2.12	0.01	0.00	0.51	0.09	24.66	4.19
20.	Бајинци	0.87	10.74	6.88	1.17	0.01	0.00	0.31	0.05	8.06	1.37
21.	Преслап	5.52	23.80	17.30	2.94	0.01	0.00	0.38	0.06	23.21	3.95
22.	Црна Трава	6.22	10.30	50.76	8.64	0.01	0.00	3.42	0.58	60.42	10.28
23.	Просторни план	158.50	26.96	379.83	64.61	15.97	2.72	33.58	5.71	587.88	100.00

Основна намена простора 2032. године на подручју Просторног плана (587,89 km²), (Табела 6) имаће следећу структуру: пољопривредно земљиште 157,54 km² (26,80%); шуме и шумско земљиште 377,02 km² (64,13%); грађевинско земљиште 37,36 km² (6,08%); и водно земљиште 15,97 km² (2,72%).

Табела 6. Приказ биланса основне намене на подручју Просторног плана 2032.

Р.бр.	Катастарска општина/ Просторни план	Пољопривредно		Шумско		Водно		Грађевинско		Укупно	
		km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%
1.	Горња Лисина	12.87	35.19	19.12	3.25	0.78	0.13	3.82	0.65	36.58	6.22
2.	Горња Ржана	7.97	59.92	4.93	0.84	0.01	0.00	0.39	0.07	13.30	2.26
3.	Доња Лисина	3.39	22.65	10.74	1.83	0.01	0.00	0.84	0.14	14.98	2.55
4.	Доња Ржана	2.55	21.53	8.86	1.51	0.05	0.01	0.40	0.07	11.86	2.02
5.	Милевци	7.37	51.11	6.33	1.08	0.01	0.00	0.71	0.12	14.42	2.45
6.	Плоча	4.61	47.47	4.65	0.79	0.01	0.00	0.45	0.08	9.72	1.65
7.	Битврђа	1.12	7.44	13.58	2.31	0.01	0.00	0.40	0.07	15.11	2.57
8.	Божица	29.16	37.33	44.53	7.58	0.01	0.00	4.41	0.75	78.12	13.29
9.	Власина Округлица	8.36	29.85	12.13	2.06	2.19	0.37	5.34	0.91	28.02	4.77
10.	Власина Рид	12.97	24.37	26.64	4.53	5.51	0.94	8.10	1.38	53.21	9.05
11.	Власина Стојковићева	10.32	49.42	0.90	0.15	7.09	1.21	2.58	0.44	20.88	3.55
12.	Грозатовци	2.45	29.16	5.67	0.97	0.01	0.00	0.26	0.04	8.39	1.43
13.	Драјинци	2.14	25.35	5.93	1.01	0.01	0.00	0.37	0.06	8.45	1.44
14.	Клисура	8.41	17.99	36.08	6.14	0.20	0.03	2.06	0.35	46.74	7.95
15.	Колуница	1.74	13.89	10.64	1.81	0.02	0.00	0.12	0.02	12.52	2.13
16.	Ново Село	12.94	18.50	56.34	9.58	0.01	0.00	0.65	0.11	69.94	11.90
17.	Стрезимировци	1.22	13.11	7.67	1.31	0.01	0.00	0.41	0.07	9.31	1.58
18.	Топли До	3.65	18.26	15.79	2.69	0.01	0.00	0.53	0.09	19.98	3.40
19.	Топли Дол	11.68	47.36	12.46	2.12	0.01	0.00	0.51	0.09	24.66	4.19
20.	Бајинци	0.87	10.74	6.88	1.17	0.01	0.00	0.31	0.05	8.06	1.37
21.	Преслап	5.52	23.80	17.30	2.94	0.01	0.00	0.38	0.06	23.21	3.95
22.	Црна Трава	6.22	10.30	49.86	8.48	0.01	0.00	4.33	0.74	60.42	10.28
23.	Просторни план	157.54	26.80	377.02	64.13	15.97	2.72	37.36	6.35	587.88	100.00

Основна намена простора 2032. године на подручју посебне намене (Табела 7) (376,79 km²) имаће следећу структуру: пољопривредно земљиште 114,60 km² (30,41%); шуме и шумско земљиште 215,85 km² (57,29%); грађевинско земљиште 30,41 km² (8,07%); и водно земљиште 15,93 km² (4,23%).

Табела 7. Приказ биланса основне намене на подручју посебне намене 2032.

Р. бр.	Катастарска општина/Посебна намена	Пољопривредно		Шумско		Водно		Грађевинско		Укупно посебна намена	
		km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%	km ²	%
1.	Горња Лисина	12.87	35.19	19.12	5.07	0.78	0.21	3.82	1.01	36.58	9.71
2.	Горња Ржана	7.97	60.79	4.74	1.26	0.01	0.00	0.39	0.10	13.11	3.48
3.	Доња Лисина	3.39	22.65	10.74	2.85	0.01	0.00	0.84	0.22	14.98	3.98
4.	Доња Ржана	2.55	21.53	8.86	2.35	0.05	0.01	0.40	0.11	11.86	3.15
5.	Милевци	7.37	51.11	6.33	1.68	0.01	0.00	0.71	0.19	14.42	3.83
6.	Плоча	4.61	47.47	4.65	1.23	0.01	0.00	0.45	0.12	9.72	2.58
7.	Битврђа	0.16	35.31	0.27	0.07	0.01	0.00	0.02	0.00	0.45	0.12
8.	Божица	29.16	37.34	44.52	11.82	0.01	0.00	4.41	1.17	78.11	20.73
9.	Власина Округлица	6.03	0.00	3.05	0.81	2.19	0.58	5.34	1.42	16.61	4.41
10.	Власина Рид	12.97	24.37	26.63	7.07	5.51	1.46	8.10	2.15	53.20	14.12
11.	Власина Стојковићева	10.32	49.42	0.90	0.24	7.09	1.88	2.58	0.68	20.88	5.54
12.	Грозатовци	2.45	29.98	5.44	1.44	0.01	0.00	0.26	0.07	8.16	2.16
13.	Драјинци	2.14	25.35	5.93	1.57	0.01	0.00	0.37	0.10	8.45	2.24
14.	Клисура	8.41	17.99	36.08	9.57	0.20	0.05	2.06	0.55	46.74	12.40
15.	Колуница	1.74	13.89	10.64	2.82	0.02	0.01	0.12	0.03	12.52	3.32
16.	Топли До	0.44	71.62	0.17	0.04	0.01	0.00	0.00	0.00	0.62	0.16
17.	Топли Дол	0.44	1.80	23.66	6.28	0.01	0.00	0.51	0.14	24.63	6.54
18.	Црна Трава	1.57	27.29	4.13	1.10	0.01	0.00	0.04	0.01	5.75	1.53
19.	Посебна намена	114.60	30.41	215.85	57.29	15.93	4.23	30.41	8.07	376.79	100.00

До краја планског хоризонта 2032. године, највеће промене у намени простора биће у оквиру грађевинског земљишта, које ће на рачун пољопривредног повећати за 0.96 km², док ће се на рачун шумског земљишта повећати за 2.81 km².

У следећој табели грађевинско земљиште је у оквиру посебне намене дефинисано следећим катастарским парцелама:

Табела 8. Грађевинско земљиште у оквиру посебне намене

Р. бр.	Катастарска општина	Катастарска парцела број:
1.	Горња Лисина	21, 32, 33, 34, 119, 120, 121, 122, 123, 135, 136, 137, 138, 141, 195, 197, 204, 205, 372, 373, 374, 375, 376, 393, 400, 401, 441, 444, 445, 446, 447, 497, 500, 509, 510, 511, 512, 514, 515, 550, 552, 553, 554, 555, 566, 568, 585, 591, 645, 650, 653, 654, 676, 690, 693, 723, 742, 743, 744, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 755, 756, 757, 758, 771, 772, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 788, 790, 795, 796, 797, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 808, 809, 816, 817, 818, 819, 858, 860, 861, 862, 863, 864, 870, 871, 879, 888, 903, 909, 916, 1492, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1560, 1561, 1564, 1565, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1573, 1574, 1575, 1628, 1629, 1633, 1650, 1663, 1664, 1666, 1681, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1777, 1797, 1798, 1800, 1802, 1807, 1809, 1851, 1860, 1861, 1862, 1866, 1916, 1928, 1929, 2166, 2168, 2169, 2171, 2172, 2173, 2174, 2278, 2281, 2282, 2291, 2618, 2619, 2621, 2622, 2635, 2639, 2677, 2678, 2690, 2702, 2708, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2730, 2731, 2732, 2733, 2846, 2847, 2849, 2850, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2912, 2913, 2914, 2915, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 3097, 3100, 3101, 3102, 3104, 3106, 3124, 3179, 3181, 3199, 3219, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3274, 3276, 3337, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3360, 3361, 3362, 3365, 3366, 3370, 3487, 3488, 3504, 3508, 3509, 3510, 3511, 3536, 3552, 3554, 3564, 3565, 3569, 3570, 3631, 3632, 3797, 3798, 3820, 3822, 3988, 3990, 4041, 4084, 4094, 4095, 4112, 4113, 4115, 4116, 4117, 4133, 4134,

		4147, 4148, 4150, 4152, 4153, 4154, 4155, 4156, 4157, 4160, 4162, 4175, 4178, 4181, 4182, 4190, 4191, 4192, 4193, 4194, 4196, 4198, 4199, 4203, 4205, 4211, 4214, 4215, 4216, 4217, 4218, 4219, 4220, 4227, 4228, 4231, 4248, 4258, 4264, 4283, 4284, 4285, 4287, 4288, 4291, 4334, 4335, 4336, 4337, 4353, 4356, 4357, 4363, 4364, 4365, 4420, 4421, 4422, 4423, 4427, 4428, 4429, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4461, 4462, 4464, 4465, 4484, 4501, 4520, 4523, 4529, 4530, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4555, 4556, 4557, 4559, 4593, 4594, 4609, 4610, 4612, 4613, 4614, 4615, 4617, 4618, 4619, 4620, 4629, 4774, 4866, 4948, 4949, 4950, 4951, 4952, 4953, 5002, 5006, 5007, 5010, 5026, 5031, 5034, 5035, 5036, 5043, 5045, 5047, 5048, 5051, 5062, 5063, 5064, 5066, 5067, 5068, 5069, 5109, 5110, 5111, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5118, 5119, 5120, 5131, 5132, 5162, 5192, 5200, 5201, 5202, 5203, 5204, 5205, 5222, 5223, 5229, 5240, 5282, 5318, 5319, 5320, 5321, 5322, 5323, 5324, 5325, 5327, 5328, 5329, 5331, 5332, 5362, 5363, 5364, 5365, 5366, 5373, 5368, 5371, 5372, 5373, 5375, 5382, 5383, 5384, 5387, 5390, 5399, 5400, 5402, 5412, 5413, 5416, 5417, 5418, 5436, 5437, 5438, 5439, 5451, 5453, 5454, 5455, 5456, 5460, 5461, 5462, 5463, 5464, 5465, 5468, 5563, 5564, 5569, 5570, 5571, 5573, 5574, 5609, 5612, 5613, 5667, 5697, 5698, 5780, 5781, 5782, 5785, 5796, 5814, 5816, 5818, 5819, 5834, 5848, 5855, 5877, 5880, 5881, 5883, 5886, 5887, 5889, 5890, 6125, 6164, 6181, 6190, 6434, 6435, 6436, 6471, 6499, 6550, 6563, 6583, 6586, 6594, 6596, 6602, 6603, 6604, 6605, 6606, 6607, 6608, 6609, 6610, 6611, 6612, 6613, 6620, 6621, 6629, 6665, 6672, 6677, 6696, 6702, 6711, 6712, 6713, 6717, 6718, 6719, 6720, 6732, 6736, 6737, 6835, 6846, 6847, 6851, 6852, 6856, 6929, 6945, 7093, 7094, 7096, 7097, 7099, 7100, 7105, 7108, 7120, 7123, 7125, 7128, 7129, 7210, 7211, 7212, 7216, 7224, 7225, 7227, 7233, 7234, 7235, 7236, 7237, 7238, 7239, 7240, 7241, 7242, 7243, 7244, 7245, 7246, 7247, 7248, 7249, 7250, 7251, 7252, 7253, 7254, 7255, 7256, 7257, 7260, 7261, 7262, 7263, 7264, 7265, 7266, 7267, 7268, 7269, 7270, 7271, 7272, 7273, 7274, 7275, 7276, 7277, 7278, 7279, 7280, 7281, 7282, 7283, 7284, 7285, 7286, 7287, 7288, 7289, 7290, 7291, 7292, 7293, 7295, 7296, 7297, 7298, 7299, 7300, 7301, 7302, 7303, 7305, 7306, 7307, 7308, 7309, 7310, 7311, 7312, 7313, 7315, 7316, 7318, 7319, 7320, 7322, 7323, 7324, 7325, 7326, 7327, 7328, 7329, 7330, 7331, 7332, 7334, 7335, 7336, 7337, 7338, 7339, 7340, 7341, 7342, 7343, 7344, 7345, 7346, 7347, 7348, 7349, 7350, 7351, 7352, 7353, 7354, 7355, 7364, 7365, 7366, 7367, 7378, 7379, 7380, 7382, 7384, 7385, 7386, 7387, 7388, 7389, 7391, 7392, 7393, 7394, 7395, 7396, 7398, 7400, 7401, 7402, 7403, 7405, 7406, 7407, 7408, 7409, 7410, 7411, 7412, 7415, 7416, 7417, 7418, 7420, 7421, 7425, 7426, 7428, 7430, 7435, 7438, 7706, 7707, 7708, 7709, 7710, 7711, 7712, 7713, 7714, 7715, 7716, 7717, 7718, 7719, 7720, 7721, 7722, 7723, 7724, 7725, 7726, 7727, 7728, 7729, 7730, 7731, 7732, 7733, 7734, 7736, 7737, 7738, 7739, 7740, 7741, 7742, 7761, 7762, 7763, 7764, 7765, 7769, 7770, 7771, 7772, 7773, 7774, 7777, 7776, 7777, 7778, 7779, 7780, 7781, 7782, 7783, 7784, 7785, 7786, 7787, 7788, 7789, 7790, 7791, 7792, 7793, 7794, 7795, 7796, 7797, 7798, 7800, 7801, 7802, 7803, 7804, 7805, 7806, 7847, 7849, 7850, 7856, 7880, 7882, 7883, 7884, 7904, 7919, 7920, 7922, 7937, 7985, 7986, 8066, 8098, 8101, 8103, 8148, 8164, 8166, 8167, 8168, 8171, 8172, 8173, 8174, 8205, 8208, 8231, 8235, 8237, 8238, 8239, 8240, 8241, 8242, 8243, 8246, 8342, 8345, 8346, 8644, 8646, 8647, 8648, 8649, 8650, 8656, 8668, 8669, 8670, 8676, 8677, 8678, 8679, 8680, 8681, 8682, 8683, 8684, 8686, 8687, 8688, 8689, 8697, 8698, 8700, 8702, 8705, 8729, 8731, 8732, 8743, 8744, 8766, 8901, 8902, 8903, 8905, 8913, 8917, 8953, 8973, 8976, 8977, 8987, 8988, 8989, 8994, 8995, 9285, 9298, 9458, 9460, 9462, 9473, 9474, 9475, 9486, 9487, 9562, 9594, 9598, 9599, 9600, 9601, 9624, 9644, 9645, 9658, 9660, 9662, 9686, 9687, 9690, 9691, 9708, 9709, 9721, 9745, 9749, 9750, 9756, 9758, 9759, 9760, 9761, 9762, 9767, 9769, 9770, 9771, 9772, 9773, 9774, 9776, 9780, 9783, 9784, 9785, 9786, 9787, 9789, 9790, 9791, 9792, 9793, 9794, 9795, 9796, 9797, 9799, 9800, 9801, 9802, 9803, 9804, 9805, 9807, 9808, 9809, 9810, 9811, 9812, 9813, 9814, 9818, 9826, 9827, 9828, 9829, 9831, 9832, 9833, 9834, 9835, 9838, 9839, 9847, 9854, 9856, 9857, 9861, 9863, 9864, 9865, 9892, 9893, 9894, 9895, 9896, 9897, 9898, 9899, 9902, 9904, 9924, 9933, 9934, 9935, 9936, 9942, 9943, 9945, 9946, 9947, 9948, 9950, 10137, 10138, 10139, 10140, 10150, 10151, 10152, 10153, 10154, 10155, 10156, 10159, 10166, 10167, 10168, 10169, 10170, 10173, 10231, 10232, 10241, 10269, 10275, 10276, 10277, 10278, 10279, 10492, 10642, 10645, 10646, 10648, 10654, 10655, 10656, 10657, 10658, 10660, 10662, 10663, 10664, 10665, 10666, 10667, 10668, 10671, 10672, 10673, 10675, 10676, 10677, 10679, 10680, 10682, 10683, 10684, 10685, 10686, 10687, 10695, 10696, 10650/2, 10652/1, 10653/1, 10659/1, 1314/1, 1314/2, 1315/1, 1328/1, 1328/2, 1332/1, 1333/1, 1927/1, 1927/2, 1930/1, 2848/1, 2848/2, 2922/2, 3024/3, 3107/2, 3823/1, 3823/2, 3987/1, 3994/2, 4087/1, 4087/2, 4188/1, 4189/1, 4189/2, 4352/1, 4381/1, 4381/2, 4571/1, 5178/1, 5178/2, 5178/4, 5330/1, 5330/2, 5435/1, 5572/1, 5572/2, 5831/1, 646/1, 646/4, 649/1, 649/2, 7101/2, 7114/2, 7116/1, 7231/2, 7231/3, 7231/4, 7294/1, 7294/2, 7375/1, 7375/2, 7381/1, 7381/2, 7383/2, 7436/1, 7436/11, 7436/12, 7436/2, 7436/4, 7436/8, 762/1, 762/2, 7705/1, 7705/3, 789/1, 789/2, 789/3, 789/4, 7903/1, 7903/2, 7903/3, 792/1, 792/2, 807/1, 8097/1, 8097/2, 8194/1, 8194/2, 831/2, 8912/1, 905/1, 907/2, 9476/1, 9476/2, 9788/1, 9788/2, 9830/1, 9830/2, 9890/1.
2.	Горња Ржана	424, 648, 649, 657, 658, 659, 678, 679, 683, 687, 688, 689, 692, 694, 695, 696, 699, 700, 711, 713, 714, 715, 716, 720, 765, 771, 772, 1265, 1266, 1267, 1268, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1277, 1278, 1282, 1284, 1304, 1305, 1306, 1308, 1309, 1310, 1311, 1317, 1382, 1383, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1458, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1492, 1498, 1499, 1500, 1509, 1511, 1513, 1514, 1515, 1533, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1907, 1914, 1920, 1921, 1922, 1923, 1975, 1990, 1991, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2042, 2043, 2044, 2046, 2048, 2050, 2055, 2058, 2059, 2067, 2068, 2070, 2071, 2072, 2075, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2083, 2100, 2103, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2119, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2152, 2153, 2156, 2159, 2195, 2196, 2201, 2349, 2358, 2486, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2552, 2553, 2554, 2586, 2587, 2589, 2591, 2592, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2606, 2607, 2608, 2609, 3075, 3160, 3162, 3175, 3176, 3177, 3178, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3199, 3200, 3203, 3204, 3242, 3248, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3309, 3317, 3319, 3327, 3328, 3329, 3331, 3353, 3373, 3442, 3445, 3450, 3451, 3452, 1307/1, 1307/2, 1401/1, 1401/2, 1451/2, 2129/1, 2129/2, 2485/2, 680/1, 718/2, 766/1, 982/2.
3.	Доња Лисина	412, 413, 414, 415, 424, 451, 453, 473, 474, 476, 506, 507, 508, 509, 528, 530, 531, 532, 584, 585, 586, 590, 598, 599, 1105, 1109, 1113, 1136, 1137, 1140, 1230, 1231, 1242, 1243, 1264, 1265, 1266, 1267, 1269, 1480, 1488, 1489, 1525, 1526, 1527, 1843, 1846, 1847, 1848, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1862, 1863, 1864, 1865, 1867, 1868, 1870, 1915, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1935, 1936, 1937, 1938, 1947, 1948, 1950, 1951, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2013, 2049, 2209, 2210, 2242, 2258, 2267, 2356, 2361, 2483, 2487, 2497, 2498, 2499, 2505, 2506, 2507, 2508, 2510, 2511, 2513, 2514, 2516, 2517, 2549, 2550, 2551, 2552, 2554, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2586, 2587, 2591, 2592, 2595, 2598, 2601, 2602, 2611, 2612, 2613, 2657, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2672, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2705, 2706, 2711, 2785, 2786, 2788, 2789, 2790, 2795, 2804, 2805, 2813, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2832, 2837, 2838, 2839, 2840, 2845, 2846, 2847, 2850, 2851, 2854, 2855, 2856, 2860, 2862, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2961, 2962, 2963, 3000, 3001, 3002, 3003, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3035, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3071, 3072, 3075, 3076, 3077, 3080, 3081, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3101, 3102, 3103, 3104, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3113, 3114, 3115, 3116, 3121, 3124, 3132, 3138, 3145, 3171, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3194, 3196, 3199, 3200, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3223, 3226, 3227, 3256, 3267, 3268, 3269, 3276, 3280, 3296, 3320, 3325, 3326, 3329, 3331, 3332, 3333, 3339, 3340, 3341, 3342, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3352, 3353, 3356, 3359, 3416, 3417, 3538, 3539, 3440, 3544, 3545, 3546, 3547, 4573, 4574, 4575, 4578, 4598, 4599, 4600, 4601, 4602, 4608, 4610, 4617, 4618, 4629, 4670, 4671, 4673, 4675, 4719, 4720, 4723, 4755, 4803, 4842, 4843, 4844, 4846, 4847, 4849, 4857, 4859, 4860, 4866, 4875, 4877, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4892, 4926, 4960, 4963, 4977, 4978, 4979, 4980, 4983, 4984, 4985, 4986, 4988, 4990, 4992, 5001, 5004, 5005, 5015, 5016, 5017, 5018, 5022, 5029, 5030, 5031, 5032, 5033, 5036, 5039, 5043, 5044, 5048, 5049, 5052, 5053, 5069, 5070, 5074, 5075, 5076, 5077, 5085, 5086, 5090, 5091, 5092, 5093, 5094, 5097, 5101, 5104, 5128, 5131, 5132, 5133, 5135, 5136, 5138, 5139, 5145, 5146, 5147, 5148, 5153, 5154, 5156, 5157, 5161, 5162, 5163, 5164, 5167, 5169, 5172, 5173, 5192, 5193, 5194, 5197, 5240, 5241, 5242, 5243, 5244, 5245, 5282, 5284, 5285, 5287, 5288, 5290, 5309, 5310, 5311, 5312, 5317, 5318, 5326, 5329, 5333, 5344, 5345, 5446, 5669, 5686, 5802, 5804, 5806, 5812, 5824, 5866, 5870, 5871, 5872, 5873, 5874, 5876, 5877, 5878, 5880, 5881, 5883, 5884, 5885, 5890, 5895, 5898, 5912, 6209, 6210, 6211, 6212, 6254, 6255, 6256, 6260, 6261, 6262, 6263, 6267, 6270, 6293, 6296, 6297, 6298, 6312, 6315, 6318, 6325, 6334, 6337, 6345, 6346, 6347, 6351, 6352, 6353, 6354, 6361, 6379, 6380, 6384, 6387, 6389, 6393, 6395, 6399, 6415, 6416, 6422, 6423, 6429, 6431, 6439, 6494, 6495, 6496, 6506, 6509, 6553, 6554, 6555, 6560, 6563, 6585, 6586, 6587, 6589, 6603, 6604, 6605, 6606, 6623, 6624, 6625, 6630, 6634, 6638, 6642, 6643, 6644, 6646, 6647, 6650, 6651, 6656, 6657, 6661, 6670, 6716, 6750, 6752, 6753, 6754, 6757, 6759, 6766, 7358, 7566, 7567, 7568, 7569, 7574, 7576, 7577, 7966, 7967, 7970, 7971, 8008, 8010, 8029, 8031, 8033, 8034, 8035, 8036, 8037, 8043, 8060, 8061, 8062, 8063, 8064, 8065, 8066, 8067, 8068, 8069, 8070, 8071, 8072, 8073, 8074, 8075, 8076, 8077, 8078, 8079, 8080, 8081, 8082, 8083, 8084, 8085, 8086, 8087, 8088, 8089, 8090, 8091, 8092, 8093, 8094, 8095, 8096, 8097, 8098, 8099, 8100, 8101, 8102, 8103, 8104, 8105, 8106, 8107, 8108, 8109, 8110, 8111, 8112, 8113, 8114, 8115, 8116, 8117, 8118, 8119, 8120, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8132, 8133, 8134, 8135, 8136, 8137, 8138, 8139, 8140, 8141, 8142, 8143, 8144, 8145, 8146, 8147, 8148, 8149, 8150, 8151, 8152, 8153, 8154, 8155, 8156, 8157, 8158, 8159, 8160, 8161, 8162, 8163, 8164, 8165, 8166, 8167, 8168, 8169, 8170, 8171, 8172, 8173, 8174, 8175, 8176, 8177, 8178, 8179, 8180, 8181, 8182, 8

4.	Доња Ржана	73, 76, 172, 173, 265, 268, 313, 318, 319, 322, 323, 324, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 363, 370, 419, 420, 421, 422, 423, 427, 428, 431, 434, 465, 478, 481, 482, 483, 484, 487, 488, 490, 491, 492, 511, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 566, 567, 568, 569, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 585, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 604, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 629, 630, 631, 632, 633, 635, 638, 658, 665, 667, 669, 693, 694, 700, 702, 703, 728, 730, 732, 734, 735, 737, 738, 741, 742, 743, 762, 765, 766, 804, 805, 806, 807, 808, 842, 850, 865, 872, 906, 907, 908, 909, 911, 912, 913, 930, 985, 1001, 1019, 1027, 1031, 1034, 1115, 1117, 1207, 1218, 1220, 1221, 1234, 1235, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1249, 1250, 1251, 1252, 1254, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1279, 1281, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1297, 1320, 1321, 1323, 1332, 1335, 1338, 1339, 1351, 1353, 1492, 1494, 1583, 1584, 1585, 1638, 1811, 1813, 1814, 1815, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1846, 2432, 2517, 2519, 2520, 2521, 2580, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2617, 2618, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2646, 2647, 2648, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2698, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2946, 2947, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2955, 1118/1, 1118/2, 1248/1, 1248/2, 2518/2, 628/2, 634/1, 634/2.
5.	Милевци	196, 109, 111, 195, 197, 202, 203, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 439, 1434, 1438, 1440, 1441, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1557, 1564, 1565, 1567, 1568, 1573, 1574, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1600, 1601, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1630, 1632, 1633, 1635, 1636, 1638, 1730, 2079, 2199, 2166, 2167, 2185, 2193, 2194, 2195, 2196, 2226, 2227, 2250, 2252, 2253, 2254, 2256, 2257, 2258, 2259, 2261, 2262, 2263, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2341, 2396, 2397, 2401, 2402, 2404, 2405, 2406, 2407, 2415, 2416, 2417, 2418, 2677, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2730, 2737, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2851, 2855, 2856, 2857, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2940, 2943, 2944, 2945, 2961, 2966, 2967, 3136, 3227, 3228, 3236, 3237, 3238, 3269, 3270, 3281, 3286, 3287, 3288, 3289, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3356, 3386, 3404, 3419, 3431, 3433, 3435, 3445, 3446, 3447, 3448, 3598, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3617, 3627, 3633, 3639, 3640, 3641, 3649, 3650, 3660, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3673, 3674, 3676, 3677, 3679, 3680, 3681, 3683, 3685, 3686, 3688, 3692, 3693, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3701, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3721, 3733, 3749, 3750, 3805, 3872, 3880, 4365, 4367, 4370, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376, 4377, 4379, 4380, 4381, 2255/1, 2260/2, 2264/2, 2265/2, 2340/2, 2403/1, 2471/1, 2728/1, 2728/2, 2773/1, 2773/2, 2773/3, 2774/1, 2774/2, 2774/3, 2774/4, 2775/1, 2775/2, 2775/3, 2776/1, 2776/2, 2776/3, 2776/4, 2963/1, 2964/1, 3275/2, 3301/1, 3301/2, 3301/3, 3302/1, 3302/2, 3302/3, 3303/1, 3303/2, 3303/3, 3304/1, 3304/2, 3304/3, 3304/4, 3304/5, 3304/6, 3306/1, 3307/1, 3308/1, 3308/2, 3310/3, 3311/3, 3682/1, 3682/2, 3684/1, 3684/2, 3687/1, 3687/2, 3700/1, 3700/2, 3700/3, 3702/1, 3702/2, 3702/3, 3703/1, 3703/2.
6.	Плоча	96, 97, 449, 450, 452, 459, 460, 590, 591, 592, 593, 594, 654, 655, 847, 848, 849, 851, 852, 865, 866, 870, 871, 872, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1040, 1041, 1042, 1046, 1050, 1051, 1052, 1053, 1105, 1106, 1109, 1115, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1140, 1141, 1142, 1143, 1157, 1170, 1172, 1217, 1240, 1242, 1243, 1245, 1256, 1257, 1258, 1259, 1303, 1304, 1305, 1497, 1498, 1516, 1615, 1640, 1641, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1657, 1658, 1660, 1663, 1667, 1670, 1674, 1675, 1676, 1685, 1689, 1719, 1728, 1732, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1762, 1765, 1775, 1776, 1777, 1778, 1851, 1861, 1862, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1883, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1894, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2202, 2403, 2415, 2416, 2418, 2419, 2451, 2452, 2689, 2690, 2697, 2742, 2743, 2797, 2798, 2799, 2800, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2821, 2822, 2827, 2828, 3303, 3334, 3362, 3369, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3444, 3452, 3499, 3500, 3502, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3542, 3543, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3683, 3696, 3698, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3747, 3749, 3750, 3751, 3753, 4136, 4145, 4191, 4192, 4194, 4198, 2687/2, 3544/1, 3544/2.
7.	Битврђа	4985, 4988, 4990, 5208, 5209, 5210, 5211, 5218.
8.	Божица	850, 858, 861, 862, 876, 877, 878, 1204, 1205, 1207, 1208, 1209, 1212, 1215, 1216, 1217, 1218, 1221, 1222, 1261, 1265, 1266, 1267, 1292, 1299, 1300, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1316, 1317, 1322, 1374, 1391, 1521, 1522, 1582, 1584, 1586, 1592, 1651, 1746, 1778, 1826, 1829, 1849, 1932, 1938, 1944, 1949, 1972, 1974, 1978, 1980, 1981, 1982, 1984, 1986, 1987, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 2064, 2065, 2066, 2069, 2095, 2096, 2101, 2102, 2103, 2107, 2111, 2112, 2113, 2129, 2164, 2173, 2174, 2175, 2176, 2187, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2202, 2203, 2206, 2217, 2237, 2245, 2311, 2312, 2313, 2316, 2317, 2325, 2326, 2505, 2507, 2578, 2580, 2581, 2591, 2592, 2593, 2602, 2603, 2604, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2624, 2625, 2626, 2628, 2631, 2632, 2633, 2634, 2645, 2695, 2707, 2745, 2746, 2747, 2748, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2906, 2911, 2912, 2968, 2969, 2973, 2974, 3014, 3017, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3028, 3032, 3034, 3035, 3158, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3183, 3184, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3205, 3206, 3207, 3295, 3297, 3298, 3300, 3303, 3305, 3306, 3307, 3485, 3498, 3499, 3517, 3519, 3520, 3521, 3528, 3640, 3649, 3666, 3968, 4038, 4076, 4077, 4078, 4080, 4082, 4083, 4087, 4098, 4100, 4109, 4110, 4111, 4132, 4146, 4147, 4148, 4289, 4290, 4292, 4293, 4294, 4295, 4297, 4299, 4522, 4527, 4654, 4657, 4658, 4663, 4666, 4668, 4671, 4678, 4680, 4809, 5078, 5079, 5080, 5081, 5082, 5083, 5085, 5087, 5089, 5090, 5092, 5093, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5209, 5228, 5229, 5230, 5231, 5232, 5233, 5411, 5412, 5479, 5493, 5605, 5606, 5614, 5615, 5616, 5618, 5619, 5622, 5625, 5679, 5680, 5681, 5716, 5865, 5930, 5931, 5932, 5934, 5949, 5950, 5951, 5952, 5953, 6051, 6052, 6055, 6061, 6075, 6637, 6730, 6731, 6751, 6752, 6753, 6754, 6788, 6789, 6790, 6795, 6796, 6797, 6804, 6810, 6811, 6813, 6814, 6815, 6816, 6842, 6843, 6844, 6845, 6846, 6894, 6909, 6910, 6915, 6916, 6917, 6925, 6926, 6927, 6930, 7075, 7076, 7098, 7099, 7100, 7101, 7102, 7103, 7104, 7105, 7106, 7107, 7108, 7109, 7112, 7113, 7114, 7115, 7116, 7117, 7118, 7119, 7121, 7127, 7129, 7130, 7132, 7133, 7146, 7152, 7176, 7193, 7194, 7195, 7196, 7197, 7199, 7200, 7201, 7266, 7267, 7268, 7269, 7270, 7271, 7284, 7286, 7288, 7289, 7290, 7291, 7314, 7315, 7316, 7326, 7329, 7331, 7413, 7415, 7416, 7424, 7425, 7428, 7440, 7441, 7442, 7454, 7459, 7488, 7523, 7525, 7527, 7528, 7529, 7530, 7531, 7532, 7534, 7559, 7560, 7591, 7597, 7608, 7609, 7610, 7611, 7620, 7621, 7622, 8102, 8112, 8113, 8123, 8145, 8156, 8367, 8384, 8391, 8392, 8403, 8404, 8694, 8970, 8971, 8972, 8973, 8974, 9000, 9003, 9006, 9182, 9190, 9191, 9192, 9194, 9195, 9233, 9234, 9235, 9239, 9245, 9246, 9247, 9248, 9249, 9250, 9280, 9281, 9282, 9317, 9318, 9320, 9321, 9322, 9331, 9335, 9336, 9346, 9379, 9386, 9550, 9551, 9657, 9667, 9669, 9671, 9672, 9673, 9674, 9677, 9785, 9792, 9799, 10003, 10099, 10100, 10151, 10176, 10180, 10183, 10184, 10186, 10191, 10192, 10193, 10197, 10230, 10232, 10241, 10252, 10253, 10357, 10438, 10439, 10440, 10441, 10442, 10443, 10444, 10445, 10446, 10447, 10448, 10449, 10450, 10452, 10459, 10460, 10462, 10463, 10464, 10465, 10466, 10467, 10468, 10469, 10470, 10471, 10472, 10473, 10474, 10475, 10476, 10477, 10478, 10479, 10481, 10482, 10483, 10484, 10485, 10486, 10487, 10496, 10502, 10503, 10504, 10505, 10506, 10507, 10508, 10509, 10510, 10511, 10512, 10513, 10514, 10515, 10516, 10517, 10518, 10519, 10520, 10521, 10522, 10523, 10524, 10525, 10526, 10527, 10528, 10529, 10530, 10531, 10532, 10533, 10534, 10535, 10536, 10537, 10538, 10539, 10540, 10541, 10542, 10543, 10544, 10545, 10546, 10547, 10548, 10549, 10550, 10551, 10552, 10553, 10554, 10556, 10557, 10558, 10559, 10560, 10561, 10562, 10564, 10565, 10571, 10572, 10573, 10574, 10575, 10576, 10577, 10578, 10579, 10580, 10581, 10582, 10583, 10584, 10585, 10586, 10587, 10588, 10589, 10590, 10591, 10592, 10593, 10594, 10595, 10596, 10597, 10598, 10599, 10600, 10601, 10602, 10603, 10604, 10606, 10658, 10662, 10816, 10876, 10953, 10979, 10980, 10981, 10982, 10983, 10984, 10985, 10986, 10987, 10988, 10989, 10990, 10991, 10992, 10993, 11023, 11047, 11048, 11049, 11050, 11054, 11055, 11057, 11058, 11116, 11117, 11148, 11160, 11161, 11162, 11165, 11166, 11173, 11181, 11182, 11184, 11185, 11186, 11306, 11323, 11325, 11326, 11327, 11328, 11329, 11330, 11331, 11333, 11334, 11343, 11344, 11352, 11353, 11355, 11356, 11358, 11360, 11361, 11362, 11363, 11365, 11366, 11375, 11376, 11377, 11380, 11411, 11411, 11414, 11415, 11422, 11426, 11427, 11428, 11482, 11547, 11550, 11552, 11554, 11556, 11636, 11638, 11640, 11647, 11828, 11837, 11838, 11842, 11845, 11846, 11847, 11849, 11851, 11852, 11856, 11939, 11943, 11944, 11945, 11961, 11962, 11996, 11997, 11998, 12170, 12171, 12173, 12183, 12184, 12185, 12202, 12285, 12286, 12288, 12340, 12342, 12343, 12344, 12345, 12348, 12353, 12426, 12427, 12428, 12429, 12431, 12437, 12438, 12448, 12474, 12476, 12477, 12480, 12481, 12490, 12492, 12493, 12499, 12500, 12613, 12634, 12763, 12787, 12788, 12789, 12796, 12797, 12887, 12890, 12898, 12899, 12900, 12903, 12905, 12925, 12926, 12932, 12933, 12934, 12935, 12936, 12937, 12938, 12939, 12940, 12941, 12942, 12943, 12944, 12945, 12951, 12952, 13008, 13011, 13012, 13013, 13014, 13015, 13016, 13017, 13018, 13019, 13022, 13041, 13068, 13069, 13073, 13083, 13084, 13608, 13611, 13615, 13625, 13665, 13685, 13688, 13689, 13737, 13738, 13958, 13978, 13980, 13985, 14015, 14018, 14019, 14020, 14024, 14025, 14026, 14027, 14028, 14029, 14109, 14116, 14117, 14124, 14206, 14208, 14216, 14279, 14282, 14315, 14406, 14407, 14414, 14415, 14416, 14417, 14418, 14419, 14420, 14422, 14423, 14426, 14431, 14432, 14449, 14540, 14555, 14557, 14558, 14559, 14560, 14561, 14562, 14563, 14564, 14565, 14566, 14567, 14568, 14589, 14590, 14591, 15002, 15004, 15008, 15053, 15055, 15171, 15172, 15173, 15280, 15282, 15301, 15302, 15315, 15322, 15326, 15331, 15332, 15344, 15345, 15355, 15356, 15361, 15364, 15365, 15366, 15367, 15368, 15369, 15370, 15372, 15373, 15374, 15375, 15380, 15381, 15383, 15384, 15385, 15387, 15388, 15390, 10451/1, 10451/2, 10480/1, 10480/2, 10563/1, 10563/2, 10563/3, 10563/4, 10563/5, 10563/6, 10563/7, 10563/8, 10563/9, 10570/1, 10885/1, 11332/2, 11332/3, 11332/4, 11332/5, 11332/6, 11332/7, 1133

9.	Власина Округлица	36, 37, 38, 39, 40, 47, 50, 51, 53, 56, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 75, 76, 77, 78, 80, 118, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 249, 250, 252, 278, 283, 284, 285, 286, 287, 311, 313, 352, 354, 357, 358, 359, 373, 380, 389, 390, 391, 392, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 407, 525, 526, 622, 626, 627, 636, 637, 638, 640, 659, 663, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 719, 720, 721, 722, 723, 725, 726, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 758, 759, 760, 761, 810, 814, 815, 816, 817, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 1062, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1112, 1113, 1114, 1115, 1118, 1133, 1134, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1157, 1184, 1185, 1186, 1189, 1192, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1209, 1210, 1211, 1212, 1220, 1221, 1223, 1224, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1233, 1234, 1235, 1240, 1241, 1242, 1249, 1250, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1294, 1295, 1296, 1298, 1305, 1306, 1307, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1330, 1331, 1334, 1336, 1337, 1338, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1356, 1357, 1358, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1378, 1379, 1380, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1483, 1484, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1492, 1495, 1496, 1497, 1498, 1533, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1546, 1547, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1695, 1701, 1830, 1831, 1838, 1839, 1840, 1841, 1843, 1846, 1934, 1935, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1943, 1944, 1945, 1947, 1950, 1951, 1952, 1959, 2048, 2049, 2111, 2112, 2184, 2185, 2188, 2238, 2250, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2299, 2300, 2303, 2304, 2305, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2315, 2316, 2321, 2322, 2325, 2447, 2456, 2457, 2459, 2466, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2492, 2520, 2524, 2526, 2579, 2602, 2603, 2606, 2607, 2611, 2613, 2614, 2636, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2655, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2797, 2798, 2799, 2801, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 3023, 3024, 3025, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3084, 3087, 3088, 3089, 3090, 3095, 3096, 3097, 3099, 3134, 3146, 3147, 3148, 3150, 3158, 3159, 3160, 3161, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3184, 3185, 3186, 3187, 3190, 3191, 3201, 3206, 3208, 3210, 3213, 3215, 3216, 3217, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3242, 3243, 3244, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3262, 3263, 3264, 3265, 3267, 3271, 3273, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3295, 3296, 3297, 3298, 3300, 3301, 3302, 3303, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3318, 3320, 3321, 3324, 3325, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3336, 3337, 3338, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3352, 3353, 3354, 3355, 3357, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3474, 3475, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3504, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3546, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3579, 3580, 3581, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3612, 3613, 3614, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3639, 3640, 3641, 3642, 3644, 3645, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3673, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3705, 3707, 3708, 3709, 3711, 3712, 3714, 3716, 3718, 3719, 3720, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3734, 3735, 3737, 3738, 3740, 3757, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3776, 3789, 3817, 3818, 3820, 3940, 3941, 3942, 3943, 3944, 3967, 3968, 3969, 3970, 3971, 3974, 3992, 3993, 3994, 3995, 4004, 4005, 4009, 4010, 4011, 4012, 4013, 4014, 4015, 4016, 4017, 4018, 4019, 4020, 4021, 4022, 4023, 4025, 4026, 4027, 4030, 4031, 4037, 4042, 4043, 4044, 4045, 4046, 4050, 4062, 4063, 4072, 4074, 4075, 4077, 4078, 4079, 4080, 4081, 4087, 4088, 4091, 4092, 4093, 4094, 4095, 4096, 4097, 4098, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103, 4104, 4105, 4106, 4107, 4108, 4109, 4112, 4113, 4114, 4115, 4117, 4142, 4145, 4162, 4180, 4181, 4183, 4184, 4223, 4224, 4225, 4226, 4227, 4228, 4240, 4241, 4266, 4290, 4291, 4292, 4293, 4299, 4321, 4322, 4323, 4324, 4325, 4326, 4327, 4328, 4329, 4330, 4334, 4342, 4348, 4349, 4350, 4351, 4352, 4353, 4355, 4356, 4357, 4361, 4362, 4368, 4369, 4371, 4372, 4373, 4374, 4376, 4377, 4378, 4379, 4384, 4385, 4388, 4389, 4390, 4392, 4393, 4394, 4395, 4398, 4671, 4672, 4674, 4675, 4679, 4680, 4681, 4682, 4683, 4684, 4686, 4688, 4689, 4690, 4694, 4734, 4791, 4792, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4798, 4826, 4827, 4829, 4830, 4831, 4832, 4833, 4834, 4836, 4851, 4853, 4854, 4891, 4892, 4893, 4894, 4896, 4900, 5046, 5047, 5049, 5053, 5054, 5055, 5056, 5057, 5058, 5059, 5060, 5062, 5063, 5064, 5065, 5066, 5067, 5068, 5069, 5073, 5079, 5092, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 5104, 5105, 5106, 5107, 5108, 5110, 5111, 5112, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5154, 5155, 5156, 5157, 5158, 5159, 5160, 5166, 5195, 5223, 5224, 5229, 5230, 5340, 5341, 5342, 5343, 5344, 5345, 5346, 5347, 5348, 5349, 5350, 5351, 5352, 5454, 5455, 5456, 5457, 5458, 5459, 5470, 5472, 5473, 5474, 5475, 5476, 5477, 5478, 5479, 5480, 5481, 5482, 5483, 5484, 5485, 5486, 5487, 5488, 5489, 5490, 5491, 5495, 5496, 5497, 5498, 5499, 5500, 5502, 5503, 5504, 5505, 5507, 5529, 5575, 5577, 5578, 5579, 5580, 5581, 5582, 5583, 5584, 5585, 5586, 5587, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593, 5594, 5595, 5596, 5597, 5598, 5599, 5600, 5602, 5603, 5604, 5605, 5606, 5607, 5608, 5609, 5610, 5611, 5612, 5613, 5614, 5615, 5616, 5617, 5618, 5619, 5620, 5621, 5622, 5623, 5624, 5625, 5626, 5627, 5628, 5629, 5630, 5631, 5632, 5633, 5634, 5635, 5636, 5637, 5639, 5640, 5641, 5642, 5644, 5645, 5651, 5652, 5653, 5654, 5655, 5656, 5657, 5658, 5659, 5660, 5662, 5663, 5664, 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 5670, 5671, 5672, 5673, 5674, 5675, 5676, 5677, 5678, 5679, 5680, 5681, 5682, 5683, 5684, 5685, 5686, 5687, 5688, 5689, 5690, 5691, 5692, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697, 5698, 5699, 5700, 5701, 5702, 5703, 5704, 5705, 5706, 5707, 5708, 5709, 5710, 5711, 5712, 5713, 5714, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5720, 5721, 5722, 5723, 5724, 5725, 5726, 5727, 5728, 5729, 5730, 5731, 5732, 5733, 5734, 5735, 5736, 5737, 5738, 5739, 5740, 5741, 5742, 5743, 5744, 5745, 5746, 5747, 5748, 5749, 5750, 5751, 5752, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5760, 5761, 5762, 5763, 5764, 5765, 5766, 5767, 5768, 5769, 5770, 5771, 5772, 5773, 5774, 5775, 5776, 5777, 5778, 5779, 5780, 5781, 5782, 5783, 5784, 5785, 5786, 5787, 5788, 5789, 5790, 5791, 5792, 5793, 5794, 5795, 5796, 5797, 5798, 5799, 5800, 5802, 5803, 5804, 5805, 5806, 5807, 5808, 5809, 5810, 5811, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5820, 5845, 5846, 5848, 5849, 5853, 5861, 5862, 5863, 5864, 5866, 5867, 5868, 5869, 5870, 5871, 5872, 5873, 6148, 6149, 6150, 6151, 6152, 6156, 6157, 6171, 6173, 6174, 6175, 6176, 6177, 6178, 6179, 6183, 6217, 6219, 6220, 6221, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6227, 6228, 6229, 6230, 6231, 6232, 6233, 6234, 6235, 6236, 6237, 6238, 6239, 6240, 6242, 6243, 6244, 6306, 6307, 6309, 6311, 6312, 6313, 6314, 6315, 6333, 6381, 6384, 6385, 6386, 6407, 6477, 6480, 6481, 6482, 6553, 6554, 6555, 6556, 6557, 6558, 6559, 6560, 6647, 6648, 6650, 6651, 6658, 6659, 6660, 6662, 6668, 6669, 6671, 6673, 6698, 6700, 6701, 6705, 6706, 6707, 6708, 6709, 6710, 6711, 6712, 6713, 6714, 6723, 6725, 6726, 6727, 6728, 6729, 6730, 6731, 6732, 6733, 6734, 6751, 6752, 6802, 6803, 6811, 6812, 6813, 6814, 6816, 6817, 6818, 6819, 6823, 6824, 6825, 6866, 6867, 6868, 6869, 6870, 6871, 6872, 6873, 6874, 6875, 6876, 6877, 6878, 6880, 6881, 6882, 6928, 7125, 7126, 7127, 7128, 7129, 7130, 7131, 7132, 7133, 7134, 7135, 7136, 7137, 7138, 7139, 7140, 7142, 7143, 7144, 7145, 7147, 7242, 7312, 7313, 7314, 7315, 7316, 7317, 7318, 7319, 7320, 7322, 7323, 7324, 7325, 7326, 7330, 7331, 7332, 7333, 7334, 7335, 7336, 7337, 7338, 7339, 7340, 7341, 7344, 7345, 7346, 7347, 7349, 7354, 7412, 7413, 7415, 7416, 7422, 7431, 7432, 7433, 7441, 7442, 7443, 7444, 7445, 7446, 7447, 7448, 7449, 7450, 7458, 7459, 7481, 7485, 7489, 7490, 7491, 7492, 7493, 7495, 7678, 7685, 7686, 7688, 7690, 7691, 7692, 7693, 7694, 7695, 7696, 7697, 7698, 7700, 7701, 7702, 7703, 7704, 7705, 7706, 7716, 7717, 7722, 7724, 7727, 7733, 7735, 7736, 7807, 7885, 7886, 7887, 7891, 7892, 7893, 7911, 7915, 7916, 7917, 7918, 7919, 7920, 7923, 7924, 7927, 7928, 7929, 7962, 7963, 7965, 7972, 7973, 7978, 7980, 7982, 7983, 7984, 7986, 7987, 7988, 7989, 7990, 7993, 7994, 7995, 8017, 8018, 8019, 8020, 8021, 8026, 8028, 8029, 8030, 8031, 8032, 8033, 8034, 8035, 8036, 8037, 8038, 8039, 8041, 8042, 8044, 8045, 8046, 8047, 8050, 8072, 8147, 8148, 8150, 8151, 8152, 8154, 8155, 8156, 8157, 8158, 8160, 8233, 8234, 8258, 8260, 8261, 8262, 8265, 8267, 8268, 8269, 8270, 8273, 8366, 8367, 8368, 8371, 8397, 8398, 8399, 8400, 8416, 8417, 8536, 8537, 8538, 8541, 8543, 8547, 8548, 8549, 8550, 8551, 8552, 8553, 8555, 8556, 8563, 8570, 8571, 8578, 8579, 8666, 8667, 8668, 8670, 8676, 8715, 8716, 8753, 8754, 8755, 8758, 8759, 8760, 8761, 8762, 8763, 8764, 8765, 8773, 8830, 8831, 8832, 8833, 8834, 8836, 8837, 8838, 8839, 8840, 8853, 8856, 8857, 8858, 8859, 8861, 8862, 8899, 9000, 9001, 9019, 9024, 9025, 9026, 9028, 9030, 9032, 9034, 9035, 9036, 9037, 9038, 9039, 9040, 9137, 9139, 9140, 9141, 9142, 9143, 9144, 9145, 9147, 9148, 9149, 9150, 9151, 9153, 9154, 9156, 9157, 9158, 9160, 9161, 9162, 9163, 9164, 9165, 9166, 9170, 9171, 9172, 9173, 9174, 9175, 9176, 9177, 9178, 9180, 9181, 1135/1, 1135/2, 1135/3, 1135/4, 1135/5, 1412/1, 1548/1, 1548/2, 2186/1, 2186/2, 2186/3, 2186/4, 2186/5, 2186/6, 2187/1, 2187/2, 2187/3, 2187/4, 2187/5, 2187/6, 2187/7, 2187/8, 2260/1, 2260/11, 2260/12, 2260/13, 2260/14, 2260/15, 2260/16, 2260/17, 2260/18, 2260/19, 2260/20, 2260/21, 2260/22, 2260/23, 2260/24, 2260/25, 2260/26, 2260/27, 2260/28, 2260/29, 2260/30, 2260/31, 2260/32, 2260/33, 2260/34, 2260/35, 2260/36, 2260/37, 2260/38, 2260/39, 2260/40, 2260/41, 2260/42, 2260/43, 2260/44, 2260/45, 2260/46, 2260/47, 2260/48, 2260/49, 2260/50, 2260/51, 2260/52, 2260/53, 2260/54, 2260/55, 2260/56, 2260/57, 2260/58, 2260/59, 2260/60, 2260/61, 2260/62, 2260/63, 2260/64, 2260/65, 2260/66, 2260/67, 2260/68, 2260/69, 2260/70, 2260/71, 2260/72, 2260/73, 2260/74, 2260/75, 2260/76, 2260/77, 2260/78, 2260/79, 2260/80, 2260/81, 2260/82, 2260/83, 2260/84, 2260/85, 2260/86, 2260/87, 2260/88, 2260/89, 2260/90, 2260/91, 2260/92, 2260/93, 2260/94, 2260/95, 2260/96, 2260/97, 2260/98, 2260/99, 2260/100, 2260/101, 2260/102, 2260/103, 2260/104, 2260/105, 2260/106, 2260/107, 2260/108, 2260/109, 2260/110, 2260/111, 2260/112, 2260/113, 2260/114, 2260/115, 2260/116, 2260/117, 2260/118, 2260/119, 2260/120, 2260/121, 2260/122, 2260/123, 2260/124, 2260/125, 2260/126, 2260/127, 2260/128, 2260/129, 2260/
----	-------------------	---

	1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 2200, 2201, 2251, 2288, 2289, 2291, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2418, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2453, 2454, 2456, 2457, 2458, 2459, 2504, 2505, 2519, 2520, 2521, 2642, 2653, 2654, 2655, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2700, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2728, 2729, 2730, 2731, 2750, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2759, 2760, 2761, 2762, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2790, 2791, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3135, 3149, 3150, 3151, 3153, 3154, 3256, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3268, 3276, 3277, 3370, 3372, 3373, 3374, 3375, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3515, 3536, 3537, 3538, 3542, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3572, 3596, 3600, 3695, 3696, 3709, 3712, 3713, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3732, 3734, 3735, 3736, 3738, 3740, 3741, 3743, 3744, 3745, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3764, 3766, 3767, 3768, 3769, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3782, 3786, 3791, 3813, 3814, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3855, 3863, 3864, 3869, 3871, 3872, 3877, 3880, 3881, 3882, 3883, 3884, 3886, 3888, 3889, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3897, 3898, 3899, 3900, 3901, 3906, 3908, 3909, 3913, 3914, 3915, 3916, 3917, 3918, 3920, 3921, 3927, 3932, 3934, 3935, 3936, 3938, 3939, 3943, 3944, 3945, 3946, 3948, 3949, 3957, 3968, 3972, 3976, 3977, 3978, 3979, 3984, 3985, 3995, 3999, 4001, 4002, 4003, 4008, 4012, 4013, 4014, 4016, 4017, 4019, 4020, 4022, 4032, 4033, 4040, 4047, 4048, 4049, 4055, 4057, 4058, 4059, 4060, 4061, 4062, 4064, 4066, 4068, 4069, 4071, 4072, 4073, 4074, 4075, 4077, 4078, 4083, 4104, 4105, 4106, 4123, 4235, 4242, 4237, 4267, 4270, 4272, 4273, 4274, 4279, 4292, 4293, 4297, 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303, 4304, 4307, 4316, 4319, 4348, 4350, 4351, 4376, 4377, 4378, 4523, 4524, 4553, 4554, 4560, 4561, 4563, 4564, 4583, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4592, 4595, 4596, 4597, 4598, 4599, 4600, 4601, 4615, 4616, 4617, 4619, 4622, 4623, 4624, 4625, 4626, 4628, 4630, 4631, 4632, 4639, 4640, 4641, 4645, 4646, 4719, 4734, 4735, 4736, 4750, 4751, 4753, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4761, 4842, 4845, 4846, 4847, 4848, 4849, 4850, 4851, 4852, 4853, 4854, 4855, 4858, 4860, 4861, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4873, 4874, 4878, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4890, 4941, 4942, 4943, 4944, 4945, 4947, 4948, 4949, 4950, 4951, 4952, 4953, 4955, 4956, 4957, 4958, 4963, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 4971, 4972, 4973, 4974, 4975, 4976, 4977, 4978, 4980, 4981, 4982, 4983, 4984, 4985, 4986, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 4993, 4994, 4995, 4996, 5000, 5004, 5049, 5050, 5051, 5054, 5058, 5059, 5064, 5065, 5066, 5068, 5078, 5111, 5115, 5117, 5118, 5121, 5127, 5150, 5151, 5152, 5153, 5154, 5155, 5156, 5157, 5164, 5165, 5168, 5169, 5170, 5176, 5213, 5215, 5218, 5219, 5220, 5221, 5222, 5223, 5224, 5225, 5226, 5227, 5228, 5229, 5230, 5231, 5232, 5233, 5234, 5235, 5236, 5238, 5246, 5247, 5248, 5250, 5251, 5252, 5253, 5254, 5255, 5256, 5257, 5258, 5259, 5260, 5261, 5262, 5263, 5264, 5265, 5266, 5267, 5268, 5269, 5270, 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279, 5280, 5281, 5282, 5309, 5310, 5311, 5312, 5405, 5406, 5407, 5408, 5451, 5455, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, 5462, 5508, 5513, 5515, 5516, 5517, 5518, 5519, 5520, 5523, 5524, 5525, 5526, 5529, 5530, 5535, 5538, 5539, 5540, 5541, 5542, 5543, 5544, 5545, 5546, 5547, 5548, 5549, 5550, 5553, 5554, 5555, 5556, 5557, 5558, 5559, 5560, 5561, 5562, 5563, 5564, 5565, 5566, 5567, 5568, 5569, 5571, 5572, 5575, 5576, 5577, 5578, 5579, 5580,
--	---

	11707, 11708, 11709, 11710, 11711, 11712, 11713, 11714, 11724, 11833, 11835, 11836, 11837, 11839, 11914, 11916, 11917, 11918, 11919, 11920, 11921, 11922, 11923, 11924, 11929, 11930, 11931, 11932, 11933, 11935, 11937, 11971, 11972, 11973, 11974, 11975, 11993, 12016, 12018, 12019, 12020, 12039, 12040, 12041, 12042, 12043, 12044, 12045, 12046, 12077, 12079, 12080, 12081, 12082, 12086, 12159, 12179, 12180, 12181, 12182, 12183, 12184, 12185, 12186, 12187, 12190, 12191, 12192, 12196, 12197, 12204, 12205, 12208, 12215, 12494, 12495, 12496, 12497, 12499, 12550, 12552, 12553, 12554, 12557, 12558, 12559, 12560, 12561, 12562, 12563, 12564, 12902, 12903, 12911, 12912, 12917, 12918, 12919, 12926, 12927, 12928, 12929, 12930, 12931, 12932, 12933, 12934, 12935, 12944, 12950, 12953, 12954, 12955, 12957, 12958, 13106, 13109, 13110, 13111, 13112, 13125, 13128, 13138, 13139, 13149, 13150, 13152, 13153, 13154, 13155, 13156, 13157, 13158, 13159, 13160, 13161, 13162, 13163, 13165, 13176, 13177, 13198, 13199, 13201, 13202, 13204, 13206, 13207, 13208, 13212, 13213, 13214, 13215, 13216, 13260, 13261, 13262, 13265, 13266, 13267, 13268, 13269, 13270, 13271, 13272, 13282, 13284, 13285, 13286, 13287, 13289, 13290, 13291, 13292, 13293, 13294, 13295, 13296, 13304, 13310, 13311, 13312, 13324, 13328, 13329, 13377, 13383, 13384, 13385, 13386, 13387, 13388, 13389, 13390, 13391, 13420, 13421, 13422, 13423, 13424, 13425, 13470, 13471, 13472, 13473, 13474, 13475, 13476, 13477, 13478, 13480, 13481, 13482, 13483, 13484, 13485, 13486, 13487, 13488, 13489, 13490, 13491, 13492, 13493, 13494, 13496, 13497, 13498, 13499, 13500, 13501, 13502, 13503, 13504, 13505, 13506, 13508, 13509, 13510, 13511, 13512, 13513, 13514, 13515, 13516, 13517, 13518, 13519, 13520, 13521, 13522, 13523, 13524, 13525, 13526, 13527, 13529, 13530, 13531, 13532, 13533, 13535, 13536, 13537, 13538, 13539, 13540, 13541, 13542, 13544, 13546, 13548, 13549, 13552, 13553, 13554, 13555, 13557, 13567, 13640, 13642, 13643, 13830, 13831, 13832, 13833, 13835, 13836, 13870, 13871, 13872, 13873, 13874, 13875, 13876, 13885, 13904, 13907, 13908, 13909, 13910, 13912, 13913, 13914, 13915, 13916, 13921, 13923, 13925, 13926, 13927, 13928, 13929, 13930, 13932, 13934, 13936, 13938, 13942, 13943, 13946, 13947, 13948, 13949, 13951, 13952, 13953, 13955, 13957, 13958, 13959, 13960, 13961, 13962, 13963, 13964, 13965, 13966, 13968, 13970, 13971, 13973, 10017/1, 10017/2, 10270/2, 10435/1, 10435/2, 10503/1, 10503/2, 12193/1, 12193/2, 1230/1, 1230/2, 13205/1, 13205/2, 13479/1, 13479/2, 13479/3, 13495/1, 13495/2, 13507/1, 13507/2, 13556/1, 13556/2, 13556/3, 1444/1, 1444/2, 1917/1, 1917/2, 1924/1, 1924/2, 3376/1, 3376/2, 3580/1, 3580/2, 3730/1, 3730/2, 3730/5, 3730/7, 3730/8, 3731/1, 3731/2, 3731/3, 3733/1, 3733/2, 3737/1, 3737/2, 3739/1, 3739/2, 3742/1, 3742/2, 3770/1, 3770/2, 3828/11, 3828/7, 3865/2, 3865/3, 3866/1, 3866/10, 3866/2, 3866/3, 3866/4, 3866/5, 3866/7, 3866/8, 3867/1, 3867/10, 3867/11, 3867/12, 3867/13, 3867/14, 3867/15, 3867/16, 3867/18, 3867/2, 3867/20, 3867/21, 3867/22, 3867/3, 3867/4, 3867/5, 3867/6, 3867/7, 3867/8, 3867/9, 3868/1, 3868/2, 3868/3, 3868/4, 3870/1, 3870/2, 3878/1, 3878/2, 3878/3, 3878/4, 3878/5, 3878/6, 3885/1, 3885/2, 3902/1, 3902/2, 3902/3, 3902/4, 3902/5, 3902/6, 3903/1, 3903/2, 3903/3, 3903/4, 3905/1, 3905/2, 3905/3, 3905/4, 3905/5, 3907/1, 3907/2, 3907/3, 3909/1, 3909/2, 3909/3, 3909/4, 3910/2, 3910/3, 3910/5, 3910/6, 3910/7, 3910/8, 3911/1, 3911/10, 3911/11, 3911/12, 3911/13, 3911/14, 3911/15, 3911/16, 3911/17, 3911/18, 3911/19, 3911/2, 3911/20, 3911/21, 3911/22, 3911/23, 3911/24, 3911/25, 3911/26, 3911/27, 3911/28, 3911/29, 3911/3, 3911/30, 3911/31, 3911/32, 3911/34, 3911/35, 3911/36, 3911/37, 3911/38, 3911/39, 3911/40, 3911/41, 3911/42, 3911/43, 3911/44, 3911/45, 3911/46, 3911/47, 3911/48, 3911/49, 3911/5, 3911/6, 3911/7, 3911/8, 3911/9, 3911/10, 3912/1, 3912/10, 3912/12, 3912/2, 3912/3, 3912/4, 3912/5, 3912/6, 3912/7, 3912/8, 3912/9, 3919/1, 3919/2, 3919/3, 3919/4, 3919/5, 3919/6, 3919/7, 3928/1, 3928/2, 3928/3, 3928/4, 3928/5, 3928/6, 3928/8, 3928/9, 3929/1, 3929/2, 3931/1,
--	---

		3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3072, 3073, 3074, 3075, 3077, 3078, 3079, 3080, 3179, 3180, 3181, 3184, 3186, 3200, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3209, 3210, 3247, 3248, 3398, 3399, 3400, 3401, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3425, 3428, 3432, 3433, 3434, 3435, 3439, 3529, 3550, 3551, 3552, 3553, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3576, 3577, 3578, 3580, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3602, 3606, 3608, 3610, 3620, 3632, 3634, 3635, 3648, 3649, 3650, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3670, 3687, 3697, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3706, 3709, 3802, 3805, 3806, 3807, 3808, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3829, 3830, 3831, 3832, 3833, 3834, 3836, 3837, 3838, 3839, 3840, 3841, 3844, 3845, 3846, 3847, 3848, 3849, 3850, 3851, 3852, 3853, 3854, 3859, 3869, 3938, 3989, 3990, 4024, 4026, 4027, 4028, 4029, 4030, 4031, 4032, 4033, 4034, 4035, 4036, 4037, 4038, 4041, 4042, 4043, 4049, 4052, 4053, 4102, 4103, 4133, 4134, 4137, 4138, 4139, 4140, 4141, 4155, 4156, 4158, 4159, 4160, 4161, 4162, 4163, 4165, 4166, 4167, 4174, 4175, 4176, 4177, 4178, 4180, 4181, 4232, 4235, 4236, 4237, 4238, 4239, 4241, 4242, 4243, 4244, 4255, 4256, 4257, 4303, 4304, 4305, 4306, 4307, 4308, 4309, 4310, 4311, 4312, 4313, 4314, 4315, 4316, 4317, 4324, 4325, 4326, 4327, 4328, 4329, 4330, 4331, 4332, 4333, 4336, 4337, 4338, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4365, 4367, 4370, 4371, 4372, 4389, 4390, 4393, 4394, 4395, 4396, 4397, 4398, 4401, 4405, 4407, 4409, 4411, 4412, 4413, 4414, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4496, 4498, 4499, 4500, 4501, 4504, 4505, 4506, 4507, 4509, 4510, 4511, 4512, 4513, 4514, 4515, 4516, 4517, 4518, 4519, 4520, 4521, 4522, 4523, 4524, 4525, 4526, 4527, 4528, 4529, 4530, 4532, 4533, 4534, 4537, 4538, 4539, 4541, 4542, 4546, 4547, 4561, 4562, 4563, 4564, 4572, 4573, 4584, 4585, 4586, 4633, 4634, 4635, 4636, 4639, 4640, 4641, 4642, 4677, 4678, 4679, 4680, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4889, 4890, 4892, 4893, 4894, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4901, 4904, 4910, 4916, 4917, 4918, 4924, 4925, 4926, 4927, 4928, 4929, 4930, 4932, 4933, 4937, 4943, 4944, 4946, 4947, 4951, 4954, 4955, 4956, 4957, 4959, 4960, 4968, 4969, 4970, 4971, 4972, 4973, 4977, 4978, 4979, 4980, 4981, 4982, 4983, 4984, 4985, 4986, 4988, 4989, 4990, 4991, 4992, 4993, 4996, 4997, 4998, 5000, 5001, 5002, 5003, 5004, 5005, 5006, 5007, 5008, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021, 5022, 5024, 5025, 5026, 5061, 5062, 5063, 5074, 5075, 5076, 5077, 5078, 5083, 5084, 5086, 5087, 5237, 5238, 5239, 5240, 5241, 5389, 5390, 5391, 5392, 5393, 5397, 5402, 5403, 5404, 5405, 5406, 5413, 5415, 5416, 5417, 5418, 5419, 5420, 5421, 5422, 5423, 5427, 5428, 5429, 5430, 5432, 5433, 5434, 5435, 5436, 5437, 5438, 5439, 5440, 5441, 5442, 5443, 5444, 5445, 5446, 5447, 5449, 5450, 5451, 5452, 5453, 5454, 5455, 5456, 5457, 5458, 5459, 5462, 5464, 5465, 5466, 5467, 5468, 5469, 5470, 5471, 5472, 5473, 5474, 5477, 5479, 5480, 5481, 5482, 5483, 5484, 5485, 5486, 5494, 5496, 5497, 5498, 5499, 5500, 5501, 5502, 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5508, 5509, 5510, 5511, 5512, 5513, 5514, 5515, 5516, 5517, 5520, 5522, 5523, 5524, 5533, 5536, 5537, 5538, 5539, 5540, 5541, 5542, 5544, 5545, 5546, 5547, 5548, 5549, 5550, 5551, 5552, 5553, 5554, 5555, 5556, 5557, 5558, 5559, 5560, 5561, 5562, 5563, 5564, 5565, 5566, 5567, 5569, 5574, 5575, 5576, 5577, 5578, 5579, 5580, 5581, 5582, 5583, 5586, 5587, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593, 5594, 5595, 5596, 5605, 5606, 5607, 5608, 5609, 5610, 5612, 5613, 5614, 5615, 5616, 5617, 5618, 5619, 5620, 5621, 5622, 5623, 5624, 5625, 5626, 5627, 5628, 5629, 5630, 5631, 5632, 5633, 5645, 5666, 5936, 5937, 5938, 5939, 5940, 5949, 5953, 5956, 5958, 5959, 5960, 5961, 5962, 5963, 5964, 5965, 5966, 5967, 5968, 5969, 5970, 5971, 5972, 5973, 5974, 5975, 5976, 5977, 5979, 5980, 5981, 5982, 5985, 6003, 6076, 6079, 6080, 6082, 6083, 6084, 6085, 6086, 6087, 6088, 6089, 6091, 6092, 6093, 6094, 6095, 6096, 6097, 1059/1, 1059/2, 1061/1, 1061/2, 1061/3, 1061/4, 1061/5, 1070/1, 1070/2, 1072/1, 1072/2, 1072/3, 1072/4, 1084/1, 1084/2, 1084/3, 1095/1, 1095/2, 1113/1, 1113/2, 1416/1, 1416/2, 1444/1, 1444/2, 1480/1, 1480/2, 1481/1, 1481/2, 1481/3, 1643/1, 1643/2, 1644/1, 1644/2, 1644/3, 1645/1, 1645/2, 1860/3, 2019/1, 2019/2, 2061/1, 2062/2, 2071/1, 2071/2, 219/1, 219/2, 219/3, 225/1, 225/2, 225/3, 225/4, 225/5, 225/6, 225/7, 228/1, 228/2, 2465/1, 2465/2, 253/1, 253/2, 253/3, 2552/1, 2552/2, 2662/1, 2662/2, 2665/1, 2665/2, 2666/1, 2666/2, 2668/1, 2668/2, 2668/3, 2668/4, 2669/1, 2669/2, 2762/1, 2762/2, 2903/1, 2903/2, 2915/1, 2915/2, 2917/1, 2917/2, 2917/3, 2993/1, 2993/2, 3554/1, 3554/2, 3698/1, 3698/2, 3866/2, 3866/3, 3868/1, 3868/2, 3868/3, 3868/4, 3868/5, 3947/1, 3947/10, 3947/11, 3947/12, 3947/13, 3947/14, 3947/15, 3947/16, 3947/17, 3947/18, 3947/19, 4039/1, 4039/2, 4039/3, 4039/4, 4168/1, 4168/2, 4431/1, 4891/1, 4891/2, 4958/1, 4958/2, 5023/1, 5023/2, 5023/3, 5431/1, 5431/2, 5543/1, 5634/1, 5634/2.
12.	Грозанови	1018, 1020, 1021, 1022, 1024, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1279, 1280, 1281, 1285, 1294, 1295, 1297, 1299, 1306, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1334, 1335, 1338, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1351, 1352, 1353, 1354, 1356, 1359, 1360, 1365, 1370, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1405, 1406, 1407, 1410, 1411, 1412, 1413, 1441, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1530, 1531, 1532, 1534, 1535, 1539, 1540, 1591, 1594, 1595, 1596, 1686, 1897, 1900, 1901, 1902, 1904, 401/1.
13.	Драјини	784, 783, 747, 746, 567, 563, 565, 561, 560, 724, 745, 744, 743, 930, 786, 1483, 1482, 1481, 1479, 755, 1475, 1337, 1334, 1326, 1325, 1324, 1320, 1318, 1162, 1309, 1285, 1102, 1101, 1100, 1098/2, 1134, 1133, 1182, 1267, 1269, 1367/3, 1125, 1123, 1122, 1109, 1276, 1275, 1265, 1253, 1252, 1245, 1293, 1291, 1290, 3115, 3117, 2818, 3122, 3121, 3120, 2872, 2822, 2821, 1358, 1357, 1356, 1355, 1354, 1336, 1333, 1332, 1331, 1329, 1328, 1327, 1319, 1317, 1273, 3130, 3129, 3157, 3156, 2866/2, 2862, 3176, 933, 580, 3502, 2786, 566, 839, 740, 730, 729, 728, 727, 726, 725, 1002, 448, 447, 936, 945, 937, 935, 914, 912, 1335, 796, 795, 794, 1468, 1144, 1140, 813, 812, 1330, 1323, 1322, 1321, 1316, 1311, 1310, 1272, 1360, 1359, 944, 939, 938, 915, 913, 1129, 1103, 1105, 1255, 1174, 1282, 1266, 1268, 1264, 1247, 1246, 3110, 3119, 3118, 3104, 2878, 2881, 2871, 2820, 3160, 3159, 3153, 3178, 2867, 2865, 2853, 2799, 2798, 620, 578, 576, 572, 570, 569, 568, 564, 562, 442, 932, 906, 905, 904, 863, 466, 749, 748, 1169, 1118, 1126, 1124, 1121, 1120, 1108, 1277, 1295, 1294, 1292, 1289, 1287, 1278, 1251, 1250, 1249, 1248, 3116, 3103, 2888, 2883, 2880, 2879, 2814, 3209, 3195, 3177, 3158, 3155, 3154, 2854, 3179, 3174, 1003, 450, 449, 948, 1480, 1478, 1477, 1476, 1474, 931, 928, 909, 785, 734, 731, 467, 1263, 1254, 3498, 1484, 879, 872, 862, 706, 705, 622, 453, 429, 3506, 3128, 3127, 3126, 3124, 3123, 2882, 2877, 2876, 2875, 2874, 2873, 2870, 2869, 2866/1, 2859, 2844, 2826, 2824, 2823, 2810, 2809, 2742, 3505, 3504, 1284, 1283, 1139, 1138, 1137, 1136, 1135, 1132, 1164, 1163, 1181, 1098/1, 3499, 3500, 3490, 3496, 1369, 1367/1, 1307, 1298, 1286, 1274, 1270, 1260, 1257, 1258, 1099, 1367/2, 2783, 1001.
14.	Клисура	129, 239, 247, 248, 249, 250, 251, 254, 311, 313, 316, 317, 321, 355, 356, 358, 359, 437, 438, 439, 442, 443, 444, 445, 447, 448, 490, 491, 502, 507, 510, 511, 512, 514, 517, 518, 519, 520, 525, 526, 531, 532, 590, 597, 603, 618, 619, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 641, 642, 886, 889, 890, 891, 892, 923, 926, 927, 929, 930, 932, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 995, 1007, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1112, 1118, 1119, 1165, 1189, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1482, 1483, 1485, 1529, 1530, 1531, 1539, 1540, 1541, 1542, 2141, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2168, 2169, 2171, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2219, 2315, 2316, 2353, 2525, 2526, 2534, 2535, 2575, 2585, 2594, 2614, 2616, 2617, 2618, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2629, 2630, 2635, 2645, 2695, 2696, 2699, 2722, 2723, 2724, 2725, 2731, 2733, 2781, 2782, 2913, 2915, 2953, 2954, 2955, 2957, 2959, 2960, 3050, 3094, 3204, 3205, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3237, 3238, 3400, 3587, 3588, 3589, 3590, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3604, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3628, 3629, 3781, 3782, 3783, 3784, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3819, 3820, 3821, 3843, 3848, 3849, 3850, 3851, 3852, 3853, 3871, 3872, 3873, 3874, 3876, 3878, 3880, 3908, 3910, 3911, 3968, 4077, 4088, 4207, 4248, 4263, 4264, 4418, 4420, 4421, 4422, 4423, 4424, 4425, 4426, 4427, 4428, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4437, 4438, 4439, 4441, 4442, 4443, 4444, 4445, 4446, 4447, 4448, 4449, 4450, 4451, 4452, 4453, 4454, 4455, 4457, 4458, 4459, 4460, 4461, 4462, 4466, 4467, 4468, 4469, 4470, 4471, 4473, 4474, 4475, 4476, 4477, 4478, 4480, 4481, 4482, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4492, 4493, 4499, 4500, 4501, 4507, 4508, 4509, 4511, 4512, 4518, 4520, 4541, 4565, 4566, 4574, 4588, 4648, 4649, 4650, 4657, 4661, 4800, 4803, 4806, 4808, 4809, 4815, 4816, 4817, 4818, 4820, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4831, 4834, 4838, 4843, 4844, 4845, 4855, 5030, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5036, 5041, 5043, 5109, 5111, 5112, 5113, 5118, 5119, 5122, 5132, 5135, 5137, 5141, 5164, 5173, 5395, 5528, 5540, 5541, 5542, 5543, 5580, 5715, 5717, 5719, 5720, 5986, 5989, 5990, 5991, 6264, 6265, 6266, 6267, 6268, 6269, 6270, 6271, 6340, 6341, 6342, 6343, 6344, 6345, 6348, 6349, 6370, 6376, 6377, 6380, 6383, 6454, 6456, 6475, 6477, 6478, 6479, 6480, 6488, 6492, 6499, 6501, 6502, 6503, 6504, 6505, 6506, 6507, 6508, 6509, 6510, 6511, 6512, 6521, 6570, 6574, 6576, 6581, 6582, 6588, 6589, 6590, 6591, 6592, 6593, 6614, 6615, 6616, 6625, 6626, 6627, 6628, 6629, 6630, 6632, 6633, 6659, 6867, 6868, 6871, 7040, 7043, 7046, 7162, 7169, 7170, 7175, 7182, 7183, 7187, 7189, 7190, 7191, 7192, 7193, 7194, 7195, 7196, 7197, 7198, 7199, 7200, 7201, 7202, 7203, 7206, 7207, 7208, 7210, 7211, 7212, 7213, 7214, 7282, 7353, 7376, 7377, 7378, 7379, 7380, 7381, 7383, 7390, 7391, 7536, 7543, 7544, 7545, 7549, 7550, 7551, 7552, 7553, 7554, 7602, 7603, 7604, 7605, 7606, 7607, 7609, 7612, 7613, 7625, 7626, 7628, 7629, 7630, 7632, 7663, 7668, 7669, 7734, 7736, 7879, 7880, 7881, 7886, 7892, 7913, 7921, 7922, 7949, 7959, 7960, 7961, 7969, 7986, 7989, 8014, 8026, 8028, 8029, 8030, 8031, 8032, 8033, 8034, 8035, 8036, 8074, 8119, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8130, 8307, 8309, 8345, 8351, 8355, 8356, 8357, 8358, 8398, 8415, 8420, 8425, 8462, 8473, 8474, 8494, 8498, 8515, 8518, 8589, 8615, 8621, 8624, 8634, 8669, 8674, 8676, 8855, 8857, 8858, 8888, 8890, 8891, 8892, 8896, 8897, 8898, 8899, 8900, 8901, 8902, 8903, 8904, 8939, 8954, 8955, 8969, 8974, 8976, 8979, 8983, 8984, 9173, 9174, 9175, 9176, 9238, 9240, 9241, 9245, 9246, 9247, 9248, 9272, 9273, 9274, 9275, 9276, 9277, 9278, 9279, 9280, 9281, 9282, 9287, 9288, 9289, 9323, 9324, 9329, 9332, 9334, 9335, 9344, 9348, 9349, 9353, 9382, 9411, 9439, 9963, 9969, 9970, 9991, 9992, 9993, 10015, 10042, 10191, 10192, 10193, 10194, 10195, 10196, 10197, 10237, 10238, 10239, 10240, 10422, 10426, 10429, 10435, 10436, 10437, 10441, 10442, 10445, 10446, 10452, 10453, 10454, 10455, 10456, 10457, 10458, 10459, 10460, 10636, 10637, 10645, 10691, 10706, 10709, 10713, 10796, 10941, 10944, 10945, 10946, 10947, 10948, 10949, 10955, 109

		12660, 12661, 12663, 12664, 12666, 12670, 10384/1, 10384/2, 11385/1, 11385/2, 11386/1, 11386/2, 11386/3, 11386/4, 11387/1, 11387/2, 11387/3, 11387/4, 11387/5, 11389/1, 11389/2, 11389/3, 11389/4, 11389/5, 11389/6, 11405/1, 11405/2, 1316/1, 3603/2, 3875/1, 3875/2, 4429/1, 4429/2, 4440/1, 4440/2, 4455/1, 4455/2, 4472/1, 4472/2, 4479/1, 4479/2, 5138/1, 5138/2, 5140/1, 5140/2, 5142/1, 591/2, 6339/1, 6339/2, 6657/1, 6657/2, 7285/1, 7608/1, 7608/2, 7631/1, 7631/2, 824/1, 824/2, 8478/1.
15.	Колуница	173, 174, 175, 176, 177, 178, 183, 184, 199, 200, 203, 204, 205, 262, 285, 313, 314, 333, 348, 349, 350, 351, 392, 394, 395, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 638, 743, 748, 750, 869, 884, 892, 893, 894, 895, 896, 899, 903, 930, 931, 935, 937, 939, 943, 1076, 1087, 1090, 1092, 1103, 1104, 1275, 1278, 396/1, 396/2, 936/1, 936/2.
16.	Топли Дол	254, 255, 256, 267, 268, 269, 270, 271, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317, 486, 487, 489, 541, 565, 571, 572, 574, 577, 578, 579, 580, 663, 664, 677, 870, 887, 1068, 1069, 1074, 1075, 1077, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1090, 1095, 1109, 1110, 1112, 1113, 1114, 1359, 1365, 1366, 1376, 1381, 1382, 1384, 1385, 1398, 1399, 1406, 1473, 2379, 2380, 2398, 2399, 2400, 2401, 2441, 2442, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2486, 2487, 2488, 2489, 2492, 2493, 2600, 2793, 2826, 2832, 2833, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2850, 2855, 2856, 2857, 2858, 2865, 2866, 2867, 3117, 3126, 3132, 3151, 3153, 3154, 3158, 3159, 3287, 3475, 3476, 3560, 3561, 3562, 3565, 3566, 3567, 3605, 3611, 3616, 3617, 3618, 3619, 3622, 3623, 3624, 3633, 4098, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103, 4304, 4312, 4328, 4330, 4331, 4332, 4333, 4335, 4336, 4337, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4347, 4348, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4364, 4365, 4366, 4368, 4369, 4514, 4655, 4665, 4825, 4826, 4835, 4836, 4847, 4922, 4924, 4925, 4926, 4934, 4936, 4937, 4943, 4944, 4946, 4947, 4949, 4950, 4951, 4952, 5035, 5065, 5080, 5082, 5084, 5085, 5135, 5136, 5137, 5138, 5139, 5140, 5141, 5142, 5143, 5144, 5145, 5151, 5152, 5188, 5189, 5190, 5191, 5192, 5204, 5205, 5246, 5247, 5435, 5436, 5438, 5439, 5440, 5442, 6296, 6299, 6300, 6302, 6303, 6318, 6330, 6342, 6357, 6554, 6557, 6558, 6559, 6560, 6561, 6562, 6563, 6565, 6567, 6574, 6648, 6650, 6708, 6743, 6775, 6776, 6778, 6781, 6782, 6786, 6797, 6802, 6861, 6862, 6927, 6933, 6938, 6939, 6960, 7011, 7014, 7018, 7022, 7023, 7026, 7028, 7029, 7032, 7036, 7037, 7038, 7039, 7040, 7042, 7113, 7114, 7115, 7116, 7117, 7152, 7154, 7155, 7159, 7160, 7161, 7162, 7184, 7207, 7212, 7371, 7372, 7373, 7374, 7375, 7376, 7377, 7396, 7397, 7398, 7399, 7403, 7404, 7428, 7430, 7437, 7450, 7451, 7452, 7566, 7567, 7572, 7575, 7579, 7582, 7587, 7591, 7592, 1070/1, 1070/2, 2795/1, 2795/2, 2799/1, 2815/2, 3285/2, 4837/1, 4939/2, 4939/3, 4957/2, 6295/1, 6295/2, 6295/3, 6295/4, 6363/1, 6649/1, 6649/2, 6800/1, 7027/1, 7027/2, 7027/3, 7118/2, 7119/1, 7119/2, 7120/1, 7120/2, 7141/1, 7148/1, 7148/2, 7151/3, 7153/2, 7402/1, 7568/1, 7570/2, 7576/1.
17.	Црна Трава	14173, 14174, 14361, 14366, 14367, 14368, 14372, 14379, 14380, 14381, 14383, 14735, 14751, 14762, 14770, 14773, 14774, 14792, 14171/1, 14738/1.

У случају разлика између текстуалног и графичког прилога, а везано за обухват грађевинског земљишта у оквиру посебне намене, меродавни су графички прилози у рефералним и детаљним картама Просторног плана.

Поред дефинисаног грађевинског земљишта у зони посебне намене могуће је уређајном основом, урбанистичким планом и урбанистичким пројектом прибавити додатно грађевинско земљиште искључиво за потребе јавне намене и реализације инфраструктурних система.

IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила уређења и грађења (у даљем тексту: правила) утврђена Просторним планом су обавезујућа за издавање локацијских услова у зони директне примене Просторног плана (укључујући и подручје детаљне разраде).

Правила утврђена Просторним планом за зоне са посебним режимом заштите су обавезујућа на подручју у границама ПИО „Власина“ и зоне III санитарне заштите изворишта водоснабдевања. Ова правила су обавезујућа и за усклађивање донетих просторних планова јединица локалне самоуправе, као и за изградњу и доношење нових урбанистичких планова на овом подручју. Правила су усмеравајућа за преостало подручје Просторног плана.

Правила се утврђују за:

- зоне са посебним режимом заштите простора (подручје режима заштите природних добара зоне санитарних заштите изворишта водоснабдевања и друге зоне заштите);
- насеља (делове насеља) обухваћена посебним режимом заштите;
- насеља (делове насеља) и атаре насеља која нису обухваћена посебним режимом заштите;
- коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре.

Просторним планом се не утврђују правила за зоне, за које је прописана израда плана генералне регулације, који ће утврдити одговарајућа правила.

Посебним прилогом Просторног плана обрађени су поверљиви садржаји комплекса специјалне намене (обрађени на нивоу регулационе разраде), а који се односе на посебне мере уређења и припреме територије за потребе одбране земље, у складу са чланом 10. Закона о планирању и изградњи.

Изградња планираних објеката и уређење простора реализоваће се у складу са процедурама дефинисаним Правилником о планирању, изградњи и одржавању објеката инфраструктуре које користе Министарство одбране и Војска Србије („Службени војни лист”, број 29/11-457).

У складу са условима Министарства одбране и на основу Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09), делови главе „IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА” саставни су део Посебног прилога (Анекса) који није доступан јавности.

На катастарској парцели број 70, катастарска општина Ново Село, општина Сурдулица, успоставља се јавни интерес и она ће бити прибављена, у целости или делом, у поступку експропријације, односно административним преносом, за формирање комплекса специјалне намене, а на основу елемента детаљне регулације дате у Посебном прилогу (Анексу) овог просторног плана.

За све случајеве који се не могу подвести под правила утврђена Просторним планом, примењују се правила утврђена просторним плановима јединица локалне самоуправе, односно у међувремену донетих урбанистичких планова на основу овог просторног плана или просторног плана јединице локалне самоуправе.

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1. Правила уређења за зоне са посебним режимом заштите простора

Утврђују се следеће зоне са посебним режимом заштите простора:

- подручја режима заштите природног добара (ПИО „Власина” – I, II и III степен заштите);
- еколошки значајна подручја (међународно значајно подручје за биљке (IPA); међународно и национално значајно подручје за птице (IBA); одабрано подручје за дневне лептире (PBA); EMERALD подручје; подручје еколошке мреже);
- зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања и водотока;
- заштитни појасеви у коридорима инфраструктурних система.

1.1.1. Подручја режима заштите природног добра и еколошки значајна подручја

Уређење и изградња простора у границама ПИО „Власина” и природних вредности на преосталом подручју Просторног биће у складу са режимима, условима и мерама заштите утврђеним у глави III. 1.1. овог просторног плана.

1.1.2. Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања и водотока

Уређење и изградња простора у границама ПИО „Власина” и природних вредности на преосталом подручју Просторног биће у складу са режимима, условима и мерама заштите утврђеним у глави III. овог просторног плана.

1.1.3. Заштитни појасеви у коридорима инфраструктурних система

Ширина заштитних појасева траса и објеката инфраструктурних система утврђена је на основу одредби закона и прописа донетих на основу закона и применом следећих критеријума:

утврђивање безбедног растојања од трасе и објеката инфраструктурног система ради заштите окружења од негативних утицаја на животну средину (бука, аерозагађење, акциденти и др.); обезбеђење заштите основних функција у експлоатацији трасе и објеката инфраструктурног система од негативних утицаја из окружења (непланска изградња, неконтролисано одлагање отпада и друге активности које могу да угрозе безбедност, функционисање и одржавање инфраструктурног система).

Установљавају се следећи обострани заштитни појасеви траса и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система на подручју Просторног плана:

1. Непосредни појас заштите – простор заштитног појаса од:
 - ивице појаса регулације државног пута I реда – 20 m;
 - ивице појаса регулације државног пута II реда – 10 m;
 - ивице појаса регулације општинског и некатегорисаног пута – 5 m;
 - крајњег фазног проводника далековода напона 35 kV – 8,0 m (10,0 m за двоструки вод);
 - крајњег фазног проводника далековода напона нижег од 35 kV – 5 m;
 - спољне ивице доводних и примарних цевовода – 2,5 m;
 - осе оптичког кабла – 1 m.
2. Шири појас заштите – простор контролисане изградње од границе непосредног појаса заштите/заштитног појаса:
 - за државни пут I реда – 20 m;
 - за државни пут II реда – 10 m;
 - за општински пут – 5 m.

Ширине заштитног појаса пута примењују се и у насељима уколико није другачије дефинисано планским документом. Заштитни појас може бити веће ширине уколико је предвиђена изградња пратећих и функционалних садржаја пута.

У непосредном појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система, успоставља се режим ограничене и строго контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

- забрањује се изградња објеката који нису у функцији инфраструктурног система који се штити, тј. озакоњење, реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката;
- дозвољава се изградња функционалних и пратећих садржаја, објеката, постројења и уређаја у функцији инфраструктурног система;
- дозвољава се постављање планиране паралелно вођене трасе осталих инфраструктурних система, објеката и постројења на минималном међусобном растојању, на основу закона и прописа донетих на основу закона, а под условима и на начин који утврди надлежно јавно предузеће, односно управљач јавног инфраструктурног система;
- изводе се потребни радови и спроводе мере заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, као и потребне мере заштите инфраструктурног система;
- ограде, дрвеће и засади поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја;
- успоставља се режим ограничене и строго контролисане изградње и уређења простора у непосредном појасу заштите далековода, у складу са условима издатим од надлежног предузећа електродистрибуције;
- у заштитном појасу јавног пута забрањена је изградња грађевинских или других објеката, отварање рудника, каменолома и депонија отпада и смећа, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу;
- у заштитном појасу јавног пута, у складу са законом, може да се гради/поставља линијски инфраструктурни објекат, водовод, канализација, топловод, гасовод и други сличан објекат, као и телекомуникациони и електро водови, инсталације, постројења и сл., по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи саобраћајно-техничке услове;
- у заштитном појасу јавног пута, може се одобрити озакоњење и реконструкција постојећих објеката у изграђеном простору насеља, на основу одговарајуће планске документације, као и техничке документације за доградњу, реконструкцију, рехабилитацију или изградњу јавног пута.

У ширем појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система, успоставља се режим селективне и контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

- дозвољава се изградња објеката, реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката у зонама предвиђеним за изградњу на основу Просторног плана, односно детаљне разраде овог плана или урбанистичког плана, с тим да је за повећање степена изграђености и заузетости површина предуслов предузимање мера заштите на основу процене утицаја и ризика од инфраструктурног система на животну средину;
 - сви планирани паралелно вођени инфраструктурни системи који нису постављени у непосредном појасу заштите смештају се у ширем појасу заштите на минималном међусобном растојању, на основу закона и прописа донетих на основу закона;
 - изводе се потребни радови и спроводе мере заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, као и потребне мере заштите инфраструктурног система које нису реализоване у непосредном појасу заштите;
 - забрањено је отварање рудника, каменолома, депонија отпада и постројења која су извори загађивања животне средине;
 - у ширем заштитном појасу између пута и другог инфраструктурног система, забрањује се изградња објеката који нису у функцији тих инфраструктурних система, тј. забрањује се озакоњење, реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката.
- Непосредни појас заштите јавних путева, због емисија аерозагађења, повећане буке и загађивања земљишта, представља зону веома великог еколошког оптерећења животне средине. Шири појас заштите јавних путева, због повећане буке и загађивања земљишта, представља зону великог еколошког оптерећења животне средине.
- У случају када се заштитни појасеви у коридорима инфраструктурних система преклапају са подручјима режима заштите природних или непокретних културних добара, или зоном санитарне заштите изворишта вода, примењује се строжи режим заштите, коришћења, изградње и уређења простора.

1.2. Правила уређења за насеља (делове насеља) обухваћена посебним режимом заштите, односно насеља (делове насеља) и атаре насеља која нису обухваћена посебним режимом заштите

Правила уређења се односе на: пољопривредно земљиште, шумско земљиште, водно земљиште и грађевинско земљиште.

1.2.1. Пољопривредно земљиште

Обезбеђује се заштита пољопривредне, еколошке, рекреативне и пејзажно-естетске функције пољопривредног земљишта високог бонитета.

Уређивање пољопривредног земљишта вршиће се поступцима: комасације, којом се укрупњава земљиште исте намене и побољшавају природно-еколошки услови на земљишту; добровољног груписања земљишта исте намене; мелиорације, тј. поправљања физичких, хемијских и биолошких особина земљишта.

У складу са законом, на пољопривредном земљишту забрањена је изградња, осим за: изградњу економских објеката у функцији пољопривреде, сточарства или воћарства; изградњу објеката инфраструктуре, и то првенствено на земљишту нижег бонитета.

1.2.2. Шумско земљиште

Забрањује се: пustoшење и крчење шума; чиста сеча која није одобрена као редован вид обнављања шума; сеча ретких врста дрвећа; подбељивање стабала; паша и брст коза и друге стоке; жирење; гајење линичких шума; кресање лисника; неконтролисано сакупљање шумских плодова, лековитог биља, шушња и маховине; коришћење камена, шљунка, песка, хумуса, земље и др.; сеча семенских састојина и семенских стабала која није предвиђена основама газдовања шумама; самовласно заузимање шума; уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова; одлагање смећа и отпадака и других штетних и опасних материја и загађивање шума на други начин, као и друге радње којима се слаби приносна снага шуме или угрожава функција шуме.

Дозвољава се: селективно коришћење шумског земљишта у циљу рестаурације, ревитализације и презентације уз унапређење квалитета живота локалног становништва, а у складу са принципима одрживости; уређење и употреба шумског земљишта у рекреативне и туристичке сврхе (објекти у функцији чувања и одржавања шума, лова и риболова – шумске куће, чеке, објекти за прихват животиња и др.; видиковци, пешачке и бицикличичке стазе, кампови и др.; шумске саобраћајнице и пратећа инфраструктура); производња шумских сортимената и сакупљање шумских плодова, гљива и лековитог биља, гајење и лов дивљачи.

Газдовање шумама ускладиће се са интересима водопривреде, првенствено у погледу заштите од ерозије и потенцијалних клизишта.

Правила коришћења, уређивања и заштите *ловишта* подразумевају: санитарни лов у циљу очувања оптималне бројности животиња и спречавања заразних болести; забрану свих делатности које мењају услове станишта; заштиту ретких и проређених врста дивљачи; гајење главних и споредних врста дивљачи на „природан“ начин за отворена ловишта, до постизања економског капацитета; заштиту дивљачи од болести, предатора, криволова и елементарних непогода (поплава); уређивање ловишта изградњом ловно-техничких објеката, ловних објеката, одржавање просека, ловних путева и комуникација у ловишту.

Корисници и сопственици шума дужни су да предузимају мере ради заштите шума од пожара и других елементарних непогода, биљних болести и штеточина, као и мере неге шумских засада.

1.2.3. Водно земљиште

Забрањује се: вршење радњи које могу оштетити корита и обале водних токова и објеката за уређење водних токова и заштиту од штетног дејства вода; градња објеката на начин који омета протицање воде и леда и смањује пропусну моћ корита; садња дрвећа, копање бунара, ровова и паралелних канала дуж одбрамбеног нагиба; мењање или пресецање токова подземних, минералних и термалних вода; коришћење ђубрива или средстава за заштиту биља у обалном појасу; изградња водопрпусних септичких јама; одлагање чврстог отпада, опасног и штетног материјала; у влажним и воденим екосистемима забрањене су радње, активности и делатности којима се угрожава хидролошка појава или опстанак и очување биолошке разноврсности, у складу са важећим Законом о заштити природе и условима надлежне службе заштите.

Дозвољава се: изградња објеката јавне инфраструктуре (преносне и дистрибутивне електроенергетске и телекомуникационе мреже, локалног водовода и др.), у складу са законом; спровођење мера очувања, унапређења и презентације природних и створених вредности; изградња хидротехничких објеката, објеката за коришћење вода, уређење водотока и спровођење заштитних мера на природним купалиштима, у складу са законом; изградња објеката за заштиту вода од загађења, у складу са законом; предузимање радњи ради заштите људи, животиња и имовине; коришћење за пољопривредну производњу и спортско-рекреативне отворене површине.

Условљава се: подужно вођење деоница саобраћајних и инфраструктурних система – извођењем линијских одбрамбених система за заштиту од поплава и прикупљање атмосферских вода са сепараторима нафтних деривата; регулација водотока у зони насеља – примереном повезивању насеља са акваторијом; вођење линијских и комуналних инфраструктурних система на преласку плавних зона – диспозиционим и висинским решењем које их штити од поплава и вода.

Уређење корита водотокова треба спроводити тако да буде уклопљено у природни амбијент што подразумева употребу природних материјала као што су земља, камен, зелени појасеви зелене вегетације и сл. Заштита од поплава малих насеља и приобаља водотока, као и пољопривредног земљишта треба да буде најмање од педесетогодишњих великих вода. Прорачуне карактеристичних рачунских великих вода треба урадити методама које се примењују за хидролошки неизучене сликове, а које се базирају на физичко-географским карактеристикама слива и анализи максималних годишњих падавина, при чему треба користити релевантне хидролошке податке и метеоролошке податке из Државне мреже метеоролошких станица РХМЗ. Средње и мале воде одредити методама

регионалне анализе. На земљишту захваћеном ерозијом није дозвољена изградња објеката и извођење других грађевинских радова којима се нарушава површина земљишта и изазивају ерозивни процеси без претходно обезбеђење техничке документације којом се решава спречавање ерозије и у најкраћем року доводи земљиште и објекти у првобитно стање.

Приликом спровођења активности у водном земљишту није дозвољено погоршавати водни режим, утицати на стабилност и функционалност водних објеката и реметити пролаз великих вода.

1.2.4. Грађевинско земљиште

Изградња ће се првенствено усмеравати на изграђено и неизграђено грађевинско земљиште у оквиру грађевинског подручја насеља дефинисаних овим просторним планом, односно просторним планом јединица локалне самоуправе (у складу са датим описом грађевинског подручја насеља), а на основу следећих смерница: обезбедити минимални степен опремљености комуналном инфраструктуром; ограничити изградњу у заштитном појасу (и појасу контролисане изградње) државних и општинских путева, у складу са законом; приоритет дати ревитализацији, обнови и очувању целина са амбијенталним вредностима, са постојећим грађевинским фондом, пре свега објеката традиционалне архитектуре, и традиционалним начином уређења окућнице; архитектонску обраду нових објеката (чија се изградња усмерава на неизграђен простор у оквиру постојећег грађевинског подручја) ускладити са традиционалним архитектонским мотивима и материјалима изграђеног ткива, уз очување амбијенталних вредности; делатности у области производње, пословања и услуга усмеравати на агрокомплекс, прераду пољопривредних производа и одрживо коришћење природних ресурса, без негативног утицаја на животну средину; евентуално мање проширење грађевинског подручја вршити у односу на конфигурацију терена, бонитетне карактеристике земљишта и планиране садржаје везане за развој туризма, организацију и уређење туристичких и рекреативних простора, у складу са овим просторним планом.

Грађевинско подручје насеља уређује се за различите намене: становање у централном делу насеља, са директним приступом на главне насељске саобраћајнице, што отвара могућност бављења пратећим услужним делатностима; становање у ободном делу насеља, са претежно заступљеним економским објектима на окућницама; површине и објекти јавне намене (образовање, здравство, социјална заштита, спорт и рекреација, култура и наука, управа и администрација, комуналне делатности – гробље и пијаца, јавно зеленило) – дистрибуција у складу са планираном мрежом насеља и јавних служби дефинисаном овим просторним планом, односно просторним планом јединица локалне самоуправе; производне делатности и пословање – агрокомплекси, фарме, прерада пољопривредних производа и друге делатности, уз одрживо коришћење природних ресурса и без негативног утицаја на животну средину; саобраћајнице – одржавање постојећих и изградња нових, у зависности од потреба и уз поштовање пропозиција датих овим просторним планом.

1.3. Правила уређења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре

Инфраструктурни коридор је простор намењен за регулацију саобраћајница и водотокова, и постављање свих мрежа комуналне инфраструктуре: водоводна и канализациона мрежа, мрежа снабдевања топлотном енергијом (гасовод, даљинско грејање), електроенергетска мрежа (укључујући обновљиве изворе енергије), ТТ мрежа (ПТТ, кабловска ТВ, интернет). Граница инфраструктурног коридора је линија која омеђава простор погодан за изградњу инфраструктурних система и инсталација. Код израде инфраструктурних решења руководи се: законским нормативима, урбанистичким правилима, потребама становништва и економским могућностима локалне заједнице.

1.3.1. Општи услови за прикључење на саобраћајну и комуналну инфраструктуру

На захтев надлежног органа јединице локалне самоуправе, услове прикључења на саобраћајну и комуналну инфраструктуру

утврђивање органи, организације, предузећа и институције које су законом за то овлашћене.

Прикључке на државне путеве предвидети контролисано, уз довољно велика растојања прикључака у односу на рачунску брзину, тако да не ометају одвијање саобраћаја на јавном путу.

За подручја где не постоји организовано снабдевање пијаћом водом, дозвољава се изградња бунара или локалне/приватне водовне мреже са бунаром или каптажом.

За подручја где не постоји организовано одвођење отпадних вода, дозвољава се изградња непропусне септичке јаме или компактног постројења, као привремено решење до изградње канализационе мреже.

Ако је нисконапонска мрежа подземна, прикључак може бити само подземан, а ако је нисконапонска мрежа надземна, прикључак може бити надземни или подземни.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

На укупној површини подручја Просторног плана дефинисане су следеће основне намене земљишта: грађевинско земљиште, пољопривредно земљиште, шумско земљиште и водно земљиште. У оквиру претежних основних намена, утврђују се правила за кључну (подручје режима заштите ПИО „Власина“) и остале посебне намене (остала подручја режима заштите природних и непокретних културних добара, еколошки значајна подручја и зоне санитарне заштите), као и за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре (укључујући и заштите појасеве у коридорима инфраструктурних система).

Правила грађења утврђена Просторним планом су обавезујућа за издавање локацијских услова у зони директне примене Просторног плана (укључујући и подручја детаљне разраде), а усмеравајућа за подручја за која је прописана израда урбанистичког плана, односно за подручје Просторног плана ван граница кључне посебне намене (зона примене правила утврђених просторним плановима јединица локалне самоуправе).

2.1. Правила грађења на грађевинском земљишту

2.1.1. Општа правила

Услови за формирање грађевинске парцеле: грађевинска парцела може се делити парцелацијом до правилима утврђеног минимума. Новоформирана грађевинска парцела треба да има што правилнију геометријску форму, прилагођену терену и типу изградње. Приступ новоформиране парцеле на јавну површину може се обезбедити и преко сукорисничких површина. Промена постојеће границе парцеле може да се врши и у корист јавне површине.

Може да се врши и спајање две или више постојећих парцела ради формирања грађевинске парцеле.

Препарцелација није дозвољена на парцелама које су предвиђене за јавне намене, на којима се налазе споменици културе и објекти од јавног интереса, осим у случају када се предметни простор увећава и уређује.

Позиционирање објеката на грађевинској парцели: дефинише се у односу на регулациону линију (грађевинском линијом) и на границу суседних парцела, као и на основу позиције изграђених објеката, односно типологије градње. За постојеће објекте чија су међусобна и растојања од граница суседних парцела мања од вредности утврђених правилима, у случају реконструкције, на суседним странама није дозвољено постављати отворе стамбених просторија. Грађевинске линије морају бити дефинисане тако да не представљају сметњу за функционисање објеката на парцели и постављање мреже и објеката инфраструктуре.

Међусобна удаљеност слободностојећих и објеката у прекинутим низу, износи најмање половину висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m. Удаљеност се може смањити на четвртину, ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже отворе на просторијама за становање или пословање. Слободностојећи објекат не може заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.

Грађевинска линија се поклапа са регулационом линијом на грађевинској парцели, или се налази на растојању утврђеном правилима. Подземна грађевинска линија може се утврдити и изван

габарита објекта, као и у појасу између регулационе и грађевинске линије, ако то не представља сметњу у функционисању објекта или инфраструктурне и саобраћајне мреже.

Урбанистички параметри: Постојеће грађевинске парцеле на којима су урбанистички параметри (индекси заузетости и изграђености грађевинске парцеле, спратност и висина објеката) већи од правилима утврђених вредности, задржавају постојеће параметре, без могућности доградње.

Висина објекта је: на релативно равном терену – растојање од нулте коте до коте слемена (за објекте са косим кровом нормалног нагиба), односно венца (за објекте са равним кровом или косим кровом благог нагиба); на стрмом терену са нагибом према улици (навише) – растојање од нулте коте до коте слемена (венца); на стрмом терену са нагибом од улице (даниже) – растојање од коте нивелете пута до коте слемена (венца).

Кота приземља објеката одређује се у односу на коту нивелете јавног/приступног пута, односно према нултој коти објекта, и то: кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног/приступног пута; кота приземља може бити највише 1,20 m виша од нулте коте; за објекте на стрмом терену са нагибом од улице (даниже), кота приземља може бити највише 1,20 m нижа од коте нивелете јавног пута; за објекте који у приземљу имају нестамбену намену, кота приземља може бити максимално 0,20 m виша од коте тротоара (денивелација се савладава унутар објекта).

Испади на објекту (хоризонтална пројекција испада) не могу прелазити регулациону линију више од 1,20 m и то на делу објекта вишем од 4,50 m, односно грађевинску линију више од 1,60 m.

Испади грађевинских елемената на нивоу приземља могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то: излози локала – 0,30 m, по целој висини, када најмања ширина тротоара износи 3,00 m; транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже – 2,00 m по целој ширини објекта са висином изнад 4,00 m; платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом – 1,00 m од спољне ивице тротоара на висини изнад 4,00 m; конзолне рекламе – 1,20 m на висини изнад 4,00 m.

Испади грађевинских елемената (еркери, дократи, балкони, улазне надстрешнице са и без стубова, надстрешнице и сл.) на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то: на делу објекта према предњем дворишту – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља; на делу објекта према бочном дворишту претежно северне оријентације (најмањег растојања од 1,50 m) – 0,60 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља; на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне оријентације (најмањег растојања од 2,50 m) – 0,90 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља; на делу објекта према задњем дворишту (најмањег растојања од задње линије суседне грађевинске парцеле од 5,00 m) – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% задње фасаде изнад приземља.

Отворене спољне степенице могу се постављати на објекат (предњи део) ако је грађевинска линија 3,00 m увучена у односу на регулациону линију и ако савлађују висину до 0,90 m. Отворене спољне степенице које савлађују висину преко 0,90 m улазе у габарит објекта. Отворене спољне степенице које се постављају на бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта.

Грађевински елементи испод коте тротоара (подрумска етажа) – могу прећи регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то: стопе темеља и подрумски зидови – 0,50 m; шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара – 1,00 m. Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника парцеле.

Висина надзатка стамбене поткровне етаже износи највише 1,60 m, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома косине крова.

Ограђивање грађевинске парцеле може се вршити зиданом оградом до висине од 0,90 m (рачунајући од коте тротоара) или

транспарентном оградом до висине од 1,40 m. Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује. Врата и капије на уличној огради не могу се отворити ван регулационе линије.

Зидана нетранспарентна ограда између парцела подиже се до висине 1,40 m уз сагласност суседа, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, или транспарентном оградом до висине од 1,40 m, која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Грађевинска парцела се може преграђивати у функционалне целине (стамбени део, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница и сл.), с тим да висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољне ограде.

Одводњавање површинских вода са парцеле врши се слободним падом према риголама, односно према улици, са најмањим падом од 1,5%. Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмераваати према другој парцели. Површинске и друге отпадне воде из економског дворишта одводе се регулисано до ђубришне јаме.

Архитектонско обликовање: спољни изглед објекта, облик крова, примењени материјали, боје, архитектонски детаљи и други архитектонски елементи, треба да су у складу са амбијентом и да допринесе очувању визуелног идентитета и унапређењу естетских вредности простора. Не користити елементе и композиције као што су нападни фолклоризам, радикални еклектицизам, мансардни кровови, вишестажно поткроље и сл. Нови објекти својим пропорцијама и архитектуром треба да чине обликовну целину са суседним објектима и простором, посебно у оквиру простора изражених амбијенталних вредности, који треба планирати у стилу традиционалног наслеђа, уз обнову историјски вредних објеката.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: у току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, гаражирању возила, изношењу шута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови (емисија буке, аеро и других врста загађења), услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са позитивном законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

Стандард приступачности и енергетска ефикасност: не сметано кретање особа са посебним потребама, деце и старијих особа мора бити обезбеђено за објекте јавне намене и остале објекте за јавно коришћење, у складу са прописима и нормативима из ове области. Сви објекти у зависности од врсте и намене, морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују позитивном законском регулативом прописана енергетска својства објекта.

2.1.2. Посебна правила

На основу анализе стања коришћења земљишта на планском подручју и еколошке подобности истог, а имајући у виду и евидентиране потребе за простором и делатностима, правила грађења дефинишу се за зоне: становања (у централном или ободном делу насеља); производних делатности и пословања; јавне намене (јавне функције и службе, комуналне делатности и јавно зеленило) и верских објеката; туристичке инфра и супраструктуре.

2.1.2.1. Зона становања

На подручју Просторног плана углавном су заступљена села планинског типа. Становници планинских села су оријентисани на сточарску производњу (отвореног и полуотвореног типа) и експлоатацију шумског богатства, а нешто мање на пољопривредну производњу. У појединим насељима изражено је и интересовање за обнављањем непољопривредних домаћинстава (сеоски туризам, објекти за одмор). Основне карактеристике овог типа сеоских насеља су: релативна збијеност, мање парцеле неправилног

облика, већа искоришћеност и изграђеност парцеле, мања међусобна удаљеност суседних (стамбених и економских) објеката, заступљеност више типова сеоских домаћинстава (пољопривредног, мешовитог и непољопривредног), и др.

На развој села и организацију сеоског становања највећи утицај имају: опште економско стање локалне заједнице, месне прилике самог насеља (близина центара и важних комуникација), конфигурација терена и природно окружење (шумско подручје, природна добра, водотокови и сл.). Генерално, за села на планском подручју карактеристична је: релативна удаљеност од важних комуникација, мала насељеност, смањивање контингента радно способног становништва, велика старост становника и др.

Посебна правила грађења за зону становања примењују се у зони директне примене Просторног плана за: централне (компактне) делове насеља на руралном подручју; изграђене, започете или инициране насељске целине у делу атара ван компактног насељског ткива. Ова правила се не примењују (као обавезујућа или усмеравајућа) ван грађевинских подручја насеља (одређених Просторним планом, просторним плановима јединица локалне самоуправе или урбанистичким планом).

Врста и намена објеката који се могу градити: објекти намењени становању (а препоручују се типови објеката доминантни у постојећој физичкој структури непосредног окружења – углавном слободностојећи породични стамбени објекти), економски, помоћни или пратећи објекти.

Економске објекте је могуће планирати под условима задовољења свих хигијенских захтева и прописа везаних за заштиту животне средине. Економски објекти су: сточне стаје (живинарнице, свињци, говедарнице, овчарнице, козарнице), испусти за стоку, ђубришне јаме (ђубришта), пољски клозети; економски објекти уз стамбени објекат (летња кухиња, млекара, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу); остали економски објекти (пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешница за машине и возила, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке).

Компатибилни садржаји и врсте објеката: трговина, услуге и сервис, услужно и производно занатство, угоститељство, туристичке услуге у сеоском домаћинству, као и мањи производни и пословни објекти из домена прераде пољопривредних и шумских производа, одрживог коришћења природних ресурса и сл., под условом да немају негативног утицаја на животну средину. Ови садржаји могу бити у оквиру основног (стамбеног) објекта (најчешће у приземљу) или у оквиру помоћног или пратећег објекта на парцели.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: индустријске, производне, складишне и друге делатности које имају негативни утицај на животну средину и основну намену (делатности које угрожавају околину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама и другим штетним дејствима). Нису дозвољене сточне стаје (економски објекти) капацитета већег од 20 грла говеда, 100 свиња, 150 оваца или коза и 350 јединки живине или кунића.

Услови за формирање грађевинске парцеле: у зависности од типа домаћинства, грађевинска парцела има: стамбени део парцеле (стамбено двориште), економски део парцеле (економско двориште) и башту.

Минимална парцела пољопривредног домаћинства садржи: стамбени део – 300 m², економски део – 400 m² и башту – 300 m² (укупно 1000 m², при чему стамбени и економски део могу да буду на посебним парцелама).

Минимална парцела мешовитог домаћинства садржи: стамбени део – 300 m², нестамбени део – 400 m² (укупно 700 m²).

Минимална парцела непољопривредног (стамбеног) домаћинства: 300 m².

Минимална ширина фронта грађевинске парцеле према типу домаћинства: пољопривредна домаћинства – 20 m; мешовита домаћинства – 16 m; непољопривредна (стамбена) домаћинства – 12 m.

На формираној грађевинској парцели чија је површина или ширина мања од минималне површине или ширине утврђене у претходним ставовима, може се предвидети изградња или реконструкција објеката поштујући посебна правила зоне становања и ограничења парцеле.

Код изграђених парцела могуће је вршити парцелацију по дубини, са обезбеђењем колског пролаза минималне ширине 3,50 m.

Положај објеката у односу на регулациону линију: Минимално растојање између грађевинске линије објекта (без обзира да ли

се ради о изградњи, доградњи или реконструкцији) и границе парцеле јавног пута (регулациона линија) је 5,0 m. Од овог правила је могуће одступити само у циљу очувања амбијенталне вредности насеља. У зони у којој постоје изграђени објекти, претходно растојање се утврђује на основу позиције већине изграђених објеката.

Грађевинска линија помоћног или пратећег објекта не може да буде испред грађевинске линије основног објекта, осим ако конфигурација терена не условљава другачији положај.

На парцели са нагибом терена од јавног пута наниже, у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти уз јавни пут, а економско двориште иза стамбеног дворишта на нижој коти. На парцели са нагибом терена ка јавном путу, у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти, па економско двориште може бити испред стамбеног дворишта, уз јавни пут, уз увећање претходно утврђеног растојања између грађевинске и регулационе линије за мин 3,0 m зеленог заштитног појаса.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле: минимално растојање габарита слободностојећег стамбеног објекта од границе суседне парцеле износи: 1,50 m на делу бочног дворишта северне оријентације; 2,50 m на делу бочног дворишта јужне оријентације. За изграђене објекте чије је растојање до границе суседне парцеле мање од претходно утврђених вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори за осветљавање стамбених просторија.

За економске и помоћне објекте минимално удаљење од границе суседне парцеле на делу бочног дворишта, износи 1,50 m. За изграђене економске и помоћне објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле мање од претходно утврђених вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори за осветљавање просторија.

Минимално удаљење септичке јаме од границе суседне парцеле је 3,0 m.

Међусобна удаљеност објеката: Минимална међусобна удаљеност стамбених објеката на истој грађевинској парцели, или на суседним парцелама, износи 4,0 m. За изграђене објекте који су међусобно удаљени мање од 4,0 m, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати наспрамни отвори за осветљавање стамбених просторија. Слободностојећи стамбени објекат не може заклањати директно осунчање другом стамбеном објекту више од половине трајања директног осунчања.

Минимална међусобна удаљеност економских и помоћних објеката на истој грађевинској парцели, или на суседним парцелама, износи 3,0 m.

Међусобно растојање сточне стаје од стамбеног објекта је мин. 15,0m. Међусобно растојање ђубришта и пољског клозета од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде је најмање 20,0 m и то само на нижој коти. Минимално удаљење септичке јаме од стамбеног објекта је 6,0 m.

Организација економског дворишта мора бити таква да се прљави садржаји (сточне стаје, ђубришта, септичке јаме, пољски клозети) постављају на најудаљенијим деловима економског дворишта и само низ ветар у односу на чисте садржаје. Бунаре градити на вишој коти од коте економских објеката прљавих садржаја, на прописаној удаљености од њих. Положај, габарит и локација економског објекта мора бити прилагођена просторним могућностима економског дворишта, уз обезбеђен лак приступ и везу са другим објектима и добру организацију економског простора.

Урбанистички параметри: Код израчунавања урбанистичких параметара на грађевинској парцели, узимају се у обзир сви објекти на парцели.

Стамбени део грађевинске парцеле: Индекс заузетости = мах 40%; Индекс изграђености = мах 1,0; Уређено зеленило = мин 30%.

Економски/нестамбени део грађевинске парцеле: Индекс заузетости = мах 50%; Индекс изграђености = мах 0,8; Уређено зеленило = мин 20%.

Спратност и висина објеката: Максимална спратност стамбених објеката на парцели је П+1+Пк, а максимална висина 10,0 m. Могућа је изградња подрумских или сутеренских просторија, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе. Максимална спратност економских и помоћних објеката је П+Пк, а максимална висина 5,0 m.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: Могућа је изградња других стамбених објеката у стамбеном делу

парцеле, као и економских објеката у економском делу парцеле. Дозвољена је и изградња помоћних или пратећих објеката у функцији стамбених или економских објеката, као и у функцији садржаја компатибилних зони становања, који не угрожавају основну намену и немају негативних утицаја на животну средину.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: За паркирање возила за сопствене потребе, возила везаних за обављање делатности компатибилних са основном намењеном парцеле, помоћних возила и прикључних апарата, власници објеката обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута. Број неопходних паркинг места се одређује у зависности од врсте објекта и то једно паркинг место за сваки стан, односно једно паркинг место на 70 m² корисне површине за нестамбене намене.

Свака грађевинска парцела мора да има одговарајућу везу са јавним путем или приступним саобраћајницама. Ширина приватног пролаза за парцеле које немају директан приступ јавном путу не може бити мања од 2,5 m (стамбени пут), односно 3,5 m (економски пут).

Архитектонско обликовање: Архитектонску обраду стамбених, економских, помоћних и пратећих објеката прилагодити традиционалној архитектури народног градитељства и традиционалном начину организације и уређења парцеле, али и потребама корисника и савременом квалитету живљења. Изградњу објеката и уређење парцела у процесу ревитализације централних делова насеља и изграђених насељских целина, прилагодити предеоном лику брдско-планинског подручја. Применити аутохтоне грађевинске материјале и архитектонски израз.

2.1.2.2. Зона производних делатности и пословања

Становници села планинског типа (доминантан на планском подручју) оријентисани су на сточарску производњу (отвореног и полуотвореног типа) и експлоатацију шумског богатства, а нешто мање на пољопривредну производњу. За развој сеоских насеља и упошљавање радно способног локалног становништва, значајно је омогућити обављање производних делатности и пословања усмерених на агрокомплекс, сточарску производњу, прераду пољопривредних, сточарских и шумских производа, а уз одрживо коришћење природних ресурса и без негативног утицаја на животну средину.

Посебна правила грађења за зону производних делатности и пословања примењују се у зони директне примене Просторног плана, а не примењују (као обавезујућа или усмеравајућа) ван грађевинских подручја насеља (одређених Просторним планом, просторним плановима јединица локалне самоуправе или урбанистичким планом).

Врста и намена објеката који се могу градити: објекти производног и услужног занатства; пословно-трговински објекти; објекти за прераду и складиштење пољопривредних, сточарских и шумских производа; објекти за производњу прехранбених производа и сточне хране; сточне и живинарске фарме и рибњаци.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: складишта, стоваришта и сервиси; објекти за прераду меса; друге производне делатности које не угрожавају здравље људи и животну средину.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: производни објекти који нису у функцији пољопривреде, сточарства или шумарства, и други објекти који могу имати негативне утицаје на животну средину (углавном објекти који подлежу обавези израде процене утицаја на животну средину, у складу са важећом Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину).

Услови за формирање грађевинске парцеле: Најмања површина дела катастарске парцеле је 3000 m². Најмања ширина грађевинске парцеле – 30,0 m. Терен мора бити раван или благо закошен (до 10%, објекти паралелни са изохинсом). **Минимално опремање грађевинске парцеле** подразумева: обезбеђење приступног пута, водоснабдевање, прикупљање и пречишћавање отпадних вода, прикупљање отпада (посебне просторије или ограђени простор са одговарајућим посудама за сакупљање, примарну селекцију и одношење комуналног отпада и отпада који настаје у процесу производње), прикључак на електроенергетску и телекомуникациону мрежу, уређење манипулативног простора и паркинга за различите врсте возила.

Положај објеката у односу на регулациону линију: минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 15,0 m. У простору између регулационе и грађевинске линије може се поставити улазни и контролни пункт. Комерцијални и административни садржаји производног или пословног комплекса (продајни, изложбени простор и сл.), по правилу се позиционирају ближе јавној површини (саобраћајници), док су производни садржаји у залеђу парцеле.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле: минимално растојање објекта од бочних граница парцеле је 6,0 m, а од задње границе парцеле 12,0 m.

Међусобна удаљеност објеката: најмања дозвољена удаљеност објеката од бочних суседних објеката у оквиру парцеле/комплекса је 8,0 m (12,0 m од објеката на суседној парцели/комплексу).

Растојање између објеката у којима се чувају запаљиви материјали и осталих објеката је најмање 20,0 m низ ветар (уколико су неопходни за обављање делатности, ови објекти се раде према посебним прописима).

Складиштење материјала и робе на отвореном делу грађевинске парцеле не сме бити организовано у делу према јавној површини (саобраћајници), већ мора бити визуелно заклоњено објектима или зеленилом (минимална ширина заштитног зеленог појаса – 10,0 m).

Ћубриште се поставља у најудаљенијем делу парцеле, минимум 30,0 m од најближег објекта, супротно од правца доминантног ветра.

Позиција објеката за узгој стоке (стаје) одређује се у складу са капацитетом објеката и минималним растојањем у односу на зону становања, извориште водоснабдевања и јавне путеве, према закону и правилницима о ветеринарско-санитарним условима за узгој и држање стоке.

Постројења за механичку прераду дрвета и слични објекти шумске привреде не смеју се постављати на удаљености мањој од 200 m од руба шуме.

Генерални распоред објеката према нагибу терена, као и према правцу доминантних ветрова (низ ветар) је од чистијих функција и садржаја ка прљавијим.

Урбанистички параметри: код израчунавања урбанистичких параметара на грађевинској парцели, узимају се у обзир сви објекти на парцели.

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле = 40%. Највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле = 0,6.

Као апсорбциони појас за заштиту објеката изван комплекса, али и као заштита објеката унутар комплекса од утицаја споља, као и између појединих групација или објеката појединачно, предвидети најмање 20% површине грађевинске парцеле под уређеним зеленилом.

Спратност и висина објеката: максимална спратност објеката на парцели је П+1, а максимална висина 10,0 m, осим за технолошке објекте, где се може утврдити и већа висина у складу са технолошким потребама, али не виша од 15,0 m. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: могућа је изградња других објеката за обављање делатности на парцели, у циљу омогућавања даљег развоја и организације комплекса, етапне изградње и груписања објеката по функцијама и садржајима, или евентуалних измена, допуна и прилагођавања простора за обављање делатности. Дозвољена је и изградња помоћних или пратећих објеката везаних за делатност која се обавља на парцели, или у функцији садржаја компатибилних овој зони, који не угрожавају основну намену и немају негативних утицаја на животну средину.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: сваки објект мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционални приступ манипулативном простору и простору за паркирање. Сви улази треба да су контролисани (могу да садрже и портирницу, дезинфекциону баријеру, колску вагу и сл.), а комплекси ограђени, уз предвиђање најмањег потребног броја улаза. Димензија претоварних и манипулативних површина зависи од технолошког процеса, броја и типа референтних возила и механизације. Потребно је извршити потпуну диференцијацију прљавих и чистих комуникација у комплексу (путеви хране и остали путеви).

Ширина колског прилаза је најмање 3,5 m.

Паркинг и гаражни простор за возила и механизацију предвидети у оквиру грађевинске парцеле (комплекса), и димензионисати у зависности од технолошког процеса и потреба делатности које се обављају у комплексу.

2.1.2.3. Зона јавне намене (јавне функције и службе, комуналне зоне и објекти, јавне зелене површине) и верских објеката

Јавне функције и службе (образовање, здравство, социјална заштита, спорт и рекреација, култура и наука, управа и администрација), као и комуналне зоне и објекти (гробља и пијаце), дистрибуирани су у складу са планираном мрежом насеља и јавних површина дефинисаном овим просторним планом, односно просторним планом јединица локалне самоуправе.

Уређење јавних површина подразумева уређење простора који су планом предвиђени за објекте чије је коришћење/изградња од општег интереса, у складу са законом: јавне функције и службе, јавне зелене површине, комуналне зоне и објекти, објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Јавне површине и објекти су по правилу на грађевинском земљишту у јавној својини, унутар грађевинског подручја насеља. Објекти јавне намене могу се градити и у оквиру зоне становања, уколико се задовоље сви нормативи и критеријуми за одговарајућу јавну намену и услови непосредног окружења.

Посебна правила грађења за зону јавних намена и верских објеката примењују се у зони директне примене Просторног плана, а не примењују (као обавезујућа или усмеравајућа) ван грађевинских подручја насеља (одређених Просторним планом, просторним плановима јединица локалне самоуправе или урбанистичким планом).

Јавне функције и службе

Врста и намена објеката који се могу градити: објекти образовања и васпитања, објекти здравствене и социјалне заштите, објекти спорта и рекреације, објекти културе, науке, управе и администрације.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: објекти и садржаји других јавних функција и служби и јавно зеленило.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: објекти који нису у функцији основне или компатибилне намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле: величина парцеле усаглашава се са потребама конкретне намене, у складу са одговарајућим прописима и техничким нормативима. Најмања ширина грађевинске парцеле – 20,0 m.

Положај објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле: минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 3,0 m. Минимално растојање основног габарита објекта (без испада) и границе суседне грађевинске парцеле је 2,5 m, сем у центру насеља, где је могуће постављање објекта на међи, уколико је ово у складу са типологијом градње центра насеља.

Међусобна удаљеност објеката: најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката је минимално половина висине вишег објекта, али не мање од 6,0 m.

Удаљеност објеката јавних функција и служби од стамбених објеката износи најмање 10,0 m, а од објеката производних делатности и пословања најмање 50,0 m.

Урбанистички параметри: код израчунавања урбанистичких параметара на грађевинској парцели, узимају се у обзир сви објекти на парцели.

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле = 60%. Највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле = 1,5.

Предвидети најмање 15% површине грађевинске парцеле под уређеним зеленилом.

Спратност и висина објеката: максимална спратност објеката је П+2, а максимална висина 12,0 m. Могућа је изградња подрумских или сутеренских просторија, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе. Спратност, висина и габарит објеката морају бити у складу са важећим прописима за одговарајуће делатности које ће се обављати у објекту.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: Могућа је изградња других објеката јавне намене, као и помоћних

или пратећих објеката у функцији основне или допунске намене (спратности до П+Пк).

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Приступ грађевинској парцели омогућити са јавне саобраћајне површине, уз обезбеђење доступности и сигурности приступа парцели. Ширина колског прилаза је најмање 3,5 m.

Паркирање возила се обезбеђује у оквиру грађевинске парцеле објекта, или на контактної јавној површини (јавно паркиралиште или обележен паркинг простор у регулационом профили саобраћајнице), уколико то дозвољава стање на терену, и то: једно паркинг/гаражно место на 100 m² корисне површине, односно према стандарду за специфичне намене.

Јавне зелене површине

Уређивање земљишта за подизање или реконструкцију јавних зелених површина, обухвата његово припремање и опремање. Припремање земљишта обухвата припремне и истражне радове (израда биолошких основа, студијске и пројектне документације, израда геодетских и других подлога, евиденција постојеће вегетације и др.), санирање и нивелацију терена, и друге радове. Опремање земљишта обухвата: изградњу комуналне инфраструктуре за редовни режим коришћења и одржавања зелене површине (водовод, канализација, јавна расвета и др.), као и уређење осталих јавних површина које су у контакту са зеленом површином (саобраћајне, пешачке и др.) у складу утврђеном наменом.

Партерна решења ускладити са наменом и функцијом јавне зелене површине, тако да се не угрозе њене постојеће вредности. С тим у вези планирати одговарајућу опрему и садржаје, као и однос поплочаних површина, ниског и високог растања. Хортикултурна решења ускладити са трасама подземних инсталација, уз поштовање прописаних минималних одстојања у складу са важећим техничким прописима. Избор врста за озелењавање усагласити са наменом и функцијом јавне зелене површине као и условима станишта.

Дозвољени радови: санитарна сеча стабала, реконструкција и подизање нових цветњака, нова садња, реконструкција и подизање нових вртно-архитектонских елемената, реконструкција и изградња нових стаза, реконструкција постојећих објеката, изградња фонтана, постављање елемената урбаног мобилијара, изградња игралишта за рекреацију и дечјих игралишта, ограђивање и сл.

Комуналне зоне и објекти

Зелене пијаце – уређење пијаца се спроводи у складу са техничким прописима за ову врсту објеката.

Гробља – уређење гробља подразумева: формирање гробних парцела/места; формирање и уређење колских и пешачких саобраћајница и прилазних путева; уређење пешачких и зелених површина; ограђивање гробља. Правила грађења се утврђују за изградњу објеката (на неизграђеном делу гробља) и за реконструкцију постојећих објеката. Под објектима на гробљима подразумевају се: гробне парцеле/места, капеле, колске и пешачке саобраћајнице и прилазни путеви, пешачки трг, зелене површине, ограда гробља и други објекти у функцији погребне делатности (верски објекат, сала за парастос, продавница погребне опреме, розаријум, колумбаријум и сл.).

Правила се примењују за постојећа гробља/делове гробља са решеним имовинско-правним односима, док је за проширење постојећег гробља (или изградњу новог гробља, уколико на постојећем не постоје услове за даље сахрањивање – због попуњености, немогућности приступа, или решавања имовинског статуса), предвиђена израда одговарајућег урбанистичког плана.

Врста и намена објеката који се могу градити: комунални објекти – пијаце и гробља.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: садржаји и објекти у функцији основне делатности – трговина, услуге (административне и комерцијалне), угоститељство, услужно занатство.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: изградња производних и стамбених објеката, као и оних који имају негативне утицаје на животну средину.

Услови за формирање грађевинске парцеле: величина парцеле усаглашава се са потребама конкретне намене у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима.

Положај објеката у односу на регулацију и границе грађевинске парцеле: минимално растојање између грађевинске и регулационе

линије је 3,0 m. Минимално растојање основног габарита објекта (без испада) и границе суседне грађевинске парцеле је 2,5 m.

Међусобна удаљеност објеката: у случају када се гробље граничи са зоном становања, приликом одређивања положаја гробних парцела на неизграђеном делу гробља, ивица парцеле мора бити удаљена минимално 25,0 m од стамбеног објекта. Простор између гробне парцеле и границе гробља има улогу заштитног зеленог појаса и мора се озеленити високом вегетацијом.

Урбанистички параметри: највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 80%, а индекс изграђености 0,8 (рачунајући манипулативне и паркинг просторе, односно површине за сахрањивање).

Спратност и висина објеката: максимална спратност објекта је П, а максимална висина објекта 7,0 m. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: на једној грађевинској парцели може бити изграђено више објеката у функцији основне делатности. Могу се градити и помоћни или пратећи објекти основне или допунске намене.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: сваки објекат мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционални приступ простору за паркирање. Прилазни пут (колска саобраћајница) је минималне ширине коловоза 5,0 m (изузетно 3,5 m за гробља, када се прилаз утврђује преко пољског, односно некатегорисаног пута). Минимална ширина пешачких стаза које деле гробне парцеле је 1,20 m.

Паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле и то једно паркинг место на 70 m² корисне површине, односно према стандарду за специфичну намену.

Верски објекти

Врста и намена објеката који се могу градити: верски објекти.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: у комплексу, поред верског објекта, може се градити: парохијски дом и други садржаји и објекти потребни за функционисање верског комплекса (канцеларијски, стамбени и сл.).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: изградња свих објеката и садржаја који нису претходно наведени.

Услови за формирање грађевинске парцеле: величина парцеле усаглашава се са пратећим садржајима верског објекта и одговарајућим нормативима за предметне објекте. Најмања ширина парцеле је 20,0 m.

Положај објеката у односу на регулацију и границе грађевинске парцеле: минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 3,0 m. Минимално растојање верског објекта од граница суседних грађевинских парцела је 8,0 m.

Урбанистички параметри: максималан индекс заузетости грађевинске парцеле износи 50%, а индекс изграђености 0,5. Предвидети најмање 30% површине грађевинске парцеле под уређеним зеленилом.

Спратност и висина објеката: максимална спратност објекта је П+1+Пк. Максимална висина објекта је 15,0 m. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: на једној грађевинској парцели може бити изграђено више објеката у функцији верског комплекса, као и помоћни или пратећи објекти у функцији основне или допунске намене.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: верски комплекс мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционални приступ простору за паркирање. Простор за паркирање предвидети у оквиру грађевинске парцеле (комплекса).

2.1.2.4. Зона туристичке супраструктуре и инфраструктуре

Правила уређења и изградње туристичких и спортско-рекреативних садржаја на подручју Просторног плана утврђују се на следеће начине:

– општа правила дају се за урбано-рекреативни прстен око Власинског језера, за који је предвиђена израда Плана генералне регулације;

– посебна правила дају се за: скијалишта, голф терен, језеро Лисина, градско туристичко место Црна Трава, туристичка села, гресени туристички пут, планинске панорамске стазе, нордијске и остале стазе и пунктове.

2.1.2.4.1. Општа правила за урбано-рекреативни прстен око Власинског језера

За урбано-рекреативни насељски прстен око Власинског језера – туристичке центре Власина Рид, Власина Округлица и Власина Стојковићева, обале и језеро, предвиђена су следећа општа правила уређења и изградње у функцији туризма и рекреације:

– на језеру је дозвољена употреба пловила само на електрични погон, весла и ветар;

– посета острвима у I степену заштите ПИО и већим пловеним острвима дозвољена је само у функцији истраживања и едукације; посета тресетним површинама у II степену заштите ПИО око Власинског језера дозвољена је на предвиђеним стазама;

– у I непосредној зони санитарне заштите језера (10 m од линије максималног успора) и у зони II степена заштите ПИО (ужна обала и делови источне и западне обале) није дозвољена изградња свих садржаја супраструктуре;

– у II ужој зони санитарне заштите (500 m од границе I непосредне зоне санитарне заштите) није дозвољена изградња нових ни реконструкција постојећих објеката супраструктуре док се не изграде комплетни системи канализације са уређајима за пречишћавање отпадних вода; до реализације канализационих система извршиће се санација непрописних сенгруппа у овој зони и организовати њихово редовно пражњење од стране комуналне организације;

– у I непосредној зони санитарне заштите језера, ван зоне II степена заштите ПИО, дозвољен је приступ језеру до планираних плажа, риболовних стаза и платформи купалишта, спортског риболова и осматрачница за птице на западној и источној обали, као и за планирану изградњу мале марине за чамце на весла и електрични погон, полигона спортова на води (пливање, рођење, веслање, једрење) и најма рекреативних пловила, са неопходним санитарним објектима и контејнерским елиминисањем отпадних вода до изградње канализације;

– у II ужој зони санитарне заштите, ван зоне II степена заштите ПИО, на постојећим и новим локалитетима дозвољена је изградња отворених спортских и рекреативних терена;

– извршиће се санација и уређење постојећих махала (посебно евидентираних као просторне културно-историјске целине) и викенд насеља (уз ограничавање даље изградње викенд кућа);

– изградња нових туристичких садржаја супраструктуре (хотели, апартмани, виле) планираће се у оквиру туристичких центара, са умереном спратношћу и оптималним уклапањем у природни предео; омогућиће се реконструкција и доградња постојећих хотела, као и реконструкција и доградња кућа за одмор и сеоских кућа за потребе рентиранга туристичког смештаја;

– туристички смештај у центру Власина Рид засниваће се првенствено на постојећим и новим хотелима и апартманима, уз виле и реконструисане сеоске и викенд куће; у склопу централних садржаја Власина Рид формираће се едукативни и културни центар, етно-парк са визитор-центром и рекреативно-забавни паркови; копнени спортско-рекреативни центар наslaњаће се на полазиште скијалишта Чемерник (ван подручја центра Власина Рид);

– туристички смештај у центру Власина Округлица засниваће се на новим хотелима и апартманима, уз виле и реконструисане сеоске и викенд куће; у склопу централних садржаја Власина Округлица формираће се спортско-рекреативни парк;

– туристички смештај у центру Власина Стојковићева засниваће се на новим хотелима и апартманима, уз виле и реконструисане сеоске и викенд куће; ван II зоне санитарне заштите језера формираће се коњички центар (обука јахача и терминал јахачких тура); на локацијама уз језеро формираће се мирни рекреативни паркови у зеленилу.

2.1.2.4.2. Посебна правила

Постојеће скијалиште на подручју ПИО реконструисаће се на Чемернику изнад центра Власина Рид у оквиру централне туристичке зоне. Ван подручја ПИО у оквиру јужне туристичке зоне

градило би се скијалиште Варденик на северним странама главног гресена ове планине, као и мање скијалиште Марића раскрсје уз југоисточну границу подручја ПИО. На седам локација назначена су потенцијална скијалишта, могућа за реализацију у даљој будућности.

За реконструкцију постојећег скијалишта Чемерник у оквиру централне туристичке зоне предвиђена су следећа правила уређења и изградње:

– скијалиште се гради искључиво у зони III степена заштите ПИО, уз могућност залажења у II, ужу зону санитарне заштите Власинског језера;

– скијалиште се уређује као јединствен, повезан систем скијашке инфраструктуре, у склопу сектора Чемерник;

– за уређење и функционисање јединственог система нордијског скијалишта обезбеђују се: саобраћајни приступи до полазишта жичара на улазима у секторе скијалишта, превезивање главних ски-стаза на полазиштима и исходиштима жичара и између њих путем везних стаза (ски путева), уз остваривање максималних висинских разлика и дужина ски-стаза са оптималним жичарама;

– у подножју скијалишта обезбеђују се јавни паркинг и пратећи објекти (информативни пункт са билетарницом, сервис, најам и продаја спортске опреме, амбуланта, ГСС, полигон ски-школе, угоститељски објект, рекреативно-забавни зимски парк са акробатским скијањем, тјубингом, бобом на шинама, зип-лајном и др.);

– скијалиште се опрема објектима водоснабдевања, канализације, електроенергије и телекомуникација;

– жичаре и нордијске ски-стазе лоцирају се, по правилу, на планинским пашњацима и на шумском земљишту без шуме или са посеченом шумом;

– на подручју ПИО, жичаре и нордијске ски-стазе граде се уз пажљиво уклапање у природни предео, пејзажно обликовање и затрављивање површина аутохтоним травним састојинама;

– нордијско скијалиште се планира и уређује на теренима нагиба 15–60%, претежно на хладнијим експозицијама (север, североисток, исток и северозапад), на континуално повољним морфометријским облицима, уз избегавање квалитетне шуме, стеновитих, нестабилних и еродираних терена;

– минималне ширине коридора жичара су: (а) ван шуме – 8,0 m за ски-лифтове, 12,0–16,0 m за седежнице и 18,0 m за кабинске жичаре, и (б) у просечној шуми ширина свих коридора је просечно већа за око 50%;

– просечна ширина нордијских стаза је 50,0 m (минимално 40,0 m), а минимална ширина везних ски-стаза (ски путева) мањих нагиба је 10,0 m;

– капацитет једновремених нордијских скијаша обрачунава се на основу капацитета планираних нордијских ски-стаза, према нормативу од најмање 333 m² стаза по скијашу;

– утврђивање траса жичара и нордијских ски-стаза у ПИО условљено је ограничењима дужих просека кроз шуму, терена са истакнутим морфометријским облицима гресена и врхова и неповољних климатских услова (ветар, лед и др.);

– при уређењу скијалишта дозвољавају се минималне интервенције на терену, а у летњем одржавању ски-стаза обавезна је заштита од ерозије (затрављивањем огољеног тла, одржавањем травњака прегонском испашом, летњим поливањем, регулацијом малих водотока, дренажом терена и друго), регулација прелаза преко водотока и слично;

– у подножју скијалишта обезбеђује се техничка база, а скијалиште се снабдева опремом за вештачки снег и одговарајућим малим акумулацијама и водозахватима;

– у оквиру нордијских скијалишта (као и ван њих) могу да се уређују и нордијске и турно ски стазе намењене рекреативцима, на трасама које не пресецају нордијске ски стазе;

– у летњој сезони, на нордијским скијалиштима користе се кабинске жичаре и жичаре седежнице за панорамске вожње и у функцији кретања на планини, док се нордијске и турно стазе користе као трекинг и бицикличке стазе; за обogaћивање летње понуде на простору скијалишта, у оквиру зимских рекреативно-забавних паркова користе се објекти тјубинга, боба на шинама, зип-лајна и др., уз уређење летњих садржаја (полигон за пењање, ролер полигон, стреличарство и др.) по могућству у директном контакту са копненим спортско-рекреативним центром насеља;

– за постојеће скијалиште Чемерник у Просторном плану се даје детаљна разрада.

Голф терен у северном залеђу Власинског језера у оквиру централне туристичке зоне предвиђен је на погодном површини од око 70 ha и реализоваће се на крају планског периода, или у постпланском периоду, када туризам на Власини достигне ниво привлачан за љубитеље голфа. Овај локалитет може бити интересант голферима, будући да је мали број голф терена изграђен на планинским теренима изнад 1000 m н.в.

Уз голф терен (оријентационо са 18 рупа) предвиђен је голф-хотел са голф-клубом и спа-центром, на парцели од 30 ари, од тога 50% под високим зеленилом, спратности објекта П+1, уз квалитетан саобраћајни прилаз и паркинг. У погледу материјала и обликовања, објект треба да буде мотивисан традиционалном архитектуром Власине.

За голф терен и пратеће објекте предвиђена је израда Плана детаљне регулације.

Језеро Лисина у приступно-транзитном коридору Власинско језеро – Босилеград централне туристичке зоне, користиће се за летњу рекреацију (веслање, спортски риболов). У оквиру II, уже зоне санитарне заштите језера дозвољена је изградња мањих отворених спортских терена, док се постојећи објекти супраструктуре у овој зони задржавају без могућности доградње. Реконструкција и доградња постојећих сеоских кућа и могућа изградња нових кућа за становање и одмор могућа је само на постојећем грађевинском подручју села Горња Лисина, ван II, уже зоне санитарне заштите језера.

Изградња спортских терена у оквиру II, уже зоне санитарне заштите језера и изградња кућа на постојећем грађевинском подручју села Горња Лисина ван II уже зоне санитарне заштите биће заснована на одредбама Просторног плана општине Босилеград.

Градско туристичко место Црна Трава у приступно-транзитном коридору Црна Трава – Власинско језеро централне туристичке зоне, биће опремљено хотелским туристичким смештајем (уз мању допуну приватним смештајем), садржајима јавних служби и сервиса и спортско-рекреативним центром за потребе локалног становништва и туриста.

Изградња хотела биће заснована на Плану генералне регулације Црна Трава и Урбанистичком пројекту.

Туристичка села у приступно-транзитним коридорима Стрезиновци – Власинско језеро, Босилеград – Власинско језеро и Црна Трава – Власинско језеро централне туристичке зоне, као и туристичка села у јужној и северној туристичкој зони, предвиђена су следећа правила уређења и изградње у функцији туризма:

- туристички смештај је предвиђен у индивидуалним објектима (мешовите функције за становање и туризам и могући засебни пансиони);
- могућа је изградња компатибилних помоћних објеката на парцели;
- површина парцеле за изградњу индивидуалних објеката у функцији туризма – најмање 5 ари;
- индекс заузетости парцеле – до 30%;
- индекс изграђености парцеле – до 0,6;
- спратност објеката – до П+1+ПК;
- зеленило – најмање на 20% површине парцеле;
- ширина парцеле према улици – најмање 15 m;
- ширина појаса регулације јавних саобраћајница – 10 m;
- ширина коловоза саобраћајног приступа парцели – најмање 3 m;
- растојање од грађевинске линије објекта до регулационе линије улице – најмање 5 m;
- растојање објеката од границе суседних парцела – најмање 2,5 m;
- архитектура објеката – по узору на традиционалну градњу подручја, уз употребу природних локалних материјала;
- изградња објеката биће заснована на одредбама Просторних планова општина Сурдулица, Црна Трава и Босилеград.

Гребенски туристички пут, планинске панорамске стазе, нордијске и остале стазе дисперзне понуде у просторима централне и окружујућих туристичких зона, трасираће се и уређивати по следећим правилима:

- гребенски туристички пут Власотинце – Остроzub – Чемерник – Власинско језеро – Варденик – Бесна кобила – Дукат трасиран је планинским гребенима, за кретање пешака, планинских бициклиста и јахача, са могућношћу кретања специјалним службеним теренским возилима (возња спортско-рекреативним циповима биће дозвољена само на организованом релију);

- планинске панорамске стазе биће уређене такође на планинским гребенима Грамаде, Чемерника, Варденика и других планина, са најзначајнијом стазом око Власинског језера (приближно по развоју његовог слива);

- наведене и остале излетничке и планинарске стазе, као доминантна летња понуда у простору ПИО и окружења, уређују се истовремено у функцији туризма, рекреације, заштите и презентације природних и културних вредности;

- на подручју ПИО, излетничке и планинарске стазе могу да се лоцирају у зонама са режимом заштите II и III степена;

- излетничке и планинарске стазе се, по правилу, планирају и уређују на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;

- излетничке и планинарске стазе уређују се са профилем од 2,0 m и максималним нагибом до 30%, на двосмерним и кружним трасама;

- излетничке и планинарске стазе се уређују за кретање пешака, јахача и планинских бициклиста, са маркацијом и пратећим објектима видиковца и отворених одморишта, наткривених склоништа за људе и коње, на атрактивним локацијама у близини природних и културних вредности;

- нордијске и турно ски-стазе могу се градити на подручју ПИО у зонама са режимом заштите II и III степена;

- нордијске ски-стазе се, по правилу, планирају и уређују на висинама између 1.000 и 1.600 m н.в., на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких, планинарских и излетничких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;

- нордијске ски-стазе се уређују са профилем од 3,0 m и максималним нагибом до 20%, са дужинама које су диференциране за рекреативце и за такмичаре (ланг лауф и бијатлон);

- на дужим деоницама нордијских ски-стаза у режиму заштите II и III степена ПИО и ван његових граница, нордијске ски-стазе се опремају уређеним одмориштима и рустичним склоништима од невремена;

- риболовне стазе и ревири на Власинском и Лисинском језеру и већим водотоцима у зонама II и III степена заштите ПИО и ван његових граница, уређују се на погодним деоницама обале, са приручним склоништима;

- у зони III степена заштите ПИО и ван његових граница, на излетничким и планинарским стазама, могућа је ревитализација традиционалних бачишта, са сточарством и транзитним услугама угоститељства;

- пунктови екстремних/авантуристичких спортова у зонама II и III степена заштите ПИО и ван његових граница (алпинизам, слободно пењање, параглајдинг и др.), уређују се на одговарајућим природним локацијама, уз приступе са излетничких и планинарских стаза;

- видиковци, одморишта и склоништа на излетничким, планинарским и риболовним стазама, уређују се као приземни рустични објекти у духу локалне традиционалне архитектуре, од приручних материјала и максимално уклопљени у природни предео;

- уређење стаза, пунктова и пратећих објеката дисперзне понуде у простору вршиће се по иницијативама и програмима спортско-рекреативних и других асоцијација, у складу са одредбама Просторних планова надлежних општина.

2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту

Пољопривредно земљиште је земљиште које се користи за пољопривредну производњу и то: њиве, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, трстици и мочваре, као и друго земљиште (вртаче, напуштена речна корита, земљишта обрасла ниским жбунастим растињем и др.) и земљиште које се одговарајућим планским актом може привести намени за пољопривредну производњу. У структури пољопривредног земљишта разликујемо: плодно пољопривредно земљиште (оранице, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, шуме и трстици катастарске класе од I до VIII) и неплодно пољопривредно земљиште (стрништа, кршеви, јаруге, камењари, вододерине, голети, остала природно неплодна земљишта и вештачки створене неплодне површине).

Пољопривредно земљиште користи се за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Просторним планом. Правила грађења су конципирана тако да се максимално заштити од градње плодно пољопривредно земљиште до пете катастарске класе (обрадиво пољопривредно земљиште), док је на пољопривредном земљишту од пете до осме катастарске класе и неплодном пољопривредном земљишту начелно могуће планском документацијом извршити промену намене и омогућити изградњу за потребе пољопривредне делатности и компатибилних намена.

Пољопривредно земљиште које је у складу са Просторним планом одређено као грађевинско земљиште, до привођења планираној намени, користи се за пољопривредну производњу. Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, вршиће се према условима утврђеним важећим Законом о пољопривредном земљишту.

Врста и намена објеката који се могу градити: на пољопривредном земљишту је забрањена изградња. Забрањено је коришћење обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе осим, за: подизање вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, као и за подизање шума без обзира на класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде; експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, тресета, камена и др.), односно извођење радова на одлагању јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на обрадивом пољопривредном земљишту на одређено време по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и приложеном доказу о плаћеној накнади за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта коју је решењем утврдила општинска, односно градска управа; и у другим случајевима ако је утврђен општи интерес на основу закона, уз плаћање накнаде за промену намене.

У складу са Законом о пољопривредном земљишту, дозвољено је изузетно:

- изградња објеката и коридора саобраћајне инфраструктуре (јавни путеви, путни објекти и саобраћајне површине) и то првенствено на земљишту ниже бонитетне класе, као и изградња и проширење пољских путева који доприносе рационалном коришћењу пољопривредног земљишта;
- изградња комуналне инфраструктуре (јавна расвета, водовод, канализација и др.) и комуналних објеката (гробља, сточне јаме) и то првенствено на земљишту ниже бонитетне класе;
- регулација водотокова и изградња објеката који служе за одбрану од поплава, за спровођење противерозионих мера, као и за одводњавање и наводњавање земљишта;
- уређење изворишта вода по претходно прибављеним водопривредним условима и сагласностима од надлежних институција за њихову експлоатацију;
- изградња пољопривредних објеката, објеката за комуналне и друге потребе насеља, као и других објеката за коришћење пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, на начин утврђен законом.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: простори и објекти за развој интензивне или еколошке пољопривредне производње (помоћни објекти за потребе прегонске испаше животиња – летњи торови са надстрешницама; специјализованог ратарства – склоништа са оставама репроматеријала и алата; и сл.). Помоћни и службени објекти за потребе других комплементарних активности – шумарства (шумске куће, лугарнице, расадници); узгоја дивљачи и рибе (хранилишта, склоништа, мрестилишта); водопривреде; чисте енергетике (водозахвате, ценоводи за мале хидроелектране); саобраћаја; заштите од елементарних непогода (склоништа).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: садржаји и објекти који нису наведени у претходним ставовима и све делатности које угрожавају основну намену и животну средину негативним утицајима (бука, вибрације, гасови, мириси, отпадне воде и друга штетна дејства). Забрањено је дубоко фундаирање објеката, изградња подземних етажа и употреба био-неразградивих или материјала који у фази труљења ослобађају токсичне материје.

Забрањена је и изградња објеката који својом величином и изгледом нарушавају амбијенталне вредности, као и објеката који не испуњавају услове заштите природе и еколошке услове.

Услови за формирање парцеле: пољопривредна парцела је постојећа са директним или индиректним везом са јавним путем, при чему њен облик има произвољну геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен терену.

Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара (обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара) у складу са важећим законом о пољопривредном земљишту. Дозвољено је укрупњавање пољопривредних парцела при чему није ограничена горња граница величине парцеле.

Положај објеката у односу на регулациону линију: минимално растојање између објекта и границе парцеле јавног пута је 5 m од локалног пута, односно 10 m од државног пута II реда. За парцеле са индиректним прилазом јавном путу (преко приватног пролаза) положај објекта се утврђује у складу са правилима Просторног плана.

Положај објеката у односу на границе парцеле: најмање дозвољено растојање слободностојећег објекта и границе суседне парцеле износи 3,5 m на делу северне оријентације, односно 6,5 m на делу јужне оријентације. За изграђене објекте чије је растојање до границе парцеле мање од претходно утврђених вредности, у случају реконструкције, не могу се на наспрамним странама предвиђати отвори за осветљење просторија.

Међусобна удаљеност објеката: минимална међусобна удаљеност слободностојећих пољопривредних објеката на суседним парцелама је 10 m, а на истој парцели 15 m. За изграђене пољопривредне објекте чија међусобна удаљеност износи мање од прописаних, у случају реконструкције, не могу се на наспрамним странама предвиђати отвори за осветљење просторија.

Удаљеност пољопривредних и суседних стамбених, јавних и других објеката високоградње, одређује се у односу на потребне услове заштите животне средине, а најмање је 30 m.

Удаљеност производних објеката у функцији пољопривреде од грађевинског подручја насеља износи најмање 100 m (не односи се на стакленике, пластенике и силосе).

Удаљеност објеката за узгој животиња (интензиван узгој свиња, говеда, живине), одређује се у складу са техничким нормативима и законском регулативом која третира ову област, а износи најмање 40 m од државних путева, 200 m од стамбених објеката и водотокова, односно 500 m од изворишта водоснабдевања. Ови објекти се не могу градити на заштићеним подручјима природе и водозащитним подручјима.

Урбанистички параметри: најмања површина дела катастарске парцеле предвиђен за изградњу износи 2000 m². Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је до 70%.

Спратност и висина објеката: максимална спратност = II. Максимална дозвољена висине = 7,0 m.

Услови за изградњу других објеката на парцели: могућа је изградња више пољопривредних, помоћних и пратећих објеката на парцели, без прекорачења прописаног општег принципа за градњу (урбанистички параметри).

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: приступ парцели на јавну саобраћајницу се остварује непосредно, преко приступног/пољског пута, или посредством службености пролаза. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели (пољопривредне машине, теретна и путничка возила), обезбеђује се простор на сопственој парцели, изван површине јавног или пољског/приступног пута.

Оеађивање и одводњавање: дозвољено је оеађивати парцелу на којој се налази пољопривредни објекат, а оеађу прилагодити врсти и намени објекта и окружењу. Одводњавање површинских вода са парцеле врши се слободним падом према јавној површини. Површинске и друге отпадне воде из парцеле одводе се регулисано до ђубришне јаме.

Архитектонско обликовање: архитектонско обликовање објеката прилагодити традиционалној архитектури народног грађитељства, али и потребама савремене пољопривредне производње, уз уклапање у предеони лик брдско-планинског подручја. Максимално примењивати аутохтоне грађевинске материјале.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и друштва: у току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту

објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, смештају возила, изношењу пута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

2.3. Правила грађења на шумском земљишту

Шумско земљиште је земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума, које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним законском регулативом. На шумском земљишту није дозвољено смањење шумских засада и њихова неконтролисана експлоатација. Разликујемо шумско земљиште у државној и приватној својини.

За формирање ветрозаштитних појасева у коридорима саобраћајница и пољозаштитних појасева на пољопривредном земљишту, на угроженим локалитетима се прописује минимална ширина заштитног појаса шума од 10 m. Заштитни шумски појасеви се планирају и на контакту изграђених и планираних стамбених и привредних зона, минималне ширине 25 m и то увек у оквиру привредних зона. Могуће је пошумљавање обрадивог пољопривредног земљишта шесте, седме и осме катастарске класе, у складу са важећим Законом о пољопривредном земљишту.

Врста и намена објеката који се могу градити: на шумском земљишту је забрањена градња. Дозвољена је изузетно изградња:

- објеката у функцији шумске привреде (одржавање и експлоатација шума – шумске куће, лугарнице, расадници и др.);
- економских објеката сопственика шума на површини до 10 ари;
- саобраћајних површина (јавни, приступни и шумски путеви, уређене стазе за кретање у природи);
- мреже и објеката инфраструктуре у складу са Просторним планом.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: објекти у функцији туризма и рекреације, са пратећим објектима (шанк-барови, надстрешнице, одморишта, стазе, просторије за опрему и сл.); објекти у функцији ловства и узгоја дивљачи (ловно-технички објекти за лов и контролу бројног стања дивљачи); објекти за заштиту људи и материјалних добара од елементарних непогода (склоништа).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: на шумском земљишту је забрањена градња, осим за намене предвиђене Просторним планом (поштујући одредбе важећег Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон и услове ЈП „Србијашуме”), уз максималну заштиту шумског земљишта у заштитним шумским подручјима, а уз омогућавање градње на оном шумском земљишту које не ужива висок степен заштите и пружа могућност за развој шумске привреде, туризма и ловства.

Услови за формирање парцеле: шумска парцела је постојећа, са директним или индиректним излазом на јавну саобраћајницу, при чему њен облик има произвољну геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен терену.

Положај објеката у односу на регулациону линију и границе парцеле: минимално растојање од објекта до границе парцеле локалног и шумског пута је 5,0 m, а до парцеле државног пута другог реда 10,0 m.

Урбанистички параметри: за објекте у функцији шумске привреде (објекти за узгој, заштиту и искоришћавање шума), максимални индекс заузетости парцеле је 10%, док за објекте у функцији туризма и рекреације на шумском земљишту он износи 20%. Максимална бруто развијена грађевинска површина објеката на парцели износи 600 m². Максимална бруто развијена грађевинска површина појединачних пратећих објеката, као и објеката у функцији ловства и узгоја дивљачи је 50 m².

Спратност и висина објеката: максимална спратност објеката у функцији шумске привреде и ловства = П, а максимална висина објекта = 9,0 m.

Максимална спратност пратећих објеката = П, а максимална висина објекта = 7,0 m. Максимална спратност објеката у функцији туризма и рекреације = П+1+Пк, а максимална висина објекта = 12,0 m.

Услови за изградњу других објеката на парцели: могућа је изградња више објеката основне и пратеће намене на парцели, у оквиру прописаних урбанистичких параметара.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: приступ парцели на јавну саобраћајницу се остварује непосредно, преко приступног/шумског пута, или посредством службености пролаза. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели, обезбеђује се простор на сопственој парцели, изван површине јавног или шумског/приступног пута.

Ограђивање: дозвољено је ограђивање објеката заштитном транспарентном оградом до висине 2,2 m. Ограђивање парцела на шумском земљишту није дозвољено, осим привремено у циљу заштите ретких и проређених врста дивљачи.

Архитектонско обликовање: архитектонско обликовање објеката прилагодити природном амбијенту (шумско окружење, ловиште) и традиционалној архитектури народног градитељства, уз максималну примену аутохтоних природних грађевинских материјала.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: у току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, смештају возила, изношењу пута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

2.4. Правила грађења на водном земљишту

Водно земљиште је земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито, пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави, као и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и др.). Подручје заштићено од поплава је појас земљишта између речног корита и одбрамбеног насипа (инундациони појас), чији је саставни део и заштитни појас са шумом или заштитним зеленилом.

Врста и намена објеката који се могу градити: на водном земљишту (водотокова), а на основу позитивних законских прописа који регулишу област водопривреде и уз претходне услове и сагласност надлежног јавног водопривредног предузећа, могућа је изградња:

- објеката у функцији водопривреде и одржавања водотокова;
- саобраћајних површина (јавни и приступни путеви, путеви за потребе водопривреде, уређене стазе за кретање у природи);
- мреже и објеката инфраструктуре у складу са Просторним планом.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: на водном земљишту (речних водотокова), а на основу позитивних законских прописа који регулишу област водопривреде, уз претходне услове и сагласност надлежног јавног водопривредног предузећа, и у складу са условима заштите животне средине, могућа је и изградња:

- објеката туристичко-рекреативне сврхе (уз обавезу каналисања и пречишћавања отпадних вода, у складу са важећим Законом о водама);
- партерних објеката (спортски терени без ограда и трибина, са одговарајућом опремом, мобилијаром и сл.);
- пратећих објеката (надстрешнице, просторије за опрему, одморишта и сл.);
- објеката на води (воденице, ваљарице и сл.), уз обавезу израде хидрауличких прорачуна (ови објекти не смеју да утичу на пропусну моћ корита, у смислу пропуштања таласа великих вода).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: на водном земљишту је забрањена изградња стамбених, пословних, производних и других објеката чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште, или угрозити безбедност водопривредне инфраструктуре, као и објеката којима се смањује пропусна моћ корита.

Услови за формирање парцеле: парцела је постојећа са директним или индиректним излазом на јавну саобраћајницу, причему њен облик има производњу геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен терену. За објекте водопривреде и енергетике (мале хидроелектране) могуће је формирати мање парцеле, у складу са законом.

Положај објеката у односу на регулациону линију и границе парцеле: положај објекта на парцели мора да обезбеди лак приступ објекту са јавне саобраћајне површине, али и да испоштује заштитна удаљења: 5,0 m од локалног и шумског пута; 10 m од државног пута другог реда. Приликом позиционирања објеката поштовати правила о заштитним удаљењима објеката од рени-бунара, подводних инсталација, водозахвата и др.

Урбанистички параметри: максимални индекс заузетости парцеле је 20% за објекте у функцији водопривреде, као и за објекте туристичко-рекреативне сврхе. За објекте енергетике (мале хидроелектране) максимални индекс заузетости парцеле је 40%. Максимална бруто развијена грађевинска површина појединачних објеката у функцији водопривреде је 250 m², објеката туристичко-рекреативне сврхе 150 m², а објеката енергетике и пратећих објеката 50 m².

Спратност и висина објеката: максимална спратност објеката туристичко-рекреативне сврхе је П+1+Пк, са максималном висином од 12 m: Максимална спратност објеката у функцији водопривреде и енергетике, као и пратећих објеката је П, са максималном висином од 7,0 m.

Услови за изградњу других објеката на парцели: могућа је изградња више објеката основне и пратеће намене на парцели, у оквиру прописаних урбанистичких параметара.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: приступ парцели (објекту) за снабдевање робом/материјалом и одвожење чврстог отпада, мора бити непосредно са јавне или приступне (колске или колско-пешачке) саобраћајнице, минималне ширине 3,0 m. До објекта је обавезно обезбедити пешачки приступ. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели, обезбеђује се простор изван површине јавног пута, у близини објекта.

Ограђивање: дозвољено је ограђивање објеката заштитном транспарентном оградом до висине 2,2 m.

Архитектонско обликовање: архитектура објеката условљена је уређењем приобалне зоне. Објекти треба да буду обликовани тако да не угрожавају визуелно сагледавање воденог простора и супротне обале водотока. Обликовање објеката извести тако да позицијом, габаритима, материјалима, изгледом и начином коришћења буду уклопљени у околни простор и намену, тј. да не наруше природне вредности и пејзажне одлике простора. При архитектонском обликовању објеката предност дати традиционалној архитектури народног градитељства, уз максималну примену аутохтоних природних грађевинских материјала.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: у току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, изношењу шута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са законом регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

2.5. Правила грађења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре

Правила за изградњу инфраструктурне мреже односе се на:

– саобраћајну инфраструктуру (друмски, пешачки, бициклистички и стационарни саобраћај);

– водопривредну инфраструктуру (водоводна и канализациона мрежа и регулација водотокова);

– енергетску инфраструктуру (електроенергетска мрежа и обновљиви извори енергије);

– телекомуникациону инфраструктуру (електронска комуникација).

Постављање нових инфраструктурних мрежа у оквиру нових траса, треба да буде координирано са условима Просторног плана.

Постављање нових инфраструктурних мрежа у оквиру постојећих саобраћајних профила, треба да буде у складу са постојећом изграђеном мрежом, у зависности од конкретних услова.

Реконструкција инфраструктурне мреже треба да буде координирана са новим решењима, тако да заједно обезбеђују бољи и функционалнији распоред мреже.

2.5.1. Саобраћајна инфраструктура

Овим правилима дата су основна правила за утврђивање урбанистичке регулативе саобраћајних површина. Изградња нових и реконструкција постојећих саобраћајница врши се у складу са законом, на јавном грађевинском земљишту. Изградња нових саобраћајница врши се на основу урбанистичких планова, израђених према инфраструктурним решењима из Просторног плана.

Мрежу путева на планском подручју чине државни пут првог реда (IБ реда), државни путеви другог реда (IIА и IIБ реда) и општински путеви, као и улице у насељима. Изградња, реконструкција, одржавање, заштита и начин коришћења путева врши се у складу са важећом регулативом.

Под некатегорисаним путевима подразумевају се путеви који нису јавни путеви, а користе се за саобраћај, било по ком основу: улице које не припадају јавним путевима, сеоски (атарски), шумски и пољопривредни (пољски) путеви, путеви на насипима за одбрану од поплава, стазе и сл. Изградња, реконструкција, одржавање, заштита и начин коришћења некатегорисаних путева врши се у складу са позитивном законском регулативом, прописима и техничким нормативима из ове области, као и са условима заштите животне средине и посебних режима заштите.

Општа правила грађења за јавне путеве и услови за њихово прикључење

– основна линија за обележавање путног појаса, регулационих линија, тротоара, банкина и коловоза је осовина пута. Осовина пута мора бити дефинисана аналитичко геодетским елементима из државне катастарске мреже. На основу успостављене осовине пута, врши се обележавање осталих елемената пута, према врсти, односно категорији пута;

– регулациони појас пута (појас регулације) јесте путна парцела (земљишни појас јавног пута) и земљишни појас других објеката инфраструктурних система. Он служи искључиво функцији пута и у истом није дозвољена изградња објеката високоградње. Приликом изградње грађевинских објеката у близини путева, мора се поштовати прописано растојање према категорији пута;

– елементи трасе пута и раскрсница морају бити урађени у складу са важећим законима, прописима за ту врсту објеката и важећим Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС”, број 50/11);

– ширина регулационих профила зависи од категорије саобраћајница, при чему ширину коловоза, пешачких и бициклистичких површина, треба дефинисати према меродавном саобраћајном оптерећењу;

– нивелација, примењени радијуси кривина, подужни нагиб и остали пројектни елементи новопланираних саобраћајница усклађују се са граничним вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута;

– одводњавање се решава гравитационим отицањем површинских вода (подужним и попречним падом саобраћајница);

– слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице је мин 4,5 m.

– инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро – путеви (својина Републике Србије) и на којима се управљач пута води као корисник, или је правни следбеник корисника;

– укрштање инсталација са јавним путем се изводи искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут,

у прописаној заштитној цеви. Заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута (изузетно спољња ивица реконструисаног коловоза), увећана за по 3,0 m са сваке стране. Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35–1,50 m, у зависности од конфигурације терена, док испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног), од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,2–1,35 m. Укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на минимум 10,0 m;

– паралелно вођење инсталација са јавним путем врши се постављањем инсталација минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насила тупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање, изузетно ивице реконструисаног коловоза, уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза). На местима где није могуће задовољити ове услове, мора се испројектовати и извести адекватна заштита тупа предметног пута;

– стубове далековода и стубне трафостанице предвидети изван заштитног појаса предметних државних путева у појасу контролисане изградње, поштујући ширину заштитног појаса. У случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса пута стубове предвидети на минималној удаљености на висину стуба предметног далековода од спољне ивице земљишног појаса предметних државних путева;

– обезбедити ваздушни простор (сигурносну висину високонапонског електровода) изнад коловоза, рачунајући од горње коте коловоза државног пута до ланчанице при најнеповољнијим температурним условима, са предвиђеном механичком и електричном заштитом;

– угао укрштања надземног високонапонског далековода са државним путем предвидети по могућности од 90° (изузетно одступање од 90° у складу са важећим техничким прописима);

– планирани далековод мора бити предвиђен (трасиран) тако да не угрожава нормално одвијање и безбедност саобраћаја у складу са техничким и свим важећим законским прописима и нормативима који регулишу ову материју и условима надлежних институција;

– бициклистичке стазе се могу планирати уз све јавне путеве, у складу са Законом о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 – др. закон) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута;

– прикључивање прилазног на јавни пут врши се првенствено његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а на подручјима на којима ово није могуће, прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут и то првенствено на пут нижег реда;

– земљани пут који се укршта или прикључује на јавни пут мора се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, у ширини од најмање 5 m и у дужини од најмање 40 m за државни пут I реда, 20 m за државни пут II реда, 10 m за општински пут и улицу, рачунајући од ивице коловоза јавног пута. На исти начин мора се изградити и прилазни пут који се прикључује на јавни пут;

– контрола приступа и саобраћајних прикључака обављаће се у складу са важећим Законом о путевима, Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута и осталим важећим стандардима и прописима који уређују предметну материју;

– пејзажно се уређују косине усека, засека и насила, као и друге косине у путном земљишту (озелењавају се травом, шибљем и другим аутохтоним растињем које не угрожава прегледност пута). У изграђеном простору туристичког локалитета и насеља, између тротоара и границе појаса регулације подиже се дрворед и други засад, али тако да не омета прегледност јавног пута и не угрожава безбедност саобраћаја. Ограде, дрвеће и засади поред јавних путева, такође не смеју да угрожавају прегледност пута и безбедност саобраћаја;

– приступни путеви до туристичких садржаја се воде кроз утврђене коридоре, а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) утврђују се у зависности од очекиваног саобраћаја;

– у изграђеном простору туристичког локалитета и насеља, обавезно је спровођење мера заштите од буке, вибрација и загађења ваздуха, свих постојећих стамбених, туристичких, јавних и осталих објеката и садржаја;

– обавезна је израда Процене утицаја на животну средину новопројектованих (планираних) саобраћајница – студијом о процени утицаја на животну средину извршиће се анализа и процена негативних утицаја и предложиће се мере заштите;

– дуж свих путева обезбеђује се инфраструктура за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата. Због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађење нафтним дериватима и тешким металима), на деоницама свих саобраћајница око језера, успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења, који дозвољава моторни саобраћај уз ограничење брзине; са одбојницима и повишеним ивичњацима пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирање коловоза изван банке у правцу језера и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора);

– рекламне табле, панои, ознаке којима се обележавају туристички објекти, природне и створене вредности, и други слични објекти, могу се постављати поред државних и општинских путева, на удаљености од 7,0 m од ивице коловоза (5,0 m за општинске путеве), односно према условима управљача пута.

Посебна правила грађења и услови прикључивања на државне путеве II реда

Државни путеви су високо капацитетне саобраћајнице које пролазе кроз територије и саобраћајно повезују подручје две или више области (округа). На њима се обавља путнички и теретни саобраћај, као и јавни превоз путника.

Државни пут другог реда је јавни пут који повезује привредна подручја области (округа), територијалне јединице на нивоу регије, или је од посебног значаја за Републику, а пролази ван грађевинског подручја насеља, или кроз насеље/туристички локалитет. Деоница државног пута другог реда у изграђеном простору туристичког локалитета или насеља предлаже се за јавни пут у насељу, на основу овог просторног плана или одговарајућег урбанистичког плана, а у свему у складу са законом (деоница државног пута која пролази кроз насеље одређује скупштина општине, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове саобраћаја).

Изградња објеката дуж државних путева другог реда ван грађевинског подручја насеља, посебно је регулисана законом, док је у насељима/туристичким локалитетима регулисана одговарајућим правилима грађења дефинисаних Просторним планом.

Саобраћајни прикључци на државни пут другог реда:

– утврђују се на основу услова и сагласности управљача државним путевима, преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака општинских путева, или преко сервисних саобраћајница, тако да парцеле које излазе на државни пут не могу свака за себе појединачно да имају директан излаз на пут, већ се приступ таквих парцела мора остварити преко сервисне саобраћајнице на основу прибављене сагласности управљача пута;

– максимално ограничити прикључке са левим скретањима (само типа улив – излив), а све остале прикључке изградити управно на осовину пута;

– на раскрсници државног пута са другим путем или улицом, морају се обезбедити зоне потребне прегледности у складу са важећим прописима. У зонама потребне прегледности забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете, материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута;

– саобраћајни прикључак општинског пута и прикључна саобраћајница улице на државни пут, има минималну ширину саобраћајних трака од 2,75 m и минимални радијус кривине 10–12 m.

Основне техничке карактеристике државног пута другог реда:

– оријентациона ширина појаса регулације износи мин. око 20 m (у насељу мин. око 15 m);

– минимална ширина коловозних трака: 2x3,25 m ван насеља, а у насељу 3,50 m (изузетно 3,25 m, уз оивичење ивичним тракама ширине 0,30 m);

– минимална ширина коловоза: 7,10 m без издигнутих ивичњака односно 6,50 m са издигнутим ивичњацима;

– минимална ширина заштитне траке (банкине): 2x1,5 m (изузетно 1,2 m), са тврдом застором; у насељу примењивати разделне траке (заштитно зеленило) ширине 2x1,25 m (изузетно 1,0 m);

– минимална ширина бициклистичких стаза (у регулационом појасу државног пута у насељу): 2x1,5 m;

– минимална ширина тротоара (у регулационом појасу државног пута у насељу): 2x1,5 m, са ивичњацима (изузетно једностранно тротоар ширине мин. 2,0 m);

– минимална ширина аутобуског стајалишта (у регулационом појасу државног пута у насељу, ван коловоза) износи 3,0 m (изузетно, код реконструкције пута, када нема просторних могућности, а постоје две саобраћајне траке по смеру кретања, могуће је наменити део крајње десне саобраћајне траке за заустављање аутобуса). Положај и димензионисање аутобуских стајалишта утврђује се према захтеву будућих корисника простора у складу саобраћајно-безбедносним карактеристикама и просторним потребама;

– забрањено је формирање паркинга директно са коловоза државног пута;

– забрањено је подизање ограда, дрвећа и засада поред пута на начин којим се омета захтевана прегледност и угрожава безбедност саобраћаја;

– правац односно промена правца државног пута који пролази кроз насеље, одређује се одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеној сагласности надлежног министарства. Промена правца државног пута у насељу може да се врши ако нови правац државног пута испуњава, по својим техничким карактеристикама услове који се захтевају за ту категорију пута;

– физичко раздвајање саобраћаја моторних возила од немоторизованог саобраћаја треба омогућити разделним зеленим појасом у односу на коловоз државног пута, а изузетно код реконструкције постојећих саобраћајница, саобраћајне површине намењене за бициклистичке стазе је могуће организовати уз ивицу коловоза намењеног за кретање возила.

Посебна правила грађења за општинске путеве

Општински пут је јавни пут који повезује поједине делове јединице локалне самоуправе са центрима и зонама активности или становања, или је од посебног значаја за саобраћај на њеној територији. То су саобраћајни потези намењени јавном и индивидуалном путничком саобраћају, који се могу повезивати на мрежу државних путева, и који пролазе ван грађевинског подручја насеља или кроз насеље/туристички локалитет.

Основне техничке карактеристике општинског пута:

– оријентациона ширина појаса регулације износи мин. око 15 m (у насељу мин. око 10 m).

– минимална ширина коловозних трака: 2x2,75 m ван насеља, а у насељу 3,00 m (изузетно 2,75m, уз оивичење ивичним тракама ширине 0,25 m);

– минимална ширина коловоза: 5,5–6,0 m (изузетно 5,0 m);

– минимална ширина заштитне траке (банкине): 2x1,2 m (изузетно 1,0 m), са тврдом застором (у насељу – разделне траке/заштитно зеленило, исте ширине);

– минимална ширина тротоара (у регулационом појасу општинског пута у насељу): 2x1,5 m, са ивичњацима (изузетно једностранно тротоар ширине мин. 2,0 m). Физичко раздвајање саобраћаја моторних возила од немоторизованог (пешачког) саобраћаја треба омогућити разделним тракама.

Посебна правила грађења за уличну мрежу

Улице у насељима су јавни путеви чији је основни задатак да врше дистрибуцију изворног и циљног саобраћаја у оквиру одређених урбанистичких зона. То је јавна површина намењена кретању (или мировању) возила свих видова моторног саобраћаја, бициклиста, пешака и инвалида. Уличном мрежом се омогућава комуникација људи, проток робе и смештај инсталација комуналне инфраструктуре. Регулациона линија улице јесте линија која дели јавну површину улице од осталог земљишта. Ширина улице је растојање између регулационих линија улице.

По функционалном значају и улози у просторној организацији насеља, улична мрежа се може поделити на сабирне (повезују

примарне јавне путеве са локалним улицама) и локалне улице (стамбене и приступне улице, које омогућавају непосредан приступ објектима и садржајима у насељу/туристичком локалитету); а према врсти саобраћаја који се у њима одвија, на улице са диференцираним саобраћајним површинама и интегрисане улице (није раздвојен колски и пешачки саобраћај).

Основне техничке карактеристике уличне мреже:

– минимална ширина појаса регулације: 3,5 m (интегрисана приступна улица); 7,0 m (приступна улица); 8,5 m (стамбена улица); 10,0 m (сабирна улица);

– минимална ширина коловозних трака: 2x2,75 m (сабирна улица), 2x2,5 m (стамбена и приступна улица); 1x3,5 m (интегрисана приступна улица);

– минимална ширина коловоза: 5,5 m (сабирна улица), 5,0 m (стамбена и приступна улица); 3,5 m (интегрисана приступна улица);

– минимална ширина тротоара: 2x1,5 m, са ивичњацима (изузетно 1x1,5 m).

Пешачки саобраћај

Пешачке површине (тротоари) су саставни елемент попречног профила саобраћајница у насељима, а намењене су искључиво за саобраћај пешака. Оне се физички издвајају у посебне површине, којима се обезбеђује заштита од осталих видова моторног саобраћаја, изузев код интегрисаних улица. Ширина тротоара зависи од намене и атрактивности околног простора и интензитета пешачких токова, а у складу са важећим Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Приликом уређења и изградње јавних површина и објеката (као и код реконструкције), изградњом тротоара потребне ширине, спуштањем ивичњака тротоара (посебно на пешачким прелазима), и изградњом предвиђених рампи и држача уз пешачке комуникације и степеништа на прилазима објектима, омогућује се несметано кретање особама са посебним потребама у простору, што подразумева и несметано коришћење јавних површина, као и приступ јавним садржајима.

Бициклистички саобраћај

Бициклистичке површине (стазе) могу бити саставни елемент свих јавних путева, у складу са Законом о путевима и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Оне могу бити физички раздвојене (разделним тракама) од моторизованог саобраћаја, а код реконструкције постојећих саобраћајница могуће их је организовати уз ивицу коловоза. Ширина бициклистичке стазе у регулационом појасу јавног пута одређује се у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем, а у регулационом појасу државног пута у насељу не може бити мања од 2x1,5 m.

Бициклистичке стазе у склопу излетничких и планинарских стаза, обрађене су у делу *Површине и објекти туристичке инфраструктуре*.

Стационарни саобраћај

Ефикасно организовано паркирање возила представља један од предуслова за функционисање саобраћајног система. Према просторном критеријуму, разликује се организовање паркирања на сопственој парцели и на јавној површини.

За паркирање возила за сопствене потребе, власници објеката по правилу обезбеђују манипулативни простор и паркинг места на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута, по установљеним нормативима.

Паркирање возила је могуће обезбедити и на јавним паркиралиштима и паркинг местима у регулационим профилима саобраћајница, уколико то не ремети моторни и пешачки саобраћај, као и посебне режиме заштите простора.

Станице за снабдевање горивом

Могу се градити у коридору државног пута, у складу са противпожарним прописима и условима надлежних органа у области

саобраћаја, заштите животне средине, заштите природних и културних добара, водопривреде и санитарне заштите. Неопходна је претходна израда процене утицаја на животну средину, анализа утицаја на безбедност и функцију саобраћаја, загађење ваздуха, воде и земљишта, појаву буке и вибрација, уз предвиђање мера за спречавање и смањење штетних утицаја. За прикључак бензинске станице на државни пут предвидети траке за успоравање – убрзавање.

2.5.2. Водопривредна инфраструктура

Правила грађења водоводне мреже

Водоводна мрежа се полаже по правилу у саобраћајном профилу или инфраструктурном коридору. Ширина инфраструктурног коридора зависи од профила цевовода који се полаже као и од других инсталација које је могуће поставити у коридору уз поштовање минималних прописаних растојања.

Положај водоводне мреже у саобраћајном профилу генерално треба да задовољи следеће услове:

- мрежу трасирати испод коловоза на 1,0 m од ивице коловоза, а ако за то не постоје услови (па цевовод мора да прелази преко парцела, мимо улице) строго пазити да се приликом израде рова за полагање цевовода не угрозе суседни објекти, имајући у виду и планирану изградњу на тим потезима;
- дубина укопавања је минимум 1,0 m према условима конфигурације терена (минимална дебелина слоја земље изнад горње ивице цеви је 1,0 m);
- мрежу полагати, ако је то могуће, на супротној страни пута од планиране или изведене електро и ТТ мреже,
- ако се у истом рову полажу водови других инсталација морају се задовољити минимална прописана заштитна растојања;
- за полагање водоводне мреже кроз путно земљиште и испод водотокова, потребно је прибавити посебне услове надлежних органа и организација.

– Остали услови за водоводну мрежу:

– врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја у току полагања, монтаже и експлоатације;

– хидранте у насељеним местима поставити према важећем Правилнику о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење („Службени гласник РС”, број 3/18);

– у циљу рационализације потрошње потребно је извршити раздвајање водомера у новим објектима са више стамбених или пословних јединица, тако да свака јединица има посебан водомер;

– за подручја где не постоји организовано снабдевање пијаћом водом, дозвољава се изградња бунара, сеоске или приватне водоводне мреже са бунаром или каптажом. Локални (сеоски и приватни) водоводи се могу градити према посебним водопривредним условима.

Правила грађења канализационе мреже

Положај канализационе мреже у саобраћајном профилу генерално треба да задовољи следеће услове:

– канализациона мрежа за употребљене воде се по правилу поставља у осовини коловоза саобраћајнице, или уз ивицу коловоза, на супротној страни од водоводне мреже;

– канализациона мрежа за атмосферске воде се по правилу поставља у осовини коловозне траке, супротне од траке за водоводну мрежу;

– мрежу трасирати испод коловоза на минимум 1,0 m дубине укопавања, са обавезним каскадама, ако конфигурација терена захтева. Ако цевовод мора да се поставља преко парцела (мимо улице), строго пазити да се приликом израде рова за полагање цевовода не угрозе суседни објекти, имајући у виду и планирану изградњу на тим потезима;

– ако је то могуће мрежу полагати на супротној страни пута од планиране или изведене електро и ТТ мреже;

– ако се у истом рову полажу водови других инсталација морају се задовољити минимална прописана заштитна растојања;

– за извођење радова на полагању мреже на трасама изван насеља, као и испод капиталних објеката, важе иста правила као код полагања водоводне мреже.

Остали услови за канализациону мрежу:

– пречник цеви зависи од планираног броја корисника који се прикључују на канализациону мрежу;

– избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, одређују се на основу хидрауличног прорачуна;

– за контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције, на месту вертикалног прелома цевовода, промене хоризонталног правца пружања цевовода и улива бочног огранка, предвидети ревизионе силазе;

– ископ рова, разупирање зидова рова, полагање и међусобно повезивање цеви, затрпавање цевовода и рова (песком и ископним материјалом), испитивање цевовода и пуштање у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација;

– за подручја где не постоји организовано одвођење отпадних вода, дозвољава се изградња водонепропусних септичких јама са организованим пражњењем и одвожењем садржаја на локацију одређену за ту намену.

Услови за постројења за пречишћавање отпадних вода:

– постројења за пречишћавање градити са таквим степеном пречишћавања употребљених вода, који обезбеђује очување прописане класе водотока који служи као реципијент;

– степен пречишћавања загађених вода, као и режим испуштања тих вода регулисани су важећим Законом о водама и осталом законском регулативом;

– капацитете и габарит постројења одредити хидрауличким прорачуном;

– прилаз постројењу обезбедити са јавне површине (јавног пута);

– постројење треба да има одговарајућу заштитну зону према јавном путу и околном окружењу;

– омогућити фазну изградњу постројења.

Правила регулације водотокова

При решавању даљег регулисања водотокова морају се поштовати одредбе Закона о водама, услови ЈВП „Србијаводе” и других надлежних органа у области заштите животне средине, заштите природних и културних добара, саобраћаја и санитарне заштите, уз обавезу израде одговарајуће студијске и техничке документације (претходни радови, претходна студија оправданости са генералним пројектом, студија оправданости са идејним пројектом и студијом о процени утицаја пројекта на животну средину, и друга пројектна документација у складу са Законом о планирању и изградњи).

Остали услови за регулацију водотокова:

– уређење водотокова ван насеља, вршити применом нату-ралне регулације;

– код подземних укрштања појединих инфраструктурних објеката са водоточима и јаругама, горња ивица цеви мора бити минимално 1,0 m испод постојећег дна корита;

– забрањено је измештање водотока ради изградње мале хидроелектране.

– На местима укрштања са планираним саобраћајницама треба обезбедити неопходан протичајни профил испод трупа саобраћајнице, тако да доња ивица конструкције саобраћајнице буде изнад коте меродавне рачунске велике воде према табели:

Табела 9. Коте меродавне рачунске велике воде за формирање доње ивице конструкције саобраћајнице

Меродавна рачунска велика вода макс. $Q[m^3/s]$	Надвишење доње ивице конструкције (засор) $Z[m]$
до 10	0,6
10–50	0,7
50–100	0,8
100–200	0,9
200–300	1,1
300–500	1,2
500–1000	1,3
1000–2000	1,4
изнад 2000	1,5

– Планиране изливе атмосферске канализације предвидети пројектном документацијом.

– Уколико се радови на регулацији врше фазно, на крају трајне регулисане деонице предвидети грађевину која ће бити тако обликована да не изазива штетне последице на нерегулисану деоницу низводно, као и на саме регулисане грађевине.

– У случају да се јавља дубинска и бочна ерозија у зони мостовских стубова или ослонаца, предвидети решење којим ће се осигурати ослонци и стубови и стабилизирати речно дно.

– Пројектовати уздужну диспозицију регулације (падови дна регулисаног корита) и попречни профил корита тако да режим воде и наноса буде стационаран тако да нема ерозије дна и обала, односно засипања корита.

– Пројектом организације радова на изградњи регулације обезбедити услове којима се неће угрозити стабилност и функционисање грађевинских објеката у непосредној близини водотока.

– Сва евентуална оштећења настала у току изградње, морају се санирати и довести у првобитно функционално стање на терет инвеститора.

– Детаљно чишћење корита свих водотокова од наноса и осталог материјала на делу изведене регулације и дуж целог природног, нерегулисаног корита у насељу представља приоритет и основу за уредно одвођење вода.

2.5.3. Енергетика и енергетска инфраструктура

2.5.3.1. Електроенергетика

За далековод се обезбеђује заштитна зона (коридор) чија ширина је зависна од напонског нивоа и техничког решења далековода.

Заштитни појас далековода износи 15 m са обе стране далековода напонског нивоа 35 kV од крајњег фазног проводника, 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110 kV од крајњег фазног проводника.

Свака градња испод или у близини далековода условљена је следећим:

– Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон);

– Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21);

– Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ”, број 65/88 и „Службени лист СРЈ”, број 18/92);

– Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/74 и 13/78 („Службени лист СРЈ”, број 61/95);

– Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СРЈ”, број 61/95);

– Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, број 36/09) са припадајућим правилницима, од којих посебно издавамо: „Правилник о границама нејонизујућих зрачења” („Службени гласник РС”, број 104/09) и „Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања” („Службени гласник РС”, број 104/09);

– SRPS N.C0.105 Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења („Службени лист СФРЈ”, број 68/86);

– SRPS N.C0.101 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Заштита од опасности;

– SRPS N.C0.102 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Заштита од сметњи („Службени лист СФРЈ”, број 68/86), као и

– SRPS N.C0.104 – Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења („Службени лист СФРЈ”, број 49/83).

У случају градње испод или у близини далековода потребна је сагласност „Електромрежа Србије” АД, при чему важе следећи услови:

– сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката, уз задовољење горе поменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организација која је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката;

– приликом израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80 °C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које вам на захтев достављамо, као и податке добијене на терену геодетским снимањем који се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката;

– Елаборат доставити у минимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву „Електромрежа Србије” АД), као и у дигиталној форми;

– у Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

Претходно наведени услови важе приликом израде:

1) Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода.

Напомена: У случају да се планира постављање стубова јавне расвете у заштитном појасу далековода, потребно је исте уважити при изради Елабората.

2) Елабората утицаја далековода на потенцијално планиране објекте од електропроводног материјала. Овај утицај за цевоводе, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода;

3) Елабората утицаја далековода на телекомуникационе водове (овај елаборат није потребно разматрати у случају да се користе оптички каблови). Овај утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода у случају градње телекомуникационих водова.

У случају да се из Елабората утврди колизија далековода и планираних објеката са пратећом инфраструктуром и уколико се утврди јавни (општи) интерес планираног објекта и достави налог мера за измештање (реконструкцију или адаптацију) од стране надлежних органа, потребно је да се:

– приступи склапању Уговора о пословно-техничкој сарадњи ради регулисања међусобних права и обавеза између „Електромрежа Србије” АД и свих релевантних правних субјеката у реализацији пројекта адаптације или реконструкције далековода, у складу са Законом о енергетици и Законом о планирању и изградњи;

– о трошку Инвеститора планираних објеката, а на бази пројектних задатака усвојених на Стручном панелу за пројектно техничку документацију „Електромрежа Србије” АД, уради техничка документација за адаптацију или реконструкцију и достави „Електромрежа Србије” АД на сагласност;

– о трошку Инвеститора планираних објеката, евентуална адаптација или реконструкција далековода (односно отклањање свих колизија констатованих Елаборатом) изврши пре почетка било каквих радова на планираним објектима у непосредној близини далековода;

– пре почетка било каквих радова у близини далековода о томе обавесте представници „Електромрежа Србије” АД;

– остали општи технички услови за градњу испод или у близини далековода;

– приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, односно 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV и 7 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400 kV;

– испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, односно на мање од 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV и на мање од 7 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400 kV, као и у случају пада дрвета;

– забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5 m од проводника далековода напонског нивоа 110 kV, односно на мање од 6 m од проводника далековода напонског нивоа 220 kV и не мање од 7 m од проводника далековода напонског нивоа 400 kV;

– забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода;

– прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;

– нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;

– приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода се не сме насипати;

– све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала;

– делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најистуренијих делова цевовода под напоном.

Уобичајена је пракса да се у постојећим коридорима далековода могу изводити санације, адаптације и реконструкције, ако то у будућности због потреба интервенција и ревитализација електроенергетског система буде неопходно, а не може бити сагледано у овом часу.

Локација нових и реконструкција постојећих трафостаница 10/0,4 kV решиће се посебном урбанистичком и техничком документацијом. Величина парцеле за трафостаницу 10/0,4 kV износи око 5,5 x 6,5 m. За изградњу трафостаница, непосредна локација и величина парцела утврђују се конкретном разрадом али да буду испуњени следећи услови:

- да иста буде постављена што ближе тежишту оптерећења;
- да прикључни каблови буду што краћи;
- да је расплет водова што једноставнији;
- да постоји могућност лаког приступа ради монтаже, замене и одржавања опреме;
- о присуству подземних и надземних инсталација у окружењу трафостанице;
- о утицају ТС на животну средину.

Планска решења за намену и коришћење простора у зони постојећих далековода, за које се планом предвиђа измештање, не могу се примењивати до обезбеђења њиховог измештања.

Изградњу ваздушних и кабловских водова 10 kV и 0,4 kV изводити према техничким правилима дефинисаним одговарајућим важећим прописима.

Електроенергетска мрежа се полаже по правилу у регулациони профил саобраћајница у простор тротоара или у инфраструктурни коридор. Ширина инфраструктурног коридора зависи од напонског нивоа каблова који се полажу као и од других инсталација које је могуће поставити у коридор уз поштовање минималних прописаних растојања у складу са важећим правилницима и законима.

Прикључивање објеката на електроенергетску мрежу изводити према условима надлежних електродистрибутивних предузећа и техничким прописима.

Изградњу електроенергетске инфраструктуре вршити у складу са следећим условима:

– надземну мрежу 10 kV и 0,4 kV градити према Правилнику о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV и Закону о енергетици;

– дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;

– електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони пратећих путних садржаја, обавезно каблирати;

– каблове ван насеља полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза и у регулационом појасу саобраћајница у насељима;

– у деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светилке јавног осветљења могу се поставити и на стубове електроенергетске мреже;

– при паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и телекомуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,5 m, односно 1 m за каблове напона преко 10 kV;

– при укрштању енергетских и телекомуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;

– није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад телекомуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;

– паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m;

– није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;

– при укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5 m.

Могућа је и изградња алтернативних извора за производњу електричне енергије при чему је обавезна урбанистичка разрада за изворе који ће бити укључени у јавни електроенергетски систем а у складу са важећим законима и прописима.

2.5.3.2. Гасификација

Гасоводна мрежа средњег притиска (4 бар < МОР ≤ 16 бар)

Приликом изградње гасовода средњег притиска, минимална дозвољена растојања гасовода од објеката (од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља) за гасовод средњег притиска (10 < МОР ≤ 16 бар) износи 3,0 m, а за максимални радни притисак (МОР) за челичне цеви 4 бар < 10 бар износи 2,0 m. Растојања се изузетно смањити на минимално 1 m уз примену додатних мера заштите дефинисаних Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар.

У коридору заштитног појаса примарне градске гасоводне мреже притиска до 16 бар није дозвољена изградња објеката високоградње и складиштење тешких терета.

Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода притиска 4 < МОР ≤ 16 бар са другим гасоводом, инфраструктурним и другим објектима дато је у одговарајућој табели правилника.

Растојања из ове табеле могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2 m, уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом каснијих интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу, осим растојања од гасовода до постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова.

Општа правила грађења за гасоводе притиска до 16 бар

Дистрибутивни гасовод не полаже се испод зграда и других објеката високоградње.

Приликом изградње дистрибутивне гасоводне мреже ниског притиска (МОР ≤ 4 бар), минимална дозвољена растојања гасовода од објеката (од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља) износи 1,0 m.

За трасу гасовода првенствено користити зелени појас у тротоару. У случају да то није могуће користи се слободни коридор у коловозној површини. Минимална дубина укопавања гасовода је 0,8 m, мерено од горње ивице цеви до површине тла, а у изузетним случајевима на кратким деоницама из оправданих разлога може бити и до минимално 0,5 m, уз повећане мере безбедности.

Прелази челичних гасовода преко река, канала и других водених препрека могу бити подводни и надводни, према условима надлежне водопривредне организације. Гасоводи се могу полагати на мостовима армирано-бетонске, металне и камене конструкције. На обалама се морају поставити запорни органи. Надземно полагање гасовода од ПЕ цеви није дозвољено. Дубина полагања гасовода до дна регулисаних корита водених токова мора бити најмање 1 m, а до дна нерегулисаних корита водених токова најмање 1.5 m, рачунајући од горње ивице цеви гасовода.

Када се гасовод поставља испод јавних путева, када се укршта са јавним путем и железничким пругама или када се полаже у регулационом појасу јавних путева, исти по правилу мора бити заштићен заштитном цеви или другом одговарајућом заштитом у складу са стандардима и прописима. Минимална дубина

укопавања челичних и ПЕ гасовода је 1.35 m мерена од горње ивице цеви до горње коте коловозне конструкције пута.

На укрштању гасовода са градским саобраћајницама, државним путевима I и II реда, као и водотоковима са водним огледалом ширим од 5 m, угао осе гасовода према тим објектима по правилу мора да износи 90° .

На укрштању гасовода са путевима, пругама, водотоковима, каналима, далеководима називног напона преко 35 kV, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90° . На местима где је то технички оправдано, овај угао укрштања могуће је смањити на минимално 60° . За извођење укрштања гасовода са инфраструктурним објектима са углом мањим од 60° потребно је прибавити одговарајућу сагласност управљача, односно оператора над тим објектима.

Минимална дубина укопавања гасовода при укрштању са железничком пругом износи 1.5 m рачунајући од горње ивице заштитне цеви до горње ивице прага, а при укрштању гасовода са железничким пругама индустријских колосека или трамвајским пругама износи 1 m, уколико техничким условима надлежне организације није другачије прописано.

Пре извођењу било каквих радова у непосредној близини гасоводне мреже средњег притиска, обавезно се обратити власнику (оператеру) гасоводних инсталација ради обележавања постојеће трасе гасовода на терену.

Подземно и надземно полагање гасовода није дозвољено у кругу опасног дела погона у којима се користе, прерађују и складиште експлозивне материје, а који су ближе уређени посебним прописима којима је уређена област експлозивних материја.

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

Пре извођењу било каквих радова у непосредној близини гасоводне мреже ниског притиска, обавезно се обратити власнику (оператеру) гасоводних инсталација ради обележавања постојеће трасе гасовода на терену.

Приликом израде техничке документације и извођења радова неопходно је у свему се придржавати одредби Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар („Службени гласник РС”, број 86/15) и других важећих прописа и стандарда.

Објекти у функцији гасовода ($0 \text{ бар} < MOP \leq 16 \text{ бар}$)

Минимална хоризонтална растојања MPC (мерно-регулациона станица), MC (мерна станица) и PC (регулациона станица) од осталих објеката дата су у одговарајућој табели правилника.

На улазном гасоводу у MPC, као и на свим излазним гасоводима из MPC морају се поставити противпожарне славине. Улазна и излазна противпожарне славине морају бити удаљене од MPC најмање 5 m, а највише 100 m, и могу бити смештене и изван ограде MPC. У случају када су улазна и/или излазна противпожарна славина изван оградe MPC, исте се морају заштити од неовлашћеног руковања и манипулације.

MPC морају бити оградене како би се спречио приступ неовлашћеним лицима. Ограда MPC мора да обухвати зоне опасности и мора бити минималне висине 2 m. MPC капацитета до 160 Nm³/h не морају да имају ограду. Уколико је MPC на отвореном простору, са или без надстрешнице, ограда мора бити удаљена минимално 10 m од MPC.

Неопходно је у свему се придржавати одредби Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар.

2.5.3.3. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу објеката везаних за коришћење ОИЕ, чине прописи из подручја заштите природе, заштите животне средине енергетике, водопривреде, пољопривреде, шумарства, планирања простора и изградње објеката. За све пројекте везане за ОИЕ, неопходно је (у складу са важећом Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08), као и другим прописима везаним за заштиту животне средине), утврдити да ли постоји потреба за израдом Студије о процени утицаја на животну средину.

2.5.4. Електронске комуникације

Површине јавне намене са наменом инфраструктурне површине и објекти у захвату Плана и све планиране телекомуникационе системе и радове на постојећим системима ускладити са важећим законима и прописима.

Сви телекомуникациони коридори морају бити заштићени у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС”, број 16/12).

Примена принципа да величина претплатничке петље буде од 0,5 до 1,0 km у просторима са већим густинама становања и до 2,0 km у сеоским срединама, и могућност наδοградње мулти-сервисних приступних чворова (МСАН) одређеним модулским елементима не омогућује да се утврде локације истих без конкретних прорачуна густине телефонских претплатника на појединим подручјима. Као норматив за прорачун потребног броја телефонских претплатника у наредном периоду користити: два телефонска прикључка по стамбеној јединици и телефонски прикључак на 15–50 m² пословног простора.

Истурене комутационе степене (МСАН) који се изводе као „outdoor” ормани постављати на бетонске темеље одговарајућих димензија (сагласно типу кабинета). У оквиру темеља за смештај кабинета изградити ревизионо окно димензија 80 x 80 x 90 cm због лакшег прихвата и каблова и њиховог увођења у „outdoor” кабинет. У кабинет се смешта комутациона опрема, систем преноса, исправљач, батерије и разделник. МСАН кабинет се напаја електричном енергијом са насељске мреже 0,4 kV. Комплекс МСАН-а оградити транспарентном оградом (бетонска сокла висине 0,5 m и метална ограда висине 1,2 m.)

Истурене комутационе степене (МСАН) који се изводе као „indoor” обезбедити просторију одговарајуће површине (10–15 m² и висине 2,6–2,8 m) у оквиру објекта (стамбеног, стамбено-пословног, пословног) до које постоји приступ за „улазак” каблова и опслуживање.

Мини IPAN уређаји се изводе као „outdoor” и „indoor”. Активна опрема се смешта у типске ормани за унутрашњу монтажу за на зид и за спољну монтажу на АБ ППТ стуб, на ниско бетонско постоље габарита хоризонталне пројекције не веће од 0,25 m² и на зид. Уређај се повезује оптичким кабловима без металних елемената чија оптичка влакна одговарају међународној препоруци ITU-T G652.D. Овај уређај се напаја електричном енергијом са насељске мреже 0,4 kV на начин из услова надлежног ЕД предузећа. Уређај може бити са батеријама или без њих што је најчешћи случај. Од уређаја до корисника се полажу бакарни каблови (DSL каблови) који су пројектовани и израђени за примену у широкопојасним дигиталним електронским комуникационим мрежама.

Телекомуникациона мрежа се полаже по правилу у регулациони профил саобраћајница у простор тротоара или у инфраструктурни коридор. Ширина инфраструктурног коридора зависи од типа телекомуникационе мреже која се полаже као и од других инсталација које је могуће поставити у коридор уз поштовање минималних прописаних растојања у складу са важећим правилницима и законима.

За полагање оптичких каблова у ров полагасти полиетиленске цеви пречника 40 mm, које ће послужити као заштита или резерва за касније „удување” оптичког кабла.

Изводе градити самостојећим изводно-разводним орманима и унутрашњим изводима у објектима.

Самостојећи ормани су на бетонском постољу габарита на већег од 50 x 40 cm и дубине до 0,6 m постављене на граници тротоара и стамбених парцела (на граници регулационе линије), тако да се не омета прилаз објектима.

Код пројектовања и изградње приступне (претплатничке) телефонске мреже морају се поштовати следећи услови:

– при паралелном вођењу телефонских и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 m за водове 1 kV, односно 0,5 m за водове 10 и 35 kV. Код укрштања, електроенергетски кабл се полаже испод телефонског кабла са минималним растојањем од 0,5 метра. Најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 45° ;

– при паралелном полагању телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0 m. Код укрштања телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом, телефонски кабл се полаже изнад

водоводне и канализационе мреже са минималним растојањем од 0,2 m од темена водоводне или канализационе цеви, с тим што се телефонски кабл полаже у заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0 m лево и десно од цеви;

– прелазак телефонских каблова преко постојећих асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, а за планиране предвидети постављање ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,2 m од коте коловоза како би се избегла нова ископавања.

Све базне радиостанице сва три оператера пројектовати и градити са примопредајницима малих снага, због смањења електромагнетног зрачења и мањег утицаја на животну средину. Ово изазива већу густину објеката базних станица, и због малих снага примопредајника и могућности покривања одређених простора, избор оптималне локације је могућ тек после одређених мерења, те се локације истих не могу утврђивати просторним (урбанистичким) плановима. Базне радиостанице које се граде на отвореном простору обавезно оградити жичаном транспарентном оградом висине до 2,2 m.

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПОДРУЧЈА ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ

Детаљном разрадом у склопу Просторног плана, дефинисана су правила уређења и грађења која важе за уређење површина, изградњу и реконструкцију објеката у обухвату подручја детаљне разраде. Просторни план обрађује следећа подручја детаљне разраде, која обухватају:

- 1) подручје измештања Државног пута Па реда број 231;
- 2) подручје скијалишта „Чемерник”.

3.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Измештање Државног пута Па реда број 231

Граница детаљне разраде у следећој табели одређена је координатама преломних тачака (редни број тачке, Y координата, X координата) у Гаус-Кригеровој пројекцији и представљена је на Детаљној карти број 1. Измештања Државног пута Па реда број 231, (листове 1–7).

Табела 10. Граница и обухват детаљне разраде

Бр.тачке	Y	X	Бр.тачке	Y	X	Бр.тачке	Y	X
D1	7613619.28	4730265.57	D163	7610665.87	4734672.73	D325	7610862.89	4734710.52
D2	7613618.25	4730361.01	D164	7610639.08	4734685.81	D326	7610911.51	4734722.04
D3	7613614.83	4730401.31	D165	7610610.79	4734688.77	D327	7610939.53	4734726.33
D4	7613605.51	4730440.67	D166	7610597.73	4734689.27	D328	7610967.87	4734726.03
D5	7613587.32	4730498.19	D167	7610585.13	4734692.84	D329	7610989.24	4734724.07
D6	7613582.08	4730516.61	D168	7610533.99	4734714.59	D330	7611014.73	4734723.99
D7	7613574.53	4730546.47	D169	7610508.56	4734727.54	D331	7611032.84	4734723.06
D8	7613556.92	4730595.76	D170	7610458.37	4734719.75	D332	7611049.77	4734718.82
D9	7613530.25	4730640.80	D171	7610422.33	4734709.00	D333	7611066.21	4734716.19
D10	7613484.35	4730703.72	D172	7610333.66	4734696.88	D334	7611089.38	4734721.52
D11	7613453.78	4730733.27	D173	7610293.29	4734692.95	D335	7611105.91	4734725.53
D12	7613390.64	4730776.10	D174	7610207.56	4734687.96	D336	7611124.32	4734723.83
D13	7613367.29	4730795.04	D175	7610178.99	4734681.85	D337	7611137.62	4734718.64
D14	7613235.13	4730922.44	D176	7610158.63	4734678.81	D338	7611159.13	4734705.52
D15	7613209.94	4730952.88	D177	7610138.14	4734680.74	D339	7611200.31	4734680.85
D16	7613192.18	4730988.18	D178	7610076.14	4734694.31	D340	7611237.73	4734658.64
D17	7613167.75	4731054.35	D179	7610060.23	4734698.96	D341	7611266.24	4734641.88
D18	7613153.86	4731081.28	D180	7610038.15	4734705.95	D342	7611285.64	4734632.87
D19	7613133.85	4731104.04	D181	7609983.20	4734716.51	D343	7611309.01	4734623.48
D20	7613125.84	4731111.17	D182	7609969.64	4734717.85	D344	7611323.99	4734622.52
D21	7613112.44	4731125.07	D183	7609956.51	4734716.75	D345	7611336.49	4734625.76
D22	7613101.32	4731140.85	D184	7609943.80	4734713.30	D346	7611360.98	4734629.00
D23	7613092.75	4731158.15	D185	7609931.52	4734707.41	D347	7611378.10	4734630.23
D24	7613086.92	4731176.55	D186	7609923.71	4734702.75	D348	7611424.99	4734630.35
D25	7613074.40	4731229.97	D187	7609911.77	4734696.98	D349	7611452.88	4734630.67
D26	7613064.17	4731263.69	D188	7609898.57	4734693.29	D350	7611491.91	4734634.91
D27	7613052.61	4731294.50	D189	7609884.93	4734691.98	D351	7611529.46	4734629.11
D28	7613043.35	4731323.17	D190	7609871.72	4734693.05	D352	7611551.52	4734615.59
D29	7613036.77	4731352.58	D191	7609841.42	4734698.24	D353	7611572.14	4734597.46
D30	7613021.09	4731441.80	D192	7609826.02	4734699.26	D354	7611585.84	4734583.69
D31	7613019.00	4731486.35	D193	7609810.73	4734697.11	D355	7611646.68	4734528.17
D32	7613024.58	4731574.55	D194	7609790.43	4734692.08	D356	7611669.10	4734506.97
D33	7613025.63	4731587.53	D195	7609758.71	4734687.41	D357	7611713.35	4734475.33
D34	7613024.25	4731618.56	D196	7609734.78	4734679.88	D358	7611769.57	4734433.16
D35	7613015.26	4731648.29	D197	7609721.77	4734674.66	D359	7611784.81	4734426.96
D36	7613000.91	4731680.58	D198	7609706.39	4734672.33	D360	7611821.58	4734425.32
D37	7612992.77	4731700.64	D199	7609690.88	4734673.58	D361	7611837.85	4734415.33
D38	7612986.13	4731725.22	D200	7609600.96	4734702.46	D362	7611850.92	4734398.55
D39	7612983.45	4731745.53	D201	7609581.62	4734705.99	D363	7611854.06	4734393.98
D40	7612983.13	4731765.64	D202	7609562.05	4734711.94	D364	7611866.04	4734379.32
D41	7612985.18	4731814.83	D203	7609526.27	4734729.99	D365	7611876.27	4734363.57
D42	7612988.88	4731844.08	D204	7609486.14	4734751.19	D366	7611915.81	4734310.79
D43	7612997.45	4731872.30	D205	7609452.26	4734752.57	D367	7611976.86	4734255.32
D44	7613026.52	4731945.31	D206	7609408.52	4734746.13	D368	7612026.38	4734218.31
D45	7613034.50	4731976.76	D207	7609379.70	4734746.00	D369	7612077.57	4734187.18
D46	7613034.12	4732009.21	D208	7609353.43	4734758.63	D370	7612106.49	4734177.02
D47	7613029.31	4732042.83	D209	7609280.01	4734814.92	D371	7612145.45	4734171.96
D48	7613027.56	4732066.48	D210	7609145.01	4734885.57	D372	7612184.42	4734161.65
D49	7613029.03	4732090.49	D211	7609137.83	4734879.22	D373	7612219.45	4734141.70

D50	7613033.74	4732114.08	D212	7609145.22	4734859.61	D374	7612265.25	4734116.03
D51	7613041.48	4732136.49	D213	7609156.99	4734826.18	D375	7612307.57	4734081.99
D52	7613057.50	4732174.33	D214	7609172.19	4734779.78	D376	7612331.51	4734060.69
D53	7613064.96	4732198.58	D215	7609173.34	4734757.03	D377	7612374.00	4734029.54
D54	7613067.33	4732223.33	D216	7609159.78	4734740.46	D378	7612410.27	4734007.94
D55	7613064.65	4732248.04	D217	7609142.92	4734731.46	D379	7612433.45	4733992.48
D56	7613056.87	4732272.19	D218	7609135.00	4734730.55	D380	7612454.95	4733974.76
D57	7613040.58	4732309.37	D219	7609120.19	4734728.32	D381	7612488.48	4733944.15
D58	7613036.33	4732320.48	D220	7609100.55	4734737.38	D382	7612516.48	4733921.71
D59	7613033.15	4732331.94	D221	7609093.95	4734740.82	D383	7612571.38	4733883.29
D60	7613016.06	4732407.41	D222	7609087.03	4734765.35	D384	7612592.89	4733866.19
D61	7613011.14	4732422.11	D223	7609080.22	4734789.48	D385	7612612.36	4733846.39
D62	7612984.11	4732482.14	D224	7609063.17	4734821.30	D386	7612629.27	4733824.36
D63	7612977.73	4732499.74	D225	7609036.66	4734854.53	D387	7612643.22	4733800.69
D64	7612974.04	4732518.10	D226	7609023.39	4734873.34	D388	7612680.81	4733726.96
D65	7612933.33	4732846.97	D227	7609014.49	4734894.85	D389	7612699.31	4733682.89
D66	7612909.15	4732977.22	D228	7609003.48	4734932.95	D390	7612710.80	4733648.58
D67	7612905.07	4733005.43	D229	7609000.97	4734953.60	D391	7612735.31	4733595.05
D68	7612899.08	4733065.38	D230	7609005.27	4734974.78	D392	7612759.67	4733554.03
D69	7612899.27	4733091.97	D231	7609016.04	4734993.53	D393	7612773.95	4733518.49
D70	7612905.07	4733117.91	D232	7609031.56	4735007.38	D394	7612776.80	4733480.30
D71	7612909.53	4733131.09	D233	7609029.99	4735017.53	D395	7612775.88	4733468.71
D72	7612916.45	4733158.78	D234	7609011.95	4735028.25	D396	7612785.76	4733435.85
D73	7612918.78	4733187.22	D235	7608997.55	4735043.58	D397	7612822.03	4733389.39
D74	7612918.78	4733206.69	D236	7608994.20	4735048.35	D398	7612851.95	4733356.81
D75	7612914.22	4733226.38	D237	7608986.86	4735056.25	D399	7612884.86	4733326.26
D76	7612901.48	4733242.07	D238	7608978.26	4735061.54	D400	7612906.54	4733307.82
D77	7612872.42	4733264.68	D239	7608968.56	4735064.34	D401	7612936.61	4733284.42
D78	7612847.76	4733285.66	D240	7608957.78	4735064.44	D402	7612952.01	4733269.34
D79	7612813.94	4733317.05	D241	7608941.78	4735062.42	D403	7612963.93	4733250.68
D80	7612779.18	4733354.91	D242	7608914.51	4735061.62	D404	7612971.33	4733229.82
D81	7612740.97	4733403.84	D243	7608893.59	4735063.01	D405	7612973.78	4733208.40
D82	7612731.47	4733418.66	D244	7608885.31	4735085.95	D406	7612973.78	4733186.61
D83	7612724.68	4733435.41	D245	7608884.34	4735090.95	D407	7612973.03	4733168.26
D84	7612721.11	4733453.12	D246	7608884.18	4735095.77	D408	7612970.76	4733149.83
D85	7612720.87	4733470.73	D247	7608883.05	4735104.20	D409	7612967.00	4733131.65
D86	7612721.85	4733483.11	D248	7608881.03	4735118.96	D410	7612962.04	4733114.76
D87	7612720.14	4733505.99	D249	7608916.97	4735116.57	D411	7612954.00	4733068.95
D88	7612711.59	4733527.28	D250	7608952.47	4735119.17	D412	7612959.75	4733011.33
D89	7612687.61	4733567.66	D251	7608975.41	4735119.10	D413	7612963.27	4732987.04
D90	7612671.59	4733598.24	D252	7609000.54	4735112.03	D414	7612984.61	4732874.84
D91	7612658.90	4733630.36	D253	7609021.85	4735098.92	D415	7612987.85	4732854.19
D92	7612647.39	4733664.72	D254	7609037.67	4735081.90	D416	7613028.48	4732525.98
D93	7612631.48	4733702.64	D255	7609053.49	4735067.31	D417	7613034.73	4732503.69
D94	7612594.50	4733775.16	D256	7609070.49	4735060.21	D418	7613061.71	4732443.77
D95	7612583.65	4733793.57	D257	7609085.29	4735052.14	D419	7613069.48	4732420.53
D96	7612570.83	4733810.27	D258	7609099.82	4735034.64	D420	7613086.63	4732344.79
D97	7612556.07	4733825.29	D259	7609102.93	4735015.19	D421	7613091.24	4732330.79
D98	7612539.35	4733838.58	D260	7609099.97	4734996.95	D422	7613107.66	4732293.34
D99	7612484.55	4733876.93	D261	7609092.28	4734983.61	D423	7613118.54	4732259.51
D100	7612467.72	4733889.54	D262	7609081.56	4734974.04	D424	7613122.43	4732223.68
D101	7612451.75	4733903.21	D263	7609064.63	4734963.24	D425	7613119.00	4732187.79
D102	7612418.24	4733933.80	D264	7609057.46	4734944.25	D426	7613108.54	4732153.83
D103	7612400.65	4733948.30	D265	7609064.75	4734919.02	D427	7613092.53	4732115.99
D104	7612381.68	4733960.95	D266	7609089.20	4734922.55	D428	7613083.69	4732083.39
D105	7612335.75	4733988.31	D267	7609102.79	4734932.14	D429	7613083.90	4732049.61
D106	7612188.09	4734100.22	D268	7609122.77	4734942.27	D430	7613088.71	4732016.03
D107	7612155.28	4734116.87	D269	7609144.12	4734943.87	D431	7613090.46	4731993.32
D108	7612119.28	4734122.92	D270	7609163.58	4734937.93	D432	7613089.22	4731970.25
D109	7612074.27	4734131.52	D271	7609306.70	4734863.03	D433	7613085.01	4731947.53
D110	7612050.55	4734142.75	D272	7609329.63	4734848.06	D434	7613077.98	4731925.87
D111	7611969.60	4734193.98	D273	7609385.00	4734803.78	D435	7613048.86	4731852.73
D112	7611912.57	4734241.45	D274	7609399.71	4734800.46	D436	7613042.74	4731832.59
D113	7611879.66	4734271.34	D275	7609414.14	4734803.85	D437	7613040.10	4731811.70
D114	7611865.04	4734285.90	D276	7609433.56	4734807.04	D438	7613038.11	4731763.93
D115	7611851.67	4734301.92	D277	7609453.23	4734807.58	D439	7613038.34	4731749.57
D116	7611839.82	4734319.09	D278	7609491.32	4734806.02	D440	7613040.18	4731735.62
D117	7611830.12	4734336.35	D279	7609511.32	4734802.46	D441	7613043.60	4731721.97
D118	7611812.24	4734360.65	D280	7609529.63	4734793.66	D442	7613048.67	4731708.53
D119	7611806.96	4734368.31	D281	7609555.44	4734776.61	D443	7613065.90	4731669.77
D120	7611790.48	4734373.29	D282	7609581.10	4734763.63	D444	7613073.49	4731649.34

D121	7611776.89	4734371.40	D283	7609609.04	4734756.86	D445	7613078.56	4731627.83
D122	7611759.83	4734374.26	D284	7609624.54	4734754.95	D446	7613080.91	4731605.85
D123	7611735.51	4734385.67	D285	7609646.13	4734750.60	D447	7613080.52	4731584.06
D124	7611540.59	4734553.96	D286	7609666.82	4734743.04	D448	7613072.38	4731482.70
D125	7611517.49	4734574.26	D287	7609721.44	4734734.69	D449	7613073.89	4731450.43
D126	7611500.44	4734581.06	D288	7609746.30	4734741.65	D450	7613089.38	4731362.29
D127	7611490.73	4734581.41	D289	7609778.23	4734745.72	D451	7613102.87	4731312.86
D128	7611460.87	4734577.78	D290	7609798.00	4734750.62	D452	7613114.38	4731282.17
D129	7611439.57	4734575.95	D291	7609850.19	4734752.54	D453	7613126.42	4731242.49
D130	7611418.65	4734577.26	D292	7609878.80	4734747.64	D454	7613138.83	4731189.51
D131	7611387.61	4734577.67	D293	7609897.43	4734751.11	D455	7613147.40	4731168.28
D132	7611369.08	4734575.64	D294	7609904.10	4734755.10	D456	7613161.98	4731150.62
D133	7611336.17	4734570.49	D295	7609924.59	4734764.93	D457	7613169.64	4731143.80
D134	7611312.99	4734568.28	D296	7609946.97	4734771.00	D458	7613184.75	4731128.61
D135	7611289.79	4734573.54	D297	7609970.07	4734772.93	D459	7613198.07	4731111.44
D136	7611241.84	4734592.81	D298	7609992.68	4734770.69	D460	7613209.19	4731092.77
D137	7611218.87	4734605.02	D299	7610049.50	4734759.77	D461	7613217.83	4731073.17
D138	7611207.67	4734612.60	D300	7610068.54	4734754.48	D462	7613226.41	4731046.88
D139	7611174.29	4734632.41	D301	7610088.73	4734747.86	D463	7613240.96	4731006.20
D140	7611154.80	4734642.47	D302	7610147.65	4734734.96	D464	7613253.47	4730981.32
D141	7611138.93	4734652.25	D303	7610178.51	4734738.70	D465	7613271.22	4730959.87
D142	7611127.75	4734660.38	D304	7610203.31	4734742.81	D466	7613278.50	4730952.86
D143	7611117.51	4734666.89	D305	7610289.70	4734747.84	D467	7613304.00	4730928.53
D144	7611103.08	4734667.74	D306	7610326.59	4734751.43	D468	7613347.39	4730886.45
D145	7611093.81	4734664.44	D307	7610413.36	4734763.28	D469	7613392.91	4730842.57
D146	7611083.95	4734662.16	D308	7610454.68	4734778.89	D470	7613483.76	4730775.54
D147	7611073.88	4734661.03	D309	7610473.04	4734785.17	D471	7613525.13	4730735.56
D148	7611064.05	4734661.07	D310	7610492.92	4734787.19	D472	7613577.75	4730662.43
D149	7611056.84	4734661.52	D311	7610512.74	4734784.64	D473	7613606.22	4730613.01
D150	7611045.06	4734663.09	D312	7610530.93	4734777.87	D474	7613624.95	4730559.22
D151	7611034.23	4734666.11	D313	7610558.46	4734763.85	D475	7613634.58	4730521.58
D152	7611008.42	4734668.69	D314	7610565.19	4734760.74	D476	7613655.09	4730456.35
D153	7610985.04	4734669.23	D315	7610603.98	4734744.58	D477	7613666.18	4730409.52
D154	7610961.75	4734671.16	D316	7610617.66	4734744.45	D478	7613670.25	4730361.57
D155	7610939.75	4734668.82	D317	7610639.87	4734743.27	D479	7613669.92	4730339.86
D156	7610873.97	4734656.65	D318	7610661.41	4734736.12	D480	7613662.99	4730321.71
D157	7610842.08	4734652.16	D319	7610688.55	4734722.86	D481	7613653.44	4730302.76
D158	7610809.65	4734653.64	D320	7610712.46	4734717.05	D482	7613653.46	4730299.37
D159	7610778.42	4734658.00	D321	7610736.40	4734716.51	D483	7613647.90	4730279.68
D160	7610734.73	4734661.53	D322	7610761.05	4734715.24	D484	7613640.69	4730273.77
D161	7610709.60	4734662.10	D323	7610785.59	4734712.54	D485	7613626.35	4730267.15
D162	7610687.16	4734665.04	D324	7610815.87	4734708.31			

Напомена: У случају неслагања координата са графичким прилогом, важи графички прилог са границом обухвата детаљне разраде.

Површина обухвата подручја детаљне разраде износи 46,44 ha.

Подручје детаљне разраде Измештања Државног пута II реда број 231 у целости се налази у зони посебне намене, на територији катастарских општина: Власина Рид, Власина Стојковићева и малим делом Клисуре. Пружа се правцем СЗ-ЈИ и обилази Власинско језеро са северне, североисточне и источне стране. Готово целим пружањем кроз КО Власина Стојковићева, представља и гранични потес према суседној КО Клисуре и обухвата сам превој.

Постојећа претежна намена је пољопривредно земљиште нижих бонитетних класа представљено пашњацима, ливадама и воћњацима.

У обухвату подручја детаљне разраде нема заштићених културних вредности.

Скијалиште „Чемерник“

Граница детаљне разраде скијалишта „Чемерник“ почиње у међној тачки парцела бр. 3647 и 3665 КО Власина Рид, од ове тачке ка југоистоку прати северну границу парцела бр. 3647; 3656; 3668; до међне тачке парцела бр. 5892 и 5893, одавде ка североистоку источном границом парцеле бр.13927 до међне тачке парцела бр. 3987 и 3988. Од ове тачке ка југу источном границом парцела бр. 3988 и 4010, у прелому на југоисток прати јужну границу парцела бр. 4010; 4009; 4007; 4005; 4004; 4003; 4002; 3995; 3996; 4001; 3999; 5888; југоисточну границу парцела бр. 5896; 5897; 5901; 5899; 5901; 5904; 5905; 5906; 6812; до међне тачке парцела бр. 5908 и 5909. Одавде ка југоистоку североисточном границом парцеле бр. 5909, источном границом парцела бр. 5909;

5910; 6811; 6810; 6975; и даље правцем југозапада преко координатне тачке бр. 29. Y=7608394.67, X=4733350.04 до међне тачке парцела бр.6746 и 6762, истим правцем координатама тачака бр.27. Y=7608362.39, X=4733312.72 и 26. Y=7608350.62, X=4733324.73. Од ове тачке ка југозападу прати јужну границу парцела бр. 6764; 6765; 6771; 6772; 6673; источну границу парцела бр. 6776; 6777; 6778; 6779; јужну границу парцела бр. 6779; 6785; 6783; 6866; 6865; источну границу парцела бр. 6870; 6871; 6904; пресеца парцеле бр.13933; 6887; 6888; 13934 преко координата тачака бр.478. Y=7607984.66, X=4732846.87; 477. Y=7607819.70, X=4732184.67; 476. Y=7607740.76, X=4732098.95; и даље правцем југозапада делом јужном границом парцеле бр.13972(пут) до тачке бр.458. Y=7607277.66, X=4731926.40. Одавде ка северозападу западном границом парцеле бр.13935 до међне тачке парцела бр. 7268 и 7269, у прелому на југоисток северном границом парцеле бр.13934(пут) до међне тачке парцела бр.6889 и 6888, одавде ка ка северу прати северну границу парцела бр.6903; 6911; 6920; до тачке бр.241 Y=7607771.67, X=4735509.77, у прелому на југоисток делом североисточном границом парцеле бр.13932, у скретању на североисток прати северозападну границу парцела бр.6936; 6937; 6838; 6827; 6826; 6819; 3639; делом североисточном границом парцеле бр.6819, пресеца парцелу број 3645 преко координата тачака бр.176. Y=7608283.95, X=4733876.16 и 175. Y=7608288.15, X=4733876.73, овде се ломи на север западном границом парцеле бр.3647 до почетне тачке.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела са графичким прилогом, важи графички прилог са границом обухвата детаљне разраде.

Површина обухвата подручја детаљне разраде износи 86,53 ha.

Подручје детаљне разраде скијалишта „Чемерник” у целисти се налази у зони посебне намене, на територији КО Власина Рид и обухвата њен централни део.

Постојећа претежна намена је пољопривредно земљиште нижих бонитетних класа представљено пашњацима и ливадама, а у нижим деловима воћњацима.

У обухвату подручја детаљне разраде нема заштићених културних вредности.

3.2. Подела на карактеристичне целине, планирана намена површина и објеката

Измештање Државног пута IIа реда број 231

Подручје детаљне разраде Измештања Државног пута IIа реда број 231 састоји се од две просторне целине: површине јавне намене 25,70 ha и површине остале намене 20,74 ha. Површине остале намене дефинисане су основном наменом на Рефералној карти број 1. Посебна намена простора и односе се на пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште. У оквиру земљишта јавне намене налази се појас Државног пута IIа реда број 231 са пратећим садржајима у функцији пута. У следећим табелама планиране површине јавне намене представљене су координатама преломних тачака (редни број тачке, Y координата, X координата) у Гаус-Кригеровој пројекцији и катастарским парцелама и деловима катастарских парцела у обухвату.

Табела 11. Координате површина јавне намене на подручју детаљне разраде за измештање Државног пута IIа реда број 231

Бр. тачке	Y	X	Бр. тачке	Y	X	Бр. тачке	Y	X
J1	7613399.66	4730811.09	J202	7611777.03	4734381.52	J403	7609901.02	4734741.61
J2	7613409.44	4730803.82	J203	7611762.84	4734383.89	J404	7609908.84	4734746.28
J3	7613472.24	4730761.00	J204	7611752.49	4734388.75	J405	7609928.10	4734755.52
J4	7613483.47	4730752.90	J205	7611753.09	4734389.36	J406	7609948.71	4734761.11
J5	7613493.62	4730743.91	J206	7611761.09	4734394.03	J407	7609969.99	4734762.89
J6	7613502.96	4730734.07	J207	7611738.55	4734413.07	J408	7609991.24	4734760.78
J7	7613511.42	4730723.47	J208	7611688.61	4734448.86	J409	7610047.21	4734750.03
J8	7613557.32	4730660.54	J209	7611668.63	4734459.54	J410	7610065.64	4734744.90
J9	7613565.70	4730648.46	J210	7611652.06	4734475.00	J411	7610086.10	4734738.20
J10	7613573.49	4730635.98	J211	7611643.28	4734485.63	J412	7610147.17	4734724.83
J11	7613580.68	4730623.15	J212	7611626.82	4734501.20	J413	7610179.92	4734728.80
J12	7613587.24	4730610.00	J213	7611607.43	4734515.48	J414	7610204.42	4734732.85
J13	7613593.17	4730596.54	J214	7611589.86	4734529.96	J415	7610290.48	4734737.86
J14	7613598.45	4730582.81	J215	7611574.00	4734546.28	J416	7610327.76	4734741.49
J15	7613603.07	4730568.85	J216	7611560.58	4734561.69	J417	7610415.48	4734753.48
J16	7613607.01	4730554.68	J217	7611555.47	4734567.17	J418	7610439.74	4734760.72
J17	7613614.56	4730524.82	J218	7611550.02	4734572.30	J419	7610458.46	4734769.62
J18	7613619.26	4730508.30	J219	7611541.40	4734566.56	J420	7610475.19	4734775.34
J19	7613630.45	4730472.90	J220	7611522.80	4734582.92	J421	7610492.79	4734777.12
J20	7613632.78	4730465.53	J221	7611502.53	4734590.99	J422	7610510.33	4734774.87
J21	7613635.38	4730457.32	J222	7611490.31	4734591.44	J423	7610526.90	4734768.69
J22	7613637.45	4730450.77	J223	7611459.83	4734587.73	J424	7610554.10	4734754.85
J23	7613643.50	4730428.87	J224	7611439.45	4734585.97	J425	7610561.16	4734751.58
J24	7613647.91	4730406.60	J225	7611419.03	4734587.26	J426	7610601.93	4734734.59
J25	7613650.66	4730384.06	J226	7611387.13	4734587.68	J427	7610617.35	4734734.45
J26	7613651.75	4730361.37	J227	7611367.76	4734585.56	J428	7610638.00	4734733.35
J27	7613651.85	4730352.23	J228	7611334.92	4734580.41	J429	7610657.62	4734726.84
J28	7613654.30	4730345.52	J229	7611313.64	4734578.38	J430	7610685.13	4734713.40
J29	7613660.42	4730341.82	J230	7611292.78	4734583.12	J431	7610711.16	4734707.08
J30	7613637.71	4730272.39	J231	7611246.06	4734601.89	J432	7610736.03	4734706.52
J31	7613637.13	4730325.95	J232	7611224.03	4734613.60	J433	7610760.25	4734705.27
J32	7613636.64	4730366.46	J233	7611213.03	4734621.05	J434	7610784.35	4734702.61
J33	7613633.10	4730404.23	J234	7611179.14	4734641.16	J435	7610815.41	4734698.28
J34	7613628.90	4730425.42	J235	7611159.72	4734651.18	J436	7610864.29	4734700.58
J35	7613623.15	4730446.25	J236	7611144.50	4734660.56	J437	7610913.42	4734712.22
J36	7613612.63	4730475.78	J237	7611133.38	4734668.65	J438	7610940.23	4734716.32
J37	7613604.95	4730503.77	J238	7611122.61	4734675.49	J439	7610967.36	4734716.04
J38	7613600.02	4730521.15	J239	7611116.26	4734679.00	J440	7610988.77	4734714.07
J39	7613592.47	4730551.01	J240	7611105.34	4734679.56	J441	7611014.46	4734713.99
J40	7613588.72	4730564.48	J241	7611099.44	4734677.06	J442	7611031.35	4734713.12
J41	7613584.33	4730577.76	J242	7611091.00	4734674.05	J443	7611047.76	4734709.01
J42	7613579.31	4730590.82	J243	7611082.26	4734672.03	J444	7611066.56	4734706.00
J43	7613573.66	4730603.62	J244	7611073.35	4734671.03	J445	7611091.68	4734711.79
J44	7613567.42	4730616.14	J245	7611064.38	4734671.07	J446	7611106.65	4734715.42
J45	7613560.58	4730628.35	J246	7611057.82	4734671.48	J447	7611122.00	4734714.00
J46	7613553.17	4730640.21	J247	7611047.08	4734672.91	J448	7611133.16	4734709.65
J47	7613545.20	4730651.70	J248	7611036.64	4734675.82	J449	7611153.96	4734696.96
J48	7613522.25	4730683.16	J249	7611022.35	4734678.94	J450	7611195.19	4734672.26
J49	7613499.30	4730714.63	J250	7611008.44	4734678.69	J451	7611232.65	4734650.03
J50	7613491.71	4730724.15	J251	7610985.57	4734679.22	J452	7611259.66	4734634.15
J51	7613483.20	4730733.12	J252	7610961.63	4734681.21	J453	7611262.52	4734630.70

J52	7613475.16	4730740.32	J253	7610938.31	4734678.72	J454	7611285.35	4734613.59
J53	7613464.16	4730748.58	J254	7610872.37	4734666.52	J455	7611309.79	4734604.55
J54	7613401.02	4730791.41	J255	7610841.61	4734662.19	J456	7611324.74	4734604.30
J55	7613395.53	4730795.31	J256	7610810.58	4734663.61	J457	7611351.06	4734609.79
J56	7613390.21	4730799.44	J257	7610779.51	4734667.95	J458	7611384.75	4734613.24
J57	7613385.07	4730803.79	J258	7610735.24	4734671.52	J459	7611397.62	4734615.08
J58	7613375.21	4730813.09	J259	7610710.37	4734672.08	J460	7611407.64	4734614.57
J59	7613249.01	4730936.83	J260	7610689.53	4734674.82	J461	7611423.54	4734612.38
J60	7613237.09	4730949.70	J261	7610669.77	4734681.95	J462	7611474.03	4734615.35
J61	7613226.69	4730963.82	J262	7610642.26	4734695.39	J463	7611491.23	4734616.42
J62	7613216.59	4730978.35	J263	7610620.17	4734699.56	J464	7611503.45	4734615.97
J63	7613209.53	4730994.59	J264	7610610.57	4734698.79	J465	7611522.61	4734611.93
J64	7613189.99	4731046.12	J265	7610599.31	4734699.22	J466	7611539.31	4734601.69
J65	7613182.82	4731064.88	J266	7610588.47	4734702.29	J467	7611559.92	4734583.57
J66	7613174.78	4731081.11	J267	7610538.22	4734723.66	J468	7611566.10	4734577.75
J67	7613168.62	4731095.07	J268	7610511.02	4734737.50	J469	7611571.89	4734571.54
J68	7613163.76	4731101.49	J269	7610473.49	4734738.01	J470	7611585.31	4734556.13
J69	7613158.55	4731107.63	J270	7610454.77	4734729.11	J471	7611616.32	4734527.56
J70	7613153.01	4731113.46	J271	7610420.22	4734718.80	J472	7611635.71	4734513.27
J71	7613147.15	4731118.98	J272	7610332.49	4734706.81	J473	7611654.84	4734495.18
J72	7613134.51	4731130.30	J273	7610292.51	4734702.92	J474	7611683.41	4734468.44
J73	7613129.53	4731135.71	J274	7610206.45	4734697.91	J475	7611706.81	4734458.03
J74	7613124.94	4731141.44	J275	7610189.25	4734695.07	J476	7611733.66	4734443.85
J75	7613120.74	4731147.47	J276	7610176.91	4734691.65	J477	7611754.97	4734423.76
J76	7613116.97	4731153.78	J277	7610158.36	4734688.88	J478	7611760.91	4734417.50
J77	7613113.63	4731160.33	J278	7610139.68	4734690.64	J479	7611770.81	4734408.12
J78	7613110.74	4731167.09	J279	7610078.62	4734704.01	J480	7611777.43	4734407.01
J79	7613108.33	4731174.03	J280	7610063.14	4734708.53	J481	7611800.94	4734411.36
J80	7613106.39	4731181.12	J281	7610040.61	4734715.66	J482	7611809.16	4734410.38
J81	7613093.87	4731234.53	J282	7609984.64	4734726.41	J483	7611816.99	4734407.70
J82	7613091.57	4731243.70	J283	7609969.72	4734727.89	J484	7611824.05	4734403.39
J83	7613088.97	4731252.80	J284	7609954.77	4734726.64	J485	7611830.08	4734397.75
J84	7613086.08	4731261.80	J285	7609940.30	4734722.71	J486	7611834.95	4734389.98
J85	7613082.90	4731270.71	J286	7609926.78	4734716.23	J487	7611839.81	4734382.42
J86	7613071.34	4731301.53	J287	7609918.96	4734711.56	J488	7611851.72	4734367.61
J87	7613066.68	4731314.88	J288	7609908.22	4734706.37	J489	7611903.37	4734297.09
J88	7613062.64	4731328.44	J289	7609896.73	4734703.16	J490	7611964.42	4734241.63
J89	7613059.23	4731342.17	J290	7609884.86	4734702.02	J491	7612017.03	4734202.93
J90	7613056.47	4731356.04	J291	7609872.97	4734702.98	J492	7612068.22	4734171.80
J91	7613040.79	4731445.26	J292	7609842.60	4734708.18	J493	7612084.45	4734163.99
J92	7613039.39	4731455.07	J293	7609825.65	4734709.31	J494	7612104.18	4734159.17
J93	7613038.61	4731464.94	J294	7609808.83	4734706.94	J495	7612143.14	4734154.11
J94	7613038.46	4731474.85	J295	7609788.50	4734701.90	J496	7612160.67	4734150.67
J95	7613038.94	4731484.75	J296	7609756.47	4734697.19	J497	7612177.61	4734144.99
J96	7613042.12	4731524.37	J297	7609731.42	4734689.30	J498	7612193.67	4734137.17
J97	7613043.81	4731548.18	J298	7609719.12	4734684.38	J499	7612208.59	4734127.34
J98	7613044.17	4731549.92	J299	7609706.03	4734682.39	J500	7612226.36	4734113.91
J99	7613045.92	4731571.72	J300	7609692.84	4734683.46	J501	7612250.39	4734108.50
J100	7613045.61	4731580.33	J301	7609680.23	4734687.51	J502	7612260.98	4734106.63
J101	7613035.25	4731582.52	J302	7609648.54	4734701.91	J503	7612301.11	4734074.36
J102	7613035.64	4731587.35	J303	7609602.97	4734712.26	J504	7612325.21	4734052.90
J103	7613034.18	4731620.26	J304	7609583.98	4734715.72	J505	7612368.48	4734021.20
J104	7613024.65	4731651.78	J305	7609565.51	4734721.34	J506	7612404.93	4733999.48
J105	7613007.18	4731691.08	J306	7609547.81	4734729.05	J507	7612427.48	4733984.44
J106	7613000.78	4731690.60	J307	7609531.12	4734738.74	J508	7612448.40	4733967.20
J107	7613002.00	4731694.83	J308	7609488.81	4734761.09	J509	7612481.97	4733936.54
J108	7613002.98	4731701.22	J309	7609451.73	4734762.60	J510	7612510.48	4733913.71
J109	7612995.96	4731727.19	J310	7609407.77	4734756.13	J511	7612565.40	4733875.27
J110	7612993.44	4731746.27	J311	7609381.96	4734756.01	J512	7612586.18	4733858.75
J111	7612993.14	4731765.51	J312	7609358.70	4734767.20	J513	7612604.80	4733839.81
J112	7612995.16	4731813.99	J313	7609285.41	4734823.38	J514	7612620.97	4733818.75
J113	7612998.70	4731841.99	J314	7609143.54	4734897.63	J515	7612634.45	4733795.88
J114	7613006.89	4731868.99	J315	7609126.05	4734882.15	J516	7612671.74	4733722.75
J115	7613036.05	4731942.21	J316	7609135.86	4734856.08	J517	7612689.95	4733679.36
J116	7613044.52	4731975.57	J317	7609141.85	4734839.63	J518	7612701.49	4733644.90
J117	7613044.11	4732009.98	J318	7609147.49	4734823.06	J519	7612726.44	4733590.40
J118	7613039.26	4732043.91	J319	7609162.27	4734777.94	J520	7612750.67	4733549.58
J119	7613037.58	4732066.55	J320	7609163.16	4734760.38	J521	7612764.09	4733516.20
J120	7613038.97	4732089.20	J321	7609153.30	4734748.34	J522	7612766.77	4733480.32

J121	7613043.41	4732111.45	J322	7609139.89	4734741.18	J523	7612765.76	4733467.63
J122	7613050.82	4732132.91	J323	7609133.68	4734740.47	J524	7612776.72	4733431.17
J123	7613066.90	4732170.90	J324	7609121.66	4734738.65	J525	7612814.40	4733382.92
J124	7613074.82	4732196.61	J325	7609104.96	4734746.36	J526	7612844.85	4733349.76
J125	7613077.38	4732223.39	J326	7609102.40	4734747.69	J527	7612878.22	4733318.78
J126	7613074.48	4732250.13	J327	7609096.65	4734768.06	J528	7612900.23	4733300.06
J127	7613066.24	4732275.74	J328	7609089.55	4734793.24	J529	7612930.02	4733276.88
J128	7613049.83	4732313.16	J329	7609071.56	4734826.82	J530	7612944.20	4733262.99
J129	7613045.84	4732323.61	J330	7609044.66	4734860.54	J531	7612954.88	4733246.26
J130	7613042.85	4732334.38	J331	7609032.20	4734878.19	J532	7612961.52	4733227.55
J131	7613025.70	4732410.11	J332	7609023.94	4734898.16	J533	7612963.78	4733207.83
J132	7613020.47	4732425.76	J333	7609013.31	4734934.95	J534	7612963.78	4733186.82
J133	7612993.39	4732485.90	J334	7609011.10	4734953.20	J535	7612963.05	4733169.08
J134	7612987.38	4732502.45	J335	7609014.75	4734971.21	J536	7612960.89	4733151.46
J135	7612983.92	4732519.71	J336	7609023.90	4734987.15	J537	7612957.29	4733134.08
J136	7612943.21	4732848.50	J337	7609037.62	4734999.38	J538	7612952.29	4733117.04
J137	7612919.02	4732978.85	J338	7609056.67	4735011.55	J539	7612943.91	4733069.32
J138	7612915.00	4733006.64	J339	7609056.25	4735017.18	J540	7612949.82	4733010.12
J139	7612909.08	4733065.85	J340	7609034.53	4735026.46	J541	7612953.40	4732985.39
J140	7612909.26	4733090.83	J341	7609018.27	4735036.12	J542	7612974.76	4732873.13
J141	7612914.71	4733115.21	J342	7609005.33	4735049.91	J543	7612977.95	4732852.80
J142	7612919.14	4733128.27	J343	7609001.99	4735054.65	J544	7613018.65	4732524.01
J143	7612926.35	4733157.15	J344	7608993.26	4735064.05	J545	7613025.30	4732500.27
J144	7612928.78	4733186.82	J345	7608982.34	4735070.77	J546	7613052.38	4732440.13
J145	7612928.78	4733207.83	J346	7608970.02	4735074.32	J547	7613059.84	4732417.84
J146	7612923.44	4733230.89	J347	7608957.20	4735074.45	J548	7613076.99	4732342.11
J147	7612908.52	4733249.26	J348	7608941.01	4735072.41	J549	7613081.89	4732327.21
J148	7612878.73	4733272.44	J349	7608914.69	4735071.63	J550	7613098.29	4732289.79
J149	7612854.40	4733293.13	J350	7608889.89	4735073.27	J551	7613108.71	4732257.42
J150	7612821.04	4733324.11	J351	7608885.31	4735085.95	J552	7613112.38	4732223.61
J151	7612786.81	4733361.38	J352	7608884.34	4735090.95	J553	7613109.14	4732189.76
J152	7612749.14	4733409.63	J353	7608884.18	4735095.77	J554	7613099.14	4732157.26
J153	7612740.39	4733423.27	J354	7608882.42	4735108.85	J555	7613083.05	4732119.26
J154	7612734.30	4733438.30	J355	7608917.01	4735106.55	J556	7613073.68	4732084.69
J155	7612731.10	4733454.19	J356	7608952.82	4735109.17	J557	7613073.91	4732048.87
J156	7612730.87	4733470.40	J357	7608974.01	4735109.10	J558	7613078.76	4732014.94
J157	7612731.88	4733483.08	J358	7608996.49	4735102.78	J559	7613080.44	4731993.20
J158	7612730.00	4733508.28	J359	7609015.45	4735091.12	J560	7613079.27	4731971.43
J159	7612720.58	4733531.72	J360	7609030.61	4735074.81	J561	7613075.29	4731950.00
J160	7612696.35	4733572.53	J361	7609048.01	4735058.76	J562	7613068.56	4731929.27
J161	7612680.69	4733602.41	J362	7609066.16	4735051.19	J563	7613039.41	4731856.04
J162	7612668.30	4733633.78	J363	7609078.82	4735044.28	J564	7613032.93	4731834.68
J163	7612656.76	4733668.24	J364	7609090.38	4735030.36	J565	7613030.12	4731812.53
J164	7612640.56	4733706.85	J365	7609092.80	4735015.20	J566	7613028.11	4731764.06
J165	7612603.27	4733779.98	J366	7609090.39	4735000.35	J567	7613028.35	4731748.83
J166	7612591.96	4733799.17	J367	7609084.42	4734990.00	J568	7613030.34	4731733.74
J167	7612578.39	4733816.84	J368	7609075.50	4734982.04	J569	7613034.04	4731718.98
J168	7612562.77	4733832.73	J369	7609056.45	4734969.88	J570	7613039.41	4731704.73
J169	7612545.33	4733846.60	J370	7609046.93	4734944.67	J571	7613056.63	4731665.99
J170	7612490.41	4733885.03	J371	7609057.57	4734907.88	J572	7613063.90	4731646.44
J171	7612473.98	4733897.35	J372	7609093.00	4734913.00	J573	7613068.68	4731626.14
J172	7612458.37	4733910.70	J373	7609107.96	4734923.55	J574	7613070.90	4731605.40
J173	7612424.79	4733941.36	J374	7609125.51	4734932.45	J575	7613070.53	4731584.55
J174	7612406.62	4733956.34	J375	7609143.00	4734933.76	J576	7613062.36	4731482.87
J175	7612387.02	4733969.41	J376	7609159.77	4734928.64	J577	7613063.93	4731449.32
J176	7612371.71	4733978.53	J377	7609301.64	4734854.39	J578	7613079.61	4731360.11
J177	7612391.06	4733978.64	J378	7609323.76	4734839.95	J579	7613093.34	4731309.78
J178	7612373.91	4733988.86	J379	7609380.56	4734794.53	J580	7613104.90	4731278.96
J179	7612355.68	4733999.72	J380	7609399.76	4734790.20	J581	7613116.75	4731239.89
J180	7612331.31	4734015.85	J381	7609416.09	4734794.04	J582	7613129.27	4731186.48
J181	7612308.59	4734034.23	J382	7609434.51	4734797.07	J583	7613138.70	4731163.10
J182	7612220.70	4734098.76	J383	7609453.16	4734797.57	J584	7613154.75	4731143.66
J183	7612199.25	4734114.98	J384	7609490.24	4734796.06	J585	7613162.77	4731136.54
J184	7612171.74	4734130.65	J385	7609508.22	4734792.85	J586	7613177.22	4731121.99
J185	7612141.14	4734138.74	J386	7609524.68	4734784.94	J587	7613189.79	4731105.79
J186	7612102.18	4734143.80	J387	7609550.41	4734767.95	J588	7613200.29	4731088.18
J187	7612080.40	4734148.98	J388	7609577.61	4734754.18	J589	7613208.56	4731069.42
J188	7612060.16	4734158.56	J389	7609607.24	4734747.00	J590	7613219.53	4731039.70
J189	7612008.97	4734189.69	J390	7609622.94	4734745.07	J591	7613211.83	4731031.67

J190	7611980.68	4734208.80	J391	7609643.41	4734740.95	J592	7613217.49	4731016.34
J191	7611954.34	4734230.53	J392	7609663.03	4734733.78	J593	7613222.51	4731002.74
J192	7611911.82	4734269.15	J393	7609694.71	4734719.38	J594	7613231.64	4730985.67
J193	7611908.38	4734259.14	J394	7609723.74	4734724.95	J595	7613252.95	4730959.21
J194	7611886.56	4734278.59	J395	7609748.29	4734731.82	J596	7613267.43	4730941.37
J195	7611872.42	4734292.67	J396	7609780.08	4734735.87	J597	7613288.15	4730925.81
J196	7611859.64	4734307.98	J397	7609800.40	4734740.91	J598	7613292.10	4730922.58
J197	7611848.31	4734324.40	J398	7609812.30	4734743.22	J599	7613316.40	4730899.95
J198	7611838.53	4734341.78	J399	7609824.36	4734744.29	J600	7613339.62	4730878.16
J199	7611820.38	4734366.45	J400	7609836.47	4734744.11	J601	7613372.91	4730845.84
J200	7611813.20	4734376.87	J401	7609848.50	4734742.68	J602	7613369.43	4730841.29
J201	7611791.28	4734383.50	J402	7609878.88	4734737.48			

Напомена: У случају неслагања координата са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела 12. Планиране површине јавне намене на подручју детаљне разраде за измештање Државног пута II реда број 231, са пописом целих и делова катастарских парцела:

Р.б.	Катастарска општина	Катастарске парцеле број:
1.	Власина Рид	2113, 2114, 4125, 4126, 4127, 4128, 4129, 4130, 4160, 4161, 4162, 4163, 4164, 4165, 4166, 4167, 4169, 4170, 4171, 4174, 4175, 4176, 4177, 4193, 4194, 4197, 4199, 4200, 4201, 4202, 4203, 4204, 4205, 4206, 4208, 4212, 4213, 4214, 4217, 4384, 4385, 4386, 4387, 4388, 4390, 4393, 4394, 4395, 4401, 4402, 4403, 4404, 4405, 4406, 4407, 4409, 4410, 4412, 4413, 4414, 4415, 4416, 4417, 4418, 4419, 4435, 4436, 4437, 4438, 4439, 4451, 4456, 4457, 4458, 4459, 4460, 4461, 4462, 4486, 4523, 4525, 4526, 4527, 4528, 4529, 4530, 4532, 4534, 4537, 4538, 4539, 4540, 4674, 4675, 4676, 4677, 4678, 4679, 4680, 4684, 4737, 4743, 4744, 4745, 4746, 4783, 4784, 4785, 4786, 4787, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4815, 4816, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4828, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4841, 4842, 5151, 5152, 5154, 5155, 5156, 5157, 5164, 5165, 5166, 5168, 5169, 5172, 5176, 13898, 13899, 13908, 13912, 13968, 13969, 4829/1.
2.	Власина Сојковићева	1, 2, 3, 6, 10, 11, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 50, 187, 188, 189, 190, 191, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 204, 205, 221, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 245, 246, 247, 250, 276, 277, 1637, 1648, 1649, 1650, 1654, 1655, 1656, 1657, 1659, 1664, 1682, 1683, 1696, 1698, 2159, 6076, 6077, 6078, 6079, 6084, 1643/1, 1643/2, 206/1, 225/7, 228/1, 228/2.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

Скијалиште „Чемерник“

Подручје детаљне разраде скијалишта „Чемерник“ састоји се од две просторне целине: скијалишта 78,86 ха и приступ скијалишту са пратећим садржајима 6,67 ха. У оквиру земљишта јавне намене налазе се обе просторне целине. У следећим табелама планиране површине јавне намене представљене су координатама преломних тачака (редни број тачке, Y координата, X координата) у Гаус-Кригеровој пројекцији и катастарским парцелама и деловима катастарских парцела у обухвату.

Табела 13. Координате површина јавне намене на подручју детаљне разраде скијалишта „Чемерник“

Бр.тачке	Y	X	Бр.тачке	Y	X	Бр.тачке	Y	X
1.	7608094.85	4733154.30	186	7608195.97	4733899.86	371	7607644.18	4732492.99
2.	7608106.28	4733152.63	187	7608189.82	4733896.28	372	7607637.11	4732487.56
3.	7608124.46	4733160.67	188	7608179.73	4733883.48	373	7607632.14	4732484.85
4.	7608133.55	4733172.55	189	7608169.64	4733870.68	374	7607628.33	4732484.30
5.	7608137.48	4733182.88	190	7608159.60	4733854.90	375	7607622.22	4732484.38
6.	7608139.31	4733188.74	191	7608149.55	4733839.12	376	7607614.93	4732485.01
7.	7608142.29	4733201.50	192	7608141.38	4733819.83	377	7607608.66	4732483.74
8.	7608228.29	4733171.34	193	7608144.35	4733817.51	378	7607601.76	4732478.62
9.	7608227.05	4733182.08	194	7608147.32	4733815.19	379	7607596.52	4732475.55
10.	7608215.73	4733185.53	195	7608137.03	4733790.51	380	7607591.79	4732471.97
11.	7608216.12	4733199.24	196	7608126.73	4733765.83	381	7607588.72	4732466.60
12.	7608209.21	4733201.06	197	7608130.87	4733760.61	382	7607585.65	4732459.44
13.	7608212.57	4733219.56	198	7608134.06	4733757.42	383	7607582.07	4732457.27
14.	7608228.20	4733215.83	199	7608139.64	4733751.98	384	7607578.49	4732455.48
15.	7608238.74	4733216.88	200	7608144.49	4733747.99	385	7607575.80	4732452.79
16.	7608259.54	4733218.70	201	7608136.73	4733733.32	386	7607573.25	4732449.34
17.	7608255.81	4733235.00	202	7608129.19	4733720.11	387	7607570.94	4732446.27
18.	7608261.46	4733247.08	203	7608143.23	4733701.11	388	7607567.62	4732444.87
19.	7608269.32	4733255.51	204	7608098.75	4733656.42	389	7607561.61	4732443.20
20.	7608281.11	4733252.45	205	7608061.90	4733626.18	390	7607555.34	4732442.05
21.	7608286.19	4733251.10	206	7608037.95	4733607.71	391	7607549.72	4732441.16
22.	7608293.67	4733249.28	207	7608038.88	4733602.55	392	7607545.45	4732440.78
23.	7608303.16	4733298.94	208	7608014.21	4733577.36	393	7607537.85	4732440.78
24.	7608317.35	4733296.35	209	7608004.41	4733559.09	394	7607531.64	4732439.57
25.	7608330.20	4733292.13	210	7607997.49	4733550.84	395	7607529.22	4732437.15
26.	7608350.62	4733324.73	211	7607977.42	4733537.06	396	7607522.83	4732430.24
27.	7608362.39	4733312.72	212	7607957.34	4733523.28	397	7607518.71	4732425.78
28.	7608393.97	4733343.69	213	7607951.66	4733518.43	398	7607515.68	4732428.26
29.	7608394.67	4733350.04	214	7607952.71	4733512.39	399	7607514.53	4732441.44
30.	7608415.27	4733344.47	215	7607955.69	4733505.22	400	7607517.99	4732464.65
31.	7608432.98	4733346.87	216	7607950.87	4733487.63	401	7607497.53	4732494.84
32.	7608442.79	4733354.34	217	7607942.21	4733470.04	402	7607483.69	4732518.69
33.	7608451.08	4733368.69	218	7607940.16	4733472.10	403	7607456.60	4732541.89

34.	7608448.43	4733370.22	219	7607938.10	4733474.15	404	7607421.29	4732564.45
35.	7608446.30	4733372.14	220	7607932.81	4733482.12	405	7607392.75	4732578.64
36.	7608418.45	4733395.67	221	7607927.51	4733490.08	406	7607340.58	4732597.23
37.	7608402.52	4733400.93	222	7607926.51	4733491.48	407	7607327.25	4732600.76
38.	7608366.57	4733428.51	223	7607925.50	4733492.88	408	7607261.68	4732616.62
39.	7608362.57	4733432.56	224	7607923.14	4733493.84	409	7607242.15	4732617.70
40.	7608371.61	4733450.66	225	7607918.20	4733493.67	410	7607236.24	4732620.00
41.	7608387.41	4733448.25	226	7607913.25	4733493.49	411	7607221.47	4732625.62
42.	7608393.79	4733478.66	227	7607907.35	4733492.84	412	7607185.51	4732635.35
43.	7608404.46	4733517.48	228	7607901.44	4733492.18	413	7607143.50	4732645.37
44.	7608407.27	4733529.28	229	7607890.32	4733492.00	414	7607101.49	4732655.38
45.	7608414.64	4733543.14	230	7607880.79	4733484.30	415	7607079.52	4732664.03
46.	7608398.74	4733553.04	231	7607869.59	4733461.47	416	7607068.85	4732667.20
47.	7608386.08	4733563.65	232	7607882.01	4733451.93	417	7607022.38	4732667.20
48.	7608373.99	4733576.33	233	7607874.31	4733440.82	418	7607007.31	4732672.25
49.	7608361.89	4733589.01	234	7607862.76	4733424.24	419	7607003.75	4732671.50
50.	7608349.47	4733605.26	235	7607851.21	4733407.65	420	7607010.10	4732665.51
51.	7608380.31	4733588.82	236	7607849.46	4733404.94	421	7607013.86	4732662.22
52.	7608393.65	4733593.13	237	7607836.16	4733424.19	422	7607038.07	4732648.94
53.	7608392.74	4733603.34	238	7607822.86	4733443.44	423	7607050.99	4732640.95
54.	7608401.75	4733617.77	239	7607799.06	4733473.41	424	7607071.08	4732625.08
55.	7608402.16	4733626.37	240	7607775.26	4733503.38	425	7607087.01	4732616.57
56.	7608407.22	4733634.78	241	7607771.67	4733509.77	426	7607102.93	4732608.05
57.	7608416.23	4733645.71	242	7607766.31	4733506.59	427	7607118.62	4732598.47
58.	7608421.80	4733658.57	243	7607750.65	4733497.54	428	7607134.30	4732588.89
59.	7608446.51	4733656.70	244	7607734.98	4733488.48	429	7607151.69	4732573.73
60.	7608455.27	4733668.45	245	7607728.16	4733478.77	430	7607168.26	4732555.05
61.	7608465.49	4733670.99	246	7607724.74	4733465.03	431	7607180.37	4732537.72
62.	7608480.78	4733683.20	247	7607720.54	4733451.03	432	7607192.47	4732520.39
63.	7608479.61	4733690.20	248	7607716.34	4733437.03	433	7607206.28	4732500.65
64.	7608471.42	4733697.79	249	7607710.22	4733419.44	434	7607220.08	4732480.91
65.	7608482.23	4733711.81	250	7607715.64	4733413.58	435	7607234.48	4732461.87
66.	7608493.04	4733725.83	251	7607724.22	4733404.66	436	7607248.87	4732442.83
67.	7608501.26	4733719.51	252	7607735.42	4733408.59	437	7607258.68	4732428.26
68.	7608505.11	4733723.21	253	7607744.17	4733412.18	438	7607268.49	4732413.69
69.	7608529.62	4733700.14	254	7607746.18	4733403.08	439	7607280.30	4732390.84
70.	7608555.49	4733705.47	255	7607739.07	4733386.99	440	7607292.11	4732367.98
71.	7608557.95	4733713.45	256	7607741.53	4733377.74	441	7607300.40	4732345.66
72.	7608565.40	4733728.86	257	7607743.40	4733369.57	442	7607308.68	4732323.33
73.	7608572.43	4733738.61	258	7607741.73	4733361.10	443	7607314.32	4732297.01
74.	7608576.85	4733745.09	259	7607734.94	4733356.65	444	7607313.61	4732275.74
75.	7608583.17	4733753.71	260	7607715.86	4733326.59	445	7607312.50	4732263.76
76.	7608580.96	4733756.85	261	7607687.87	4733310.03	446	7607311.38	4732251.77
77.	7608604.29	4733759.55	262	7607696.24	4733282.31	447	7607311.15	4732232.62
78.	7608598.61	4733773.51	263	7607706.95	4733264.58	448	7607314.21	4732207.83
79.	7608592.35	4733794.83	264	7607720.37	4733240.51	449	7607317.26	4732183.03
80.	7608602.57	4733807.47	265	7607726.84	4733229.31	450	7607316.73	4732169.58
81.	7608605.95	4733829.49	266	7607729.12	4733224.14	451	7607316.20	4732156.12
82.	7608604.73	4733848.18	267	7607734.11	4733215.74	452	7607313.62	4732115.94
83.	7608601.79	4733883.46	268	7607754.93	4733208.83	453	7607311.03	4732075.75
84.	7608606.64	4733884.36	269	7607756.59	4733207.34	454	7607300.10	4732028.98
85.	7608615.13	4733884.20	270	7607759.31	4733202.09	455	7607289.17	4731982.21
86.	7608623.35	4733885.57	271	7607763.59	4733190.46	456	7607281.18	4731940.74
87.	7608628.89	4733885.15	272	7607770.77	4733169.02	457	7607274.72	4731929.10
88.	7608640.38	4733886.73	273	7607771.82	4733165.17	458	7607277.66	4731926.40
89.	7608652.04	4733889.00	274	7607770.68	4733161.67	459	7607299.63	4731930.86
90.	7608653.57	4733864.06	275	7607767.36	4733157.56	460	7607339.23	4731938.50
91.	7608662.79	4733866.64	276	7607765.08	4733154.58	461	7607376.83	4731947.32
92.	7608664.96	4733867.06	277	7607763.07	4733151.26	462	7607411.03	4731958.95
93.	7608667.49	4733867.38	278	7607762.28	4733147.49	463	7607452.62	4731976.93
94.	7608669.97	4733867.70	279	7607762.20	4733143.21	464	7607474.48	4731981.86
95.	7608676.03	4733868.17	280	7607762.11	4733138.92	465	7607501.51	4731987.15
96.	7608683.09	4733868.72	281	7607763.07	4733134.33	466	7607534.64	4732002.54
97.	7608686.22	4733868.84	282	7607764.03	4733129.73	467	7607559.44	4732017.58
98.	7608689.34	4733868.97	283	7607767.93	4733112.58	468	7607590.81	4732024.05
99.	7608696.10	4733869.81	284	7607771.82	4733095.43	469	7607611.96	4732032.62
100.	7608701.31	4733869.88	285	7607757.80	4733093.91	470	7607649.80	4732057.54
101.	7608705.10	4733869.24	286	7607740.13	4733086.03	471	7607670.54	4732074.23
102.	7608709.25	4733869.03	287	7607728.75	4733069.50	472	7607691.28	4732090.91

103.	7608719.90	4733884.95	288	7607730.55	4733031.35	473	7607705.73	4732101.36
104.	7608736.94	4733900.15	289	7607732.34	4732993.20	474	7607717.01	4732103.48
105.	7608743.08	4733911.99	290	7607738.99	4732969.75	475	7607736.90	4732097.73
106.	7608752.69	4733914.27	291	7607726.30	4732897.56	476	7607740.76	4732098.95
107.	7608755.00	4733911.96	292	7607728.20	4732889.93	477	7607819.70	4732184.67
108.	7608757.30	4733909.65	293	7607728.65	4732884.38	478	7607984.66	4732846.87
109.	7608760.94	4733915.74	294	7607728.73	4732875.45	479	7607986.38	4732849.70
110.	7608763.60	4733919.92	295	7607729.25	4732871.40	480	7607970.02	4732881.64
111.	7608766.75	4733929.36	296	7607730.90	4732866.90	481	7607962.67	4732887.50
112.	7608767.89	4733942.94	297	7607731.35	4732863.15	482	7607962.49	4732893.45
113.	7608765.07	4733966.61	298	7607730.68	4732858.28	483	7607960.65	4732924.78
114.	7608763.87	4733988.16	299	7607728.43	4732853.40	484	7607959.43	4732935.36
115.	7608762.30	4734012.37	300	7607727.08	4732848.45	485	7607956.72	4732956.98
116.	7608758.88	4734026.92	301	7607727.68	4732843.28	486	7607954.27	4732970.89
117.	7608751.71	4734038.67	302	7607727.98	4732839.68	487	7607953.57	4732974.30
118.	7608757.34	4734052.25	303	7607727.30	4732836.53	488	7608022.59	4732976.38
119.	7608754.97	4734062.21	304	7607725.13	4732833.23	489	7608073.63	4733022.64
120.	7608752.10	4734069.97	305	7607724.00	4732829.78	490	7608071.75	4733037.80
121.	7608748.79	4734077.40	306	7607723.48	4732825.58	491	7608070.81	4733041.79
122.	7608745.47	4734084.82	307	7607723.78	4732820.25	492	7608077.27	4733066.00
123.	7608734.93	4734097.77	308	7607723.70	4732815.23	493	7608068.93	4733103.59
124.	7608721.05	4734099.48	309	7607721.98	4732812.00	494	7608067.05	4733110.29
125.	7608707.17	4734101.19	310	7607717.85	4732807.73	495	7608062.23	4733135.19
126.	7608693.94	4734101.69	311	7607716.65	4732804.73	496	7608064.70	4733145.30
127.	7608685.93	4734100.10	312	7607717.10	4732802.40	497	7608069.98	4733143.30
128.	7608681.03	4734097.07	313	7607718.23	4732798.28	498	7608073.16	4733142.36
129.	7608676.13	4734094.03	314	7607718.30	4732794.23	499	7608076.09	4733143.42
130.	7608663.50	4734079.70	315	7607717.63	4732790.85	500	7608080.65	4733144.87
131.	7608652.51	4734066.57	316	7607715.98	4732787.25	501	7608056.12	4733151.23
132.	7608637.89	4734055.63	317	7607714.40	4732783.95	502	7608047.54	4733157.54
133.	7608624.26	4734042.30	318	7607714.25	4732779.68	503	7608058.94	4733173.61
134.	7608609.19	4734028.38	319	7607714.48	4732774.95	504	7608060.00	4733202.04
135.	7608596.61	4734020.07	320	7607714.78	4732770.30	505	7608047.31	4733204.39
136.	7608587.26	4734018.73	321	7607713.73	4732763.85	506	7608045.66	4733222.37
137.	7608564.73	4734023.06	322	7607712.45	4732760.93	507	7608041.43	4733233.18
138.	7608546.85	4734025.66	323	7607709.83	4732758.30	508	7608025.00	4733254.93
139.	7608541.51	4734023.39	324	7607710.28	4732755.75	509	7608037.17	4733266.04
140.	7608543.23	4734018.09	325	7607711.63	4732752.53	510	7608048.63	4733274.79
141.	7608553.51	4733996.09	326	7607715.00	4732747.20	511	7608042.50	4733280.92
142.	7608554.14	4733975.53	327	7607717.78	4732742.25	512	7608050.34	4733284.25
143.	7608552.74	4733962.21	328	7607718.60	4732737.83	513	7608066.71	4733292.62
144.	7608549.64	4733950.05	329	7607720.33	4732732.95	514	7608083.07	4733300.99
145.	7608542.29	4733929.29	330	7607721.00	4732728.68	515	7608088.87	4733300.93
146.	7608533.34	4733908.53	331	7607720.63	4732725.53	516	7608102.85	4733309.71
147.	7608525.33	4733909.76	332	7607719.05	4732721.70	517	7608114.65	4733330.45
148.	7608490.30	4733937.22	333	7607718.00	4732718.78	518	7608127.23	4733360.97
149.	7608446.59	4733962.06	334	7607718.60	4732714.05	519	7608139.81	4733391.48
150.	7608442.11	4733955.52	335	7607721.30	4732708.35	520	7608152.94	4733384.31
151.	7608437.44	4733946.55	336	7607724.23	4732704.60	521	7608169.42	4733369.64
152.	7608438.00	4733936.28	337	7607726.10	4732700.48	522	7608173.38	4733365.93
153.	7608428.48	4733928.81	338	7607728.13	4732697.10	523	7608189.99	4733349.20
154.	7608424.93	4733917.42	339	7607729.10	4732691.63	524	7608192.81	4733344.22
155.	7608421.19	4733915.74	340	7607728.43	4732686.30	525	7608206.22	4733351.73
156.	7608419.14	4733917.42	341	7607728.58	4732681.73	526	7608210.64	4733354.59
157.	7608417.46	4733910.51	342	7607729.33	4732675.65	527	7608221.85	4733361.29
158.	7608409.99	4733898.55	343	7607731.28	4732670.25	528	7608210.01	4733382.12
159.	7608372.12	4733919.43	344	7607733.98	4732666.28	529	7608197.74	4733399.61
160.	7608348.66	4733930.85	345	7607737.50	4732662.15	530	7608187.71	4733414.19
161.	7608325.19	4733942.26	346	7607740.43	4732655.25	531	7608193.13	4733418.30
162.	7608326.66	4733947.30	347	7607740.43	4732648.20	532	7608198.54	4733422.41
163.	7608328.13	4733952.34	348	7607739.45	4732644.23	533	7608203.77	4733427.30
164.	7608330.37	4733958.44	349	7607736.98	4732639.20	534	7608221.60	4733443.74
165.	7608332.61	4733964.53	350	7607730.38	4732630.80	535	7608222.91	4733445.30
166.	7608336.40	4733975.50	351	7607728.05	4732627.35	536	7608229.32	4733450.27
167.	7608322.49	4733988.02	352	7607727.60	4732623.75	537	7608235.72	4733455.24
168.	7608308.57	4734000.53	353	7607726.85	4732619.85	538	7608221.68	4733478.34
169.	7608307.14	4733977.98	354	7607724.38	4732612.13	539	7608234.75	4733489.64
170.	7608306.39	4733956.47	355	7607722.35	4732600.35	540	7608243.26	4733494.82
171.	7608305.64	4733934.96	356	7607721.90	4732595.78	541	7608250.56	4733500.43

172.	7608303.08	4733915.26	357	7607721.30	4732587.08	542	7608256.71	4733505.61
173.	7608300.52	4733895.56	358	7607721.05	4732579.29	543	7608261.18	4733510.17
174.	7608291.85	4733875.23	359	7607720.37	4732576.22	544	7608265.01	4733513.50
175.	7608288.15	4733876.73	360	7607718.95	4732568.59	545	7608279.60	4733523.23
176.	7608283.95	4733876.16	361	7607715.70	4732561.16	546	7608270.79	4733543.46
177.	7608277.58	4733880.94	362	7607709.54	4732550.57	547	7608273.21	4733544.47
178.	7608273.60	4733909.57	363	7607706.82	4732544.51	548	7608285.69	4733525.13
179.	7608270.99	4733930.96	364	7607703.93	4732540.34	549	7608294.67	4733511.19
180.	7608251.89	4733900.95	365	7607693.24	4732527.03	550	7608298.16	4733505.78
181.	7608232.79	4733870.93	366	7607680.75	4732513.27	551	7608310.37	4733485.91
182.	7608226.80	4733881.05	367	7607674.05	4732507.57	552	7608317.59	4733474.81
183.	7608221.75	4733887.93	368	7607669.34	4732504.58	553	7608336.47	4733452.81
184.	7608215.88	4733893.89	369	7607659.39	4732501.14	554	7608349.52	4733442.69
185.	7608203.31	4733903.89	370	7607649.52	4732496.25			

Напомена: У случају неслагања координата са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела 14. Планиране површине јавне намене на подручју детаљне разраде скијалишта „Чемерник“, са пописом целих катастарских парцела

Р.б.	Катастарска општина	Катастарска парцела број:
1.	Власина Рид	3615, 3617, 3637, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3665, 3667, 3668, 3987, 3988, 3989, 3990, 3991, 3992, 3993, 3994, 3995, 3996, 3997, 3998, 3999, 4000, 4001, 4002, 4003, 4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009, 4010, 5868, 5870, 5877, 5878, 5883, 5884, 5887, 5888, 5889, 5890, 5891, 5892, 5893, 5894, 5895, 5896, 5897, 5898, 5899, 5900, 5901, 5902, 5904, 5905, 5906, 5909, 5910, 5911, 5920, 5938, 6701, 6743, 6755, 6762, 6763, 6764, 6765, 6766, 6768, 6769, 6770, 6771, 6772, 6773, 6774, 6775, 6776, 6777, 6778, 6779, 6780, 6781, 6782, 6783, 6784, 6785, 6786, 6787, 6788, 6789, 6790, 6791, 6792, 6793, 6794, 6795, 6796, 6797, 6798, 6799, 6800, 6801, 6802, 6803, 6804, 6805, 6806, 6807, 6808, 6809, 6810, 6811, 6812, 6813, 6814, 6815, 6816, 6817, 6818, 6819, 6820, 6825, 6826, 6827, 6828, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6838, 6839, 6840, 6841, 6842, 6843, 6845, 6846, 6847, 6848, 6849, 6850, 6851, 6852, 6853, 6854, 6855, 6856, 6857, 6858, 6859, 6860, 6861, 6862, 6863, 6864, 6865, 6866, 6869, 6870, 6871, 6878, 6879, 6880, 6889, 6894, 6900, 6902, 6903, 6904, 6905, 6906, 6907, 6908, 6909, 6910, 6911, 6912, 6916, 6919, 6920, 6921, 6922, 6923, 6924, 6925, 6926, 6927, 6928, 6929, 6930, 6931, 6932, 6933, 6934, 6935, 6936, 6937, 6938, 6959, 6960, 7267, 7271, 7374, 7730, 6844/1, 6844/2.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела 15. Планиране површине јавне намене на подручју детаљне разраде скијалишта „Чемерник“, са пописом делова катастарских парцела

Р.б.	Катастарска општина	Део катастарске парцеле број:
1.	Власина Рид	3645, 6887, 6888, 13927, 13931, 13932, 13933, 13934, 13935, 13972.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

3.3. Урбанистички услови за површине и објекте јавне намене

3.3.1. Јавне функције и службе

Није планирана изградња објеката јавних функција и служби (образовање, здравство, социјална заштита, спорт и рекреација, култура и наука, управа и администрација), у складу са планираним дистрибуцијом ових објеката у мрежи насеља (према овом просторном плану, односно просторним плановима општина).

У случају потребе, објекти јавних функција и служби се могу градити на грађевинском земљишту у јавној својини, уз примену правила за јавне функције и службе, датих у делу 2.1.2.3. *Зона јавне намене и верских објеката*. Ови објекти се могу градити и у оквиру зоне становања, уколико се задовоље сви нормативи и критеријуми за одговарајућу јавну намену и услови непосредног окружења.

3.3.2. Јавно зеленило

Осим општих услова за свако подручје детаљне разраде (датих у овом делу Просторног плана), за уређење јавних зелених површина, примењивати и правила за јавне зелене површине дата у делу 2.1.2.3. *Зона јавне намене и верских објеката*.

Зеленило подручја детаљне разраде треба уредити као:

- партерно и пејзажно зеленило (зеленило јавних простора, комплекса јавних објеката и хотелског комплекса);
- зеленило парцеле (зеленило у зони становања и туристичких објеката);
- заштитно зеленило (зеленило у функцији заштите земљишта од ерозије и клизања – шумско растиње, и у функцији заштите биодиверзитета, над којим се предвиђају само мере неге и одржавања).

Општи услови за уређење јавног зеленила:

- користити аутохтоне декоративне саднице једногодишњег и вишегодишњег хабитуса;
- према колским саобраћајницама формирати дрворед;

– уређење зеленила око јавних објеката вршити тако да се нагласи улаз у објекат, а према паркинг простору и регулацији подићи дрворед;

– дрворедне саднице морају бити у складу са постојећим аутохтоним растињем, у циљу заштите биодиверзитета, водног режима и режима заштите природних добара;

– хортикултурна решења ускладити са трасама подземних инсталација и испоштовати потребна минимална одстојања у складу са важећим техничким прописима.

Сваки вид интервенција мора бити у складу са условима из Уредбе о проглашењу ПИО „Власина“, односно према плану управљања природним добрима.

3.3.3. Комуналне зоне и објекти

Осим општих услова датих у овом делу Просторног плана, за уређење и изградњу комуналних зона и објеката, примењивати и правила за комуналне зоне и објекте дата у делу 2.1.2.3. *Зона јавне намене и верских објеката*.

Управљање отпадом

У подручјима детаљне разраде очекује се комунални, амбалажни и биљни (биоразградиви) отпад. У складу са регионалним концептом, планира се успостављање система прикупљања и одлагања чврстог отпада, постављањем одговарајућег броја судова на одговарајуће локације које су санитарно обезбеђене, а према стандардима за насељена места, односно капацитетима комплекса и количини отпада који настаје у комплексу. Из судова се отпад даље мора транспортовати на регионалну санитарну депонију, преко надлежног комуналног предузећа или другог оператера који има одговарајућу дозволу за транспорт отпада.

Општи услови за управљање отпадом:

- предвидети контејнере запремине око 1100 l (норматив за комерцијалне објекте: 1 контејнер на 1000 m² корисне површине), као и типске канте запремине 120 l за локације у којима није могуће поставити контејнере. Подлога за смештај контејнера мора

бити чврста (бетон, асфалт, бехатон плоче и сл.) и равна (благи пад од 2%). Димензије подлоге за један контејнер од 1,1 m³ (1100 l) су 1,5 x 1,2 m;

- локације контејнера одредити у оквиру регулације саобраћајница, као издвојене нише са упуштеним ивичњаком, тако да максимално ручно гурање контејнера не буде веће од 15 m, по подлози максималног нагиба до 3%. Тачне локације и потребан број контејнера одредити кроз израду одговарајуће техничке документације, у сарадњи са надлежним комуналним предузећем;

- контејнери се могу сместити и у унутрашњости комплекса, дуж интерних саобраћајница (чија минимална ширина не може бити мања од 3,5 m за једносмерни и 6 m за двосмерни саобраћај), са могућношћу окретања возила за одвоз смећа;

- могуће је предвидети и другачије системе и методе прикупљања и евакуисања смећа, у складу са условима заштите животне средине;

- у циљу смањења укупне количине биоразградивог отпада који иде на депонију, неопходно је на појединачним локацијама организовати компостирање – органску разградњу биљних остатака, квашењем и разгртањем, при чему настаје компост који се може користити као органско ђубриво и или као његов додатак.

3.3.4. Саобраћајне површине

Осим општих услова за свако подручје детаљне разраде и правила која важе за сва подручја детаљне разраде (датих у овом делу Просторног плана), за саобраћајне површине и објекте примењивати и правила за саобраћајну инфраструктуру дата у делу 2.5. *Правила грађења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре* (2.5.1. *Саобраћајна инфраструктура*), која утврђују основну урбанистичку регулативу за изградњу и реконструкцију јавних путева (државни путеви II реда, општински путеви и улична мрежа) и услове за прикључење, као и општа правила за пешачки, бициклистички и стационарни саобраћај.

Услови за формирање грађевинске парцеле за изградњу саобраћајница, као и за регулацију и нивелацију мреже саобраћајница, дати су у делу 3.5. *Регулација и нивелација мреже саобраћајница и јавних површина*.

Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајница:

- регулационе линије и осовине саобраћајница представљају основне елементе за дефинисање мреже саобраћајница. Приликом израде техничке документације могуће је вршити корекције геометријских елемената саобраћајница унутар планираних попречних профила, а у циљу побољшања услова саобраћаја (нпр. примена комплекснијих радијуса у раскрсници, увођење или продужење трака за престројавање возила, увођење уливно-изливних трака, увођење нових аутобуских стајалишта и др.);

- слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице износи минимално 4,5 m;

- коловозну конструкцију димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу, а према важећим стандардима и нормативима базираним на СРПС У.Ц.4.012, а у складу са Законом о путевима и другим пратећим прописима. За све путне објекте и елементе јавног пута, придржавати се Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС”, број 50/11);

- при пројектовању нових деоница пута или нових коловозних трака, нивелету висински поставити тако да се прилагоди изведеним коловозним површинама. Приликом израде техничке документације за изградњу новог коловоза и ојачање постојеће коловозне конструкције, користити податке о климатско хидролошким условима, носивости материјала постељице и других елемената коловозне конструкције. Коловоз мора бити димензионисан за осовинско оптерећење од 11,5 t;

- техничком документацијом предвидети потребну саобраћајну сигнализацију, у складу са усвојеним режимом саобраћаја, као и потребне елементе којима се задовољава стандард приступачности јавним површинама и објектима, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС”, број 22/15);

- приликом пројектовања нових прикључака на државне путеве обезбедити зоне потребне прегледности имајући у виду

урбанистичке и просторне карактеристике ширег окружења локације, у складу са Законом о путевима и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута;

- аутобуска стајалишта на државним путевима није могуће реализовати у коловозној траци (без проширења), већ је неопходно извести проширење коловоза за стајалиште, у ширини од 3,5 m. Почетак (крај) аутобуског стајалишта на државним путевима мора бити на минималној удаљености од 20 m од почетка (краја) лепезе прикључног пута у зони раскрснице. Дужина прегледности на деоници државног пута на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште, мора износити најмање 1,5 пута више од дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима вожње, за рачунску брзину од 50 km/h. Дужина укључне траке са државног пута на аутобуско стајалиште износи 30,5 m, а дужина укључне траке са аутобуског стајалишта на државни пут износи 24,8 m;

- аутобуска стајалишта на уличној мрежи могуће је реализовати у коловозној траци (без проширења);

- дужина ниша аутобуских стајалишта мора износити 13,0 m (за један аутобус). Коловозну конструкцију аутобуских стајалишта пројектовати са једнаком носивошћу као и коловозну конструкцију пута уз који се стајалиште пројектује. Попречни нагиб коловоза аутобуских стајалишта пројектовати са минималним падом од 2% од ивице коловоза пута;

- уколико се пројектују упарена (наспрамна) аутобуска стајалишта, прво стајалиште позиционира се са леве стране у смеру вожње (у супротној коловозној траци), при чему подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од завршетка стајалишта са леве стране до почетка стајалишта са десне стране) мора износити минимално 30 m. Изузетно, наспрамна аутобуска стајалишта могу се пројектовати тако да се у смеру вожње прво позиционира стајалиште са десне стране државног пута, али тада растојање између крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног-првог до почетка левог стајалишта) мора износити минимално 50 m.

Правила за стационарни саобраћај:

- потребан број паркинг места (ПМ) за постојеће и планиране објекте, утврдити према препорученим нормативима за одговарајућу намену објекта:

- становање – 1ПМ/70 m² нето (1 стан),
- пословање – 1ПМ/70 m² нето (1 локал),
- трговина – 1ПМ/70 m² нето (1 локал),
- угоститељство – 1ПМ/8 столица,
- објекти туристичког смештаја – 1ПМ/2 до 10 кревета (у зависности од категорије),

- јавне функције и службе – 1ПМ/70 m² нето површине, или у складу са Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС”, број 22/15)м

- паркирање возила за сопствене потребе, обезбеђује се на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута;

- јавна паркиралишта су јавне саобраћајне површине намењене за паркирање моторних возила и уређене саобраћајном сигнализацијом, које су доступне свим корисницима, под условима одређеним актом надлежног органа јединице локалне самоуправе.

3.3.5. Енергетска мрежа и објекти

Осим општих услова и правила која важе за сва подручја детаљне разраде (датих у овом делу Просторног плана), за енергетску мрежу и објекте примењивати и правила за енергетску инфраструктуру дата у делу 2.5. *Правила грађења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре* (2.5.3. *Енергетска инфраструктура*), која утврђују основну урбанистичку регулативу за изградњу мреже и објеката електроенергетског система и прелазак електро-водова преко објеката, као и општа правила за објекте који користе обновљиве изворе енергије.

Општи услови за коришћење електронергетске мреже и објеката и прикључење на мрежу:

- прикључење планираних објеката на електроенергетску мрежу извести одговарајућим нисконапонским водовима, у свему према техничким условима добијеним од надлежне електродистрибуције,

- изградња нових трафостаница 10/0,4kV је могуће на новим локацијама (у оквиру објеката или на парцелама), уколико се у

току реализације Просторног плана јави потреба за новим трафостаницама,

– постојећу електроенергетску мрежу која на било који начин омета изградњу нових саобраћајница и објеката, потребно је изместити, у свему према условима надлежне електродистрибуције,

– пре почетка било каквих радова, потребно је (у сарадњи са надлежном електродистрибуцијом) извршити идентификацију и обележавање трасе постојећих каблова у зони планираних радова, а током радова неопходно је заштитити исте и обезбедити присуство надзорног органа електродистрибуције,

– све саобраћајнице и пешачке стазе опремити инсталацијом јавног осветљења.

Правила за изградњу и реконструкцију електроенергетске мреже и објеката:

– надземни водови: за далековода се обезбеђује заштитна зона (коридор) чија ширина је зависна од напонског нивоа и техничког решења далековода. Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине: за напонски ниво 1 до 35 kV – 10 m (за голе проводнике), 3 m (кроз шумско подручје), 4 m (за слабо изоловане проводнике), односно 1 m (за самонесеће кабловске снопове). У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката, супротно закону, техничким и другим прописима, не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растине. Оператор преносног, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растине које угрожава рад енергетског објекта. Власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе у заштитном појасу, испод, изнад или поред енергетског објекта, не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад енергетског објекта, без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта. Прикључивање објеката на електроенергетску мрежу изводити према условима надлежних електродистрибутивних предузећа и техничким прописима. На деловима парцела захваћених коридорима високог напона, који се налазе ван самога коридора и зоне техничких ограничења, могу се усаглашавати постојећи и градити нови објекти, према правилима Просторног плана и условима надлежне службе. Планирану нисконапонску ваздушну мрежу постављати у профилима саобраћајница, према планираним регулационим елементима и техничким условима надлежног електродистрибутивног предузећа. Реконструкцију ваздушних високонапонских и нисконапонских водова изводити по постојећим трасама према техничким условима надлежног електродистрибутивног предузећа;

– трафостанице: заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи 10 m, за напонски ниво 1 до 35 kV. Локације за потребе изградње нових ТС 10/0,4 kV се утврђују одговарајућим урбанистичко-техничким документима. Код изградње монтажно-бетонских, зиданих, или трафостаница у склопу објекта, морају се испунити следећи захтеви: трафостанице морају имати најмање два одељења – одељење за смештај трансформатора и одељење за смештај развода ниског и високог напона, при чему свако одељење мора имати независан приступ споља; коте трафостаница морају бити у нивоу околног терена, са обезбеђеним приступним путем до најближе јавне саобраћајнице, најмање ширине 3 m, носивости 5 t; око трафостаница се поставља тротоар ширине 1 m; кроз просторије трафостанице не смеју пролазити инсталације водовода, канализације и грејања; у непосредној близини трафостаница не смеју се налазити просторије са лако запаљивим материјалом, котларница, складишта и сл. Ако се трафостаница смешта у просторију у склопу објекта, просторија мора испуњавати услове грађења из важећих законских прописа (Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Службени гласник РС”, број 42/13)), а поред тога неопходно је: конструктивно одвојити бетонско постолје у одељењу за смештај трансформатора од конструкције зграде; поставити еластичну подлогу између трансформатора и ослонца темеља трансформатора, у циљу пресецања акустичких мостова; обезбедити сигурну звучну изолацију просторије за смештај трансформатора и блокирати извор структурног звука дуж бочних ивица просторије. Заштиту од недозвољеног електромагнетног зрачења трафостаница, извести према важећим техничким прописима и нормативима;

– подземни водови: сви планирани подземни водови (висконапонски и нисконапонски), полажу се у профилима постојећих и планираних саобраћајница (испод тротоара, а код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара и у коловозу), а изузетно и испод зелених површина. Каблове полагаати на растојању од 1,5 до 2,0 m од високог зеленила, 0,5 m од коловоза и најмање 0,5 m од темеља објекта. Дубина уклапања износи 0,8 m за каблове 1 kV и 10 kV, односно 1,0 m за каблове 35 kV. Ширина кабловског рова зависи од броја каблова. Након полагања каблова трасе истих видно обележити. У појасу развода постојећих подземних каблова ван профила саобраћајница, није дозвољена градња нових објеката, без измештања постојећих каблова;

– међусобно приближавање и укрштање енергетских каблова: на месту укрштања енергетских каблова, вертикално растојање мора бити веће од 0,2 m, при чему се каблови нижих напона полажу изнад каблова виших напона. При паралелном вођењу више енергетских каблова, хоризонтално растојање мора бити веће од 0,07 m. Каблови напона 1 kV и каблови виших напона у истом рову, међусобно морају бити одвојени низом опека, или другим изолационим материјалом;

– укрштање енергетских каблова са саобраћајницама: при укрштању са саобраћајницама, као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла, каблови морају бити постављени у заштитне цеви на дубини 1,0 m, а угао укрштања треба да буде најмање 300, а што ближе 900. Енергетски каблови се полажу у бетонским или пластичним цевима тако да минимални унутрашњи пречник цеви буде најмање 1,5 пута већи од спољашњег пречника кабла, док крајеви цеви морају бити означени стандардним кабловским ознакама. Укрштање енергетског кабла са путем врши се тако што се кабл полаже у бетонски канал, односно у бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор, тако да је могућа замена кабла без раскопавања пута. Вертикални размак између горње ивице кабловске канализације и површине пута треба да износи најмање 0,8 m. Размак кабловског вода од државног пута II реда, износи најмање 3 m при паралелном вођењу, односно 1 m при приближавању;

– приближавање и укрштање енергетских и телекомуникационих каблова: дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање 0,5 m за каблове 1 kV и 10 kV, односно 1 m за каблове 35 kV. Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m, с тим да угао укрштања треба да буде најмање 300, а што ближе 900. Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци, на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, а размак не сме да буде мањи од 0,3 m. Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m. Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције, могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2 m. При полагању енергетског кабла 35 kV препоручује се полагање у исти ров и телекомуникационог кабла за потребе даљинског управљања трансформаторских станица које кабл повезује;

– приближавање и укрштање енергетских каблова са цевима водовода и канализације: није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод водоводних и канализационих цеви. Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне и канализационе цеви треба да износи најмање 0,5 m за каблове 35 kV, односно најмање 0,4 m за остале каблове. При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цеви, на растојању од најмање 0,4 m за каблове 3 kV, односно најмање 0,3 m за остале каблове. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци, на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев. На местима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цев, ров се копа ручно (без употребе механизације);

– укрштање енергетских каблова са водотоком (полагање преко мостова): изводи се полагањем преко мостова, а изузетно полагањем кабла испод дна (провлачењем кроз цев на дубини од најмање 1,5 m), или на дно водотока (на месту где је брзина воде најмања и где не постоји могућност већег одрона земље или насипања муља). Полагање енергетских каблова преко мостова се

изводи испод пешачких стаза, у каналима или цевима који не смеју да служе за одвод атмосферске воде, с тим да буде омогућено природно хлађење каблова. Дозвољено је и слободно полагање по конструкцији моста, ако су енергетски каблови неприступачни нестручним лицима и ако су заштићени од директног зрачења сунца. На местима прелаза енергетског кабла са челичне конструкције на обалне ослонце моста, као и на прелазима преко дилатационих делова моста, треба предвидети одговарајућу резерву кабла. Избежавати полагање каблова са спојницама на мосту, као и полагање преко дрвених мостова;

– приближавање енергетских каблова дрворедима: није дозвољено сађење растина изнад подземних водова. Енергетске каблове треба по правилу положити тако да су од осе дрвореда удаљени најмање 2 m. Изнад подземних водова планирати травњаке или тротоаре поплочане помичним бетонским плочама.

3.3.6. Мрежа и објекти водовода и канализације

Осим општих услова за свако подручје детаљне разраде и правила која важе за сва подручја детаљне разраде (датих у овом делу Просторног плана), за мрежу и објекте водовода и канализације примењивати и правила за водопривредну инфраструктуру дата у делу 2.5. *Правила грађења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре (2.5.2. Водопривредна инфраструктура)*, која утврђују основну урбанистичку регулативу за изградњу мреже и објекта водовода и канализације и регулацију водотокова.

Правила за изградњу мреже и објекта водовода и канализације и регулацију водотокова:

– *Правила за изградњу нових водоводних линија:* трасе планираних водоводних линија водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби слободним површинама. Код подземних укрштања са водотоцима, водоводне линије се морају водити кроз заштитне цеви, тако да горња ивица заштитних цеви мора бити минимум 1,5 m испод нивелете дна нерегулисаних корита, односно минимум 0,8–1,0 m испод нивелете дна регулисаних корита, на местима прелаза. Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличног прорачуна, узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара, како се то противпожарним прописима захтева. Минимална дубина укопавања разводних водоводних линија је 1,2 m. Техничке услове и начин прикључења новопројектованих водоводних линија, као и прикључење појединих објеката, одређује надлежно комунално предузеће. Водоводне линије затварати у прстен, што омогућује сигурнији и бољи начин водоснабдевања. Код изградње нових водоводних линија предвидети довољан број затварача и фазонских комада, ради исправног функционисања мреже. За сва изворишта водоснабдевања, као и објекте дистрибутивног система, спровести мере санитарне заштите дефинисане важећим Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08);

– *Правила за изградњу фекалне канализације:* трасе сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби слободним површинама. Код подземних укрштања са водотоцима, фекална канализација се мора водити кроз заштитне цеви, тако да горња ивица заштитних цеви мора бити минимум 1,5 m испод нивелете дна нерегулисаних корита, односно минимум 0,8–1,0 m испод нивелете дна регулисаних корита, на местима прелаза. Димензију нове фекалне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна, узимајући у обзир комплетно сливно подручје. Уколико се прорачуном добије мањи пречник од 200 mm, усвојити 200 mm. Минимална дубина укопавања треба да је таква, да канализација може да прихвати отпадне воде из свих објеката који су предвиђени да се прикључе на њу, а не мање од 1,0 m. За исправно функционисање фекалне канализације, предвидети довољан број ревизионих окана и водити рачуна о минималним и максималним падовима. У срединама где не постоји могућност изградње фекалне канализације, градити прописне, водонепропусне септичке јаме. Техничке услове и начин прикључења новопројектоване фекалне канализације, као и прикључење појединих објеката, одређује надлежно комунално предузеће;

– *Правила за изградњу атмосферске канализације:* трасе колектора и сабирне канализације водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби слободним површинама. Нову

кишну канализацију упоредо изводити са реконструкцијом и изградњом улица. Димензије планиране кишне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна. Минимална дубина укопавања мерена од темена цеви је 1,0 m. Воду из дренажа уводити у кишну канализацију. Атмосферске воде са кровних равни и незагађених слободних површина, могу се без третмана испуштати у реципијенте. Зауљене и загађене атмосферске воде, треба пречистити пре испуштања у реципијенте;

– *Правила за регулацију водотока:* трасу уређеног водотока усагласити са инфраструктурним, саобраћајним, стамбеним и другим објектима. Мераважни протицај за димензионисање корита регулисаног водотока, одређује надлежна водопривредна организација. Са обе стране регулисаног водотока оставити заштитни појас минималне ширине 5,0 m, због могућих интервенција. Код подземних укрштања са водотоцима, инфраструктурне мреже се морају водити кроз заштитне цеви, тако да горња ивица заштитних цеви буде минимум 1,5 m испод нивелете дна нерегулисаних корита, односно минимум 0,8–1,0 m испод нивелете дна регулисаних корита, на местима прелаза. Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотокова, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције имају потребан зазор изнад нивоа мераважних рачунских вода.

3.3.7. Телекомуникациона мрежа и објекти

Осим општих услова и правила која важе за сва подручја детаљне разраде (датих у овом делу Просторног плана), за телекомуникациону мрежу и објекте примењивати и правила за телекомуникациону инфраструктуру дата у делу 2.5. *Правила грађења за коридоре и мрежу саобраћајне и друге инфраструктуре (2.5.4. Телекомуникациона инфраструктура)*, која утврђују основну урбанистичку регулативу за изградњу мреже и објекта телекомуникације.

Општи услови за коришћење телекомуникационе мреже и објекта и прикључење на мрежу:

– планира се изградња и полагање нових телекомуникационих каблова и ПВЦ цеви пречника 110 mm (дуж саобраћајница), који ће омогућити техничке услове за пружање савремених, широкопојасних, телекомуникационих услуга, постојећим и будућим корисницима;

– прикључак планираних објекта на телекомуникациону инфраструктуру извести одговарајућим телекомуникационим кабловима, у свему према условима предузећа „Телеком Србија”, и важећим законима, прописима и стандардима који се односе на ову област;

– постојећу телекомуникациону мрежу која на било који начин омета изградњу нових саобраћајница и објекта, потребно је изместити у свему према техничким условима предузећа „Телеком Србија”, и важећим законима, прописима и стандардима који се односе на ову област;

– пре почетка било каквих радова, неопходно је (у сарадњи са надлежном службом „Телеком Србија”) извршити идентификацију и обележавање трасе постојећих каблова, а током радова неопходно је заштитити исте и обезбедити присуство надзорног органа предузећа „Телеком Србија”;

– изградњом нових објекта на подручју детаљне разраде, не сме доћи до угрожавања механичке стабилности и техничких карактеристика постојећих телекомуникационих објекта и каблова, нити до угрожавања нормалног функционисања телекомуникационог саобраћаја. Адекватан приступ кабловима, ради њиховог редовног одржавања и евентуалних интервенција, увек мора бити обезбеђен.

Правила за изградњу телекомуникационе мреже и објекта:

– *Фиксна телефонија:* телекомуникационе каблове полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора, испод зелених површина, а изузетно у коловозу (код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара), на прописном међусобном растојању од осталих инсталација. На прелазу испод коловоза саобраћајница, као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла, каблови се полажу кроз кабловску канализацију (заштитну цев). При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°. Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање 0,5 m за каблове 1 kV и 10 kV, односно 1,0 m за каблове 35 kV. Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде најмање 30°, а што ближе 90°. Енергетски кабл се, по правилу,

поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размази, на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, али размак не сме да буде мањи од 0,3 m. Размази и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m. Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције, могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2 m. Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80 m. Након полагања каблова извршити видно обележавање њихових траса. На делу трасе оптичких каблова која је заједничка са кабловима месне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров, како би се кроз њу могао наконд провући оптички кабл. Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 m. Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде најмање 30°, а што ближе 90°. Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 m. Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°;

– *Мобилна телефонија*: мрежа базних радио станица треба да просторно и организационо обезбеди међусобно повезивање и радио комуницирање мобилних корисника на територији Републике Србије, са могућношћу потпуног повезивања и укључења у јавну фиксну мрежу Републике Србије, као и друге мреже са којима је она повезана. Са територије коју покрива мрежа базних станица мора бити омогућено аутоматско успостављање веза између мобилних корисника и корисника у оквиру исте мреже (без обзира где се ти мобилни корисници налазе) или фиксне мреже (са могућим успостављањем комуникације у оба смера), као и аутоматско коришћење система међумрежног и међународног „roaming”-а;

– *Кабловски дистрибутивни систем (КДС)*: изградња КДС омогућава коришћење низа услуга, као што су: брзи интернет, кабловска ТВ, телеметрија, телемедицина, видео на захтев и др. КДС систем развијати и трасирати према захтеваним потребама, у складу са важећим законском регулативом. Трасе каблова водити паралелно са регулационом линијом саобраћајнице, и полагати их испод тротоара и слободних површина. Дозвољено је паралелно вођење и укрштање са осталим инсталацијама, на растојањима која захтевају технички прописи. На прелазу испод коловоза, као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла, каблови се полажу кроз кабловску канализацију. Ако су профили саобраћајница сувише мали, или не омогућавају смештај кабловских водова, полагати их преко индивидуалних парцела, уз претходну сагласност власника;

– *Поштански саобраћај*: Постављање поштанских објеката је могуће свуда где се процени реална потреба за овим објектима. Нову организациону структуру поштанског саобраћаја прилагодити савременим тенденцијама развоја и таквим циљевима који би утицали на повећање ефикасности и ефективности система, што би у крајњој линији довело и до квалитетнијег задовољења потреба корисника за поштанским услугама, као и бољег остваривања циљева пословања овлашћених предузећа, уз поштовање важеће законске регулативе.

3.4. Регулација и нивелација мреже саобраћајница и јавних површина

Регулација

Осим линијске представе, граничне линије између планираних површина јавне и остале намене-регулационе линије, одређене су координатама тачака, постојећим катастарским међама и преломним тачкама катастарских парцела што се може видети на Детаљним картама Просторног плана. Списак координата свих карактеристичних тачака је у државном координатном систему.

Грађевинске линије

Грађевинске линије су аналитички и графички одређене у односу на дефинисане ивице карактеристичних профила, а осим

тога и у односу на постојеће грађевинске линије карактеристичних (постојећих) објеката. Континуитет грађевинске линије, прекида се у зонама пресецања постојећих (приватних или јавних) прилаза парцелама (катастарским или грађевинским), који нису предмет посебног дефинисања.

Нивелација

Генерална нивелација је дефинисана преко ортометријских висина, уз максимално задржавање нивелета постојећих саобраћајница и прилагођавање пројектованих нивелета постојећем терену.

Услови за формирање грађевинске парцеле за изградњу саобраћајница:

– новопланиране саобраћајнице: парцелација и формирање грађевинске парцеле саобраћајнице се врши у пуном регулационом профилу;

– за планирану обилазницу државног пута, грађевинска парцела дефинисана је координатама регулационе линије. Уколико се приликом израде техничке документације укаже потреба за проширењем попречних профила, грађевинска парцела може се формирати парцелацијом унутар површина детаљне разраде;

– државни путеви који су изведени и имају формирану катастарску парцелу: парцелација и формирање грађевинске парцеле саобраћајнице се врши у пуном регулационом профилу, када карактеристични профил излази ван постојеће катастарске парцеле пута. Када карактеристични профил не излази ван постојеће катастарске парцеле пута, та катастарска међа се може задржати и сматрати регулационом линијом;

– сабирне, стамбене и приступне саобраћајнице које су изведене и имају формирану катастарску парцелу: парцелација и формирање грађевинске парцеле саобраћајнице се врши у пуном регулационом профилу, када карактеристични профил излази ван постојеће катастарске парцеле пута. Изузетно, када карактеристични профил излази ван постојеће катастарске парцеле пута, та катастарска међа се може задржати и сматрати регулационом линијом, под условом да није нарушено функционисање и безбедност коског и пешачког саобраћаја. Када карактеристични профил не излази ван постојеће катастарске парцеле пута, та катастарска међа се може задржати и сматрати регулационом линијом;

– постојеће стамбене и приступне саобраћајнице које немају формирану катастарску парцелу: планирани регулациони профили ових саобраћајница димензионисани су према минималним стандардима за функционисање и безбедност коског и пешачког саобраћаја, и постављање јавне комуналне инфраструктуре. Парцелација и формирање грађевинске парцеле саобраћајнице се врши у пуном регулационом профилу;

– постојеће стамбене и приступне саобраћајнице које су катастарски дефинисане, а нису обухваћене регулацијом: задржавају се у постојећој регулацији (парцели), уз услов да растојање грађевинске од регулационе линије на суседним грађевинским парцелама буде најмање 5 m.

3.5. Урбанистички услови за површине и објекте остале намене

У обухвату детаљне разраде, за уређење површина и изградњу објеката остале намене у грађевинском подручју, примењивати правила из делова 1.2.4. *Грађевинско земљиште*, 2.1.1. *Општа правила*, као и правила из дела: 2.1.2.4. *Зона туристичке супраструктуре и инфраструктуре*.

3.6. Урбанистички услови за ванграђевинско подручје

За површине ван грађевинског подручја у обухвату детаљне разраде (пољопривредно, шумско и водно земљиште), примењивати следећа правила овог просторног плана:

- за пољопривредно земљиште – делови 1.2.1. Пољопривредно земљиште и 2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту;
- за шумско земљиште – делови 1.2.2. Шумско земљиште и 2.3. Правила грађења на шумском земљишту;
- за водно земљиште – делови 1.2.3. Водно земљиште, 1.1.3. Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања, и водотока и 2.4. Правила грађења на водном земљишту.

3.7. Мере заштите животне средине, природних и културних добара

Забрањене су све радње које би на било који начин угрозиле животну средину и здравље људи, односно биодиверзитет и природна добра у оквиру ПИО „Власина”. У оквиру заштите животне средине, природних и културних добара примењивати поглавље: *III Планска решења – 1. Заштита, уређење и коришћење природних система, заштита животне средине, предела, културног и природног наслеђа.*

3.8. Смернице за спровођење Просторног плана за подручја детаљне разраде

Планско решење из детаљних карата овог просторног плана и правила из дела IV 3. *Правила уређења и грађења за подручја детаљне разраде*, представљају основ за непосредно спровођење Просторног плана у обухвату детаљне разраде, кроз издавање информације о локацији и локацијских услова, као и плански основ за израду урбанистичко-техничких докумената (пројекти парцелације и препарцелације; урбанистички пројекти).

Није дозвољена изградња објеката са наменом која није предвиђена или није компатибилна са наменом предвиђеном Просторним планом, као ни изградња (или друга промена у простору) која би могла да наруши/угрози објекат или намену на суседној парцели.

Позиције инфраструктурних водова дате у детаљним картама су оријентационе, и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су дата правила грађења за мреже и објекте инфраструктуре обавезујућа.

Измене и допуне планских решења у обухвату детаљне разраде раде се изменом и допуном овог Просторног плана.

V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

1.1. Институционални оквир имплементације

Институционална одговорност на заштити и одрживом коришћењу овим подручјем првенствено припада: министарству надлежном за послове заштите природе, Заводу за заштиту природе Србије, управљачу природног добра, локалним самоуправама у обухвату Просторног плана, као и становништву које живи на овом подручју.

Успостављањем законске заштите, проглашењем „Власине” за заштићено подручје – Предео изузетних одлика, створен је један од основа за управљањем заштићеним подручјем, који подразумева ефикасно планирање, праћење стања, предузимање мера и активности на унапређивању, развоју и коришћењу природних вредности подручја сагласно утврђеним мерама и условима заштите.

Истовремено, са аспекта институционалне организације и одговорности од посебне је важности је то што се је утврдио управљач заштићеног природног добра (Туристичка организација општине Сурдулица), који у складу са надлежностима утврђеним Законом о заштити природе и IUCN категоријом управљања, обавља послове заштите и развоја предметног подручја, обезбеђује доношење и спровођење Плана управљања заштићеним подручјем, спровођење прописаних режима заштите и очувања природног добра, научно-истраживачке, културне, васпитно-образовне, информативно-пропагандне и друге активности, а све уз учешће и уважавање интереса локалне самоуправе и становништва које живи на овом подручју.

1.2. Учесници у имплементацији

Кључни учесници у имплементацији Просторног плана јесу:

– Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре: даје сагласност на урбанистичке планове који се израђују у оквиру природног добра; реализује пројекте изградње саобраћајне инфраструктуре; обезбеђује финансијска средства из буџета Републике Србије, претприступних фондова ЕУ, донација и друго;

– Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде: управља пољопривредним земљиштем у државној својини; додељује средства за извођење радова и праћење реализације годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта; Републичка дирекција за воде бави се политиком водопривреде, уређењем водних режима; Управа за шуме спровођењем мера заштите шума и дивљачи;

– Министарство трговине, туризма и телекомуникација: спровођење подстицајних мера и обезбеђивање материјалних и других услова за развој и промоцију туризма; учествује у интегралном планирању развоја туризма и комплементарних делатности;

– остала министарства Републике Србије обезбеђују средства за израду и реализацију планова, програма и пројеката из своје области; праћење реализације приоритетних планских решења;

– Завод за заштиту природе Србије: израђује студију заштите природног добра; прати стање заштићеног природног добра и предузима мере његове активне и пасивне заштите; пружа стручну помоћ управљачу природног добра; врши представљање и популарисање природних вредности Предела изузетних одлика;

– Завод за заштиту споменика културе-Ниш: израда студије валоризације научно образовних, културно-историјских и туристичких потенцијала непокретних културних добара и евидентираних непокретности; дефинисање граница заштићене околине културних добара;

– ЈП „Србијашуме”: врши заштиту, унапређење, коришћење и управљање државним шумама, шумским земљиштем и другим шумским потенцијалима, пружа стручну помоћ власницима приватних шума;

– ЈП „Путеви Србије”: одржавање, заштита, коришћење, развој и управљање државним путевима I и II реда Републике Србије;

– ЈП „Електропривреда Србије” – учествује у реализацији приоритетних планских решења у области електроенергетике;

– локалне самоуправе: доносе просторне планове јединица локалних самоуправа и урбанистичке планове, учествују у обезбеђењу финансијских средстава, пореских олакшица, стимулативних мера, организују едукације и семинаре из различитих области (сакупљање и прерада лековитог биља, развој предузетништва), надлежне су за одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање општинским путевима; доносе програме заштите животне средине и програме мониторинга животне средине; доносе програме развоја туризма;

– управљач природног добра (Туристичка организација општине Сурдулица): доноси план управљања заштићеним подручјем, издаје дозволе за посете строгом резервату природе у циљу образовања, доноси правилник о унутрашњем реду и чуварској служби; обезбеђује услове за спровођење научно-истраживачких, образовних, културних, информативно-пропагандних и других активности;

– невладине организације, учествују у јавној расправи о предлогу акта о проглашењу заштићеног подручја; учествују у представљању и популарисању природних вредности предела изузетних одлика.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

2.1. Начин спровођења Просторног плана

Просторни план спроводиће се на следећи начин:

1. директном применом Просторног плана у зони посебне намене, издавање информације о локацији и локацијских услова, за делове територије који нису обухваћени урбанистичким плановима и урбанистичким пројектима. Просторни план спроводиће се и директном применом Посебног прилога (Анекса), где су обрађени поверљиви садржаји комплекса специјалне намене (обрађени на нивоу регулационе разраде у три детаљне карте), а који се односе на посебне мере уређења и припреме територије за потребе одбра-не земље;

2. применом планских решења из Просторног плана подручја посебне намене изворишта водоснабдевања „Јелашиница”;

3. разрадом у просторним плановима јединица локалне самоуправе (Сурдулица, Босилеград и Црна Трава) – израдом уређајних основа за села и делове сеоских насеља ван посебне намене, као и у зони посебне намене, поштовањем обухвата грађевинског

земљишта (ниво катастарске парцеле, Табела 5. Грађевинско земљиште у оквиру посебне намене) дефинисаним овим просторним планом;

4. разрадом Просторног плана израдом плана генералне регулације за Црну Траву и Власинско језеро;

5. Разрадом Просторног плана применом и израдом планова детаљне регулације:

- 1) Граничног прелаза „Стрезимировци” (на снази),
- 2) За главне колекторе отпадних вода (на снази),
- 3) За простор групних ППОВ-а (на снази),
- 4) Хотела „Власина” (у изради),
- 5) Фабрике и постројења за прераду воде (на снази),
- 6) Услужног мултифункционалног центра (планиран),
- 7) Скијалишта „Варденик” и „Марића раскрсје” (планирано),
- 8) Голф терена (планиран),
- 9) Водозахвата „Правило” (планиран),
- 10) Измештања Државног пута II а реда број 231 у зони акумулације „Лисине” (планиран),
- 11) Саобраћајница:

– планираних државних путева, након израде генералног пројекта са претходном студијом оправданости;

– планираних општинских путева;

12) Далековод,а,

13) За потребе изградње постројења за биомасу и соларних фотонапонских постројења (соларних електрана), као и за проточне МХЕ веће од 1 MW,

14) За уређење водотокова, осим за деонице за које се уређење врши у оквиру постојеће парцеле водног земљишта.

6. разрадом Просторног плана израдом урбанистичких пројеката за:

1) Изградњу инфопунктова и улазних станица. Успостављање улазних станица дефинисано је Просторним планом и Планом управљања ПИО „Власина” 2019–2028, као једна од законских обавеза управљача ради презентације заштићеног подручја контроле посетилаца и коришћења заштићеног подручја и спречавања бесправног коришћења. Изградња је предвиђена ради успостављања свих видова сарадње са корисницима ПИО „Власина”, пружања савремене и квалитетне презентације природних, културних и стечених вредности заштићеног подручја, организовања манифестација и скупова ради едукације и образовања посетилаца и пружања подршке локалном становништву да може да пласира локалне производе и туристичку понуду;

2) марине;

3) Стари камп-пијаца;

4) Рибарски камп;

5) Етно парк (на снази);

6) Авантура парк;

7) локалне резервоаре, прекидне коморе и пумпне станице;

8) изградњу објекта који је у функцији обављања делатности пољопривредног газдинства, односно делатности сеоског туристичког домаћинства, и/или ловног туризма (нпр. објекти за прераду и чување пољопривредних производа, објекти за смештај и исхрану туриста и сл.), на предвиђеном грађевинском подручју ван шире зоне санитарне заштите.

Из даље урбанистичке разраде Просторног плана (ПДР и УП) за обновљиве изворе енергије, изузимају се соларне инсталације које се постављају на земљи и на објектима (стамбене, помоћне и економске) за обезбеђење топлотне и производњу електричне енергије (за интерну и комерцијалну потрошњу) капацитета до 30 kW (према Уредби о подстицајним мерама за производњу електричне енергије из обновљивих извора и из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије („Службени гласник РС”, број 56/16)) или 50 kW (члан 145. Закона о планирању и изградњи).

2.2. Смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације

Смернице за израду урбанистичких планова

План генералне регулације за Црну Траву обухвата грађевинско подручје насељеног места и општинског центра Црна Трава, ван зоне посебне намене дефинисане овим просторним планом.

План генералне регулације Власинског језера обухвата грађевинско подручје насељених места Власина Рид, Власина

Стојковића и Власина Округлица, у зони посебне намене дефинисане овим просторним планом. До доношења Плана генералне регулације Власинског језера примењиваће се важећи планови: План генералне регулације Власина Стојковића („Службени гласник града Врања”, број 36/12); План генералне регулације Власина Округлица („Службени гласник града Врања”, број 36/12); План генералне регулације Власина Рид („Службени гласник града Врања”, број 46/13); и План генералне регулације Власинског језера са приобаљем („Службени гласник града Врања”, број 46/13) у оквиру зоне дефинисаног грађевинског земљишта овим просторним планом (Табела 5. „Грађевинско земљиште у оквиру посебне намене”), за потребе легализације и озакоњења објекта, као и сва остала планска решења која нису у супротности са овим просторним планом.

Планови генералне регулације за Црну Траву и Власинско језеро регулисаће очување архитектонских и амбијенталних вредности насеља, где ће се презентовати традиционална архитектура и начин живота планског подручја уз уклапање у еколошке и едукативне програме (стари занати, традиционална припрема хране, етнолошка баштина и сл.). Планом генералне регулације активности усмеравају првенствено на ревитализацију постојеће структуре уз очување типологије објеката. Обликовање фасада, одабир архитектонских детаља, грађевинског материјала, боја и слично, треба да је у складу са амбијентом и визуелним идентитетом простора.

Досадашња активација простора на подручју Власине је била по принципу функционисања махала по ободу језера са базичним функцијама у осигуравању животних потреба локалног становништва. С обзиром да овакав принцип више не задовољава нити функције елементарног живљења нити потребе модерне туристичке делатности, планира се успостављање услужног мултифункционалног центра североисточно од Власинског језера који ће се урбанистички разрађивати планом детаљне регулације. Услужни мултифункционални центар ће омогућити квалитетнији живот у смислу задовољења потреба локалном становништву и туристима, као и развој разних, а потребних привредних активности. То је специфично урбанизован комплекс потпуно комунално опремљен у функцији корисника простора, који нуди практично све потребне функције за задовољавање елементарних животних потреба, као и понуде забаве и доколичарења. Може се опремити трговинским, туристичким и угоститељским објектима, пијацама, мотелима, кампинг простором за рекреативна возила, сервисима и радионицама, као и објектима јавних служби (здравство, образовање, спорт и култура).

Дефинисани обухвати свих урбанистичких планова су прелиминарног карактера и у зависности од потреба, могуће их је у мањој мери (до 10% површине) мењати.

За планиране коридоре државних путева неопходна је израда генералног пројекта са претходном студијом оправданости, а након тога израда идејног решења и плана детаљне регулације.

Смернице за израду друге развојне документације

У погледу заштите непокретних културних добара неопходна је израда студије о валоризацији непокретних културних добара и непокретности које уживају претходну заштиту на планском подручју, којом ће се утврдити релевантни подаци о свим објектима и локалитетима, обрађени тако да се на основу њих могу утврдити конкретни појединачни услови и мере заштите, границе заштите и обухват заштићене околине и студија о карактеру предела у којој ће се добити елементи за конкретне услове и мере заштите, као и границе непосредне заштићене околине. На основу валоризације научно-образовних, културно-историјских и туристичких потенцијала непокретних културних добара и евидентираних непокретности потребно је одредити приоритетне локалитете и активности у погледу предузимања мера на заштити, ревитализацији и презентацији и утврдити потенцијално подручје за формирање етно-паркова.

Спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима

Планска решења спроводиће се следећим секторским плановима и програмима:

– планом управљања ПИО „Власина” за период од десет година (доноси управљач заштићеног подручја);

– средњорочним и годишњим програмима уређивања грађевинског земљишта за подручја јединица локалних самоуправа (скупштине општина у сарадњи са јавним предузећима);

– годишњим програмима заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта (скупштине општина уз сагласност надлежног министарства, у сарадњи са удружењима пољопривредних произвођача и власницима земљишта);

– плановима у области образовања, здравствене заштите, социјалне заштите, развоја културе и спорта (скупштине општина, у сарадњи са надлежним министарствима, управама општина, месним заједницама, приватним сектором и невладиним организацијама);

– програмима развоја туризма (скупштине општина у сарадњи са надлежним министарством и туристичким организацијама);

– средњорочним и годишњим програмом изградње, рехабилитације и одржавања државних путева (ЈП „Путеви Србије”, у сарадњи са надлежним управама општина);

– средњорочним и годишњим програмима изградње, рехабилитације и одржавања општинских путева (надлежне управе и дирекције општина);

– плановима за проглашење ерозивних подручја (скупштине општина, у сарадњи са министарством надлежним за водопривреду);

– плановима одбране од поплава од бујичних вода (скупштине општина, у сарадњи са министарством надлежним за водопривреду);

– плановима развоја енергетике (јединице локалне самоуправе);

– програмима заштите животне средине за подручја јединица локалних самоуправа (доносе јединице локалне самоуправе);

– програмима мониторинга квалитета животне средине за подручја јединица локалних самоуправа (скупштине јединица локалне самоуправе у сарадњи са надлежним управама);

– средњорочним и годишњим програмима истраживања и заштите непокретних културних добара (Републички завод за заштиту споменика културе-Београд и Завод за заштиту споменика културе Ниш у сарадњи са надлежним општинским управама).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетне активности на имплементацији Просторног плана утврђују се за период до 2022. године, по областима:

Основни плански приоритети у области заштите *природних вредности* су:

– детаљно одређивање граница заштите предела изузетних одлика на терену и катастарском плану;

– припрема и доношење плана управљања и годишњих програма управљања пределом изузетних одлика;

– ажурирање катастра непокретности за подручје предела изузетних одлика;

– израда и реализација програма развоја научних и образовних функција предела изузетних одлика;

– израда и реализација програма развоја геонаучног система и мониторинга природних вредности, заштите и развоја предела изузетних одлика;

– израда и реализација програма презентације и популаризације природних вредности;

– активирање главних улазних станица предео изузетних одлика;

– постављање малих дисперзованих објеката у функцији заштите и презентације вредности предела изузетних одлика; и

– израда потребних студија у областима заштите вредности карактера предела и природних вредности и животне средине.

Основни плански приоритети у области заштите *животне средине* су:

1) решавање проблема загађења вода уз успостављање њиховог интегралног управљања:

– изградња канализационог система и прикључивање свих планираних и постојећих објеката на колектор чиме би се обезбедила заштита воде језера;

– опремање и пуштање у рад постројења за пречишћавање отпадних вода за туристичку зону „Власина”;

– регистровање свих извора загађења вода (као једног од основних инструмената интегралног управљања водним ресурсима) и успостављањем контроле загађења кроз редукцију испуштања отпадних вода;

– израда катастра септичких јама уз решавање проблема њиховог пражњења.

2) развој институционалног система за управљање, мониторинг и извештавање о животnoj средини:

– побољшање административних, оперативних и техничких капацитета (институционално јачање) Управљача ПИО „Власина” и службе за заштиту животне средине;

– успостављање система мониторинга животне средине са циљем континуираног праћења стања елемената и активности у простору ради одрживог управљања планским подручјем;

– израда, одржавање и ажурирање web презентације у циљу унапређења информисања јавности о стању животне средине, поступцима и пројектима из области заштите животне средине;

– подршка еколошким акцијама, манифестацијама, научно-стручним скуповима и такмичењима у циљу подизања еколошке свести.

Основни плански приоритет у области заштите *непокретних културних добара* представља увођење евидентираних непокретности у поступак утврђивања за културна добра.

Основни плански приоритети у области *туризма* су:

– заустављање непланске изградње око Власинског језера;

– изградња планираних канализационих прстена око Власинског језера са уређајима за пречишћавање отпадних вода;

– обнова, модернизација и новоградња друмске саобраћајне инфраструктуре до свих значајнијих насеља;

– обнова и модернизација постојећих капацитета туристичког смештаја;

– реконструкција скијалишта Чемерник, са основним садржајима зимске и летње туристичке инфраструктуре;

– прва стапа изградње копнених спортско-рекреативних центара уз подножје скијалишта Чемерник (терени малих спортова и тениса, пешачке и излетничке стазе, угоститељски објект) и центра водених спортова на Власинском језеру (полигони за пливање и веслање);

– формирање информационог система за праћење капацитета стварног туристичког смештаја и стварног туристичког промета.

Основни плански приоритети у области *саобраћајне инфраструктуре* су:

– изградња обилазнице државног пута II реда број 231 око Власинског језера са североисточне стране;

– реконструкција и изградња општинских путева у функцији развоја туризма;

– изградња мањег аеродрома на потезу „Скела”, у првој фази за слетање хеликоптера за опслуживање туристичких капацитета и заштиту од пожара, док би у другој фази локација била опремљена и намењена за слетање мањих авиона;

– решавање имовинско-правних односа на локацијама планираних скијалишта и привођење земљишта намени.

Основни плански приоритети у области *водне и водопривредне инфраструктуре* су:

– успостављање и обележавање зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања;

– изградња објеката и мреже за водоснабдевање свих корисника на подручју Плана;

– изградња канализације и постројења за пречишћавање отпадних вода како би се реализовало санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода (за северни еко-полупрстен планирано је ППОВ „Чемерник”, а за јужни полу-полупрстен ППОВ „Кољандини”).

Основни плански приоритети у области *енергетске инфраструктуре* су:

– модернизација електроенергетске мреже; гасификација подручја;

– изградња гасовода из правца Сурдулице максималног радног притиска (МОП) 16 бар и изградња мерно регулационе станице (МРС) одговарајућег капацитета код насеља Власина Рид;

– повећање енергетске ефикасности објеката у обухвату Просторног плана;

– коришћење еколошки прихватљивијих горива за загревање објеката – конверзија индивидуалних ложишта и веће коришћење течног нафтног гаса (ТНГ), као и коришћење електричне енергије искључиво у спрези са енергетски ефикасним термотехничким системима – топлотним пумпама;

– повећање локалног (индивидуалног) коришћења соларне енергије за производњу електричне и топлотне енергије за сопствене потребе;

– коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима; – коришћење енергије Сунца у пољопривредној производњи за грејање пластеника и стакленика.

Основни плански приоритети у области електронских комуникација и поштанског саобраћаја су:

– изградња нових комутационих мултисервисних чворова; – полагање оптичких каблова за међусобну везу комутационих чворова и даљи развој и проширење телекомуникационе мреже; – даља изградња базних радио станица, тако да се омогући потпуна покривеност Просторног плана и коришћење најсавременијих услуга мобилне телефоније; – изградња Wi-Fi приступних тачака и приводних каблова до тих тачака.

Основни плански приоритети у области комуналне инфраструктуре су:

– санација и рекултивација свих постојећих дивљих депонија на територији Просторног плана, – успостављање система организованог сакупљања отпада на целој територији Плана, – успостављање система примарне сепарације и изградња рециклажних дворишта, – уређење гробаља и њихово опремање потребном комуналном инфраструктуром.

Основни плански приоритети у области привреде а везано за унапређење пољопривредне производње, као и развој руралне економије су:

– израда и спровођење плана за развој сточарске производње (у првом реду пашњачког говедарства, али и овчарства, козарства и свињарства), планинског воћарства (јабука, шљива, бобичастог и јагодичастог воћа), али и за развој пчеларства, повећање површина под зачинским и лековитим биљем и за контролисано сакупљање шумских плодова, усклађене са успостављеним режимима заштите изворишта водоснабдевања и мера заштите животне средине;

– израда и спровођење плана за успостављање, развој и промоцију органске пољопривредне производње;

– подршка убрзаној регистрацији пољопривредних газдинстава, уз предузимање мера за укрупњавање поседа, пораст нивоа специјализације и комерцијализације, као и пораст нивоа техничко-технолошке опремљености истих;

– подршка развоју микро/мини производних погона у области производње, откупа и прераде пољопривредних и шумарских производа, туризма, услуга и старих заната у сеоским домаћинствима са циљем комерцијализације истих и обезбеђивања допунских извора прихода локалног становништва, уз поштовање режима заштите изворишта водоснабдевања и мера заштите животне средине;

– обезбеђење просторних, саобраћајних и инфраструктурних услова као стимулација развоју микро/мини погона унутар пољопривредних газдинстава и диверзификацији економских активности у складу са успостављеним режимима заштите;

– прилагођавање европским стандардима и директивама ЕУ и унапређење квалитета производа и услуга увођењем система квалитета ИСО 9000, НССР и сл.

Основни плански приоритети у области демографије и развоја људских ресурса су:

– израда стратегија, акционих планова и предузимање мера социјалне политике за ублажавање негативних демографских трендова, усмерене нарочито према посебним категоријама становништва као што су: деца, жене, старији грађани и др.;

– израда стратегија, акционих планова и предузимање мера економске политике за покретање привредних активности у циљу ублажавање негативних демографских трендова (подршка унапређењу пољопривредне производње, формирању мини-породничних фирми у области пољопривреде, занатства, туризма и др.), као и израда програма и спровођење перманентних обука/едукација локалног становништва о значају и начину развоја допунских/алтернативних извора прихода пољопривредних газдинстава;

– предузимање мера за обнову и изградњу локалне саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и за опремање насеља додатним функционалним садржајима и базичним услугама (ПТТ услуга, интернет и сл.) у оном нивоу који је довољан да смањи привлачну снагу околних општинских центара и градова.

Основни плански приоритети у области јавних служби су:

– увођење мобилних сервиса (учионица и здравствених служби);

– изградња услужног мулти функционалног центра.

Основни плански приоритети у области уређења и припреме територије за потребе одбране земље:

– обезбеђивање предуслова за опремање и инфраструктурно уређење комплекса за потребе одбране.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

4.1. Економско-финансијске мере

За планска решења заштите, уређења и коришћења природних система и ресурса:

– обезбеђивање повољних кредита за инвестирање у уређење пољопривредног земљишта у зонама заштите природних вредности, за обнављање пашњачког сточарства, за спровођење еколошко исправних мелиорација ливада и пашњака и развој органске пољопривредне производње;

– обезбеђење директних државних улагања из буџета Републике Србије, као и буџета локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица за одржавање и унапређење пољопривредне производње и пласмана производа;

– обезбеђење надокнаде сеоским домаћинствима услед ограничења у коришћењу пољопривредног земљишта која су настала успостављањем режима заштите.

За планска решења у области становништва:

– кредитно-финансијска подршка samozapošljavanju, здравствено-социјалне политике и система образовања (програми преквалификације и други облици образовања одраслих, ПТТ услуге, доступност интернета и сл.) за побољшање квалитета живота на селу (како младог, тако и остарелог становништва);

– предузимање финансијских мера за побољшање nataliteta;

– предузимање низа мера економске и социјалне политике од стране локалних самоуправа, шире друштвене заједнице и државе за побољшање социјалног статуса појединих категорија становника (одраслих особа без образовања, деца, жена, старих и других посебно угрожених група).

За планска решења у области развоја мреже насеља и јавних служби:

– пореске олакшице и субвенције за обављање традиционалних делатности;

– обезбеђење и удруживања средстава из буџета Републике Србије, буџета локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица и средстава приватног сектора за ревитализацију домова културе.

За планска решења привредног развоја:

– обезбеђивање и удруживање средстава Републике Србије (Фонд за развој Републике Србије, и сл.), пословних банака (са највећим степеном осигурања и најнижим каматним стопама) и средстава локалних самоуправа за отварање нових радних места, за samozapošljavanje и запošljavanje млађег и женског дела популације;

– пореске олакшице, стимулативне мере комуналне политике и политике цена грађевинског земљишта за развој сектора малих и средњих предузећа;

– повољни кредити и порески подстицаји за модернизацију и изградњу објеката за откуп и прераду млека и млечних производа, откуп и примарну прераду воћа, шумских плодова, лековитог и ароматичног биља, кланица и објеката за прераду меса;

– обезбеђивање и удруживање средстава Републике Србије (Фонд за развој Републике Србије, средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и сл.), средстава локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица, привредних банака и приватних предузетника за ревитализацију напуштених објеката и отварање нових радних места.

За планска решења у области туризма:

– обезбеђење и удруживање директних државних улагања из буџета, као и из буџета локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица и других фондова, привлачење страних донаторских средстава, развојни кредити и субвенционирани камате и друго за израду и спровођење програма развоја туризма, прибављања и уређења грађевинског земљишта, развоја туристичке инфраструктуре и супраструктуре и друго;

– фискални инструменти су: ослобађање или смањење пореза на новозапослене, ослобађање или смањење пореза на добит, диференциране туристичке накнаде, преношење губитака у наредне године, убрзана амортизација, концесије, ниже царине на увоз опреме и друго.

За планска решења развоја саобраћајне инфраструктуре:

– удруживање средстава за развој мреже државних путева из буџета Републике Србије, средстава ЈП „Путеви Србије” и кредитних средстава међународних асоцијација, и др.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

– обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, буџета обухваћених јединица локалне самоуправе, средстава јавних комуналних предузећа и приватног сектора, кредита и средстава из донација, за израду и реализацију планова и развој система управљања комуналним отпадом.

За планска решења заштите природе:

– увођење накнаде за коришћење природних вредности и санације и рекултивације деградираног простора;

– увођење накнаде за загађивање животне средине.

За планска решења заштите непокретних културних добара:

– обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, прихода локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица и средстава приватног сектора за реализацију заштите непокретних културних добара.

За планска решења инфраструктурних мрежа:

– обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, јавних предузећа, прихода локалних самоуправа Црна Трава, Босилеград и Сурдулица и приватног сектора за реализацију објеката и комплекса инфраструктурних мрежа;

– перески подстицаји за коришћење обновљивих извора енергије.

4.2. Организационе мере и инструменти

За планска решења у области становништва, развоја мреже насеља и јавних служби:

– организовање програма квалификације и преквалификације и други облици образовања одраслих;

– коришћење слободног стамбеног фонда за развој система социјалног становања;

– формирање мобилних екипа примарне здравствене заштите и социјалне заштите.

За планска решења привредног развоја:

– оснивање регионалне агенције за рурални развој и повећање конкурентске способности привредних субјеката и локалних заједница за коришћење средстава из различитих јавних и приватних, домаћих и страних извора;

– креирање повољног привредног амбијента кроз стварање ефикасне администрације (смањење административне процедуре) у правцу формирања „one stop shop” (све на једном месту) и пружања on-line услуга и сервиса;

– организовање обука и курсева за заинтересоване предузетнике;

– формирање базе података о грађевинском земљишту;

– организовање едукација сакупљача и прерађивача лековитог и зачинског биља.

За планска решења у области туризма:

– модели уговорног повезивања/организовања, односно различити видови кластерског и просторног удруживања (пре свега регионалних и локалних) туристичких субјеката, у креирању туристичких производа;

– формирање информационог система о туристичким ресурсима и тражњи;

– увођење мониторинга туристичког пословања, промоције и пропаганде.

За планска решења у области развоја водне инфраструктуре:

– организација службе осматрања и обавештавања на већим водотоцима, ради благовременог обавештавања о опасностима од поплава;

– оспособљавање грађана за заштиту и спасавање од поплава, кроз личну и узајамну заштиту.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

– набавка потребних возила и контејнера, изградња станица за сакупљање и организовање комуналне службе на туристичким локалитетима;

– набавка потребних мобилних станица за сакупљање отпада;

– дефинисање распореда (плана) рада мобилних ветеринарских јединица;

– набавка потребних возила за рад мобилних ветеринарских станица.

За планска решења развоја заштите животне средине:

– одређивање локација и постављање мерних станица за праћење и контролу квалитета ваздуха, воде, земљишта и нивоа буке.

За планска решења заштите непокретних културних добара:

– обезбеђење неопходне саобраћајне у друге инфраструктуре, обележавање и уређење приступа непокретним културним добрима и евидентираним непокретностима у оквиру туристичке презентације истих.

4.3. Планско-програмске мере

За планска решења заштите, уређења и коришћења природних система и ресурса:

– доношење програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта;

– израда пројеката рекултивације пољопривредног земљишта;

– доношење програма газдовања шумама.

За планска решења привредног развоја:

– израда неопходне планске и пројектне документације за опремање локација (за обезбеђење просторних, саобраћајних и инфраструктурних услова за отварање нових МСП).

За планска решења у области туризма:

– доношење програма развоја туризма;

– израда пројеката развоја туристичке инфраструктуре и суинфраструктуре.

За планска решења развоја саобраћајне инфраструктуре:

– израда планске и пројектне документације за реконструкцију и рехабилитацију ДП II реда;

– израда планске и пројектне документације за реализацију нових општинских путева.

За планска решења у области развоја енергетске инфраструктуре:

– израда студија просторног размештаја и потенцијалних локација соларних електрана, интеграције у енергетски систем као и друге могућности коришћења енергије сунца у захвату плана;

– израда студија о могућности коришћења биомасе и других капацитета ОИЕ локалног карактера.

За планска решења у области развоја водне инфраструктуре:

– израда плана за проглашење ерозивних подручја;

– израда плана одбране од поплава од бујичних вода.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

– доношење регионалних планова управљања отпадом;

– израда пројеката санације и рекултивације сметлишта (са претходном проценом ризика, дефинисаним начином ремедијације и утврђеним приоритетима за санацију).

За планска решења заштите природе и животне средине:

– доношење планова управљања заштићеним подручјима;

– доношење програма заштите животне средине за подручја јединица локалних самоуправа;

– доношење програма мониторинга квалитета животне средине за подручја јединица локалних самоуправа.

За планска решења заштите непокретних културних добара:

– израда студије градитељског наслеђа са валоризацијом споменичких вредности, дефинисањем граница заштите и заштићене околине и утврђивањем услова и мера заштите за сва добра под претходном заштитом;

– доношење урбанистичких планова;

– израда студије валоризације научно-образовних, културно-историјских и туристичких потенцијала непокретних културних добара и евидентираних непокретности уз одређивање приоритетних локалитета и активности у погледу предузимања мера на заштити, ревитализацији и презентацији.

4.4. Нормативно-правне мере

За планска решења заштите природе:

– доношење правилника о унутрашњем реду и чуварској служби за ПИО „Власина”;

– доношење аката о проглашењу евидентираних природних добара за споменике природе (стара стабла и стабла – записи).

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

– доношење законске регулативе, техничких прописа и стандарда везаних за економску ефикасност на регионалном и општинском нивоу;

– доношење одлука о поверавању управљања и уређења сеоских гробаља јавном комуналном предузећу;

– доношење одлука о поверавању управљања и уређења пијаца јавном комуналном предузећу.

За планска решења заштите непокретних културних добара:

– доношење аката о проглашењу евидентираних непокретности за културна добра.

5403

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом

Члан 1.

Утврђује се Просторни план подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом се обезбеђује плански основ за коришћење регионалног Колубарског система снабдевања водом, на деловима територија града Београда, градске општине Лазаревац, града Ваљева и општина Лајковац, Љиг, Мионица, Уб и Коцељева.

Члан 3.

Просторни план се састоји из текстуалног дела и графичких приказа.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Графички прикази су:

1) Реферална карта 1 – „Посебна намена простора”, израђена у размери 1:50 000;

2) Реферална карта 2 – „Инфраструктурни системи и заштита животне средине, природних и културних добара”, израђена у размери 1:50 000;

3) Реферална карта 3 – „Спровођење Просторног плана”, израђена у размери 1:50 000;

4) Тематска карта 1 – „Детаљна разрада са елементима спровођења”, израђена у 33 листа у размери 1:2500.

Графичке приказе из става 3. овог члана, израђене у 13 примерака, својим потписом оверава овлашћено лице органа надлежног за послове просторног планирања.

Члан 4.

Просторни план ће се спроводити директно и индиректно на начин утврђен Просторним планом. Уређење, грађење, коришћење и заштита подручја посебне намене спроводиће се сагласно решењима из Просторног плана.

Члан 5.

Графички прикази из члана 3. ст. 3. и 4. ове уредбе, чувају се трајно у Влади (један комплет), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (два комплета), Републичкој дирекцији за воде (два комплета), граду Београду (један комплет), градској општини Лазаревац (један комплет), граду Ваљеву (један комплет) и

општинама Лајковац (један комплет), Љиг (један комплет), Мионица (један комплет), Уб (један комплет) и Коцељева (један комплет).

Члан 6.

Документациона основа Просторног плана израђује се у два примерка (у аналогном и дигиталном формату) и трајно се чува у министарству надлежном за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни план је доступан заинтересованим лицима, у електронском облику, преко Централног регистра планских докумената, који води орган надлежан за послове државног премера и катастра.

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-10974/2021

У Београду, 2. децембра 2021. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ РЕГИОНАЛНОГ КОЛУБАРСКОГ СИСТЕМА СНАБДЕВАЊА ВОДОМ

УВОД

Просторни план подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом (у даљем тексту: Просторни план), ради се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом („Службени гласник РС”, број 8/20) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом на животну средину („Службени гласник РС”, број 7/20). Обрађивач Просторног плана је Институт за архитектуру и урбанизам Србије, у складу са Уговором (број 404-02-181/2020-07 од 1. јуна 2020. године), закљученим са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичком дирекцијом за воде. Носилац израде Просторног плана је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Планирање, коришћење, уређење и заштита коридора регионалног Колубарског система снабдевања водом (у даљем тексту: РКССВ) заснива се на начелима уређења и коришћења простора утврђених чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21), као и одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон), Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију („Службени гласник РС”, број 9/20), Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 – др. закон), Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – УС, 14/16, 76/18 и 95/18 – др. закон), Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21), Закона о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др. закон, 99/11 – др. закон, 6/20 – др. закон и 35/21 – др. закон), Стратегије управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС”, број 3/17), Уредбе о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС”, број 11/02), Уредбе о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа („Службени гласник РС”, број 11/15), Регионалног просторног плана административног подручја града Београда („Службени лист града Београда”, бр. 10/04, 57/09, 38/11 и 86/18), Правилника о садржини, начину и поступку израде